

KASIM 2022 SAYI: 72

EGİAD Yarın

Yarımlar Seninle Aydınlık

HER LOKMA;

*İsraf Edilmeyecek
Kadar Değerli!*

*'Mis
Kokulu'*

**Sektör Pandemi
Yaralarını Sarıyor**

BOYADA GÜÇLÜ ÇÖZÜM ORTAĞI

AHŞAP

BOBİN

OTO TAMİR

GENEL SANAYİ PLASTİK BOYALARI

AkzoNobel Kemipol A.Ş.
Ankara Asfaltı 25. km. 35730 Kemalpaşa / İZMİR
T: +90 (232) 877 00 30 F: +90 (232) 877 00 70
www.akzonobel.com/kemipol

AkzoNobel Kemipol A.Ş. ürünleri Karşıyaka Kemalpaşa İzmir Tesisleri'nde üretilmiştir.

Ankara Astaltı 20. km Kemalpaşa, İZMİR - TURKEY
Tel: +90 (232) 877 0182 (pbx) • Fax: +90 (232) 877 0191 (pbx)
web: www.efe.com.tr • e-mail: efe@efe.com.tr

EFE is a subsidiary of Mert Group

EGİAD YARIN **KASIM 2022**

İÇİNDEKİLER

İMTİYAZ SAHİBİ

EGİAD adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Alp Avni Yelkenbiçer

YAYIN TAKIMI

Açelya Baç, Ece Sarpyıldırım,
Hakan Barbak, Selen Günaydın

**SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
VE YAYIN KOORDİNATÖRÜ**

Prof. Dr. Fatih Dalkılıç

YAYIN DANIŞMA KURULU

Başak Çayır Canatan, Cem Demirci,
Cemal Tükel, Çetin Gürel, Deniz Sipahi,
Elif Koç, Engin Uğur Ağır, Erol Yaraş, İlhan
Bilgehan, İsmail Uğural, Nedim Atilla,
Prof. Dr. A. Fatih Dalkılıç, Sefer Ayçe, Sevtap
Cengiz, Süleyman Tutum, Yağmur Yarol,
Yaşar Kuş, Yusuf Kahraman

YÖNETİM YERİ

Punta İş Merkezi 1456 Sk.
No: 10 Kat: 8 Alsancak / İZMİR
Tel-Fax: (232) 422 30 00 pbx
egiad@egiad.org.tr
www.egiad.org.tr

EDİTORYAL YÖNETMEN

Seda Gök

RÖPORTAJ VE EDİTORYAL HAZIRLIK

M. Cemal Tükel

TASARIM VE BASKI**GÖRSEL YÖNETMEN**

Nefise Yıldız Torun

BASIM YERİ

Tükelmat A.Ş.
Tuna Mahallesi 5615/1 Sokak No:41 Kat:1
Çamdibi-İZMİR
Tel: 0 (232) 461 71 94 www.tukelmat.com.tr

EGİAD YARIN, EGİAD'ın yerel yayın organıdır.
Dergide yayınlanan görüşler ilgili yazarlara ait
olup EGİAD'ın görüşlerini yansıtmaz.
İzinsiz alıntı yapılamaz. ISSN 1304 – 3269

Yerel süreli yayın

BASKI TARİHİ

21 Aralık 2022

KAPAK KONUSU

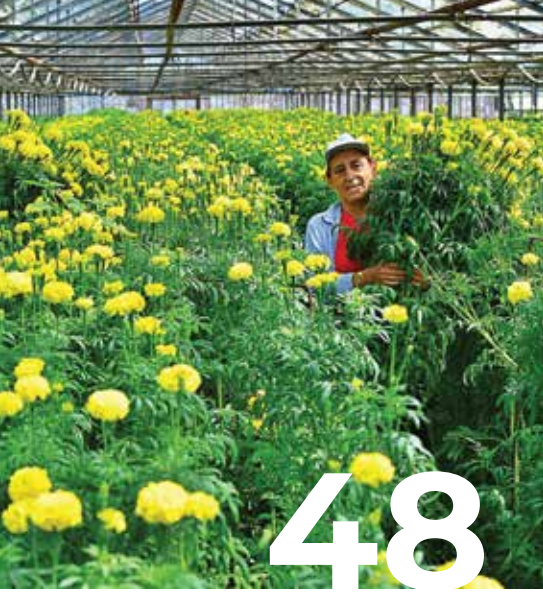
- 08** Her Lokma; İsrif Edilmeyecek Kadar Değerli!
- 26** "İklim krizi ile mücadele konusunda plan var ama bunların daha uygulanabilir bir hale getirilmesi gerekiyor"
- 30** "Gıda üretiminde 2023 zor bir yıl olacak"
- 34** Gıda krizine karşı zeytinyağında 'güvenlik stoğu' önerisi
- 36** Her şey, yeni...

GÜNCEL

- 40** Vize Krizi Çözüm Bekliyor

SEKTÖR

- 48** Mis Kokulu Sektör Pandemi Yaralarını Sarıyor
- 62** Fiyat Dalgalanmasının Çözümü; Planlı Üretimde
- 64** Kırıcı Rekabet Yerini Dayanışmaya Bıraktı
- 66** "Çiçek Sektörüne Yatırım Yok, Genç Kuşak Sektöre Gelmiyor"

48

88

114

İŞ DÜNYASI

68 Hayalim, İzmir'in her şeyi ile kendine yetebilen bir şehir olması"

İZMİR'İN KURTULUŞU

78 Zafere uzanan son adım; 9 Eylül

84 İzmir'in kurtuluşunun 100. Yılına Özel Kutlama

İZMİR PENCERESİ

88 Anadolu'daki topuk sesleri, Cam Tavan'ı Kiracak

ANI ÖZEL

96 Hamdi Türkmen

KUŞAKTAN KUŞAĞA

102 "Satabileceğiniz malı üretin, bilmediğiniz işe girmeyin, kredi ile iş yapmayın!"

HUKUK

110 Gıda Güvenliği ve Hukuksal Boyutu

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

114 Gelecek, EGİAD'ın Sürdürülebilirlik Zirvesi'nde şekillenecek

FİNANS

124 Vergi ve Torba Yasa Üzerine

ÖZEL FAALİYET

130 EGİAD İş Dünyası Almanya'yı Hedefledi

132 EGİAD Belçika Pazarında

136 5 SORU 5 CEVAP

144 FAALİYETLER

Türkiye'nin Lider Haşere Kontrol ve Dezenfeksiyon Firması

7
Bölge
Hizmet Altyapısı

21
Şube İle
Hizmet

55
Operasyon
Aracı

80
'den Fazla
Çalışan

7000
'den Fazla
Aylık Hizmet Adedi

TÜM TÜRKİYE
444 22 18

oksigen.com.tr

Çok Değerli EGİAD Yarın Dergisi Okurları,

Ana temamız olan sürdürülebilirlik alanında, iki yıl boyunca konunun farklı başlıklarıyla pek çok bilgilendirme toplantısı, farkındalık çalışması ve ilham verici toplantılar düzenledik. Son olarak da tüm bu çalışmaları daha geniş çerçeveden ele aldığımız; sanayide dönüşüm, dijital dönüşüm ve toplumsal dönüşüm olmak üzere üçüz dönüşümü kapsayan uluslararası çapta bir Zirve düzenledik. Yaklaşık 500 davetlinin katıldığı EGİAD Gelecek için Sürdürülebilirlik Zirvesi, sürdürülebilirlik konusunda ulusal ve uluslararası çapta en iyi uygulamaları ele alırken aynı zamanda geleceğin iş dünyasını da masaya yatırdı.

Diğer taraftan EGİAD Think Tank Çalışmaları kapsamında hazırlıkları devam eden İzmir Girişimcilik Raporumuz da yine söz konusu Zirve'de Can Selçuki tarafından tanıtılarak ayrıntıları paylaşıldı. Çok yakın zamanda kamuoyuyla paylaşılacak Rapor, İzmir girişimcilik ekosisteminin ölçülenmesini içeren ve çözüm önerilerinin sunulacağı bir kaynak olacak. EGİAD Gelecek Başlığında ele aldığımız Dijital Check-Up Projemiz kapsamında üye firmalarımıza yapılan inceleme ve raporlama çalışmaları tamamlanarak sonuç değerlendirme toplantısında sunuldu. Aynı şekilde enerji verimliliğinin sağlama hedefiyle gerçekleşen Enerji Check-up Projesi kapsamında da üye firmalarımıza yapılan inceleme ve raporlama çalışmaları bir sonuç toplantısıyla değerlendirildi.

Uuslararası ilişkiler çalışmalarımız kapsamında Selanik- Atina ziyaretlerimizin ardından Berlin'e bir ziyaret gerçekleştirildi. Karşılıklı ticaretin gelişmesi ve işbirliklerinin artırılması amacıyla Büyükelçimiz ve Berlin ticaret müşavirleri başta olmak üzere pek çok kurumla

temas kurma imkanı yakaladık. İş geliştirme faaliyetleri ve iş birlikleri kapsamında pek çok paydaşımızla işbirliğine devam ediyoruz. Son olarak Gaziantep Genç İş İnsanları Derneği ile imzalanan işbirliği protokolü ile geçmişten gelen iletişim ve işbirliğimizin daha da derinleşmesi için adım atmış olduk. Üyeler arası ticari işbirliklerinin artırılmasına yönelik düzenlenen ve bir EGİAD markası olan EGİAD Ticaret Köprüsü'nü de EGİAD Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Merkezinde gerçekleştirdik.

Dönemin en özel ziyaretlerinden birini de 29 Ekim etkinliklerimiz kapsamında Anıtkabir'de Atamızın huzuruna yaptık. Üyelerimizin katılımıyla düzenlediğimiz törende O'na ve değerlerine bağlılığımızı ve bitmeyen minnetimizi vurgulama fırsatımız oldu.

16.Dönemin sonlarına gelirken, EGİAD değerlerinden ödün vermeden, Ulu Önderimizin açtığı yolda ilerleyen gençler olarak, dönem başında hedeflediğimiz proje ve etkinlikleri tek tek

gerçekleştirmenin gururunu yaşıyoruz. Dönemi boyunca birlikte çalıştığım yönetim kurulu üyesi arkadaşlarıma, komisyon, icra kurulları, çalışma gruplarında görev alan üyelerimize, derneğimizin profesyonel ekibine; katkı sağlayan tüm üyelerimize teşekkür etmek isterim. Değerli tecrübelerinden faydalanma fırsatı bulduğum değerli danışma kurulu başkanımıza, değerli geçmiş dönem başkanlarıma, geçmiş dönem danışma kurulu başkanlarıma, teşekkürü bir borç bilirim.

EGİAD Yarın Dergisi'nin içerik ve yayına hazırlık aşamalarında özverili bir çalışma sergileyen yayın grubumuza, Tükeltat ekibine, yazılarıyla dergimize değer katan konuk yazarlarımıza ve emeği geçen herkese içtenlikle teşekkür ederim.

Sevgi ve saygılarımla,

Alp Avni YELKENBİÇER
EGİAD Yönetim Kurulu
Başkanı

Endüstriyel Boyama Sistemlerinde Akıllı Çözümler

- DOKUNMATİK PANEL
- YÜKSEK VERİMLİ EŞANJÖR
- EXPROOF AYDINLATMA
- ÖZEL ÖLÇÜLERDE BOYAHANE
- MODÜLER ÜRÜN YAPISI
- ÖZEL İMALAT IZGARA

ilkeendustriyel.com

Sevgili EGİAD Yarın Okurlarımız;

Yılın son sayısında tekrar bir aradayız. Sizleri hem bölgemizden hem ülkemizden hem de dünya genelindeki gelişmelerden haberdar etmeye çabaladığımız, dopdolu bir içerik hazırlamaya çalıştık. Bizler için farklı deneyim ve bilgi kazanımları olan bu sayımızdan, sizlerin de keyif alacağını umuyoruz.

Dergimizin hemen başında tabii ki İzmir'imizin düşman işgalinden kurtuluşunun 100. Yılından bahsettik. Muhteşem gösterilere ve kutlamalara sahne olan şehrimizde, Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları yine büyük saygı, sevgi ve özlemle anıldı.

Sektör başlığımız altında bölgemizin en önemli zirai unsurlarından olan süs bitkileri pazarına göz atarak, pandemi yaralarını nasıl sarmaya çalıştıklarını gözlemledik ve de ülke içindeki istihdamdan, ülkemiz ihracatına olan katkılarına

kadar geniş bir çerçevede sektörü ele almaya çalıştık.

İzmir merkezli STK'larımızdan GİFED ve ESIAD ile harika söyleşiler gerçekleştirdik. Son dönemlerde ülkemizin ve dünyanın yaşadığı çeşitli krizlerin de etkisiyle vatandaşlarımızın yaşadığı vize sorununu farklı çözüm yolları ile sizlerle paylaştık. Global bir sorun haline gelen ve acil çözüm arayan konulardan biri de gıda güvenliği ile gıda krizi idi. Bu konuyu ilgili bakanlıklardan, çeşitli kanaat önderlerine kadar tüm yönleriyle inceleyerek, ülkemizin bu krize nasıl hazırlandığını özetledik. Ayrıca sektörle ilintili olan üyelerimizin öngörülerini, tavsiyeleri ve kaygılarının bir arada olduğu röportajlar ile de konumuzu daha ayrıntılı hale getirdiğimize inanıyoruz.

Derneğimizin en aktif olduğu alanlardan biri de bildiğiniz üzere, uluslararası ticaret hacmimizin gelişmesine katkı koyacak bağlantılar oluşturulmasıdır. Bu dönemimizde Almanya ve Belçika ile de çalışmalarımızı artırabilmek

adına yapılan önemli temasları sizlerle paylaşıyoruz.

Artık bir klasik haline gelmiş dönem zirvelerimizden sonuncusu "Gelecek İçin Sürdürülebilirlik" teması ile üyelerimiz ve diğer paydaşlarımızla buluştuk.

Bölgemizin ve ülkemizin konusunda değer katan ve fark yaratan aktörlerinin yoğun katılım gösterdiği zirve, tüm içeriği ve yorumları ile yine dergimizin içerisinde sizlerle buluşuyor.

Kuşaktan Kuşağa, 5 Soru 5 Cevap ve diğer faaliyetlerimizi de barındıran dergimizi, beğeniyle okuyacağınızı umuyor ve yeni yılın ilk sayısında görüşmek için sabırsızlanıyoruz.

Saygılarımla,

EGİAD Yarın Yayın Kurulu

2050 yılına kadar artan nüfusu besleyebilmek için mevcut üretimin yüzde 60 oranında artırılmasına ihtiyaç var. Gıda güvenliğini sağlamada kayıp ve israfın azaltılması da en az verimlilik kadar önem arz ediyor

HER LOKMA;

İsraf Edilmeyecek Kadar Değerli!

Türkiye, yılda ortalama 20-21 milyon ton buğday üretiyor. Bazı yıllar 22,5 milyon tona çıkan üretim bazı yıllar 18 milyon tona kadar geriliyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2021 yılına ilişkin ilk tahminine göre, 2020 yılında 20 milyon 500 bin ton olan buğday üretiminin 2021'de yüzde 7,3 oranında düşüşle 19 milyon ton olacağı tahmin edildi. Hasadın büyük oranda tamamlandığı buğdayda özellikle Güneydoğu, Doğu Anadolu ve İç Anadolu Bölgesi'nde etkili olan kuraklık nedeniyle üretimin 15-16 milyon tona kadar düştüğü ifade ediliyor.

DERLEYEN: SEDA GÖK

Avrupa Yeşil Mutabakatı enerjiden sanayiye kadar ekonomide rekabet kurallarını değiştirecek. Türkiye ekonomisi için riskler kadar fırsatları da beraberinde getirecek. Yeşil dönüşüm, yeni bir ekonomik model oluşturmak için fırsat olacak.

”

Yem sektörünün önemli ürünlerinden arpada da kuraklığa bağlı olarak üretimde büyük düşüş yaşandı. Amerika Tarım Bakanlığı Raporu'na göre, Türkiye'nin 2021 ürünü arpa üretimi önce 7,5 milyon ton olarak tahmin edilmişti, ancak kuraklığın etkisi ile 4,5 milyon tona revize edildi. Türkiye'nin 2 milyon 750 bin ton arpa ithalatı yapacağı da raporda yer aldı.

Dünyada 7 milyar 957 milyona ulaşan nüfusun, 2050 yılında 9,8 milyara yükselmesi bekleniyor. Nüfusun artmasıyla birlikte gıda ihtiyacı ve talebi daha da artacak. Sağlıklı ve yeterli gıdaya ulaşmak daha da zorlaşacak.

Gıda güvenliği, tarım politikalarının odak noktası olmaya devam edecek. Dünya Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verileri hali hazırda 828 milyondan fazla insanın gıda güvenliğinin olmadığını yani açlıkla mücadele ettiğini gösteriyor.

Pandemi dönemindeki üretim ve tedarik zincirindeki bozulma, sorunları daha da büyüttü. Kanaat önderleri; bu sorunun çözümünün en başta verimliliği artırarak daha fazla üretim yapmakla mümkün olduğunu birleştiriyor. Ayrıca üretimin de sağlıklı bir şekilde tüketiciye ulaştırılması gerekiyor.

2050 yılına kadar artan nüfusu besleyebilmek için mevcut üretimin yüzde 60 oranında artırılmasına ihtiyaç var. Gıda güvenliğini sağlamada kayıp ve israfın azaltılması da en az verimlilik kadar önemli. Büyük emek ve kaynak harcanarak üretilen her ürünün bir gramı dahi ziyan edilmeyecek kadar değerli. Kültürümüzde israfın hoş karşılanmaması, dinimizde israfın haram sayılması bu anlayışın önemine bir kere daha vurgu yapıyor.

Tarımsal üretimi önce girdi maliyetlerindeki artış sonra kuraklık ve afetler zorladı. Türkiye'nin söz sahibi olduğu pek çok tarımsal üründe rekolteler düşüyor. Geçen üretim yılını da benzer sorunlarla geçiren üreticinin nefesini bu yıl orman yangınları, aşırı kuraklık ve seller kesti. Ürün rekoltelerdeki son durumu mercek altına aldı.

Tarımsal üretim çok zor bir süreçten geçiyor. Yüksek girdi fiyatları nedeniyle üretimi sürdürmekte zorlanan çiftçiler, bu yıl da kuraklık başta olmak üzere doğal afetlerin yarattığı büyük zararlar karşılığında kaldı.

Geçen yıl aşırı sıcak, don, sel, kuraklık, su sorunu ile karşı karşıya kalan çiftçiler, bu yıl aşırı hava olaylarının daha fazla etkisinde. Kuraklığın şiddetini artırması, sel, orman yangınları, yağış rejimindeki değişikliklerle yaşanan su sorunu 2021 üretimini daha büyük oranda etkiledi.

Güneydoğu, Doğu Anadolu ve İç Anadolu Bölgesi kuraklık nedeniyle tarımsal üretimde yüzde 20 ile yüzde 70 arasında değişen oranlarda zarar görürken, Ege ve Akdeniz Bölgesi'nde orman yangınları, Karadeniz Bölgesi sel felaketleri ile sarsıldı. Yaşanan her felaket tarımsal üretimin yapılmasını zorlaştırıyor. Tarımda kullanılan kimyevi gübrelerdeki son bir yıllık fiyat artışı yüzde 100'ü aşarken, mazot, tohum, zirai ilaç, hayvancılık sektörü için yem

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi: Tahıl koridoru krizinin çözülmesiyle, ihtiyaçlarını bu ülkelerden karşılayan, tedarik eden ülkeler için çok büyük rahatlama oldu"

"Türkiye bu yılki rekolteyle kendi ihtiyaçları açısından kendine yetecek"

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, tahıl koridoru krizinin çözülmesiyle, ihtiyaçlarını bu ülkelerden karşılayan, tedarik eden ülkeler için çok büyük rahatlama olduğunu belirterek, "Bu, şu anda ürün fiyatlarına da yansdı. 440-450 dolarlara gelen buğday fiyatlarında bugün artık 350-355 doları konuşur hale geldik" dedi.

Rusya ve Ukrayna'nın tarım alanında dünyada önemli bir yer tuttuğuna işaret eden Kirişçi, bu ülkeler arasındaki sorunun doğal olarak herkesi etkileyeceğini söyledi. Birleşmiş Milletler(BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres'in "Görev sürem içinde yaptığım en hayırlı işin bu olduğunu düşünüyorum" sözlerini anımsatan Kirişçi, "Tahıl koridoru krizinin çözülmesiyle en az belki Türkiye ama bu ülkeden ithalat yapan, ihtiyaçlarını bu ülkelerden karşılayan, tedarik eden ülkeler için çok büyük rahatlama oldu. Bu, şu anda ürün fiyatlarına da yansdı. 440-450 dolarlara gelen buğday fiyatlarında bugün artık 350-355 doları konuşur hale geldik. Bu kriz, gıdalla ilgili yaşanabilecek olası daha büyük krizin önüne geçmiş oldu. Faydalı gelişme oldu" diye konuştu.

"8-8,5 MİLYON TONLUK KAPASİTEMİZ VAR"

Lisanslı depo kapasitesine ilişkin de bilgi veren Kirişçi, şunları kaydetti: "O zamanlar ülkede belki de bir elin parmakları kadar insan 'lisanslı depo' denildiğinde ne demek istendiğini anlamıştı ama bugün yaklaşık 8-8,5 milyon tonluk kapasitemiz var. Lisanslı depolarımız şu anda yüzde 100'lük doluluk noktasına erişti. Buğday ve arpanın bir kısmı TMO'nun kendi alım merkezlerinde, bir kısmı da lisanslı depolarda vatandaşın teslim ettiği ürünleri olarak depolanıyor. Türkiye'de Çukurova'da mayıs sonunda başlayan, Sivas'ta sona eren, eylüle kadar devam eden 3 aylık hasat sezonu var. 3 ayda hasat edilen ürünü 12 ayda tüketiyorsunuz, birinin bunu

depolaması ve üstleniyor olması lazım." Kirişçi, lisanslı depolarla, üreticilerin ellerindeki varlıkları götürüp teslim ettiği, aldıkları belgeyle de bankaya giderek teminat olarak gösterip kredi kullandıkları bir imkan da sunulduğunu belirterek, dünyada az sayıda bulunan bu uygulamanın sanayici ve çiftçiye önemli avantajlar sağladığını söyledi. Kirişçi, "Un, yağ, şeker gibi stratejik ürünlerle ilgili bir planlama yapacağız. İhtiyacımız olan ürünlerde kendi kendimize yeterliliğimizi sürdürüleceğiz" dedi. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin(TMO) Türkiye'nin 500 noktasında alım yapabilen bir regülasyon kurumu olduğunun altını çizerek, TMO'nun sadece kendi depolarına gelenlerden değil lisanslı depolardaki ürünlerden de alım yaptığını ifade etti.

TMO'nun kapsamında olmayan ürünlere de destekler verildiğine dikkati çeken Kirişçi, "Biz 65 kalem üründe destek veriyoruz. Oldukça karmaşık, benim bile zorlandığım bir mevzuat var, biz buraları da sadeleştireceğiz. Kolay anlaşılabilir hale dönüştüreceğiz" diye konuştu.

Kirişçi, tarım arazileri ve üreticiye yönelik bir aplikasyon yapacaklarını dile getirerek, "Bir uygulamayla tarlaya ne ekileceğine biz karar vereceğiz ve üreticiyi yönlendireceğiz. Üretici kiralayacaksa da satın alacaksa da oradaki üretim kabiliyetinin ne olduğunu bilerek yapacak. Bunu aynı zamanda sözleşmeli tarımda da kullanacağız. Burada tarafların gerçek olup olmadığı noktasında da yardımcı olacağız" ifadelerini kullandı.

"AYÇİÇEĞİNDE YETERLİLİĞİMİZ YÜZDE 63"

Kirişçi, göreve gelmesinden birkaç gün sonra ayçiçeği yağı krizinin yaşandığını belirterek, bunun vatandaşta panik oluşturma çabasının bir tezahürü olduğunu söyledi. Sosyal medyaya yansıyan

görüntülerde bir vatandaşın yaklaşık 3 yıl yetecek stok yaptığının görüldüğünü ifade eden Kirişçi, "Böyle bir stoklamaya hiçbir ülkenin tahammülü yoktur. Türkiye olarak ayçiçeğinde kendine yeterliliğimiz yüzde 63, yüzde 37'sini ithal ediyoruz." dedi. Kirişçi, tarımsal planlamanın stratejik ürünlere göre yapıldığını vurgulayarak şunları kaydetti:

"Stratejik ürünlerle stratejik olmayan ürünleri birbirinden ayırt etmeliyiz. Bu, 'muz, domates, salatalık yetiştirilmesin' demek değil. Bunlardan hangileri bizim için vazgeçilmez denildiğinde un bizim için ilk akla gelir, hakeza yağdır. Şeker, az tüketilir, çok tüketilir ama bunlar bitkisel üretim tarafında olmazsalar. Hayvansal üretim tarafında da et, süt, yumurta diyoruz. Bizim mutlaka stratejik ürünlere ilgi göstermemiz gerek. Un, yağ, şeker gibi stratejik ürünlerle ilgili güzel bir planlama yapacağız. İhtiyacımız olan ürünlere kendi kendimize yeterliliğimizi sürdürüleceğiz."

Nüfusun her yıl 600 bin kişi arttığına dikkati çeken Kirişçi, üretimin de buna göre artırılması gerektiğini söyledi. Kirişçi, "Mutlak surette bu zamana kadar yaptığımız gibi planlı programlı şekilde üretimi artırmayı sürdürmek durumundayız. Buğday üretiminde 20 yılda kendi iktidarımız döneminde yüzde 40 artış sağladık. Destekleri ona göre artırdık" dedi.

ve diğer girdilerdeki yüksek artışlar üretimi tehdit ediyor.

Ürün bazında değerlendirildiğinde aşırı hava olaylarından etkilenmeyen ürün neredeyse yok gibi. Üretimin azalması sonucu, Toprak Mahsulleri Ofisi, hububat ve bakliyat ürünlerinde geçen yıla göre alım fiyatını yüzde 35-40 oranında artırmaya rağmen piyasanın gerisinde kaldığı için iç piyasadan ürün alamıyor. 2021 yılında özellikle bitkisel üretimde ürün bazında yaşanan gelişmeler şöyle idi:

BUĞDAYDA ÜRETİM AZALDI

Türkiye, yılda ortalama 20-21 milyon ton buğday üretiyor. Bazı yıllar 22,5 milyon tona çıkan üretim bazı yıllar 18 milyon tona kadar geriliyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2021 yılına ilişkin ilk tahminine göre, 2020 yılında 20 milyon 500 bin ton olan buğday üretiminin 2021'de yüzde 7,3 oranında düşüşle 19 milyon ton olacağı tahmin edildi. Hasadın büyük oranda tamamlandığı buğdayda özellikle Güneydoğu, Doğu Anadolu ve İç Anadolu Bölgesi'nde etkili olan kuraklık nedeniyle üretimin 15-16 milyon tona kadar düştüğü ifade ediliyor. Buğday üretiminde yüzde 14 paya sahip olan Güney Doğu Anadolu ile yüzde 38 paya sahip İç Anadolu Bölgesi'nde kuraklık nedeniyle bazı alanlarda üretim yüzde 70 azaldı. Kuraklığın etkisi ile azalan buğday ihtiyacı ithalatla karşılanıyor. Amerika Tarım Bakanlığı, temmuz ayı sonunda yayınladığı raporda, Türkiye'nin buğday üretiminin 16,5 milyon ton olacağını açıkladı. Raporda, bu üretimin 2 milyon tonunun durum buğdayı olduğu, bu sezon Türkiye'nin 11,5 milyon ton buğday ithalatı ile rekor kıracağı bilgisine yer verildi.

ARPA ÜRETİMİNDEKİ DÜŞÜŞ HAYVANCILIĞI OLUMSUZ ETKİLİYOR

Yem sektörünün önemli ürünlerinden arpada da kuraklığa bağlı olarak üretimde büyük düşüş yaşandı.

Yem sektörünün önemli ürünlerinden arpada da kuraklığa bağlı olarak üretimde büyük düşüş yaşandı.
Amerika Tarım Bakanlığı Raporu'na göre, Türkiye'nin 2021 ürünü arpa üretimi önce 7,5 milyon ton olarak tahmin edilmişti, ancak kuraklığın etkisi ile 4,5 milyon tona revize edildi.
Türkiye'nin 2 milyon 750 bin ton arpa ithalatı yapacağı da raporda yer aldı.

Amerika Tarım Bakanlığı Raporu'na göre, Türkiye'nin 2021 ürünü arpa üretimi önce 7,5 milyon ton olarak tahmin edilmişti, ancak kuraklığın etkisi ile 4,5 milyon tona revize edildi. Türkiye'nin 2 milyon 750 bin ton arpa ithalatı yapacağı da raporda yer aldı. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 1.Bitkisel Üretim Tahmini'ne göre ise, 2020'de 8 milyon 300 bin ton olan arpa üretimi yüzde 6 düşüşle 7 milyon 800 bin tona gerileyecek. Piyasada yükselen fiyatlar ve Toprak Mahsulleri Ofisi'nin yaptığı ithalat, Amerika Tarım Bakanlığı tahmininin daha gerçekçi olduğunu gösteriyor. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin 2021 ürünü arpa alım fiyatı ton başına 1750 TL olarak açıklandı. Arpa satış fiyatı ise ton başına 1950 TL. Ancak, üretimin azalması nedeniyle arpa fiyatı serbest piyasada haziran

İlham Kaynağımız
“Mavi Gezegen”

Geleceğe dost ürünler tasarlayarak
sürdürülebilir yaşam için üretiyoruz.

cean

Dikkangroup

ayında ton başına 2 bin 800 TL'yi gördü. Arpa fiyatı buğdayı geçti. Bu nedenle yem sanayicileri arpa yerine piyasadan buğday olarak yem üretiminde kullanmaya başladı. Toprak Mahsulleri Ofisi, yem fiyatlarını düşürmek için yetiştiricilere ve yem sanayicilerine ucuz fiyatla tonu 1950 TL'den arpa ve mısır satışına başladı. Açıkladığı fiyatla üreticiden arpa alamayan Toprak Mahsulleri Ofisi, 24 Haziran 2021'de 320 bin ton, 12 Temmuz'da 440 bin ton ve 3 Ağustos'ta 515 bin ton olmak üzere toplam 1 milyon 275 bin ton arpa ithalatı için ihale yaptı. Son olarak yapılan 515 bin tonluk ihale yüksek fiyat nedeniyle iptal edildi. Şimdi, 20 Ağustos'ta 270 bin tonluk yeni bir ithalat ihalesi yapacak. Buğdayda olduğu gibi arpada da ithalatın devam etmesi bekleniyor.

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) tarafından hazırlanan Gıda İsrafı Endeksi Raporu'na göre, 2019 yılında 931 milyon ton gıda israfı olduğu belirtiliyor. İsrafın yüzde 61'i evlerde, yüzde 26'sı gıda hizmeti veren işletmelerde, yüzde 13'ü ise gıda satıcılarında meydana geldi. Bu rakamlar dünya toplam gıda üretiminin yüzde 17'sinin israf edildiğini ortaya koyuyor.

Arpanın tonu halen piyasada ortalama 2 bin 350- 2 bin 400 TL seviyesinde. Arpa üretimindeki düşüş ve buna bağlı olarak fiyatındaki artış yem sektörünü dolayısıyla hayvancılığı olumsuz etkiliyor. Dünya fiyatlarındaki artış ithalat maliyetini artırıyor.

NOHUT ÜRETİMİ YARI YARIYA AZALDI

2018 yılından 2020 yılına kadar iki yıl Türkiye'nin nohut üretimi 630 bin ton ile çok iyi bir seviyeye geldi. Türkiye nohut ithalatını büyük oranda düşürdü. İhracatını ise ciddi olarak artırdı. Ancak bu yıl kuraklığın en çok etkilediği ürünlerden birisi de nohut oldu. Nohut üretiminin de yarı yarıya azaldığı ifade ediliyor. Daha önce 100-120 kilo alınan tarlalarda, üreticiler 40-50 kilo ancak aldıklarını belirtiyor. Nohut fiyatında da artış var. Bugünlerde 8 TL civarında. Toprak Mahsulleri Ofisi 2020 yılı 3 bin 350 TL olan alım fiyatını, 2021'de 4 bin 50 TL olarak açıklamıştı. Piyasa fiyatı neredeyse bunun iki katı. Buğday ve arpa üretimi konusundaki farklı veriler mısır için de geçerli. Türkiye İstatistik Kurumu'na göre mısır üretimi yüzde 1,5 azalma ile 6 milyon 500 bin tondan 6 milyon 400 bin tona gerileyecek. Amerika Tarım Bakanlığı ise Türkiye'nin mısır üretimini 6 milyon 800 bin ton olarak tahmin etti.

NARENCİYEDE SİNEK SORUNU BÜYÜYOR

Geçen yıl aşırı sıcak nedeniyle limon, portakal ve diğer narenciye ürünlerinde üretimde önemli düşüş yaşandı. Ancak narenciyede özellikle ihracatı olumsuz etkileyecek iki önemli sorun var. Bunlardan birisi Akdeniz Meyve Sineği popülasyonunda yaşanan artış. Bu konuda mücadelenin yetersiz kalması.

MERCİMEKTE KANADA BAĞIMLILIĞI ARTACAK

Türkiye İstatistik Kurumu, 2021 kırmızı mercimek üretim tahminini 350 bin ton olarak açıklamıştı. Ancak, kırmızı mercimek

Türk tarımının garantisi TÜRİB'in işlem hacmi 3 yılda 56 milyar TL'yi geçti

Türkiye Ürün İhtisas Borsası(TÜRİB)'nda 3 yılda işlem hacmi 56,6 milyar TL'ye, işlem miktarı 20,7 milyar kilograma ulaştı. TÜRİB'den edindiği bilgiye göre, borsa 26 Temmuz 2019'da işlemlerine başladı. 2019'da 5 ayda 3 milyar TL işlem hacmi ve 2,4 milyar kilogram işlem miktarı kaydedildi.

Borsanın 2020'de işlem hacmi yaklaşık 11,4 milyar TL ve işlem miktarı 7,1 milyar kilogram olarak kaydedilirken geçen yıl işlem hacmi 18,5 milyar TL ve işlem miktarı 6,7 milyar kilogram oldu. Bu yıl ise 26 Temmuz'a kadar 23,6 milyar TL işlem hacmi ve 4,3 milyar kilogram işlem miktarı hesaplandı.

İşlemlere başladıktan sonraki 3 yıllık sürede toplam işlem hacmi 56,6 milyar TL, işlem miktarı ise 20,7 milyar kilogram olarak gerçekleşti. 2019'da aylık ortalama işlem hacmi 613 milyon TL iken 2022 itibarıyla bu tutar 3,8 milyar TL'ye ulaşarak yaklaşık 6 katına çıktı. Borsanın Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) piyasasında çoklu fiyat süreli

müzayede esasına ve arz ve talebe göre gerçekleştirilen işlemlerin anlaşmalı olanlar dahil toplam işlemler içindeki payı 2019'da yüzde 3 iken bu yılın temmuz ayı itibarıyla yüzde 35'e çıkarak yaklaşık 12 kat yükseldi.

Borsada 17 tarım ürününe dayalı ELÜS işlemi yapılabiliyor. Toplamda 25,3 milyar TL ile en çok buğday işlem görürken bunu 22,2 milyar ile mısır ve 5,6 milyar ile arpa izledi. Borsa faaliyete geçtiğinde yaklaşık 30 bin kayıtlı yatırımcı bulunurken bu rakam şu an 4 katın üzerinde artarak 137 bini aştı.

TÜRİB Genel Müdürü Ali Kırallı, ürün borsacılığının temel direklerinden biri olan ve ELÜS'ün temsil ettiği ürünlerin saklandığı lisanslı depo işletmelerinin sayısının 159'a yükseldiğini söyledi. Kırallı, "Bu işletmeler 41 il, 122 ilçe ve 226 lokasyonda hizmet vermektedir. Lisanslı depo saklama kapasitesi borsamız faaliyete geçtiğinden bu yana iki katın üzerinde artarak 8,5 milyon tona ulaşmıştır.

TÜRİB olarak tarım paydaşlarının etkin piyasa oluşumu kapsamında bir araya geldiği uluslararası sisteme entegre bir işlem platformu olmak vizyonumuz çerçevesinde tarım emtiasına yönelik lisanslı depoculuğun ve ürün ihtisas borsacılığının bölgesel merkezi olmak hedefine yönelik çalışmalarımızı sürdürüyoruz" dedi.

Orta ve uzun vadede tarım sektörünün vazgeçilmezi olmaya devam edecek lisanslı depoculuk ve elektronik ürün senedi sisteminin global ve bölgesel ölçekte bilinirliği, kapsamı ve farkındalığı yaygınlaştıkça faydalarından çok daha fazla kesimin yararlanacağını düşündüklerini vurgulayan Kırallı, "Tarım ürünlerinin kayıt altına alınması, derin bir piyasada kolay alım satımla fiyat dalgalanmalarının azaltılması ve lisanslı depoların tedarik zincirinde güvenli liman olarak dolduracağı boşluk çerçevesinde bu alanda girişimlerimizi devam ettiriyoruz" diye konuştu.

ekiminin yaklaşık yüzde 90'nının gerçekleştiği Şanlıurfa, Mardin, Diyarbakır, Batman gibi merkezlerdeki aşırı kuraklık üretimi yarı yarıya azalttı. Sektör temsilcileri, üretimin en iyimser tahminle 150 bin ton olacağını ifade ediyor. Üretimdeki düşüş fiyata yansdı. Hasat başladığında Mersin'e kabuklu mercimek teslim fiyatı ton başına 6 bin 500 TL idi. Ağustos'ta 9 bin 500 TL'ye kadar yükseldi. İçerde üretimin azalması, Kazakistan'da da üretimin az olması nedeniyle mercimek, ithalatının tamamının Kanada'dan yapılması bekleniyor.

ÜZÜMDE REKOLTE KAYBI %20'NİN ÜZERİNDE

Kuru üzümde dünya lideri olan Türkiye'nin geçen yıl kuru üzüm rekoltesi 271 bin ton açıklanmış ancak ihracat verileri üretimin bunun üzerinde gerçekleştiğini gösterdi. Bu yıl ise dolu, don, sel gibi afetlerden en çok etkilenen ürünlerden birisi üzüm oldu. Rekoltede geçen yıla göre yüzde 20 civarında kayıp olduğu ifade ediliyor.

DÜNYANIN GIDA İSRAFI GERÇEĞİ

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) tarafından hazırlanan Gıda İsrafı Endeksi Raporu'na göre, 2019 yılında 931 milyon ton gıda israfı olduğu belirtiliyor.

Nihai tüketimde gıda israfı önemli bir seviyede.
UNEP 2021 Raporu'na göre;
Türkiye'de evde, gıda hizmeti veren yerlerde ve gıda satıcılarında her yıl kişi başı 93 kilogram, toplamda 7,7 milyon ton yiyecek çöpe gidiyor. Tarladan sofraya kadar olan kayıplarla birlikte bu miktar 18 milyon tona denk geliyor. Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO)'nin yaptığı bir çalışmaya göre, her gün 6 milyon ekmek çöpe gidiyor. Üstelik gıda ürünlerinde fiyat artışının ön plana çıktığı bugünlerde bu israfın önlenmesinin önemi bir kez daha ortaya çıkıyor.

İsrafın yüzde 61'i evlerde, yüzde 26'sı gıda hizmeti veren işletmelerde, yüzde 13'ü ise gıda satıcılarında meydana geldi. Bu rakamlar dünya toplam gıda üretiminin yüzde 17'sinin israf edildiğini ortaya koyuyor.

Evdeki yüzde 61'lik gıda israfının yalnızca ABD, İngiltere gibi ülkelerle sınırlı olmadığı, yoksul ülkelerin de etki oranının büyük olduğu yine raporda yer alıyor. Diğer yandan dünyadaki gıdaların yüzde 14'ü hasat, taşıma, depolama ve nakliye aşamasında kaybedilirken, yüzde 17'si de tüketici tarafından israf ediliyor.

Türkiye'de bitkisel üretimde kayıpların önemli bir kısmı, zamanında ve uygun tekniklerle yapılamayan hasat işleri ve gerekli koşulları taşımayan depolama ve işleme sistemleri sonucu oluşuyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından hazırlanan bitkisel ürün denge tablolarına göre, 2020 sezonunda istatistiği tutulan 63 üründe, toplamda 118 milyon ton olan üretimin 10,3 milyon tonu yani yüzde 8,7'si hasatla birlikte sofraya ulaşana kadar kaybedildi. 2020 yılı için bitkisel üretim değerini göz önüne aldığımızda bu miktar 21,3 milyar liraya denk geliyor. Buna nihai tüketimdeki israf dâhil değil.

TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ (TZD) GENEL BAŞKANI HÜSEYİN DEMİRTAŞ

İthalata dayalı politika, çiftçilerin üretim maliyetleri gibi nedenlerin sayılabileceği sistemde çiftçinin ne ekeceğini şaşırı. Türkiye'de çiftçilerimiz tarlalarına gübre atmakta ve ürettiklerini değerine satmakta zorlanıyor. Yalnız gübrenin değil, benzinin, mazotun, elektriğin, suyun ve hayvan yeminin fiyatına her geçen gün yeni zamlar geliyor. Çiftçiler üretimden çekilirken ekilmeyen topraklar geri döndürülemez biçimde ekilebilir niteliğini kaybediyor ya da betona gömülüyor.

ÇİFTÇİLER SENDİKASI GENEL ÖRGÜTLENME SEKRETERİ ADNAN ÇOBANOĞLU

Türkiye'de bitirilen tarım değil, tasfiye edilen küçük aile tarımıdır. Türkiye'deki tarım hızla şirketlerin kontrolüne geçiyor. Gerek sözleşmeli üretim politikası ile gerek tarım organize sanayi bölgeleri uygulamalarıyla gerekse de iktidarın uyguladığı tarım politikasıyla... Bu süreçte küçük aile tarımı bitirilerek bir sınıf tasfiye ediliyor, tarımdan kopartılıyor. Böyle olunca da gıda krizi baş gösteriyor. Çünkü iş şirketlerin kârına dönük bir üretime dönünce aşırı kâr elde etme anlayışı da beraberinde geliyor. Bundan 20 yıl önce tarımda çalışan nüfus, çalışan nüfus içerisinde yüzde 36'lardaydı. Ancak geçen 20 yılda bu oran yüzde 12'lere düştü. Örneğin geçmişte 400 bin aile tütün dikerken şimdi bu oran 50-60 bine düştü. Bu örnek diğer tarım ürünlerinde de aşağı yukarı bu şekilde ilerliyor.

TARIM POLİTİKALARI UZMANI PROF. DR. TAYFUN ÖZKAYA

Belediyeler kendi ihtiyacı ve marketlerinde satmak için aldığı ürünlerin önemli bir kısmını analiz ederek, daha çok kooperatif veya gıda grupları üyesi çiftçilerden alabilir. Zehirli olup olmadığına bakmaksızın bütün üretimi desteklemek doğru değildir. Ürünlerin önemli bir kısmında sıfır tarım ilacı şart koşulabilir. Belediyenin, aldığı ve kullandığı veya pazarladığı hiçbir ürünün maksimum kalıntı limitinin üzerinde olmayacağını garanti etmesi yararlı olacaktır. Belediyeler agroekolojik üretim yapan üreticilerden belli bir anlaşma ile özellikle taze sebze ve meyve alabilir ve ürünlerin yoksullara yardım amacıyla kullanılmasını sağlayabilir. Böyle bir politika özellikle ekolojik üretim yapan çiftçilerin bütün üretimlerini makul bir fiyattan satabilmelerini sağlayarak agroekolojik üretimin hızlı gelişmesine katkı sağlayabilir.

Türkiye'de özellikle yaş sebze ve meyve, tarladan sofraya ulaşmaya kadar önemli ölçüde kayıplara uğruyor. Yetiştiriciliğin yanı sıra, hasat sırasında ve hasat sonrasında kayıplar meydana geliyor. Özellikle hasat sonrasında taşıma, muhafaza ve pazarlama aşamalarında da önemli kayıplar yaşanıyor. Yapılan araştırmalara göre tür ve çeşitlere göre değişmekle birlikte, yaş sebze ve meyvedeki kayıp oranı yüzde 10 ile yüzde 30 arasında değişiyor.

ÜRETİLEN BUĞDAYIN YÜZDE 8,3'Ü SOFRAYA GELMEDEN KAYBOLUYOR

2020/2021 sezonunda tahıllarda, nihai tüketiciye varmadan 2,8 milyon tonluk kayıp meydana geldi. Arz açığımız bulunun ve bu nedenle net ithalatçı konumunda olduğumuz bu ürünlerde böyle bir kayıp lüksümüz olmamalı. Ayrıca sebze grubunda meydana

Evrin Küçük'ün haberinde bu yıl lojistik kaygıların tetiklediği gıda krizi 2023'te üretimdeki düşüş kaynaklı yeni bir krize dönüşebilir. Avrupa, ABD ve Brezilya'daki şiddetli kuraklıklar ve gübre fiyatlarındaki artış üretimi frenleyerek yeni bir gıda darboğazını tetikleyebilir.

gelen 3,9 milyon ton, meyvede 1,8 milyon ton kayıp da fevkalade önemlidir. Son tüketiciye varmadan meydana gelen kayıpların üretime oranı ise, buğdayda yüzde 8,3, arpada yüzde 8,4, mısırdada yüzde 6,4, pirinçte yüzde 4,2.

Tüketimde yüzde 94,6 oranında dışa bağımlı olduğumuz soyada yüzde 23,5, yine net ithalatçı olduğumuz muzda yüzde 12 kayıp var. Kayıp, kuru sarımsakta yüzde 23,4, erikte yüzde 16,8. Ürettiğimiz yaş çayın yüzde 17,7'sini, kuru soğanın yüzde 8,4'ünü, biberin yüzde 9,4'ünü, domatesin yüzde 15,9'unu, salatalığın yüzde 11,1'ini, karpuzun yüzde 5,3' ünü, portakalın yüzde 8,3'ünü, elmanın yüzde 1,7'sini, üzümün yüzde 8,5'ini, Antep fıstığının yüzde 6'sını, bademin yüzde 3,9'unu cevizin yüzde 5,3'ünü, fındığın yüzde 1,4'ünü, kestanenin yüzde 8,7'sini kaybediyoruz.

TÜRKİYE'DE NİHAİ TÜKETİMDE İSRAF

Nihai tüketimde gıda israfı önemli bir seviyede. UNEP 2021 Raporu'na göre; Türkiye'de evde, gıda hizmeti veren yerlerde ve gıda satıcılarında her yıl kişi başı 93 kilogram, toplamda 7,7 milyon ton yiyecek çöpe gidiyor. Tarladan sofraya kadar olan kayıplarla birlikte bu miktar 18 milyon tona denk geliyor. Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO)'nin yaptığı bir çalışmaya göre, her gün 6 milyon ekmek çöpe gidiyor. Üstelik gıda ürünlerinde fiyat artışının ön plana çıktığı bugünlerde bu israfın önlenmesinin önemli bir kez daha ortaya çıkıyor.

YAPILMASI GEREKENLER

Tüm dünya Covid-19 salgınıyla birlikte yaşanan küresel gıda kriziyle gıda üretiminin ve gıdaya erişimin önemini bir kez daha anladı. Gıda üretiminin temeli olan tarım sektörünün önemi ve vazgeçilmezliğini bir kez daha gördü. Bu nedenle, tarımsal üretimin sürdürülebilirliği için sektörün pozitif ayrımcılık yapılarak desteklenmesi gerekiyor. Türkiye, tarımda kayıp ve israfı önlemede göstereceği başarıyla gıda krizini fırsata dönüştürme

imkanına kavuşacak. Böyle bir durumda hem ülkemizin gıda güvencesini sağlamlaştırmamız hem de 25 milyar dolar civarındaki mevcut tarım ürünleri ihracatımızı artırmamız mümkün olacağı ifade ediliyor.

FAO, gıdada kıtlık yaşanmayacağını ancak, üretim kapasitesinin düşük olduğu ülkelerde uzun süreli gıda darlığının ortaya çıkacağını belirtiyor.

İsrafla mücadele tarladan başlaması gerektiğinde birleşiyor. Üreticilerin öncelikle yetiştirme ve hasat teknikleri konusunda bilgilendirilmesi gerekiyor. Üreticiden tüketiciye kadar uzanan zincirin halkalarının ıslah edilmesi şart. Bu konuda yapılması gerekenler; "Tarımda kültürel işlemlerden, yetiştirme tekniklerine, hastalık ve zararlılarla mücadeleye, hasada, depolama, paketleme ve pazara ulaştırmaya, tüketicinin bilinçli tüketimine kadar her aşamada israfı en aza indirecek uygulamalara öncelik verilmeli, yatırımlar buna göre yapılmalı, toplumlar buna göre örgütlenmeli. Bu amaçla soğuk hava depolarının sayısı ve kapasitesi yükseltilmeli

ve bu tesislere verilen destekler artırılarak devam etmelidir. Aslında, gıda kaybı ve israfının önlenmesine yönelik çalışmalar; gıda zincirindeki tüm paydaşlar için fayda sağlayacak.

Bu kapsamda, tarımsal ürünleri işleyen fabrikaların kaliteli ürüne ulaşımının sağlanması ve perakende noktalarına erişimde kullanılan nakliye koşullarının iyileştirilmesi gibi çözümler gıda kayıplarının azaltılmasını sağlayabilir. Tabii ki tüketicilerin gıda israfına mahal vermemek için yapması gerekenlerde vardır" olarak sıralanıyor.

KURAKLIK AVRUPA'DA KIRMIZI ALARM VERİYOR

Öte yandan Avrupa'ya kasıp kavuran kuraklık yaşamı tehdit ediyor. Tarım ürünleri üzerinde de çok büyük zarara neden oluyor.

Özellikle Avrupa'da büyük limanlardan nehirlerle iç kısımlara taşımacılıkta sorunlar yaşanırken taşıma maliyetleri hızla artıyor. Bütün bu olumsuzluklar Türkiye gibi Avrupa'ya hem yakın hem de tarım ve gıdada önemli bir ihracatçı olarak büyük fırsat yaratıyor. Ancak, Türkiye bunlardan yeterince yararlanamıyor.

Avrupa Birliği Kuraklık Gözlemevi'nin Ağustos 2022 Raporu'na göre yılın başından bu yana Avrupa'nın birçok bölgesini etkileyen şiddetli kuraklık, Ağustos ayının başından itibaren daha da genişliyor ve kötüleşiyor. Yağışların azalması ile Avrupa genelinde nehirlerde su seviyelerinde ciddi düşüş yaşandı. Suyun azalması nedeniyle enerji üretiminde de önemli sorunlar yaşanıyor. Rapora göre, Avrupa Birliği'nin yüzde 47'si kuraklık tehdidi

altında, yüzde 17'si "kırmızı alarm" seviyesinde. Toprakların yaklaşık yarısında dikkat edilmesi gereken ciddi kuraklık var.

Su ve ısı stresi, yaz mahsullerinin verimini önemli ölçüde azalttı. En çok etkilenen ürünlerin başında tahıllar, mısır, soya fasulyesi ve ayçiçeği var. Ağustos ayındaki son yağışlar bazı bölgelerde kuraklık koşullarını kısmen hafifletse de bazı bölgelerde fırtınalar ciddi hasarlara, kayıplara neden oldu ve yağışın olumlu etkilerini azalttı.

EN ÇOK ETKİLENEN ÜLKELER

Batı Avrupa-Akdeniz bölgesinde önümüzdeki aylarda Kasım 2022'ye kadar normalden daha sıcak ve kuraklık koşullarının devam etmesi bekleniyor.

Kuraklığın en etkili olduğu ve riskin devam ettiği bölgeler ise şöyle sıralanıyor: İtalya, İspanya, Portekiz, Fransa, Almanya, Hollanda, Belçika, Lüksemburg, Romanya, Macaristan, kuzey Sırbistan, Ukrayna, Moldova, İrlanda ve Birleşik Krallık. Güney Çek Cumhuriyeti, Kuzey Avusturya ve Orta Fransa'nın sınırlı bölgelerinde yerel toparlanma gözlemleniyor. 2022 baharında zaten kuraklıktan etkilenen bölgeler örneğin, kuzey İtalya, güneydoğu Fransa, Macaristan ve Romanya'daki bazı bölgeler, en kötü koşullara sahip bölgeler olarak öne çıkıyor. İtalya'da Po Nehri havzası en yüksek kuraklık şiddetiyle karşı karşıya. İtalya'da 5 bölgede acil durumu ilan edildi. Bu ülkedeki birçok kentte su kullanımında kısıtlamaya gidildi.

TÜRKİYE İÇİN YENİ FIRSATLAR

İzmir Ticaret Odası Gıda Meslek Komitesi Eski Başkanı Cemil Gökçen, kuraklık nedeniyle bu sene İspanya'nın zeytin ve yaş üzümde sıkıntı yaşadığını belirterek: "Çekirdeği alınmış konfi zeytinde İspanya dünya pazarının hakimi konumunda. Bu sene ürün az olacağı için Rusya bizden zeytin talep ediyor. Türkiye için çok önemli bir fırsat. Üstelik bu yıl Türkiye'nin

Danışmanlık firması McKinsey hasat hacimlerinde keskin bir düşüş öngörüyor. Ukrayna'nın buğday gibi tahıl üretiminin bir sonraki hasat sezonunda yüzde 35 ila yüzde 45 düşeceğini tahmin ediyor. McKinsey'in tahminlerine göre, Ukrayna'nın hasadı bu yıl normal seviyelerin 30 ila 44 milyon ton altında olacak. McKinsey, "Bir sonraki ekim sezonunda, savaşın Ukrayna'daki ekim ve hasadı kesintiye uğratması ve Rusya, Brezilya ve diğer büyüyen ülkelerin üretimlerinin girdi maliyetindeki artıştan ötürü azalmasıyla arz büyük olasılıkla sıkılaşacak" uyarısı yaptı.

zeytin rekoltesi de iyi görünüyor. Yine zeytinyağında talepler artabilir. Yaş üzümde ihracat yapıyoruz. Şaraplık üzüm veya doğrudan şarap talebi gelecektir. Türkiye Avrupa'daki kuraklığı değerlendirse kendisine bir pazar yaratabilir. Ama bunları uzun vadeli çalışmak ve öngörmek gerekiyor. Biz ayağımıza gelen fırsatları değerlendiremiyoruz" bilgisini verdi.

ENERJİ KRİZİ İŞLEME MODELİNİ DEĞİŞTİREBİLİR

Avrupa'da kuraklıktan daha tehlikeli olan gelişmenin enerji krizi olduğuna dikkat çeken Gökçen, bazı alanlarda Avrupa üretimden çekilmek zorunda kalabilir. İtalya nohut konservesi ihracatı yerine nohudu çuvalda doğrudan ihraç etmeyi düşünebilir. Çünkü konserve yapmak için enerjiye ihtiyaç var. Geçen sene 20 sent olan doğal gaz 2 Euro'nun üzerine çıkınca bazı alanlarda üretim yapmak imkânsız hale geliyor. Almanya'da enerji krizi büyüyor. Yazın Türkiye'ye gelen vatandaşlarına orada kalın yakacağınız doğalgazın bedelinin yarısını size ödeyelim diyorlar. Bu kış muhtemelen Antalya otelleri devre mülk misali Alman turistlerle dolacak. Gıdada kuraklık ve enerji krizi nedeniyle üretilmeyecek ürünleri Türkiye karşılayabilir. Fakat Türkiye buna ne kadar hazırlıklı?"

ET VE SÜTTE DE TEHLİKE ÇANLARI ÇALIŞOR

Pandemi, kuraklık ve ardından Rusya- Ukrayna savaşı... Buğday ile ay çiçek yağında yaşanan artışın ardından şimdi de et ve sütte tehlike çanları çalıyor. Ziraat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Baki Remzi Suiçmez, neoliberal tarım politikalarının iflasını Odatv'ye anlattı.

Ukrayna -Rusya savaşının ardından özellikle buğday ve ayçiçek yağında yaşanan tartışmalara giren TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Baki Remzi Suiçmez, şunları söyledi: "Ülkemiz özellikle buğday, ayçiçek, mısır ve arpada kendi kendimize yeterli olmadığımız için

oluşan gıda açığını yurt dışından karşılamaya başladık. Rusya'nın Ukrayna'yı işgali sonrası yaşanan belirsizlik yükselen fiyatlar tedarik zincirindeki kırılmalar özellikle ay çiçek ve buğday konusunda kendi kendimize yeterli olmadığımızı ortaya koydu. Pandemi de aynısını yaşadık. Ülkeler ihracat kısıtlamalarına gitti, ardından kuraklık yaşadık önlem alınmadı. Ülkeler tarımsal ekonomi paketleri açıklarken ülkemizde özel önlemler alınmadı. Buğdayda 3 yıl önce kendi kendimize yeterken şu an yüzde 80'deyiz. Aradaki gıda arızını yakın olması ve yüksek üretimden dolayı Ukrayna ve Rusya'dan alıyorduk ama artık alamıyoruz. Ya da çok yüksek fiyatlar gündeme gelecek."

ET VE SÜTTE TEHLİKE

Yemlerden dolayı et ve sütte yaşanacak tehlikeye dikkat çeken Baki Remzi Suiçmez, "Arpa konusunda da kendi kendimize yeterli değiliz. Bu aynı zamanda et ve sütü yem üzerinden olumsuz etkileyecek. Kepek de alıyoruz yem bitkilerinde de dışa bağımlıyız. Mısır ve arpada bunlarda da sıkıntı yaşayacağız. Süt ve et üretimimi pahalılaştıracak bu" dedi.

TARIMDA SEFERBERLİK

Baki Remzi Suiçmez, tarımda seferberlik çağrısı yaptıklarını hatırlatarak şunları kaydetti: "Seferberlik çağrısı yaptığımız zaman ek hazine arazilerini tarıma açalım dediler. Biz o zaman dedik ki ülkemizde 4.2 milyon hektar araziyi çiftçi kendisi zaten ekmiyor, işlemekten vazgeçti. Destekler girdiler ve tarımsal kredileri hayat geçirelim çiftçi yeniden burayı eksin dedik, görmezden gelindi. Geçmiş yıllarda dış ülkelerde üretim gündeme gelmişti yeni bakan da bunu gündeme getiriyor."

FİTCH: GIDA ENFLASYONU GELECEK YIL KESKİN DÜŞECEK

Corona virüs salgını ve Ukrayna-Rusya savaşı nedeniyle küresel gıda enflasyonu tavan yaptı. Konuyla ilgili Fitch'in açıklamasına göre gıda enflasyonu gelecek yıl keskin bir şekilde düşecek.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, küresel gıda enflasyonunun 2023'te keskin bir şekilde düşmesinin muhtemel olduğunu belirtti.

Kredi derecelendirme kuruluşundan yapılan açıklamada, tahıl fiyatlarında son haftalarda yaşanan keskin düşüşün gelecek yıl gıda enflasyonunda düşüş beklentisini artırdığı kaydedildi. Açıklamada, küresel gıda enflasyonunun 2023'te keskin bir şekilde düşmesinin muhtemel olduğu aktarıldı.

ÜRETİM HIZLANACAK

Ukrayna'daki savaşın başında arz endişeleri nedeniyle tahıl fiyatlarının yükseldiği anımsatılan açıklamada, ancak diğer ülkelerin üretimi hızlandıracağına dair bir iyimserlik olduğu kaydedildi. Açıklamada, Ukrayna'nın bu hafta gerçekleştirdiği tahıl sevkiyatının küresel arza yaklaşık 20 milyon tonluk katkıda bulunabileceği belirtildi.

Küresel makro faktörlerin de tahıl fiyatlarını düşürdüğüne işaret edilen açıklamada, ABD Merkez Bankası'nın (Fed) "şahin" politika sıkılaştırmasının resesyon korkularını artırdığı ve gelecek yıl belirgin bir küresel ekonomik yavaşlama beklentilerine neden olduğu aktarıldı.

DOLARDAKİ ARTIŞ EMTİA FİYATLARINI DÜŞÜRÜYOR

Açıklamada, Fed'in para politikası duruşunun dolar endeksini 20 yılın en yüksek seviyesine çıkardığı belirtilen açıklamada, emtialarla ters ilişkisi göz önüne alındığında ABD dolarındaki artışın tarımsal emtialarda büyük bir düşüşe katkıda bulunduğu kaydedildi. Küresel sanayi üretimindeki yavaşlamanın da gelecek dönemde emtia fiyatlarındaki düşüş beklentisiyle uyumlu olduğu aktarılan açıklamada, ancak gıda fiyatlarına yönelik yukarı yönlü risklerin görüldüğü bildirildi. Açıklamada, gübre fiyatları ılımlı hale gelse de Avrupa'da doğal gaz fiyatlarının

tüm zamanların en yüksek seviyelerine yükselmesinin bu eğilimi tersine çevirebileceği ve mahsul verimini etkileyebileceği kaydedildi.

PROF. ORTAŞ: GIDA GÜVENCESİ PLANLI, PROGRAMLI ANLAYIŞLA SAĞLANABİLİR

Artan gıda fiyatlarını, tarımsal üretimi ve gıda yetersizliğini değerlendiren Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İbrahim Ortaş, planlamaya ve paylaşımcı olma bilincine dikkat çekti.

Prof. Dr. İbrahim Ortaş, "Anlaşılabacağı üzere ülkenin bugünkü sosyolojik yapısı, yaşam kalitesi, ekonomisi doğrudan ve dolaylı yoldan tarıma bağımlı geliyor. Tarım bir bakıma birçok alanda planlama, üretim ve dağıtım ağları ekseninde şekilleniyor.

Bu iş birliktelikleri iyi organize edilmediğinden zincirleme birçok sorun yaşanmaya başlandı. Alınan en küçük bir yanlış kararla zaman içinde üretim zincirinde meydana gelen daralma, gıda ve hammadde eksik üretilmesi, zincirleme olarak tarladan sofraya ekonomiden sosyal hayata kadar her alana yansıyor. Bu bağlamda ülkemiz tarımının sorunları, altyapı ve eko-politik sorunlar ile tarımın bütünlüklü olarak ele alınmamasından kaynaklanıyor" dedi.

"TÜRKİYE'NİN ÜRETKEN TARIM TOPRAĞI YOK"

Türkiye'nin çok fazla birinci ve ikinci sınıf üretken tarım toprağı olmadığını belirten Prof. Dr. Ortaş, "Topraklarının çoğunluğu tarım toprağı niteliğinde değil. Türkiye'nin buğday üretimi son 30 yıldır 20 milyon ton civarında. Bu süre zarfında nüfusu ikiye katlanırken üretimi hep aynı kaldı. Doğal

Kirişçi,
Toprak Mahsulleri
Ofisi'nin(TMO) Türkiye'nin
500 noktasında alım
yapabilen bir regülasyon
kurumu olduğunun
altını çizerek, TMO'nun
sadece kendi depolarına
gelenlerden değil lisanslı
depolardaki ürünlerden de
alım yaptığını ifade etti.

olarak dünyada her 40 yılda bir ikiye katlanan nüfusun gereksinim duyduğu gıdanın sağlanması geçmişteki kadar kolay olmuyor. Bugün köylerde dahi vatandaşlar pazara yönelik üretim yaptıklarından gereksinim duyulan temel meyve ve sebze türü tüm ürünleri bakkal veya yakın yerdeki marketten satın alıyor. Diğer taraftan petrol fiyatlarının bir yılda yüzde 350 oranında artması sonucu petrole dayalı tarımsal üretim ve dağıtım ağlarında da fiyatlar sürekli artıyor. Döviz kurlarına bağlı satın alınan petrol ve enerji fiyatlarının başka ülkelere göre birkaç kat daha yüksek olması nedeniyle ülkemizde gıda fiyatları sürekli artış gösteriyor” dedi.

Dünyada ve Türkiye’de gıda krizine çözüm önerini paylaşan Prof. Dr. Ortaç, “İletişim teknolojileri (Endüstri 4.0, 5.0, yapay zekâ, robot) çağında başta nüfus planlanması şart. Artık çok insanla değil nitelikli insan ile yola devam edilmesi gerekir. Dünyanın kaynaklarının belirli ülke, grup, aile ve bireylerin değil tüm canlıların ortak malı olduğu benimsenmeli. Üreticilerin kooperatifler yolu ile daha üretici olduğu, gıdaların tarladan sofraya çoklu aracılar eli ile değil, planlı ve programlı olarak tez elden sağlıklı şekilde ulaştırılması sağlanmalı” dedi.

FAO’DAN ‘GIDA DARLIĞI KAPIDA’ UYARISI

BM Gıda ve Tarım Örgütü Genel Direktör Asistanı Elwaer, gıdada kıtlık yaşanmayacağını fakat özellikle üretim kapasitesinin düşük olduğu ülkelerde kesinlikle gıda darlığının ortaya çıkacağını ifade etti.

Dünyada gıda krizinin yeni başlamadığını ve Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinin yıllardır bu krizi yaşadığını söyleyen Elwaer, su kıtlığı

gibi devam eden sorunlar sebebiyle dünyada hala hazırda gıda üretimine dair sorunlar olduğunu ifade etti. Su kaynaklarının artık düzenli olmadığını hatırlatan Elwaer, “Bu nedenle, her zamankiyle aynı mahsul üretimi ve hasat mevsimlerini bekleyemeyiz” dedi. Elwaer, “Kovid ile birlikte tedarik zincirleri kesintiye uğradı. Bütün ülkeler dezavantajların ortaya çıkmasıyla gıda tedarikinde büyük bir tehdit olduğunu fark etti. Dünya tam salgının yaralarını sarmaya başlamışken Rusya-Ukrayna savaşı ortaya çıktı. Temel ihtiyaçlarda tedarik durdu ya da sekteye uğradı” yorumunu yaptı. Bazı ülkelerin hala güvenli alanda olduğunu ifade eden Elwaer, buna rağmen bu ülkelerin de panik içerisinde alternatif kaynaklar bulmaya çalıştığını anlattı. Halihazırda 800 milyondan fazla insanın gıda güvenliği konusunda sorunlar yaşadığını anımsatan Elwaer “Kıtlık olmayacak fakat özellikle düşük kapasiteye sahip ülkeler için oldukça uzun bir süre gıda darlığı kesinlikle olacak.” dedi. Elwaer, FAO’nun ülkelere fiyatlar, alternatif süreçler ve yerel üretimi artırma konusunda politik tavsiyelerle de veri ve enformasyon sağlayarak yardım ettiğinin altını çizdi.

Dünyada büyük miktarda gübrenin Rusya tarafından üretilip satıldığını kaydeden Elwaer, gübrenin büyük ölçüde doğalgaz fiyatlarına bağımlı olduğunu belirtti. Gaz ve petrole olan yüksek talep ve artan fiyatların gübre fiyatlarında artış ve gübre darlığı anlamına geldiğini bildiren Elwaer, dünyanın fırtına öncesinde sessizlik döneminde olduğunu söyledi ve “Kriz büyüyecek” ifadesini kullandı.

193 MİLYON İNSAN AKUT GIDA GÜVENSİZLİĞİ YAŞIYOR

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü ile Dünya Gıda

Programı (WFP) tarafından oluşturulan Gıda Krizine Karşı Küresel Açığın hazırladığı Küresel Gıda Krizi Raporu'nda; "Etiyopya, Güney Madagaskar, Güney Sudan ve Yemen'deki yarım milyondan fazla insan (570 bin kişi) akut gıda güvensizliği felaketinin en şiddetli aşamasında yer alırken, çöküşü önlemek için acil önlem alınması gerekiyor" ifadesi kullanıldı.

Raporda, çatışmaların gıda güvensizliğinin ana itici unsuru olmaya devam ettiği vurgulandı. Söz konusu analizin Rusya'nın Ukrayna'ya açtığı savaştan önce yapılmış olmasına rağmen savaşın, küresel gıda sistemlerinin birbirine bağlı doğasını ve kırılganlığını ortaya koyduğu belirtildi.

Raporda, "Halihazırda yüksek düzeyde akut açlıkla mücadele eden ülkeler, özellikle gıda ve tarımsal ithalata yüksek oranda bağımlı olmaları ve küresel gıda fiyat şoklarına karşı kırılganlıkları dolayısıyla Doğu Avrupa'daki savaşın risklerine karşı savunmasızdılar" değerlendirmesi de yer aldı. BM raporunda, 2021'de akut gıda güvensizliğinin artmasının arkasındaki etkenler arasında çatışmanın, 24 ülkede/ bölgede 139 milyon kişiyle ana itici unsur olduğuna işaret edildi.

Aşırı hava koşulları sebebiyle 8 ülkede/bölgede 23 milyondan fazla insanın, ekonomik şoklar nedeniyle de 21 ülkede/bölgede 30 milyondan fazla kişinin akut gıda güvensizliği yaşadığı kaydedildi.

Raporun sunumunda görüşlerine yer verilen FAO Genel Direktörü Çü Dongyü, raporun sonuçları itibarıyla akut gıda güvensizliğini toplu olarak ele alınması ihtiyacını ortaya koyduğunu belirterek, "Çatışma ve gıda güvensizliği arasındaki trajik bağ, bir kez daha aşık ve endişe verici" yorumunu yaptı.

AKUT AÇLIK SEVİYESİNDE EŞİ GÖRÜLMEMİŞ ARTIŞ

WFP İcra Direktörü David Beasley de akut açlık seviyesinin eş görülmemiş düzeye yükseldiğini

ve küresel durumun kötüleşmeye devam ettiğini kaydetti.

Beasley, çatışma, iklim krizi, Kovid-19, gıda ve yakıt maliyetleri ve son olarak Ukrayna'daki savaşın felaket üstüne felaket getirdiğini ifade ederek, küresel krizin önüne geçmek için acilen finansmana ihtiyaç duyduklarını bildirdi.

GIDA KRİZİ ŞEKİL DEĞİŞTİRİYOR

Evrım Küçük'ün haberinde bu yıl lojistik kaygıların tetiklediği gıda krizi 2023'te üretimdeki düşüş kaynaklı yeni bir krize dönüştürülebilir. Avrupa, ABD ve Brezilya'daki şiddetli kuraklıklar ve gübre fiyatlarındaki artış üretimi frenleyerek yeni bir gıda darboğazını tetikleyebilir. Pandemi, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ve ardından gelen tedarik zinciri sorunları, tahıllardan yağa kadar tüm tarımsal emtia ürünlerinde fiyatları artırdı. Pandeminin patlamasıyla sevkiyatlarda başlayan aksama, her ikisi de dünyanın en büyük tahıl ihracatçılarından olan Rusya ve Ukrayna arasındaki savaşla derinleşti. Tahıl fiyatları şimdi de kuraklık, maliyetlerdeki artış, gübre piyasalarındaki sorunlardan ötürü üretim tarafında yaşanan sıkıntılarla karşı karşıya.

Geçen ay Ukrayna ve Rusya, BM ve Türkiye'nin arabuluculuğunda Ukrayna'nın Karadeniz'den tahıl ihracatını yeniden başlatmasıyla küresel gıda fiyatlarında geri çekilme yaşanmıştı. Ancak uzmanlara göre fiyatları yeniden yukarı itecek yeni bir döneme doğru yaklaşıyoruz. Zina, tarımsal üretimin lideri olan ABD, AB, Hindistan, Brezilya gibi bölgelerde yaşanan şiddetli kuraklık, üretim maliyetindeki artış ve fiyatı artırı gübre kullanımının azalması üretimi frenleyebilir. Bu yıl yaşanan tedarik sorunları 2023'te ciddi bir arz sorununa dönüşebilir. Danışmanlık firması McKinsey bir sonraki gıda krizinin 2007-2008 ve 2010-2011 arasındakilerden daha kötü olabileceği uyarısı yapıyor.

TAHİL PİYASALARINDAKİ GÖRÜNÜM BOZULUYOR

Danışmanlık firması McKinsey hasat hacimlerinde keskin bir düşüş öngörüyor. Ukrayna'nın buğday gibi tahıl üretiminin bir sonraki hasat sezonunda yüzde 35 ila yüzde 45 düşeceğini tahmin ediyor. McKinsey'in tahminlerine göre, Ukrayna'nın hasadı bu yıl normal seviyelerin 30 ila 44 milyon ton altında olacak. McKinsey, "Bir sonraki ekim sezonunda, savaşın Ukrayna'daki ekim ve hasadı kesintiye uğratması ve Rusya, Brezilya ve diğer büyüyen ülkelerin üretimlerinin girdi maliyetindeki artıştan ötürü azalmasıyla arz büyük olasılıkla sıkılaşacak" uyarısı yaptı.

- Avrupa'da kuraklık mısırı yakıyor: Bu yılın mısır üretimi için tahmin ikinci kez düşürüldü. AB Komisyonu'na göre mısır üretimi son 7 yılın en düşük seviyesine inecek. Komisyon, 2022-23 sezonu için mısır üretim beklentisini bir ay önce açıkladığı 65.8 milyon tona göre yüzde 10 azaltarak 59.3 milyon tona çekti. 2022-23 sezonu için mısır ithalat tahminini 16.5 milyon tondan 20 milyon tona çıkararak AB Komisyonu, ihracat beklentisini de 5 milyon tondan 4 milyon tona düşürdü. Komisyon, ayçiçeği tohumu üretimi beklentisini ise 10.5 milyon tondan 9.9 milyon tona çekti.

- ABD'de mısır beklentisi zayıfladı: Danışmanlık hizmeti Pro Farmer, ABD'nin bu yıl mısır hasadının 2019'dan bu yana en düşük seviyeye ineceği tahmininde bulundu. Kuruluş, şiddetli kuraklık nedeniyle hasat tahminin 14.35 milyar kileden 13.75 milyar kileye indirdi.

- Brezilya'da soya ve şeker tehlikede: Ülkenin tarımsal GSYİH'si, 2022'nin ilk çeyreğinde, ülkenin güneyinde nadir görülen üç dipli La Nina'nın neden olduğu şiddetli kuraklık nedeniyle yüzde 8 azaldı. Ülkenin en güney eyaleti olan Rio Grande do Sul'da, geçen yılki toplam soya hasadının yüzde 56'sı kaybedildi. Mahsul kayıplarının derinleşeceği tahmin ediliyor.

Ayrıca ülkenin güney bölgesindeki şeker üretiminin ağustosta yıllık yüzde 5 düşmesi bekleniyor.

■ Hindistan buğday ve pirinç tetikliyor: Hükümet, buğday ve mızır arzına ilişkin endişelerin arttığı ortamda yüzde 100 kırılmış pirinç ihracatını kısıtlamayı düşünüyor. Hindistan, dünyadaki pirinç sevkiyatının yüzde 40'ından fazlasını gerçekleştiriyor. Ülkenin böyle bir adım atması pirinç fiyatlarını yükseltebilir. Hindistan ayrıca gıda güvenliğini gerekçe göstererek buğday unu ihracatını kısıtlama kararı aldı. Ukrayna ile Rusya arasındaki savaş nedeniyle küresel buğday tedarik zincirinde yaşanan kesintiler Hindistan buğdayına talebi artırdı. Hindistan'dan yapılan buğday unu ihracatı, Nisan-Temmuz 2022 döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 200 arttı. Geçtiğimiz hafta Hindistan iç piyasasında buğday fiyatları ton başına 306.71 dolara çıkmıştı.

YENİ BİR GÜBRE ŞOKU YAŞANABİLİR

Yükselen gübre fiyatları tarım için risk oluşturmaya devam ediyor. Bloomberg'in Yeşil Pazarlar servisine göre, yaygın bir azotlu gübre olan üre fiyatları bir yıl öncesine göre iki katından fazla arttı. Sonuç olarak, dünyanın dört bir yanındaki çiftçiler daha az gübre kullanıyor. Uluslararası Gübre Derneği (IFA) daha yüksek fiyatla karşı karşıya kalan çiftçilerin gelecek sezon küresel gübre kullanımını yüzde 7'ye kadar azaltabileceği konusunda uyarıyor. Bu da tarımsal üretimi frenleme riski yaratıyor. McKinsey raporunda, "Gübre kıtlığı ve gübre fiyatlarındaki yüksek fiyatların, Brezilya gibi büyük ölçüde gübre ithalatına bağlı olan ülkelerde de verimi düşürmesi bekleniyor. Bu, muhtemelen dünya pazarındaki tahıl hacmini daha da azaltacaktır" deniliyor. Sadece temmuz ayında Avrupa'da 10 gübre fabrikası üretimini düşürdü ya da kapandı. Danışmanlık firması CRU, bölgenin şu anda en az yüzde 25 oranında azalmış olan nitrojen kapasitesi

miktarının daha da düşeceği uyarısı yapıyor. Gübre üreticileri Yara International, K+S, Borealis ve Fertiglobe de yakın zamanda Avrupa genelinde daha fazla üretim kesintisi konusunda uyardılar. İngiltere'nin önde gelen gübre üreticilerinden CF Fertilisers UK, yüksek doğalgaz ve karbon fiyatları nedeniyle Billingham fabrikasında amonyum üretimini geçici olarak durduracağı duyurdu. Avrupa'da Group Azoty ve PKN Orlen'in Anwil fabrikasında da amonyum ve nitrojen üretimi yüksek doğal gaz fiyatları nedeniyle azaltılmış durumda.

"ACİL ADIM ATMALIYIZ"

Türkiye'nin tarım sektöründe acilen bir dönüşüme gitmesi gerektiğini söyleyen Türkiye Ziraat Odaları Birliği Başkanı Şemsi Bayraktar ise "Elimizde ne var ne yoksa bitkisel ve hayvansal üretim için kullanmalıyız. Atıl durumda olan ve nadasa bırakılan arazileri tarıma kazandırmalıyız. Hükümetin bu alanda attığı adımları yerinde buluyoruz. Son günlerde gıda fiyatlarında yaşanan artışların nedeni bazı tarım ürünlerinde ithalata bağlı olmamızdan kaynaklanıyor. Devletin yeni destekle ve hibelerle çiftçiyi üretime teşvik etmelidir. Kendi kendine yetebilen ülke olmak için tarım sektörüne daha fazla önem vermeliyiz" dedi.

TAHIL KORİDORU'NUN HACMİ 45 MİLYAR DOLAR

400 milyon kişiyi ilgilendiren Tahıl Koridoru Anlaşması ile Ukrayna'dan yaklaşık 80 milyon ton buğday ihtiyaç sahibi ülkelere gönderilecek. Uzmanlar anlaşmanın hacminin 45 milyar dolar olduğunu belirtiyor. Türk-Ukrayna İş Adamları Derneği (TUİD) Yönetim Kurulu Üyesi Ayhan Akbaba, tahıl koridor anlaşması hacminin 45 milyar dolar olduğunu ve Afrika, Ortadoğu gibi ülkeler açısından hayati önem taşıdığını söyledi. Koridorun açılmasını birçok ülke ve kuruluşun beklediğini kaydeden Akbaba, "Ukrayna'da geçen yıldan kalan 25 milyon ton tahıl rezervi var. Bu yılki hasatla birlikte bu oran 80 milyon tona ulaştı. Şu an bütün dünyanın gözü bu rezervin pazara çıkmasında. Savaş şartları ve bozulan lojistik ağın yeniden tamiri adına Türkiye çok büyük bir sorumluluk aldı ve tarihî bir misyon ifa etti. Türkiye'nin önderliğinde imzalanan anlaşma ile tüm dünya nefes aldı. Ancak hemen ardından Odessa'yı hedef alan füzeler yeniden endişe sebebi oldu. Şimdi herkes krizin aşılması ve tüm tahıl ürünlerinin ambarlardan limanlara taşınmasını bekliyor" dedi.

25 MİLYAR DOLARLIK KAZANÇ

Tahıl sevkiyatının, bütün koordinasyonun merkez üssü olan Türkiye'ye 5-8 milyar dolarlık kazanç sağlaması tahmin ediliyor. Akbaba, BM gözetiminde yapılan anlaşma süresi olan 120 günde 60 milyon tahılın taşınabileceğini ve bu süreçte başat rolün Türkiye'ye ait olduğunu bilgisini verdi. Akbaba ayrıca Ukrayna'nın enerji, lojistik, inşaat ve alt yapı gibi zorunlu müdahale alanlarının Türkiye'ye en az milyar 25 dolarlık imkân sunduğunu belirterek "Savaş öncesi zaten bu oran 7,5 milyar dolarlar seviyesine yükselmişti. Şimdi bu şartlar çok daha üst düzey rakamları mümkün kılıyor" diye konuştu. ■

Başak Tarım Yönetim Kurulu Başkanı ve EGİAD Fahri Üyesi Barış Kocagöz: Gıda savaşlarından en az hasarla çıkabilmek için uzun vadeli planlama ve buna bağlı destek mekanizması gerekiyor. Stratejik ürünlerimizi belirleyip, “Sanayi için bunlar lazım” demeliyiz

“İklim krizi ile mücadele konusunda plan var ama bunların daha uygulanabilir bir hale getirilmesi gerekiyor”

Bugün gıda savaşları silah olarak kullanılıyor. Ülkeler kendi avantajlı oldukları gıdaları diğer ülkelerin dezavantajına nasıl kullanabilirim, buna bakıyor. Ortada bir neden yokken bu yapılıyor. Türkiye olarak ürünü yetiştirecek toprak ve suyumuz var ama planlamayı doğru yapamadığımız için bazı ürünlerde ithalat yapmak zorunda kalıyoruz.

Başak Tarım Yönetim Kurulu Başkanı ve EGİAD Fahri Üyesi Barış Kocagöz, dünyada yaşanan gıda savaşlarını önlemek için uzun vadeli üretim planlamalarının yapılması gerektiğini söyledi. Destek mekanizmalarının da bu planlar dahilinde belirlenmesi gerektiğine dikkat çeken Kocagöz, Türkiye'nin de en az 5 yıllık üretim planlamasını her ürün grubu için yapmasının önemli olduğunu vurguladı.

Gıda savaşlarında dünya genelinde geline nokta nedir?

Gıda hammaddesi, tarihin belli dönemlerinde savaşılacak bir ürün oldu. Stratejik savaş, gıdada yaşanıyor. Aslında konuyu iki boyutta ele almak gerekiyor. Birincisi gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında yaşanan gıda savaşları... Bir diğeri ise açlık ile mücadele eden gıdayı temin edemeyen Afrika ülkelerindeki gıda savaşları... Aslında şu anda tüm dünyada “Kasap et derdinde, koyun can derdinde” sözüne uygun bir süreç yaşanıyor.

Dünya ne kadar gelişirse gelişsin ne yazık ki bu döngüyü kıramıyoruz.

Ülkelerin bu konudaki egoistliği devam ediyor. Gıda savaşından önce bakmamız gereken başlık; ülkeler zenginleştikçe gıdayı israf etmesi gerçeği yaşıyor. Ancak dünyanın öbür tarafındaki insan ise gıdaya erişmek için mücadele veriyor.

Robot teknolojisini konuştuğumuz bir yaşamda insanlığın bunu çözümleyememiş olması acımasıdır. Bu sorun; Birleşmiş Milletler (BM) nezdinde büyük bir organizasyon ile çözülebilir. Sonuçta yaşanan bir zincir hatasıdır.

Bugün gıda savaşları silah olarak kullanılıyor. Ülkeler kendi avantajlı oldukları gıdaları diğer ülkelerin dezavantajına nasıl kullanabiliriz, buna bakıyor. Ortada bir neden yokken bu yapıyor. Türkiye olarak ürünü yetiştirecek toprak ve suyumuz var ama planlamayı doğru yapamadığımız için bazı ürünlerde ithalat yapmak zorunda kalıyoruz.

Örneğin; pamukta 1 milyon ton üretime ulaştık ama 2002 yılında ekim alanları 723 bin hektar idi. Türkiye'de o tarihte 723 bin hektar dikim yapılabilir arazi varmış. Biz şu anda hektar başına 50 kilogram ortalama verim alıyoruz. Bunu 723 bin hektar ile çarptığımızda bizim 1,5 milyon ton lif pamuk üretmemiz gerekiyor. Burada planlama hatası var. Bazı yıllar üretim düşmüş, bazı yıllarda desteklemeler ile rakamlar toparlanmış.

Bizim ülkemizin mikro düzeyde yaşadığını, dünya makro düzeyde gıda savaşları ile yaşıyor. Temel gıda maddeleri burada önem arz ediyor. Buğday, hububat... Su kaynaklarının hepsi gıda savaşları için çok önemli.

Bariş KOCAGÖZ

*Başak Tarım Yönetim Kurulu
Başkanı ve EGİAD Fahri Üyesi*

Tahıl koridorunun açılması o kadar doğru bir karardı ki... İnsanların gıdaya ulaşmaması çok üzücü olurdu. Ayrıca üretilen tahılın da yabana gitmemesi gerekiyordu.

Türkiye olarak tarım politikası özelinde pandemi döneminden ve sonrasındaki gıda savaşları sürecinden ders alabildik mi?

Ders çıkaran bir millet değiliz. Başımıza krizler gelmeden olayın önemini anlamıyoruz. Enerjide bile 'yenilenebilir' önemini yeterince anlayamadık. Bizim toplumumuz enerji krizinin önemini cep telefonunu şarj edemediği zaman anlayacak. Karanlıkta oturur ama cep telefonsuz yaşayamaz bir hale geldik. Aç kalmadıkça gıdanın önemini, enerjisiz kalmayınca enerjinin önemini anlayacağımızı zannetmiyorum. Problemler aynı, anlayış hataları halen devam ediyor.

**Nerede hata yapıyoruz?
Planlamayı uzun vadeli
yapmıyoruz. Biz sektör ve çatı
kuruluşlar olarak önerilerimizde
hep en az 5 yıllık planlamaların
yapılması gerektiğini ifade ettik.**

Yine pamuktan örnek verirse; Türkiye'nin pamuğa ihtiyacı var ve "Hedef üretim rakamımız budur. 5 yıllık üretim planım da budur" diyerek her yıl için nasıl bir yönlendirme yapılacağıın ilan edilmesi gerekiyor. Gıda savaşlarından en az hasarla çıkabilmek için uzun vadeli planlama ve buna bağlı destek mekanizması gerekiyor. Stratejik ürünlerimizi belirleyip, "Sanayi için bu ham maddeden bu kadar lazım. Bu amaçla da bu eşik değerini yakalamam lazım" demeliyiz. Buğday birinci olmazsa olmaz stratejik ürünümüz durumunda. Pamuk sanayi için olmazsa olmaz durumunda.

Net ihracatımızın en büyük kalemini tekstil sanayi oluşturuyor. 1 milyon ton pamuk ithal ediyoruz. Hatırlayın; 2010 yılında dünyada pamuk kalmadı ve insanlar kilogramı 3-5 dolara pamuk aldı. Türkiye'nin bitkisel yağda da planlamasının olması gerekiyor. Zeytinde iyi noktalara geliyoruz. Geçtiğimiz yıllarda dikilen ağaçlar, meyve vermeye başladı. Bu sene zeytinde iyi bir rekoltemiz olacak. İspanya ve İtalya'da kuraklıktan dolayı rekolte düşeceği öngörülüyor. Bu nedenle bizim rekoltemiz hem ülkemiz ihtiyacına yetecek hem de ihracatçı açısından verimli bir sezon olacak. Ancak ay çiçek ve mısır gibi bitkisel yağ üretiminde de elimizi güçlendirmemiz gerekiyor. Avantajlı olduğumuz ürünlerimiz var. İncir, kuru kayısı, fındık ve üzümde piyasayı regüle etme anlamında öne çıkmamız gerekiyor.

Türkiye, bu süreci en az hasarla nasıl yönetir?

Türkiye olarak hem gıda koridorunda hem de stratejik enerji koridorundayız. Bunu doğru yönetirsek avantajlı konuma gelebiliriz. Türkiye olarak dünya borsacılığında şeffaf, müdahale edilmeyen likit piyasalara sahip olmamız gerekiyor. Dünya piyasalarında uluslararası yatırımcıyı buradaki bir tarım ürününe ve platforma getirebilmeniz için bu sistem çok rahat ve güvenilir olmalı. Lisanslı Depoculuk, muhteşem bir projedir. TÜRİB Ürün İhtisas Borsası platformlarında el değiştiren ürünlerin çok sağlam temelleri ve fiziki karşılıkları var ama bu platformları hacimlendirmek gerekiyor.

O zaman Türkiye için avantajlı bir konuma gelecektir. Türk bankaları bu platformları kullanarak tarım fonları oluşturabilir. Fiziki karşılığı olan bir mali elektronik ortamda satabiliyorsunuz. Ülke olarak bu süreci sağlıklı yönetiyoruz ama ağır ilerliyor. Eğer TÜRİB hacimlenebilir ve buraya bazı yatırımcıları alabilirsek ve bankalarımız da buna sahip çıkarsa çok başarılı yerlere geleceğine inanıyorum. Neden bankalar bu sistemi kullanarak iyi tarım fonu kurmuyor? Bunu yapabilirler. Buğday, pamuk ve fındık alabilirler.

Bakalım bu konuda kim ilk kahraman olacak? Tarım ürünlerinin fiyat artışlarından gelir elde etmek isteyen çok insan olacaktır.

Türkiye’de gıda krizini sağlıklı yönetebiliyor muyuz?

Tahıl koridoru burada önemli bir adımdı. Rekolteye çok bağlıyız. Planlı üretime odaklanmalıyız. Örneğin; ABD’nin bir tekstil sanayisi bizim nerdeyse 10’da 1’imiz kadar değil ama buna rağmen belli bir pamuk üretimini stratejik olarak ihtiyacının çok üzerinde planlıyoruz. Bunun için üreticisine destek veriyor. Ürünü stratejik bir ürün olarak görüyor. Elyafını sanayide, çekirdeğini de hayvancılıkta kullanıyor, fazla üretimini de her sene Dünya’ya ihraç ediyor. Çünkü çok değerli bir materyal...

Bu özelden baktığımızda 2023 yılında hangi başlıkları konuşacağız?

Bütün bunların nedeni, iklim krizi. İklim krizinin etkisi ve gıda savaşlarını 2023 yılında konuşmaya devam edeceğiz. Dünya 5,4 milyar yaşında ve şu anda kalp krizi geçiriyor. O kalp krizi de en az 20 yıl sürecek. Biz de şu anda bu sürece eşlik ediyoruz. Gezegenimiz kalp krizi geçiriyor ve biz bunun farkında değiliz.

Lojistik zincirindeki kırılganlığın devam edeceği ve depolama alanlarının daha fazla önem kazanacağı ifade ediliyor. Gıda güvenliğinde depolamanın önemine ve Türkiye’nin buradaki politikasını nasıl yorumlarsınız?

Gıda krizinde ve tarım ticaretinde lojistik çok önemli. Lisanslı depoculuğun daha da güçlenmesi lazım. Mevcut yatırımlarımız ile beşte bir seviyesine geldik. Söke’deki yatırımda devreye alındığında beşte bir buçuk gibi bir depolama gücümüz olacak. Ülke genelinde tüm tarımsal ürünlerimizin üçte birini depolayabilir noktaya gelsek muhteşem olur. Gelecekte stratejik ürünlerin elde tutulması ve depolanması çok değer kazanacak.

Gıda ihracatında itibar olarak hiç iyi noktada değiliz.
Bazı firmaların yaptığı hatalardan dolayı tüm Türkiye’deki firmaların etkilendiğini görüyoruz. Bu konuda kan kaybı yaşamaya devam ediyoruz.
Ülkeler ürün bulamadığında son noktada Türkiye’yi tercih ediyor. Son sık olarak bizi görüyorlar.

Türkiye bu konuda iyi bir adım attı. Lisanslı depoculuk, çağdaş pazarlamada bir devrim niteliğindedir. Bunu daha geliştirmek gerekiyor.

İstedığınız kadar üretin; bunu pazarlayamıyorsanız ve bunu zamanında ulaştıramıyorsanız ekonomik anlamda bir katkısı olmuyor. Gıda özelinde önemli bir iklim avantajımız, inanılmaz bir coğrafya ve ürün çeşidimiz var. Ama itibar olarak kötü noktadayız. Gıda ihracatında itibar olarak hiç iyi noktada değiliz. Bazı firmaların yaptığı hatalardan dolayı tüm Türkiye’deki firmaların etkilendiğini görüyoruz. Bu konuda kan kaybı yaşamaya devam ediyoruz. Ülkeler ürün bulamadığında son noktada Türkiye’yi tercih ediyor. Son sık olarak bizi görüyorlar.

Türk gıdasının kalitesi hepsinin üstünde ama hak ettiği yerde değil. Kötü bir ünümüz var ve haksız bir ün. Çünkü çok kaliteli üretim yapan firmalarımız var. Bu sorunu çözmemiz gerekiyor. Tarım Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı özel bir proje ile bu konuya eğilmeli ve plan hazırlamalı. Gıda da itibarımızı geri kazanma projesinin yapılması gerekiyor.

Eklemek istedikleriniz...

İklim krizi toplu bir mücadeleye gerektiriyor. İklim krizi olduğu için gıda savaşlarının yaşandığını herkesin anlaması lazım. Suyu doğru kullanmıyoruz. Enerjide yenilenebilir’e tam olarak odaklanmıyoruz. Bu bütün dünyanın meselesi. Biz üzerimize düşeni yaparak başlayabiliriz. Bizim katkımız özelinde rüzgâr ve güneş enerjisine odaklanılması gerekiyor. Lisansların açılması lazım. Birçok modeller var. Doğalgazı depolamak yerine kendi kaynağımızla enerji üretebildiğimiz rüzgâr ve güneş santrallerini mutlaka arttırmalıyız.

Kriz dönemlerinde kendi enerji kaynaklarımızın önemini daha fazla anlaşılması ve ders alınması gerekir. ■

Baktat Grup Türkiye Genel Müdürü ve EGİAD Üyesi Murat Baklan: Türkiye'nin küresel tahıl ticaretinde diğer ülkelere öncü rolünü kabul ettirmesi için öncelikle buğday ve tahılda kendine yeten bir ülke konumuna gelmesi, lisanslı depo kapasitesini ve lojistik altyapısını güçlendirmesi gerekmektedir

“Gıda üretiminde 2023 zor bir yıl olacak”

“Ülke olarak bu krizden çıkabilme konusunda dünyanın en şanslı ülkelerinden biriyiz. Bunun için yapılması gereken temel iş ülkemizin mevcut tarım potansiyelini harekete geçirerek tarımsal üretimi yeniden canlandırmaktır.”

Baktat Grup Türkiye Genel Müdürü ve EGİAD Üyesi Murat Baklan, 2023 yılının gıda üretimi açısından geçmiş yıllara göre daha zor bir yıl olacağını tahmin ettiklerini söyledi. Baklan, “Mevcutta devam eden savaş ortamı, diğer ülkelerin buna karşı aldıkları önlemler ve bariyerler bizleri maalesef direkt olarak etkileyecektir” dedi. Baklan ile yaşanan gıda savaşları üzerinden Türkiye tarımında yaşananları, neler yapılması gerektiğini ve firma olarak hedefleri üzerine konuştuk.

Firma olarak çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz? Eylül ayını geriye bırakmaya hazırlanırken, 2022 yılı şirketiniz açısından nasıl geçti?

Baktat Şirketler Grubu 1987 yılından itibaren gıda sektöründe hizmet vermekte olup, başta Almanya olmak üzere ürünlerini Dünya'nın 50'den fazla ülkesine ihraç etmektedir. Kurulduğu günden bugüne kaliteli, çevreye duyarlı ve sürdürülebilirliği destekleyen bir politika izlemiş ve çalışmalarına bu yönde devam etmiştir. Baktat Şirketler Grubu, Türkiye'de 4, Almanya'da 6 olmak üzere toplam 10 şirketi ile gıda sektöründe faaliyet gösteriyor. 13 ana ürün grubu ve yaklaşık 2300 barkotta gıda maddesi üretimi ve paketlemesi ile ticaretini yapan Baktat Şirketleri, 900'e yakın istihdam kadrosuyla güçlü ve kalabalık bir ekip ile çalışıyor.

Baktat Şirketler Grubu üretmiş olduğu ürünlerin yaklaşık yüzde 20'sini yurt içi pazara sunarken, yüzde 80'inin de ihracatını gerçekleştiriyor.

2022 yılının ilk dokuz aylık periyodun da şirketlerimiz talep tarafı ile ilgili herhangi bir sorun yaşamadı. Tüm dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik sorunlar haliyle şirketlerimizi de etkiledi. Ham madde fiyatlarında ve özellikle de enerji maliyetlerinde meydana gelen artışlar ve buna bağlı olarak oluşan yüksek mamul maliyetleri bizim gibi uluslararası ticaret yapan şirketler açısından rekabetçi fiyat sunamama gibi sorunları da beraberinde getirmektedir. Fakat her noktada ve durumda kuruluşumuzdaki çevreye duyarlılık, kalite ve güvenli gıda üretiminden ödün vermeden üretimlere devam edilmiş ve mevcut kriz döneminde tüketicilerin güvendikleri markalara yönelmesindeki artışla durumunun avantaja çevrilmesinde başarılı olundu. 2023 yılının gıda üretimi açısından geçmiş yıllara göre daha zor bir yıl olacağını tahmin ediyoruz. Mevcutta devam eden savaş ortamı, diğer ülkelerin buna karşı aldıkları önlemler ve bariyerler bizleri maalesef direkt olarak etkileyecektir.

Bu etkiye karşı alabileceğimiz önlemlerde asıl tedarikçinin bizler olmaması nedeniyle sınırlı kalmaktadır. Ayrıca küresel ısınmanın özellikle son yıllardaki başta gıda sanayi olmak üzere tüm sanayi dallarında hissedilen yüksek etkisi ile tetiklenen gıda krizi ile sektör genelinde yaşanan üretim azalmaları; kuraklığın artışı ile kaliteli ham madde teminindeki zor süreç, ne yazık ki ülkemizde etkilerini hızla göstermeye devam eden sorunların en başında gelmektedir.

Bizler, üretici olarak her ne kadar alternatifler oluşturmaya çalışsak

Murat BAKLAN

*Baktat Grup Türkiye Genel Müdürü
ve EGIAD Üyesi*

Firma olarak 2023 yılına yönelik hedefleriniz ve yatırım planlarınız nedir?

Hedeflerimiz ve yatırım planlarımıza değinmek gerekirse, öncelikle 2015 yılında 400 KHW olarak aktif hale getirdiğimiz güneş enerjisi projemizi 2022 de 1000 KWH'a çıkartmış bulunmaktayız. 2023 yılı içerisinde de bu rakamı 2000 KWH'a çıkarmayı planlıyoruz. Bununla birlikte Turgutlu ve Salihli bölgelerinde yeni üretim tesisleri yatırımlarımızla kapasitemizi yüzde 40 oranında arttırmayı hedefliyoruz.

“

da kalıcı ve uzun vadeli çözümler ancak ve ancak bölgesel önlemlerle gerçekleştirilebilecektir.

Dünya gıda arz krizine kilitlendi. Şirket ve sektör olarak bu süreci nasıl geçiriyorsunuz?

Ülke olarak bu krizden en az hasarla çıkış mümkün mü? Nasıl? Dünya gıda krizi aslında önceden de var olan fakat ülkelerin ve insanlığın farkında olmadığı bir sorundu. Genel olarak ülkeler tarımsal üretimi diğer sektörlerle göre daha düşük katma değerli olduğu düşüncesi ile ikinci; hatta üçüncü plana ittiler ve tarımsal üretim belli bölgelerde belli ülkelerle sınırlı kaldı. Yüksek teknoloji ve sanayi ürünü üreten ülkeler gıda ihtiyacının önemli bir kısmını ithalat yaparak giderdiler bu zamana kadar.

Neticede pandemi süreciyle başlayan bu kriz, Rusya Ukrayna savaşı, ithalat & ihracat yasakları ve uygulanan ekonomik yaptırımlar ile günden güne etkisini daha da gösterir bir hal aldı. Tarımsal ham madde üretiminde kullanılan yakıt, enerji, gübre, tarımsal ilaç ve tohum gibi girdi maliyetlerinde meydana gelen fiyat artışları ekilebilir azaltılabilir rekoltesinin düşmesine neden olmakta ve mevcut durum gıda sektörü için yüksek maliyetli hammadde girdisi anlamına gelmektedir.

Ülke olarak bu krizden çıkabilme konusunda dünyanın en şanslı ülkelerinden biriyiz. Bunun için yapılması gereken temel iş ülkemizin mevcut tarım potansiyelini harekete geçirerek tarımsal üretimi yeniden canlandırmaktır.

Türkiye, küresel tahıl borsasında kilit oyuncu olabilir mi? Bunun için yapılması gerekenler sizce neler?

Türkiye, Dünya tahıl üretiminin özellikle de buğday üretiminin ve ticaretinin yüzde 50'sinden fazlasının gerçekleştiği Avrupa, Rusya, Orta Asya coğrafyasının ortasında ve aktarım rotasında. Türkiye'nin küresel tahıl ticaretinde

TÜRKİYE TARIMSAL

ÜRETİMDE

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

İÇİN NASIL BİR POLİTİKA

BENİMSEMELİ?

Sürdürülebilir tarım yeterli ve kaliteli gıda maddesinin uygun maliyetlerde üretimi, tarım yapılan arazinin, çiftçilerin, çevrenin ve doğal tarım kaynaklarının korunmasını geliştirecek sistem ve uygulamaları içerir. Sürdürülebilirlik tek bir şekilde olmaz, bugüne kadar farklı şekillerde farklı uygulamalar (organik tarım, iyi tarım uygulamaları gibi) sürdürülebilirlik çatısı altında toplanmıştır. Tarımda sürdürülebilirlikte asıl amaç, bir yandan tarımda verimliliği korurken diğer yandan da çevreye verilen zararı azaltarak, kısa ve uzun dönemde ekonomiyi canlı tutmak, tarımla uğraşanların yaşam kalitesini yükseltmek ve bu amaçla uygulamaları geliştirmek olmalıdır. Bununla birlikte tarım alanlarının kullanımında verimliliğe önem verilirken verimin artırılması amacıyla teknolojilerin geliştirilmesi, tarımsal alan birleştirilmelerinin hızlandırılması, doğal kaynakların korunması, sulama tekniklerinin daha dikkatli kullanımı, tarım arazilerinin tarım dışı aktiviteler için kullanımının engellenmesi projeleri desteklenmelidir. Tarımda sürdürülebilirliğin tek bir başlık ve tek bir parametreden oluşmaması nedeniyle sürdürülebilirliğin sağlanması için pek çok konu ve düzenlemeye gidilmesi ve bu düzenlemelerin izleme ve değerlendirmesinin yapılması gerekmektedir.

diğer ülkelere öncü rolünü kabul ettirmesi için öncelikle buğday ve tahılda kendine yeten bir ülke konumuna gelmesi, lisanslı depo kapasitesini ve lojistik altyapısını güçlendirmesi gerekmektedir. Ülkemizin mevcut tarımsal alanları,

tarımsal üretimdeki tecrübesi ve iş gücü potansiyelini birlikte değerlendirdiğimizde Türkiye'nin küresel tahıl borsasında kilit bir oyuncu olması hiç de zor değildir. Bunun için öncelikle ülke olarak tarımsal üretimin küçümsenmemesi ve ülke olarak tarımsal üretimin az gelişmişlik göstergesi olmadığı için içselleştirilmesi gerekmektedir. Hedef kilit bir oyuncu olmak olarak belirlenince; kısa, orta ve uzun vade de oluşturulacak bir Tarım Politikası, buna uygun uygulamalar ve desteklemeler ile dünya tahıl liginde önemli bir yere ulaşılabilecektir.

Ege Bölgesi'nin tarımsal potansiyelini ve Türk tarımındaki önemini düşündüğümüzde; bölgenin bu süreçte dikkat etmesi gereken hususlar nelerdir?

Ege Bölgesi'nin tarımsal üretimde önemini düşündüğümüzde bölgeye yönelik tehditleri öncelikle ortadan kaldırmamız gerekiyor. Turizm sektörünün öncelikli olarak tutulması, tarımsal alanların yok edilmesinin önüne geçilmesi, tarımsal alanları tehdit eden inşaat ve benzeri yatırımların engellenmesi, tarımsal girdi maliyetlerinin düşürülerek bu konudaki devlet desteklerini artırılması, giderek azalan tarımdaki iş gücü problemine çözüm üretilmesi, temel sorunların çözümüne destek olacaktır.

Organik ve iyi tarım üretim metotları ile elde edilen ürünlerin konvansiyonel üretime göre daha iyi ürün getirisi olmasından ötürü bu metotların bölgede yaygınlaştırılması; bununla birlikte alternatif enerji kaynaklarının tarım ve tarıma dayalı sanayinin her alanında yaygınlaştırılmasının yararlı olacağını düşünmekteyiz. Ege Bölgesi'nde tarım sektörü içinde ham madde olarak dünyadaki rekoltenin büyük bir kısmına sahip o kadar çok çeşitli ürünümüz var ki, bunların dünya pazarından daha fazla pay alması ve daha yüksek katma değer yaratılabilmesi için "Markalaşma" bizim en önem vermemiz gereken konu başlıklarından olmalıdır. ■

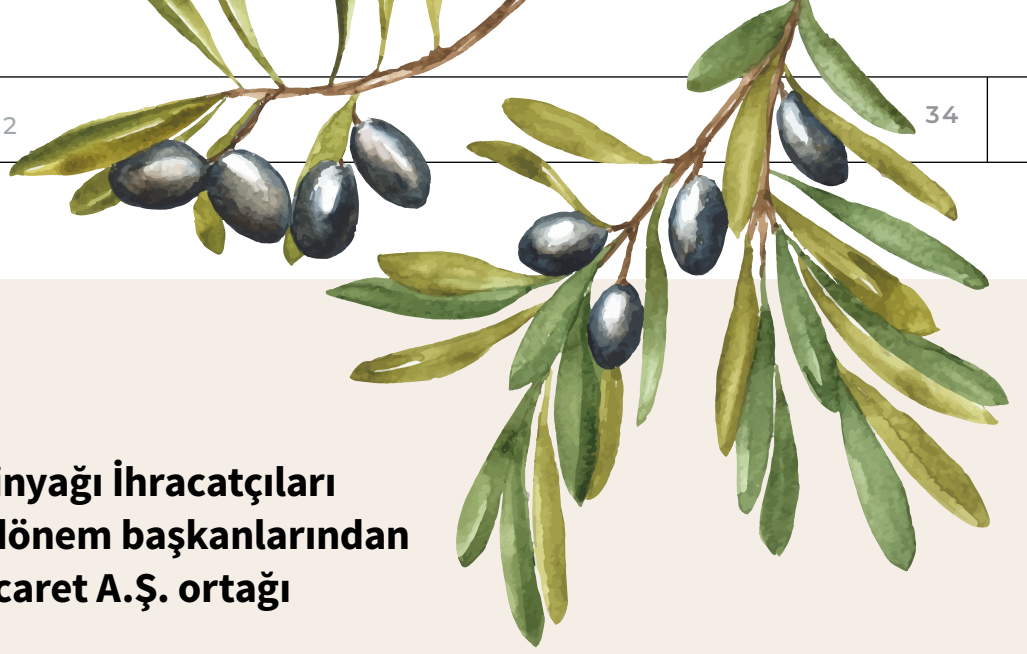
özenli taşımanın
en güvenli
adresi

Taşımacılık Hizmetleri • Dağıtım Hizmetleri • Komple ve Parsiyel Nakliye

☎ 0232 459 08 59 - 444 6 343

🌐 www.egeulasim.com.tr

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği'nin geçmiş dönem başkanlarından Nejat Atalan Dış Ticaret A.Ş. ortağı Ali Nedim Güreli:

Gıda krizine karşı zeytinyağında 'güvenlik stoğu' önerisi

Zeytinyağında en az 40 bin ton 'milli stok' olması gerektiğini ifade eden Güreli, "Son yaşadıklarımız geçmişte bıraktığımız milli stoğun ne kadar önemli olduğunu gösterdi. Zeytinyağında güvenlik stoğu olması lazım."

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği'nin geçmiş dönem başkanlarından Nejat Atalan Dış Ticaret A.Ş. ortağı Ali Nedim Güreli, pandemi, küresel ısınma ve Rusya- Ukrayna savaşının ardından dünya genelinde ortaya çıkan gıda krizi karşısında zeytinyağında 'milli stok' uygulanmasının gündeme alınması gerektiğini söyledi.

Zeytinyağında en az 40 bin ton 'milli stok' olması gerektiğini ifade eden Güreli, "Son yaşadıklarımız geçmişte bıraktığımız milli stoğun ne kadar önemli olduğunu gösterdi. Zeytinyağında güvenlik stoğu olması lazım. Pandemi, küresel ısınma ve savaşı birbiri ardına yaşadığımız bu süreçte yapmamız gereken tek şey üretmek" dedi.

"1976'DAN BU YANA BÖYLE MAHSUL GÖRMEDİM"

1976'dan bu yana sektörün içinde bulunduğunu belirten Güreli, bu sezon 400 bin ton beklenti olduğunu ve bugüne kadar böyle bir rekor görmediğini söyledi.

Bu rakama ulaşılmasında 2000'li yılların başında 90 milyon olan zeytin ağaç varlığını artırmaya yönelik öncüleri arasında yer aldıkları kampanyaların etkisine dikkat çeken Greli, "Bugün zeytin ağaç varlığımız 190 milyona ulaştı. O günlerde dikilen ağaçlarla ilgili netice alındı. Dikilen o ağaçların meyve vermesi küresel ısınma gibi konular nedeniyle geç kaldı ama oldu. Ölmeden bu günleri gördüğüm için çok mutluyum. Doğru bir Şey yapmışız" diye konuştu.

REKOLTE TAHMİNİ 350- 400 BİN TON

Tahmini rekolte beklentisini 350-400 bin ton olarak açıklayan Greli, bu konuda Şu değerlendirmelerde bulundu:

"Benim bundan önce gördüğüm en muazzam rekolte 240 bin ton idi. O yıl, ihracat Őampiyonu olmuştuk. Nasıl bir sene olacağını ise hep birlikte yaşayarak göreceğiz. 120 bin ton ihracat yapsak 500 milyon doların üzerinde ihracat geliri olur. Zeytini de eklediğimizde bu rakam daha da yüksek olur" dedi. İspanya ve İtalya'dan gelen kuraklık haberleri karşısında Türk zeytinyağının durumu ile ilgili yorum yaparken temkini elden bırakmamak gerektiğine dikkat çeken Greli, "İspanya, İtalya, Yunanistan'ı dahil ettiğimizde AB'nin ürettiği yağ, kendi iç tüketimini karşılıyor. Dolayısıyla yapacakları ihracat için Tunus ve Türkiye'ye başvurmak zorundalar. Yüksek rekolteye rağmen, süreç iyi yönetilirse Türkiye'de zeytinyağı fiyatı düşmez. Hatta dikkatli bir politika uygulanabilirse fiyat artışı bile olabilir. Bu seneyi kazasız belasız atlatıp seneyi de 350 bin ton mahsulle kapattık mı arkası gelir ve Türk zeytinyağının dünyadaki konumu perçinlenir." ■

Ali Nedim GRELİ

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği'nin geçmiş dönem başkanlarından Nejat Atalan Dış Ticaret A.Ő. ortağı

Savaş AKCAN

Türkiye Tohumcular Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

Her şey, yeni...

Bugün gıda savaşları silah olarak kullanılıyor. Ülkeler kendi avantajlı oldukları gıdaları diğer ülkelerin dezavantajına nasıl kullanabilirim, buna bakıyor. Ortada bir neden yokken bu yapılıyor. Türkiye olarak ürünü yetiştirecek toprak ve suyumuz var ama planlamayı doğru yapamadığımız için bazı ürünlerde ithalat yapmak zorunda kalıyoruz.

Küresel paylaşım savaşlarının unsurları; yeni iklim, yeni teknoloji, yeni ekonomi ve ticaret kuralları, yeni tüketim alışkanlıkları...

Gelecek kaygısı enerji ve gıdada kendine yeterliliği sağlama amacının itici gücü olurken, tarımsal üretimin ve tohumun vazgeçilmezliğini artıran bu yenilikler, iki anahtar kavramı her zamankinden daha çok ön plana çıkarıyor.

Verim ve kalite... Yani tohum...

Bir tohum tanesi kadar stratejik başka bir üretim unsurunun, tarım kadar önemli bir sektörün olmadığı sanırım hem pandemi hem de Rusya'nın Ukrayna'yı işgali sırasında ve sonrasında ortaya çıktı. Büyük bir dönüşümün başında olduğumuzu ve küresel ölçekte önemli değişimlere şahit olacağımızı söylemek yanlış olmaz.

Bizler bugünkü kararlarımızın sonuçlarını ne zaman göreceğimizi bilemesek de herkese eşit hak ve fırsatların sunulduğu, bilimin ve inovasyonun aydınlattığı doğal dengeyi daha çok bozmadığımız ve bozulana düzeltmeye çalıştığımız bir dünya için bugünden daha sıkı bir şekilde çalışmalıyız.

Şimdi bildiğimiz şeyleri gözden geçirme, alışkanlıklarımızdan vazgeçme zamanı. Artık yeni normal: sürdürülebilirlik.

Biz tarımcılar uzun yıllardır bu kavramın vazgeçilmezliğine vurgu yapıyor, altını bilimsel veriler ışığında doldurmaya çalışıyorduk. Ancak şimdi; herkesin gündelik ve iş hayatlarında attıkları her adımın ve aldıkları her kararın, gelecekte neye mâl olacağıнын farkında olması gerekiyor.

Dünya nüfusunun 2050 yılında 9 milyar olacağı ve bu nüfusu besleyebilmek için gıda üretiminin %70-100 arasında artması gerektiği tahmin edilmektedir. Sağlıklı gıda üretiminin de nüfus artışına paralel olarak artırılması, gıdanın adil paylaşımı ve israfın önlenmesi konularında gerekli tedbirlerin şimdiden hızla alınması gerekmektedir. Ülkemizin tarımsal kalkınmasında sanayi ile birlikte öncelikli seçenek toprak, su, biyolojik çeşitliliği oluşturan öğeler gibi doğal kaynakların ve iklimsel üstünlüklerin en verimli ve sürdürülebilir şekilde değerlendirilmesi olmalıdır.

Bildiğiniz gibi geçtiğimiz yıl Paris İklim Anlaşmasını TBMM'de onayladık. Ayrıca sanayisi gelişmiş ülkeler iklim krizi ile mücadele planlarını ve hedeflerini beyan etti. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı (COP), bu yıl 26. kez toplandı. Konferansta aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 30 ülke, en geç 2040 yılına kadar karbondioksit salınımının sıfırlanmasını öngören kararları benimsedi. Bizim de ülke olarak bu alandaki vaatlerimizi daha yüksek sesle ifade etmemiz ve harekete geçmemiz oldukça önemli. Bununla birlikte Türkiye Tohumcular Birliği gibi pek çok kurum da kendi yol haritasını çizmeye başladı.

Bugüne kadar ülke potansiyeli ve ihtiyaçlarına göre milli tarım politikası oluşturulamamış ve istenen gelişme ne yazık ki

Özellikle Covid-19 salgını sürecinde dünyada gelişen bir kavram olan "gıda milliyetçiliği" gibi ülkemizin de "tohum milliyetçiliği" ya da "milli tohumculuk" kavramı geliştirmesi ve buna uygun politikaların uygulanması kaçınılmazdır.

sağlanamamıştır. Özellikle ekonomik kriz dönemlerinde detaylı olarak incelenmeden, sonuçları doğru tahmin edilemeden ve çoğu zaman aceleyle alınan kararlarla tarıma müdahale edilmiş, ancak alınan önlemler genellikle olumsuz sonuç vermiştir.

Koronavirüs (Covid-19) küresel salgını ve Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ve sonrasında yaşanan ticaret kısıtları yaşanırken ülkemizde de gündeme en çok gelen konular sırasıyla; insan sağlığı, gıdaya erişim ve ekonomik hayat olmuştur. Salgın başladığında bazı ülkeler buğday, mısır, pirinç, ayçiçeği gibi stratejik ürünlerin ihracatını durdurmuştur. Sonraki yıllarda da bu dış ticaret politikası devam edebilir ve ülkeler paraları olsa dahi ithalat yapamayabilir. Tahıl koridoru yeterli olmayabilir.

Bu da göstermektedir ki; tarım her zaman olduğu gibi bundan sonra da ülkeler için stratejik sektör olmaya devam edecek ve önemini daha da artıracaktır. Tüm ülkeler şimdiden kendilerine yetebilme planlamalarını tekrar gözden geçirmeye başlamıştır. Sonuç olarak; gelişmeler birçok alanda olduğu gibi tarımda da yeni yaklaşımların gündeme gelmesine sebep olacaktır.

Tarımsal üretim tohum ile başlar. Ülke için tarım, tarım için de tohum ve tohumculuk stratejik önemdedir. Bu nedenle tohumculuk sektöründe millî politikaların geliştirilmesi için çalışılmalıdır.

Türk tohumculuk sektörü, üretim kapasitesi, araştırma – geliştirme (AR-GE) çalışmaları, teknik altyapısı, zengin biyoçeşitliliği, ekolojik imkânları, coğrafi konumundan kaynaklanan avantajları, tarım ve tohumculukla ilgili uluslararası kuruluşlarla iş birliği ve uluslararası tohum kalite standartları ve kurallarına uyumlu yasal altyapısı ile yurt içi ve yurt dışı piyasalarda önemli bir üstünlüğe sahip konumdadır.

Tohumculuk sektörünün en önemli ihtiyacı, yeterli AR-GE çalışmalarının yapılabilmesi ve üretilen bilgi ve teknolojinin sektör tarafından kullanılabilmesidir. Rakip ülkelere göre genç sayılabilecek Türk tohumculuk sektörü 35-40 yıllık kısa geçmişinde biriktirebildiği bilgi ve sermayesiyle hem ülke hem de firma bazında uluslararası şirketlerle rekabet etmek için elinden geleni yapmaktadır.

Özellikle Covid-19 salgını sürecinde dünyada gelişen bir kavram olan «gıda milliyetçiliği» gibi ülkemizin de «tohum milliyetçiliği» ya da «milli tohumculuk» kavramı geliştirilmesi ve buna uygun politikaların uygulanması kaçınılmazdır.

Kullanılan «milli tohumculuk» tabiri asla bir ayırmacılık olmayıp

bu alandaki ulusal bir amacın ve vizyonun ifadesi olarak algılanmalıdır. Ancak bu vizyonun içinde yerli çeşitlerimizin ve bunların ıslahçılarıyla yerli tohumluk teknolojilerini üreten ve kullanan yerli sermayeli firmalarımızın pozitif bir ayırmacılığa tabi tutulması gerekliliği de gözden uzak tutulmamalıdır. Yani yerli sermayeli firmaların geliştireceği dünya pazarında rekabet gücüne sahip çeşitlerin ve teknolojilerin desteklenmesi yönünde bir iradeye ihtiyaç vardır.

Bu irade Türkiye Tohumcular Birliğinin de vizyonu olan «Gıda Güvenilirliğini Ön Planda Tutan, Sürdürülebilir ve Uluslararası Düzeyde Rekabetçi Bir Tohumculuk Sektörü»ne ulaşabilmek açısından önemli görülmektedir.

Bizde Türkiye Tohumcular Birliği olarak stratejimizi içinde bulunduğumuz çağın gerekliliklerine uygun olarak, bütüncül bir bakış açısıyla gözden geçiriyoruz. İnsandan ve bilimsel bilgidan ilham alarak sürdürülebilirlik stratejimizin odağına iklim, tarım, tohumluk ve verimliliği koyduk. Kurumların sadece üzerine düşeni yapması yeterli olmayacağını ve etkinin genişlemesi, sürdürülebilir bakış açısının yaygınlaşmasının gerektiğini biliyoruz.

Bir yandan çocuklarımızda bu bilincin oluşmasını sağlayacak çalışmaların hazırlıklarını yaparken, diğer yandan bilimsel faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Sonrasında ise karbon salınımını en aza indirecek iş ve üretim modelleri oluşturmak amacındayız. Üreticilerimizi ve tüm paydaşlarımızı bu yola girmeye, beraber adım atmaya teşvik etmemiz de gerekecek. Adeta bir sürdürülebilirlik zinciri oluşturarak daha büyük çapta fark yaratabilmeliyiz.

Ürettiğimiz bütün ürün ve hizmetlerin karbon salınımlarının azaltılması gerekiyor. Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum sürecinde verimli bir şekilde ilerleyebilmek için çalışmalarımızı çok daha sistematik bir şekilde yürütebilecek ekipler kurmalıyız. Bu vurgularım uzak bir geleceği işaret ediyor gibi görünebilir ama tam tersi her zamankinden daha çok efor sarf etmemiz ve bu konuyu hem geleceğimiz hem de gelişen üretim ve ticaretimizin devamlılığı için gündemimizden düşürmememiz gerekiyor.

Yapılacak iş gerçekten de çok ama umutsuz değiliz. Şimdi adımlarımızı sağlam ve kararlı bir şekilde atarak geleceğimiz olan gençlere borcumuzu ödemeye başlamanın ve yaşanabilir bir dünya için çalışmanın tam zamanı. ■

ERDALETİKET

Serigrafi > Dijital Baskı > Endüstriyel Kesim

Hayatın her anında, her alanında...

ADRES : **MERKEZ FAB.**
KEMALPAŞA OSB MAH. 19 SOK. NO: 7
KEMALPAŞA / İZMİR

MARMARA ŞUBE
511 SOK. NO:25 D: 1 ARABACIALANI
SERDİVAN / SAKARYA

TEL : +90 232 435 36 41 / 45
www.erdal etiket.com
info@erdal etiket.com

 erdalprintinglabel

 erdalprintinglabel

 erdal-etiket

tanıtım videosu için
QR code okutunuz.

Vize süreçlerinde yaşanan gecikmeler iş seyahatlerinin planlamasını zorlaştırırken, bazı toplantıların da gerçekleştirilememesine ve iş bağlantılarının kurulamamasına neden oluyor

Vize Krizi

Çözüm Bekliyor

ARAŞTIRMA: SEDA GÖK

Özellikle fuar katılımcılarının aldığı ret cevapları ya da vizelerinin yetişememesi nedeniyle organizasyonlara katılmayacak olmaları, Ekim ayından itibaren hızlanan fuar trafiği öncesi iş dünyasını endişelendiriyor

Schengen başta olmak üzere vize başvurularında yaşanan gecikmeler, aylar sonrasına randevu verilmesi, çok yüksek miktarlarda vize ücretleri ödenmesine rağmen artan sayıda ret kararları yurt dışına çıkmak isteyen vatandaşlara ciddi sıkıntılar yaşıyor. Vize süreçlerinde yaşanan gecikmeler turizm ve iş seyahatlerinin gerçekleştirilememesine neden oluyor. Edinilen bilgiye göre, ülke konsolosluklarında ağır ilerleyen bürokrasi turistik vize almak isteyen insanları da olumsuz etkilemeye başladı. Ticari ve turistik vize için konsolosluklara başvuran vatandaşlar, ileri tarihli vize randevusu alma, vize süreçlerinin sonuçlanma sürelerinin 45 güne kadar uzamasına rağmen ret cevabıyla karşılaşabiliyor. Bu sorun Avrupa Birliği (AB) vize başvurularında ise çok daha yoğun yaşanıyor. Özellikle konsoloslukların başvuru kotası uygulaması, vize taleplerinin artması ve vize alınan ülkeye gidilip geri dönülmemesi vize süreçlerinde sıkıntıları daha da artırıyor.

YURT DIŞI TURLARI OLUMSUZ ETKİLENİYOR

Vize başvurularına gelen retler, tur acentalarını da olumsuz etkiliyor. Tura kayıt yaptıran vatandaşlar, vize alınamayınca turlar iptal ediliyor. Olumsuz karar verilen vizeler için kişilere para iadesi de yapılmıyor. Şu anda vize başvurularında ortalama 150 euro isteniyor. Acentalardan seyahat koruma poliçesi yaptıran vatandaşlar vize reddi aldığı zaman sigortaya başvurduğunda vize ücretini belirli bir oranını geri iade alıyor. Ancak düzenlenmesi planlanan turun iptali ve vize başvurularında iade edilmeyen ücretler vatandaş ve acentaların mağduriyetine neden oluyor.

“VİZE ALMA SÜREÇLERİ ÇİLEYE DÖNÜŐTÜ”

Vize konusunda yaşanan sıkıntılar konusunda açıklamada bulunan CHP İstanbul Milletvekili TBMM AB Uyum Komisyonu Üyesi Sibel Özdemir, “Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için Schengen vizesi alma süreçleri tam bir çileye dönüşürken maliyeti de 4,5 kat artmış durumda. Ulusal kimlik kartları ülkemize giriş yapma kolaylığı sağlanan Bulgaristan’a kendi vatandaşlarımız vize almak istediklerinde aylar sonrasında randevu alıp, çok sayıda evrak hazırlayıp vize kuyruğunda beklerken yaklaşık 180 Euro yani 3 bin 260 TL ödemek zorundalar” dedi.

Schengen vizesi almak isteyen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına çok yüksek sayıda ret kararı verildiğini kaydeden Özdemir, “Aylar sonrasına randevu veriliyor, aşırı sayıda evrak talep ediliyor, bunun karşılığında çok yüksek miktarlarda vize ücreti istenirken vize ret kararlarında artış yaşanıyor. Ticari faaliyette bulunmak isteyen iş insanları ve vatandaşlarımız seyahatlerinin gerçekliğini, konaklamalarını, gidiş-dönüş ulaşımını kanıtladıkları halde bile vize başvuru süreçlerinde sıkıntılar yaşamakta ve ret kararları almakta” diye konuştu. Dışişleri Bakanlığına çağrıda bulunan Özdemir, “Bakanlık, Schengen vize başvurularında yaşanan sorunlar,

sürecin çok uzun sürmesi ve artan sayıda vize ret kararları karşısında bir an evvel inisiyatif almalı ve sürece müdahil olmalıdır” dedi.

SCHENGEN KRİZİ NEDENİYLE YURT DIŞI TURLAR İPTAL OLUYOR

Türkiye vatandaşlarının Avrupa Birliği üyesi ülkelere girişte yaşadığı vize başvurularına peş peşe olumsuz yanıt verilmesi nedeniyle yurt dışı turlarda da peş peşe iptaller başladı. Acente yetkililerinden edindiğimiz bilgide Eylül ayında 40'a yakın turun iptal edildiğini, 1500 kişinin mağdur olduğunu söylediler. Yetkililer, “Konsolosluklar randevuları geç veriyor. Vize retlerinde artış oldu. Hala mağduriyet yaşayan yolcularımız var. Bir aydan fazla içeride olan pasaportlarımız çıkmıyor. Önceden 100 kişide 2 vize reddi çıkardı şimdi 20-30 oluyor. 40 kişilik tur planlıyoruz 5-6 kişi vize alamıyor. Ayrıca Türklere karşı bir ön yargı var ama evraklarınız düzgün olursa daha önceden bir kez bile yurt dışına çıkmışsanız işleriniz daha kolay halloluyor. Konsolosluklar pandemiden önce 3 veya 7 gün sonrasına hatta bazen 1 gün içinde çok rahat bir şekilde randevu veriyordu. Ama bugün başvurmanız 1 ay sonraya ancak randevu veriyorlar. Bu durum turları kötü etkiliyor. Vize alınamayınca turlar iptal ediliyor. Geçen ay bin 500 kişinin katılacağı 40'a yakın tur iptal edildi. İtalya, Avusturya, Çekya ve İspanya gibi ülkelere vize reddinde öne çıkıyor” dediler.

VİZE ÜCRETLERİNDE İADE YOK

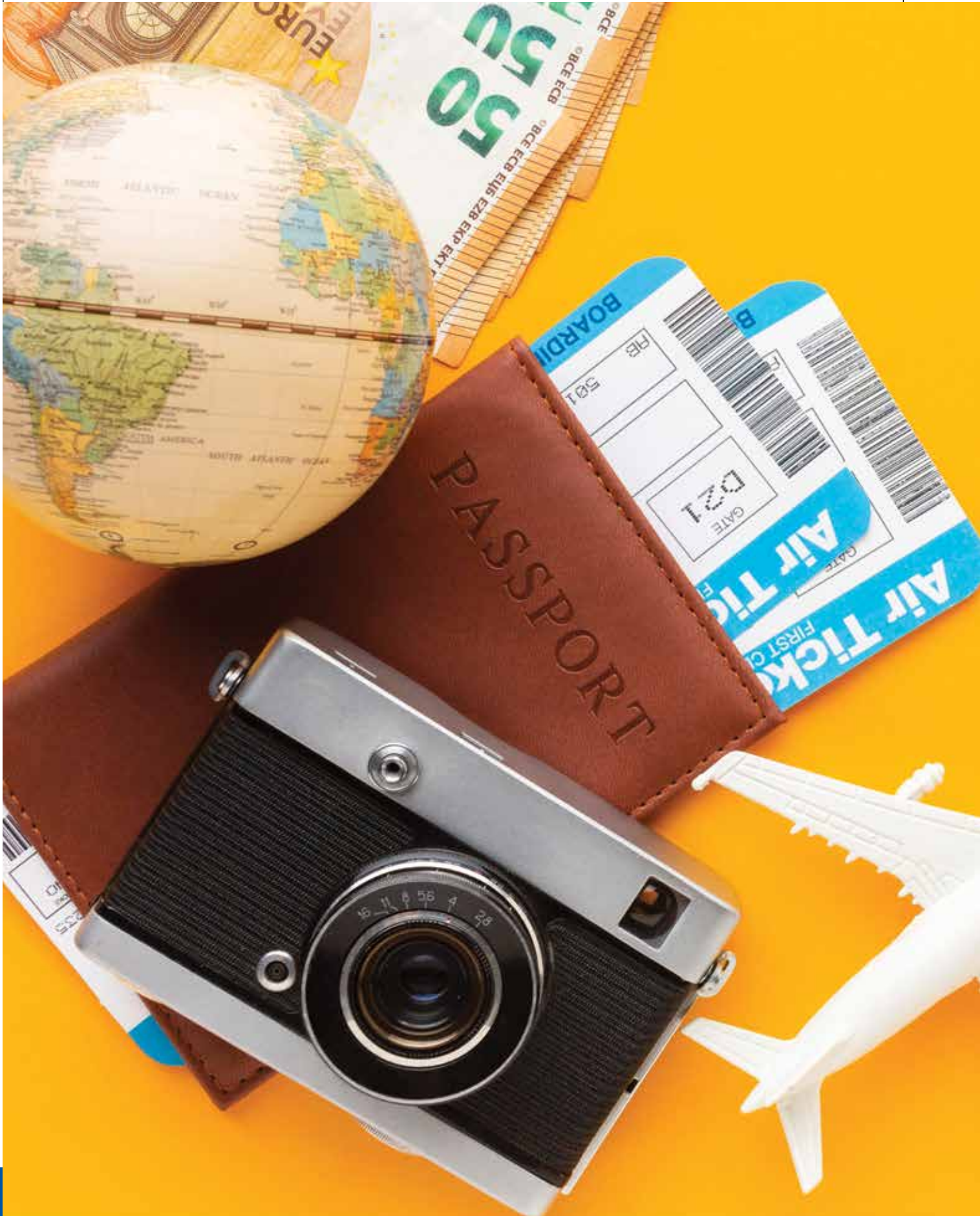
Acentaların zarar ettiğini belirten yetkililer, “1.500 kişilik turların iptal edildiğini düşünürsek acentaların 200-300 bin Euro zararı oluyor. Konsolosluklar belgeleri değerlendirdikten sonra olumlu ya da olumsuz

Acentaların zarar ettiğini belirten yetkililer, “1.500 kişilik turların iptal edildiğini düşünürsek acentaların 200-300 bin Euro zararı oluyor. Konsolosluklar belgeleri değerlendirdikten sonra olumlu ya da olumsuz bir karar veriyor. Olumsuz karar verilen vizeler için kişilere para iadesi yapmıyorlar. Şu anda vize başvurularında 140-150 Euro isteniyor. Biz seyahat koruma poliçesi yapıyoruz kişiler vize reddi aldığı zaman ret kağıdıyla beraber sigortaya başvurursanız yüzde 80 oranında geri iade alıyorsunuz.

bir karar veriyor. Olumsuz karar verilen vizeler için kişilere para iadesi yapmıyorlar. Şu anda vize başvurularında 140-150 Euro isteniyor. Biz seyahat koruma poliçesi yapıyoruz kişiler vize reddi aldığı zaman ret kağıdıyla beraber sigortaya başvurursanız yüzde 80 oranında geri iade alıyorsunuz. Tur programı düzenlemeye çekinir hale geldik ama yapmak da zorundayız. 1 tur 40-45 kişiden oluşuyor bin 500 kişi dersek bu 40-50 turun iptaline tekabül ediyor. Ciddi bir rakam ve bizi olumsuz etkiliyor.

Zaten pandemi vardı uçuş olmadı. Tam toparlama sürecine geçtik bu seferde randevuya takıldık Konsolosluklardaki yoğunluk 1 buçuk ay kadar sürecektir. Sonra ekim gibi normale döneceğimizi düşünüyorum” diye konuştular.

10 BİN YOLCU VİZE NEDENİYLE AVRUPA'YA GİDEMEDİ

Yolcu sayısı azalsa bile turu iptal etmediklerini ancak 10 bin yolcunun vize nedeniyle Avrupa'ya gidemediğini vurgulayan yetkililer, şu değerlendirmelerde bulundular:

“Yolcu vize sorunu yaşadığında günün sonunda bu acentayı da etkiliyor. 40 kişilik turdan 5 yolcu vize alamazsa tur iptal olabilir. Sadece biz değil bütün acentalar en az mağduriyetin yaşanması için ya tur iptal edip ücreti iade etmeyi tercih ediyoruz ya da zarara katlanarak kişi sayısı düşse bile turu yapıyoruz. Vize mağduriyetinin en çok yaşandığı ülkeler İtalya, İspanya, Fransa. Yaz aylarında 10 bin yolcu vize sıkıntısı nedeniyle Avrupa'ya gidemediğini düşünüyorum. Hala vize başvuruları yoğun bir şekilde yapılıyor. Vizesi olmayanlar yurt dışı planını çok daha erkenden yapmalılar.”

VİZE REDDİNDEN SONRAKİ SÜREÇ NASIL İŞLİYOR?

Yolcuların itiraz hakkı olduğuna değinen yetkililer, “Yolcular vize reddi yediğinde konsolosluktan neden olduğuna dair yazılı beyan alabilir, bu yasal hakkıdır. Dokümanlarda bir sıkıntı varsa kişiler bunu düzeltip tekrar başvurabilir. Fakat vize ücreti yanar tekrar başvurduğuna yine vize ücreti öder” dediler.

“VİZE BAŞVURULARINA YANIT SÜRELERİ 10 HAFTAYI BULUYOR”

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) Başkanı Firuz Bağlıkaya, AB üyesi ülkelere seyahat için gereken Schengen vizesi ile ilgili uzun süredir yaşanan sıkıntılara ilişkin açıklamada bulundu. Söz konusu ülkelere seyahat etmek isteyen vatandaşlar ve yurt dışına seyahat düzenleyen birlik üyesi seyahat acentaları için bu durumun önemli ve yıkıcı bir soruna dönüştüğünü aktaran Bağlıkaya, “Vize başvurularında yaşanan sıkıntılar seyahat acentalarımızın üzerlerindeki yükün daha da artmasına yol açtı. Seyahat acentalarımızın ticari faaliyetlerini olumsuz etkileyen bu sorun, turlarda iptallere kadar varan sonuçlar yarattı” dedi.

Birlik olarak, üye seyahat acentaların faaliyetlerine olumsuz yansıyan Schengen vizesi sorununun bir an önce çözüme kavuşturulmasını talep ettiklerini belirten Bağlıkaya, “Özellikle yurt dışına tur düzenleyen (outgoing) acentalarının son üç yıldır dünyayı etkisi altına alan ve seyahatleri durma noktasına getiren pandemi döneminde yaşadıkları büyük mağduriyetin ardından bir de vize sorunu ile karşı karşıya kalmıştır. Pandemi süreci sonrasında tüm dünyada artan seyahat eğilimi vize başvurularına da yansiyarak yığılmalara yol açmakla birlikte vize başvurularına yanıt sürelerinin 10 haftayı bulan sürelerle ulaşması ve vize başvurularındaki kabul oranlarının büyük düşüş göstermesi önemli bir sorun teşkil etmekte” ifadesine yer verdi.

“VİZE ÜCRETLERİNİN İADE EDİLMEMESİ SORUNU ARTIRIYOR”

Bununla birlikte ortalama 3 bin TL tutarındaki vize ücretlerinin başvurunun reddi durumunda iade edilmemesinin de sorunların artmasına neden olduğunu söyleyen Bağlıkaya, “Dolayısıyla kendi sorumluluklarında olmayan bu durum, seyahat acentalarımızın tüketici hakları noktasında müşterileri ile karşı karşıya gelmelerine yol açmakta, güven kaybı yaşamalarına neden olmaktadır. Toplumlar arasında barış köprülerinin kurulmasında çok önemli bir misyona sahip turizm hareketlerinin bu tür olumsuz durumlar sonucunda kesintiye uğraması nedeniyle, ülkemiz ve dünyada önemli bir sektör olan turizm sektörü ciddi kayıplara uğramakta ve yara almakta” dedi.

İKİNCİ PASAPORT İLE ÇÖZÜM ARAYIŞI

İhracattan sanata, fuar organizasyonlarından turizme kadar hemen hemen her sektörü vuran bu sorun, milyar dolarlık kayıplara neden oluyor. İş insanları fuar ve etkinliklere katılmıyor, yeni iş bağlantısı kuramıyor.

ABD başta olmak üzere bazı ülkeler bu işkenceyi hafifletmek için adımlar atılırken, Tük iş dünyası bu sorunu çözmek adına yeni yollar arıyor. Bunlardan biri de oturma ve vatandaşlık. Ortadoğu ve Eski Sovyet ülkelerden yoğun talep gören Türkiye’de 400 bin dolar yatırım karşılığı vatandaşlık alımı akımının bir benzerini Türkler yaptığını belirtiyor.

İŞ SEYAHATLERİNİ DE ENGELLİYOR

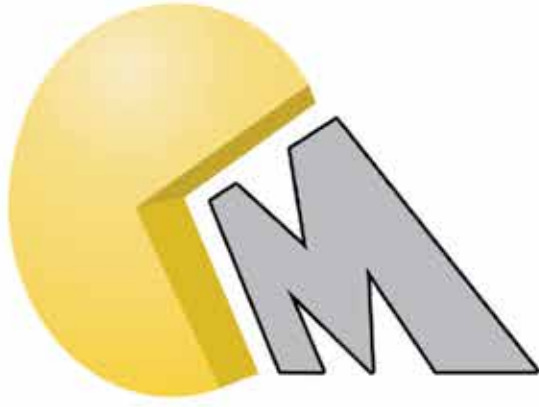
Vize süreçlerinde yaşanan gecikmeler iş seyahatlerinin planlamasını zorlaştırırken, bazı toplantıların da gerçekleştirilememesine ve iş bağlantılarının kurulamamasına neden oluyor. Hatta bazı fuar katılımcılarının aldığı ret cevapları ya da vizelerinin yetişememesi nedeniyle organizasyonlara katılamayacak olmaları, Ekim ayından itibaren hızlanan fuar trafiği öncesi ihracatçıları endişelendiriyor.

Edinilen bilgiye göre, pandemi nedeniyle ülke konsolosluklarında ağır ilerleyen bürokrasi iş insanlarını da olumsuz etkilemeye başladı. ABD ve İngiltere konsolosluklarına başvuran iş insanları ticari

seyahatleri için iletirli vize randevusu alma, vize süreçlerinin sonuçlanma sürelerinin 45 güne kadar uzaması ve seyahat edilecek ülkedeki ticari bağlantının ya da partnerin davetiyesine rağmen ret cevabıyla karşılaşabiliyor. Bu sorun AB vize başvurularında ise çok daha yoğun yaşanıyor. Özellikle pandemi sonrası yaşanan söz konusu sıkıntılarda, ilgili konsoloslukların ‘başvuru kotası’ uygulamasına geçmesi, vize taleplerinin artması ve vize alınan ülkeye gidilip geri dönülmemesi şeklindeki vakaların artmasının etkili olduğu düşünülüyor. ■

MURAT ÇAY

L O J İ S T İ K

*Her mevsimde, Her koşulda,
Sağlıklı bir taşıma için gerekli olan her Şey,
sürekli büyüyen ve gelişen kadrosuyla
Murat ay Lojistik'te*

- 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet**
- Komple Taşımacılık**
- Şehir içi mikro taşımacılık**
- Liman Transferleri**
- Firmaya Özel proje taşımacılığı**
- Depolama Hizmetleri**

Egemenlik Mah. 6108 Sk. No:51/45 Işikkent / İZMİR
Tel: (232) 436 44 35 PBX Fax:436 43 22

www.muratcaylojistik.com.tr

Türkiye’de yılda ortalama 5,5-6 milyar TL üretim ile doğrudan 100 bin, dolaylı yoldan 500 bin kişiye istihdam sağlayan sektör, 40 milyar doları bulan dünya süs bitkileri pazarındaki yerini ve ticaretini genişletmeyi hedefliyor

‘Mis Kokulu’

Sektör Pandemi Yaralarını Sarıyor

"Parmaklarınızı oynatmadan çiçekler ile tartışabilir, azarlayabilir, dostluk, aşk, nezaket mektupları ve hatta haber bile gönderebilirsiniz."

Lady Mary Wortley Montage

ARAŞTIRMA: SEDA GÖK

Estetiğin ruhu, güzelliğin kuşkusuz sembolü...Tutkusuyla gül, zarafeti ile lilyum, güzelliği ve ihtişamı ile orkide, sadeliği ile papatya, mis kokusu ile sümbül, saltanatıyla lale... Çiçekler hastaların ilacı, ressamların ilham kaynağı, şairlerin betimlemeleri, kadının parfümü, Aşık Veysel'in türküsü, kiminin göz yaşı...

Kiminin yaşam sevinci, insanlığın enerjisi, aşkın sembolü, varoluşun temsili, dekorasyonların vazgeçilmezi, kozmetik dünyasının gözbebeği... Bugün Dünya'da tanımlanmamış birçok çiçek olmasına karşın bilinen 400 bin çiçek türü olduğu ifade ediliyor. Süs Bitkileri Sektörü, zirai ürünlerin altında izlenmekte ve kendi

içinde Dış Mekan Süs Bitkileri, İç Mekan Süs Bitkileri, Doğal Çiçek Soğanları ve Kesme Çiçek olarak dört ayrı alt sektöre ayrılıyor. Ev, büro, otel, fabrika ve çeşitli işyerlerinin dinlenme salonlarında iç mekân bitkisi olarak kullanılan saksılı bitkileri ve bunların üretim materyalleri olan çelikler, tohumlar ve yumruları kapsamakta olan iç mekân süs bitkileri salon bitkileri veya saksı bitkileri olarak da isimlendirilmekte. Açıkta ve örtü altında kesme çiçek ürünlerini elde etmek amacıyla yetiştirilen bitkiler ile bu ürünlerin elde edilmesi, korunması, depolanması, işlenmesi, sınıflandırılması ve pazarlanması ile ilgili tüm faaliyetler "Kesme Çiçek" üretiminin konuları arasında yer alıyor.

'Çiçek' genel anlamda çiçek ve fideleri, saksı bitkileri, soğanlı bitkileri ve kesme çiçekleri kapsıyor. "Kesme çiçek" yetiştiriciliği, süs bitkileri alt sektörü içinde yer alan

ve bu sektör içinde tüm dünyada hem üretim hacmi ve hem de ekonomik değer olarak en geniş yere sahip olan faaliyet alanı. "Kesme çiçek" kavramı, bu amaçla yetiştirilen bitkilerin çiçek veya goncalarının taze, kurutulmuş, boyanmış, ağartılmış, dolgu maddeleriyle desteklenmiş veya başka bir biçimde kullanıma sunulmuş durumlarını ifade ediyor. Çiçek soğanları gerek saksılı bitkiler gerekse kesme çiçekler için gerekli olan üretim materyali. Süs bitkileri içinde en önemli yere sahip olan kesme çiçekler ise buket, sepet ve çelenk yapımında kullanılmak üzere kesilmiş taze çiçekler olarak tanımlanıyor.

15 BİN HEKTAR ALANDA KESME ÇİÇEK ÜRETİMİ

Türkiye'de çiçek yetiştiriciliği ile ilgili faaliyetlerin tarihi Osmanlı İmparatorluğunun bir dönemi olan Lale Devri'ne kadar uzanıyor.

Cumhuriyetin ilanından sonraki yıllarda büyük şehirlerin kesme çiçek ihtiyacını karşılamak amacıyla uygun yörelerde üretime başlanmıştır. Bu üretimin amacı ihracattan ziyade iç talebi karşılamaya yönelik olmuştur. Türkiye’de toplam 20 ilde süs bitkileri üretimi yapıyor.

Ülkemizde süs bitkilerine ayrılan sera varlığı 15 bin dekar civarında ve süs bitkileri üretimi yapılan alanın yüzde 53’ünde kesme çiçek üretimi yapılıyor. Mevcut süs bitkileri üretim alanlarının yüzde 51’inde açıkta üretim yapılırken, yüzde 40’ı plastik ile örtülü seralardan, yüzde 9’u cam seralardan oluşuyor.

Türkiye’de toplam 7 bin 957 dekar alanda kesme çiçek üretimi yapılıyor. Ticari anlamda kesme çiçeğe yönelik olarak yapılan üretimin yoğunlaştığı iller; Antalya, İstanbul, Yalova, İzmir, Bursa,

BU BORSA “ÇİÇEK” KOKUYOR

Bu borsanın içine girdiğinizde burnunuza mis gibi bir koku geliyor. Farklı çiçeklerin kokusu birbirine karışmış... Bu borsada dünyada herkesi mutlu eden birkaç şeyden biri olan çiçekler değer buluyor. Ama bu değer herhalde hediye edildiğinde çok daha büyük anlam taşıyor. Türkiye’nin ‘en büyük’ çiçek borsası İzmir’de... Bu borsayı, üretici ve alıcılar mezat diye isimlendiriyor.

5 bin ortaklı borsada çiçekler banttın geçerken fiyatlarını da ekranda görüyorsunuz. Numaralı alıcılar fiyatlarını teklif ediyorlar. Çiçek, en yüksek teklifi verende kalıyor... Çiçek borsası, bir diğer adıyla mezattaki heyecan İMKB’yi aratmıyor.

Temelleri 1945 yılında Sadık Güzelosman tarafından atılan S.S. Flora Çiçekçilik Üretim ve Pazarlama Kooperatifi bünyesindeki İzmir Çiçek Borsası, bugün gerek iç piyasanın gerekse ihracatçı firmaların mal temininde hizmet veriyor. Borsada gerek üreticiyi gerekse müşterininin mutlu olması için çaba harcanıyor.

SİSTEM NASIL İŞLİYOR?

Borsada, üyelik ile birlikte üyelik numarası veriliyor. Bu numara ile borsaya yani diğer adıyla mezata giren üye, işlem yapabiliyor.

Kooperatife ait araçlar her sabah Menderes, Urla, Seferihisar ve Güzelbahçe’de bulunan üyelerinin mallarını alıp mezata getiriyor. Ayrıca Türkiye genelindeki illerimize de buradan haftanın belli günlerinde kamyon ile kolilerle nakliye yapılabilir. İzmir’deki şube bu konuda önemli bir model olma özelliği taşıyor. Çünkü burada uygulanan model Türkiye genelindeki diğer şubelerde de uygulanıyor. İçeriği gezdiğinizde mavi, yeşil, kırmızı ve turuncu renkli kutularla karşılaşıyorsunuz. Her biri farklı bir ilin rengi. Örneğin; yeşil kutularda İzmir’de üretilen çiçekler var. Mavilerde ise Bursa’da üretilen çiçekler... Saat 10.30’da mezat başlıyor ve çiçekler artık bandın üzerinde dönmeye başlıyor.

Yetkililer süreci şöyle anlatıyor: “Her müşterimizin ayrı bir koltuğu ve butonu var. Ayrıca müşterimizin aldığı malları koyabileceği özel bir bölümler mevcut. Gelen üyemize faturalı satış yapıyoruz. Her seferinde kendine ait aynı kayıt numarası ile işlem yapılıyor.

Saat 1000’den itibaren çiçek kabulü başlıyor. Saat 10.30’dan sonra ise mezat başlıyor. Çiçeklerin hangi sırada satılacağına ise tombala sistemi ile karar veriyoruz. Burada amaç bütün üreticilerimize aynı şansı sunmak... Günün şartlarına göre malın nasıl yani kaç demek ve adetti satılacağına müşteri ile birlikte mezatçımız karar veriyor. Bandın üzerindeki çiçekler, mezatçımızın önüne geldiğinde mezatçı açılış fiyatı belirliyor. Bu fiyat günün şartlarına göre belirleniyor.

Bu fiyat belirlendikten sonra eğer o fiyatı uygun gören müşterilerimiz varsa butona basıyorlar. Birkaç kişi bastığı takdirde fiyat yükseliyor. En son kişi elini butondan çekene kadar fiyat artıyor. Ne zamanki fiyat fazla gelir, o zaman insanlar butondan ellerini çekmeye başlıyor. En son kimde kaldıysa çiçek o müşterimizin depolama bölmesine gönderiliyor.

Ayrıca mezatçı bazen bir fiyat açıyor ve bu beğenilmiyor. O zaman fiyat düşmeye başlıyor. Düşerken ilk butona basan ürünü alıyor.”

BORSADA NELER VAR?

Çiçek Borsası, sadece mezatın yapıldığı büyük salondan oluşmuyor. Aslında 7 dönüm arazi üzerinde kurulmuş bir tesis... Buradaki soğuk hava depoları ile dünya genelinde ihracat yapan firmaların mallarını saklamaları konusunda da imkân tanınıyor. Çiçek borsasında işlem 12.00’ye kadar sürüyor. Bu saat gelinde müşterilerin alışkanlıklarına göre belirlenmiş.

Adana, Muğla, Aydın, Kocaeli ve Hatay... İklim özellikleri açısından büyük avantajlara sahip olan ülkemizde ticari anlamda kesme çiçek üretimi yirminci yüzyılın ilk yarısının sonlarında İstanbul ve Yalova çevresinde başlamış ve daha sonra Ege ve Akdeniz bölgelerine yayılıyor.

İhracata yönelik kesme çiçeğin yüzde 87'si Antalya'da üretiliyor, geri kalan üretimin yüzde 9'u Mersin ve Adana'da, yüzde 4'ü ise İzmir'de gerçekleşiyor.

AİLE İŞLETMELERİ ÖN PLANDA

Sektörde faaliyet gösteren aile işletmelerinde mevcut altyapı yeterli olmayıp teknik bilgi düzeyi eksik olmasına karşın ihracata yönelik yetiştiricilikte, özellikle 1985 yılından sonra gerek üretimde gerekse hasat sonrası işlemlerde modern teknikler kullanılmaya başlanmasıyla bir atılımın yaşandığı görülüyor.

Dış pazarlarda sürekliliği sağlamak ve rekabet edebilmek için kullanılan teknolojilerin sürekli yenilenmesi ve değişik türlerin üretimine geçilerek ürün çeşitliliğinin artırılması gerekiyor. İhracata yönelik kesme çiçekçilik sektörünün gelişmesi ve içinde bulunduğu sorunlarının çözümlenebilmesi için, ihracata yönelik kesme çiçek üreten firmalar karşılaşılabilecekleri risk ve belirsizlikleri azaltmaları için, hangi çiçek çeşitlerini ne kadar ve ne zaman üreteceklerine doğru olarak karar verebilmesi gerekiyor. Bunun için, gerekli bağlantıları önceden kurmaları ve dünya piyasalarını takip etmeleri gerekir.

DÜNYA KESME ÇİÇEK SEKTÖRÜ

Süs bitkileri içinde yer alan diğer faaliyet alanlarında olduğu gibi "Kesme Çiçek" yetiştiriciliği de yirminci yüzyılın başlarından sonra önem kazanmaya başlamış ve özellikle II. Dünya Savaşı'ndan sonra birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülke için önemli bir sektör durumuna gelmiş.

SÜSBİR'in verilerine göre, 2020 yılında 52,5 milyon metrekare alanda toplam 1 milyar 718 milyon adet kesme çiçek, iç ve dış mekân süs bitkisi ile çiçek soğanı üretimi gerçekleşti

Hollanda gibi bu konuda ileri gitmiş ülkeler ekolojik dezavantajlarına karşın geliştirdikleri yapay ortamlar ve teknolojilerle, Kolombiya, İsrail, İtalya, İspanya ve Kenya gibi ülkeler ise sahip oldukları ekolojik avantajları kullanarak dünya kesme çiçek pazarında önemli paylara sahip olarak dikkat çekiyor.

Dünya süs bitkileri ticareti hacmi 42 milyar doların üzerinde. Süs bitkileri tüketimi özellikle yüksek satın alma gücü olan Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya gibi pazarlara odaklı.

2020 yılı verilerine göre, dünya kesme çiçek ve saksılı bitkiler üretimi toplam 749.200 ha. Alanda yapılıyor. Dünya süs bitkileri üretim alanlarının yüzde 77'si (580.000 ha.) Asya/Pasifik bölgesinde bulunuyor.

Asya ülkeleri içinde önemli üreticiler Çin ve Hindistan.

Dünya süs bitkileri üretiminin yüzde 11'i Orta ve Güney Amerika ülkeleri tarafından yapılıyor. Orta Amerika'da Meksika, Kolombiya, Ekvador; Güney Amerika'da Brezilya önemli üretici ülkeler. Bu ülkelerin iklim şartlarının elverişli olması, arazi ve işçilik maliyetlerinin düşük olması gibi üretim avantajları bulunuyor. Latin Amerika ülkeleri uygun iklim şartları ve yabancı yatırımlar sayesinde hem Amerika hem Avrupa pazarı için önemli bir ihracatçı bölge haline geldi. Avrupa Birliği ülkeleri dünya süs bitkileri üretiminin yüzde 8'ini sağlıyor. Avrupa Birliği ülkeleri arasında en önemli üretici ülkeler İtalya, Hollanda, Almanya ve İspanya. Avrupa Birliği, dünya

2020 yılı verilerine göre, dünya kesme çiçek ve saksılı bitkiler üretimi toplam 749.200 ha. Alanda yapılıyor. Dünya süs bitkileri üretim alanlarının yüzde 77'si (580.000 ha.) Asya/Pasifik bölgesinde bulunuyor. Asya ülkeleri içinde önemli üreticiler Çin ve Hindistan.

üzerinde hektar başına verimliliğin en fazla olduğu bölge olarak dikkat çekiyor.

Afrika, dünya süs bitkileri üretim alanlarının yüzde 2'sine sahip. Afrika'da özellikle Ekvator kuşağında bulunan Kenya, Tanzanya, Etiyopya, Uganda ve Zambia gibi ülkeler uygun iklimsel koşullar nedeniyle önemli üreticiler. Afrika ülkelerinde ekonominin tarıma dayalı olması, uygun iklim koşulları ve ucuz işçilik gibi avantajlar süs bitkileri üretiminin gelişmesine neden olmuş. Afrika'da kesme çiçek üretimi yapan geleneksel aile tarlaları çok az. Üretim alanları profesyonel şirketler tarafından işlenmekte olup, yabancı yatırımcıların sahip olduğu büyük ölçekli fidanlıklardan oluşuyor.

Süs Bitkileri ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin hazırladığı 2021 Dünya Süs Bitkileri Sektörü Araştırma Raporu'nun verilerine göre, dünyada toplam 35 milyar 500 milyon euro değerinde süs bitkileri üretimi yapılıyor. Üretim değerlerine göre dünyada en fazla üretim yapılan bölgeler Asya/Pasifik Ülkeleri, Avrupa Birliği Ülkeleri ve Çin.

Önemli üretici ülkeler arasında; ABD, Japonya, İtalya, Hollanda gibi geleneksel üretim yerlerinin yanında; Latin Amerika ve Afrika'da yer alan ve üretimi hızla artan yeni üretici ülkeler de yer alıyor. Kolombiya, Ekvador, Etiyopya ve Kenya gibi ülkeler son yıllarda iklim koşulları ve ucuz işgücü gibi avantajları nedeniyle dünyanın en önemli kesme çiçek üreticisi ve ihracatçısı ülkeleri konumuna gelmiş durumda. Hindistan, Çin, ABD, Japonya, Meksika, Brezilya, Tayland gibi önemli üretici ülkeler üretimi kendi iç pazarlarına yönelik yapıyor.

2020 yılında dünyada toplam 22 milyar 223 milyon dolar değerinde süs bitkileri ihracatı yapıldı. Dünyada en fazla ihracat yapılan ürün grubu canlı bitkiler ve kesme çiçekler.

2020 yılı verilerine göre dünya canlı bitkiler ihracatı toplam 10 milyar 624 milyon dolar. 2020 yılında dünya üzerinde 8 milyar 435 milyon dolar değerinde kesme çiçek, 1,7 milyar dolar değerinde çiçek soğanları, 1,3 milyar \$ değerinde yosun ve ağaç dalları ihracatı yapıldı. Dünya üzerindeki en önemli ihracatçı ülkeler sırasıyla; Hollanda, Kolombiya, Almanya, İtalya ve Kenya. Türkiye dünya süs bitkileri ihracatçıları içinde 23. sırada yer alıyor.

83 ÜLKEYE 125 MİLYON DOLARLIK ÇİÇEK İHRACATI

Süs bitkileri ve mamulleri sektörü, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını döneminde dahi ihracata ara vermedi. Yüzde 65'i Antalya'dan olmak üzere İzmir, Sakarya, Isparta ve çeşitli kentlerde yetiştirilen çiçekler, yurt dışından yoğun talep gördü.

Süs Bitkileri ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı İsmail Yılmaz, salgına rağmen sektörün büyüdüğünü söyledi. İhracatın hızlı şekilde arttığını aktaran Yılmaz, «125 milyon dolar civarında ihracat yaptık» dedi.

Salgın sürecinde dışarıya çıkmayan insanların çiçekle daha çok uğraşır hale geldiğini anlatan Yılmaz, çiçeğin tüketicinin yanı sıra hem üreticinin hem de ihracatçının yüzünü güldürdüğünü dile getirdi. Ayrıca uçuşların kapanmasıyla çiçek ithal eden ülkelerin Türkiye pazarına yöneldiğini vurgulayan Yılmaz, uçuşların normale dönmesine rağmen Türkiye'nin bilinirliğinin artmasıyla satışların devam ettiğini söyledi.

Özellikle Avrupa'dan yoğun bir ilgi olduğuna dikkati çeken Yılmaz, şöyle konuştu: "Konum olarak dünyada çok önemli bir yere sahibiz. Dünyada çiçekte 23 milyar dolarlık bir ihracat söz konusu. Bunun 17 milyar doları hemen yanı başımızdaki ülkeler, 3 ile 5 saatlik uçuş mesafesindeki ülkeler. Bunların bir kısmı bizimle çalışmıyordu. Salgın nedeniyle uzak yerlerden tedarik sıkıntısı çektikleri

için bize yöneldiler, şimdi de kalıcı olarak bizimle çalışmaya devam ediyorlar."

ÇİÇEK SEKTÖRÜNDE TARİHİ REKOR

Yılmaz, 83 ülkeye çiçek gönderdiklerini, bunların başında Hollanda, İngiltere, Almanya, Özbekistan, Romanya ve Bulgaristan'ın geldiğini ifade etti. Bu dönemde hem ihracat yapılan ülke sayısında hem de miktarda artış yaşandığını anlatan Yılmaz, "Geçen yılı 107 milyon dolarlık ihracatla kapattık. Son yıllarda yüzde 50'in üzerinde artış yaptığımız hiçbir sezon yoktu. Bu rakam tarihi bir rekor diyebiliriz" dedi.

Bu yıl sezona yüzde 30'luk bir büyümeyle girdiklerini ve büyümeye devam ettiklerini belirten Yılmaz, üretim alanlarının

KİMYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

PVC Stabilizatörleri & Polimer Katkıları

Hedeflerinize ancak doğru kararlarla ulaşabilirsiniz. Teknolojisi, birikimi, insan kaynaklarındaki gücü ile dünyanın en büyük PVC üreticilerinin markası olan Kimflor, sizi de hedeflerinize taşımaya hazır!

Hedeflerinizi yüksek tutun, çünkü Kimflor yanınızda!

www.kimflor.com

BADEMLER'İN ÇİÇEKLERİ ROYAL FLORA HOLLAND'DA İZMİR'İN GURURU OLDU

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin desteğiyle Türkiye'de "çiçeğin başkenti" haline gelen Bademler Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin ürettiği çiçeklerin ilki dünya çiçek ihracatında yüzde 49'luk paya sahip Hollanda'nın çiçek borsasında satışa sunuldu. Royal Flora Holland'da satışa çıkan "Vidaca Ammi Casablanca" türü çiçeğinin mezarına canlı olarak katılan Başkan Soyer, "İzmir'in dağlarında nasıl çiçekler açtıysa dünyanın her yerinde de İzmir'in çiçekleri açsın istiyoruz. Küçük üreticimizi ayakta tutmak, doğduğu yerde doymasını sağlamak için bu mücadeleyi sürdüreceğiz" dedi.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in "Başka Bir Tarım Mümkün" vizyonu doğrultusunda hayata geçirilen İzmir Tarımı stratejisi meyvelerini veriyor. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin destekleriyle Urla Bademler'deki çiçek üreticileri dünyanın en büyük çiçek borsasına girdi. Bademler Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin dünya çiçek ihracatında yüzde 49'luk paya sahip Hollanda'nın çiçek borsası için ürettiği ilk kesme çiçek türü "Vidaca Ammi Casablanca"nın mezarı 950 hektar alana sahip Royal Flora Holland'da satışa sunuldu. İlk mezarın satış ziline Başkan Tunç Soyer bastı. Vidaca Ammi Casablanca, ilk mezar gününde 12 farklı alıcıyla buluştu.

HEDEF KÜÇÜK ÜRETİCİYİ İHRACATÇI YAPMAK

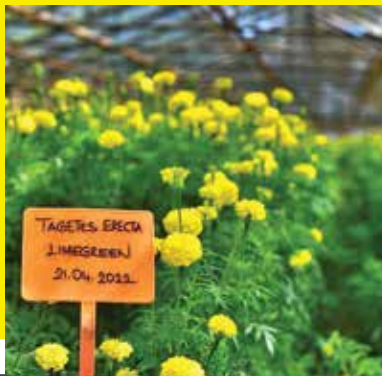
Canlı bağlantıyla mezata katılan Başkan Soyer, "Şu anda attığımız küçük bir adım olarak görülebilir. Bir ürünümüz satışa sunuluyor.

Ancak bizim için, Bademler Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi için çok büyük ve kıymetli bir adım.

Eğer küçük üretici ürettiği ürünü dünyaya pazarlayamıyorsa o zaman ürettiğinin değeri mutlaka gerçek değerinin altında kalıyor. Ancak rekabet gücü yükselirse uluslararası alanda rekabet edecek noktaya gelirse işte o zaman üreticinin karnı doyuyor. Ekmeğini ürettiğinden kazanmaya devam ediyor. Bizim küçük üreticileri ihracatçı yapma hayalimiz başından beri 'Başka Bir Tarım Mümkün' hedefinin en önemli noktası" dedi.

Başkan Soyer Hollanda'nın en büyük mezar alanlarından Royal Flora'ya daha önce gittiğini ifade ederek şunları söyledi: "Hakikaten bir karınca yuvası gibi, her yerde çiçeklerin olduğu olağan üstü büyük bir organizasyon. Burası küçük üreticilerin kurduğu bir tesis. O üretici orada yaşayan küçük üretici. Bizde ise tarım büyük ölçekli sanayicinin yapacağı bir iş olarak görülüyor.

Tarım büyük ölçekli yapılsın sanayici yapsın gözüyle bakılıyor. Küçük üretici ne yapsın peki? Köyünü bıraksın gitsin, işsizlik ordusuna katılsın, ucuz işçi olsun isteniyor. Böyle bakıldığı için Venezuela'da arazi kiralanmaya çalışılıyor. Oysa görüyoruz. Hollanda küçük üreticileri bir araya getirmiş dünyaya hükmeden bir mezar alanı oluşturmuş.

Dünyadaki çiçek ticaretinin yaklaşık yüzde 50'sini Hollandalılar yapıyor. Küçük üreticiler yapıyor. Kısacası bizim kooperatiflerimiz neden büyümüyor? Neden el ele verip dünya pazarlarına katılmasın? O hayali biz gerçekleştireceğiz. Bu atalık tohumlar binlere yılda bu bereketli topraklarda yıllarca süzüle süzüle geldi. İzmir'in dağlarında nasıl çiçekler açtıysa, dünyanın her yerinde de İzmir'in çiçekleri açsın istiyoruz. Bunu el birliğiyle yapacağımıza inanıyorum. Biz doğru yoldayız. Biz küçük üreticimizi ayakta tutmak için, doğduğu yerde doysun diye ailesinin geçimini sağlasın diye bu mücadeleyi sürdüreceğiz."

ANKA KUŞU GİBİ KÜLLERİMİZDEN DOĞUYORUZ

Hollanda'da emekleriyle ürettikleri çiçeklerin satışını görmeyen büyük heyecanını duyduğunu söyleyen Bademler Köyü Kalkınma Kooperatifi Başkanı Murat Kulaç, "İşimize dört elle sarıldık. Başarılı olmak zorundaydık. İzmir'in ve diğer kooperatiflerin önünü bizim başarımız açacaktı. Bu işe çok asıldık. Kooperatifimizin bu başarısı diğer kooperatiflerin çalışmalarına ivme kazandıracak. Anka kuşu gibi küllerimizden doğuyoruz. Bu işin aşamalarını adım adım öğrendik. Sadece Hollanda'ya çalışması için tır almamız gerekecek" diye konuştu.

da genişlemeye başladığını söyledi. Yılmaz, sektör olarak en fazla karanfil ihraç ettiklerini, karanfilin yetiştirme şartlarının Türkiye'deki seralara daha uygun olduğunu söyledi.

ÇİÇEKÇİ, E-TİCARETTE BİLİNÇLENMEK İSTİYOR

Pandemi döneminde kısıtlamaların ardından çiçekçilik sektöründeki dükkân mağazaların bazıları ise kepenk kapatmak zorunda kaldı. İş hacmi daralan çiçekçilik sektörü, düğün salonlarının kapanmasıyla büyük kayıplar yaşadı. Çiçekçilik sektörü önümüzdeki dönemde e-ticaret üzerinden satış yapma konusundaki çalışmalarına ağırlık vermeyi planlıyor. İzmir Çiçekçiler Odası Başkanı Kazım Kış, bu dönemde Sevgililer, Anneler ve 8 Mart Dünya Kadınlar Günü gibi özel günlerde işyerlerini açabildiklerini ve bunun can suyu olduğunu söyledi. Kış, "2022 yılında sektörümüzü ayakta tutabilmek için ilk önceliğimiz e-ticaret satışı yapma konusunda üyelerimizin bilgilendirilmesi" dedi.

"GİRDİ MALİYETLERİ NORMALE DÖNMELİ"

En önemli sorunların başında girdi maliyetlerinin çok yüksek olmasının geldiğini söyleyen Kış, "Öncelikle ithal olarak aldığımız ürünlerimizin fiyatları normal olmayan bir şekilde arttı. Mazot giderleri, elektrik ve doğalgaz fiyatlarındaki artışlar nedeniyle satışlarımız tamamen durma noktasına geldi. Bu saydığım unsurlar bir an önce normale dönmesi için çalışmaların hızlı bir şekilde tamamlanması ve hızlı adımlar atılması lazım" diye konuştu.

ONLİNE FİRMALAR ÇİÇEKÇİYİ ZORLUYOR

Pandemi nedeniyle kısıtlamalarda zor zamanlar geçiren çiçekçilik sektörü son günlerde ise ekonomik krizden olumsuz etkileniyor. Özel günlerde en çok tercih edilen çiçeklerin online satışı esnafı zarara uğrattıyor. Online çiçek satışı yapan firmaların haksız rekabete yol açtığını ifade eden Kış, "Bu durum

Özel günlerdeki yoğunluktan etkilenmemek için önceden siparişler oluşturmasını tavsiye eden Kış, "Biz işin mutfağında geliyoruz. Kişiler, bu nedenle çiçekçi firmalarından talep oluştursunlar, uygun fiyatlara kaliteli ürünlere sahip olabilirler.

çiçekçilik sektörünü derinden etkiliyor. Çiçekçi dükkanları iş yapamıyor. Çünkü online satış yapanlar 2-3 bin adetlik gibi toplu alımlar yaparken biz 20-30 adet şeklinde alım yapıyoruz. Bu nedenle rekabet edemiyoruz. Ancak buradaki diğer kriter ise çiçeklerin kalitesi. Esnaf olarak en iyi kalitede olan çiçeklerden alım yapıyoruz" dedi.

"ÇİÇEKÇİ DÜKKANINA TALEP ARTIRILMALI"

Meslektaşlarının kaliteli ve özenli iş yaptıklarını dile getiren Kış, "Çiçekçi dükkanlarında fiyatlar çok yüksek ve uçuk değil ki yüksek olursa iş yapamayız. Ancak bu algıyı yıkmamız gerekiyor. İnsanları bu konuda bilinçlendirerek çiçekçi dükkanlarına taleplerin artırılması gerektiğini düşünüyorum. Burada önemli olan işin arka tarafı. Online satış firmalarının genellikle en ucuz çiçeği ben satarım düşüncesi var. Fakat geriye kalan esnafın da bu firmalar ile mücadele edebilmesi gerekiyor. Ayrıca daha iyi kalitede bir ürün aynı fiyata satılamaz. Dolayısıyla fiyatı belirleyen kriterler var. Online yapılan satışlarda mağdur olan insanların bazı zamanlarda yanlışlıkla bizleri arayabiliyorlar.

Çiçeklerin dili, ilk kez 1600'lü yıllarda İstanbul'da oluşturulmaya başlanmış. 1716 yılında eşiyile birlikte İstanbul'da yaşayan İngiliz Lady Mary Wortley Montagu tarafından bir araya getirilen bu çiçeklerin anlamları İngiltere'ye götürülmüştür. Fransa'ya da sıçrayan merak, 800 çiçeğin anlamının belirlenmesine ve tüm dünyada ortak bir çiçek dili oluşmasına yol açmıştır.

Çiçekler konuşur!

KAKTÜS:

"Aşkımız için zorluklara katlanmalıyız!" der.

Sarı KARANFİL:

"Beni hayal kırıklığına uğrattın!",

Kırmızı LALE:

"Aşkımı itiraf etmek istiyorum!",

Kırmızı GÜL GONCASI:

"Genç ve güzelsin."

Amerika'da çiçeklerin insan üzerine etkileri alanında bir araştırma yapmışlar. Beklemedikleri anda bir çiçek demeti almış olmaları tüm gün sınırsız alışveriş yapmış kadar mutlu edebilir onları...

Çiçek şüphesiz ki bir iltifattır...

Asla bir lüks değildir. Çoğu insan özel günlerde çiçek göndermeyi kolay bir yol gibi görüyor olsa da çiçek anlamlarını bilene en özel yoldur...

Sevgili için aşk, anne için şefkat, dost için güven ve hatırlanmak...

Beyaz Gül; Masumiyeti, **Kırmızı Gül;** Aşk, **Nilüfer;** Gelecek yenileme, **Pembe Gül;** Gönülüm Senindir **Beyaz Lale;** Saflık Temizlik, **Sarı Gül;** Sıcak Sevgi, **Kırmızı Lale;** Seni Seviyorum **Beyaz Karanfil;** Temizlik, **Pembe Lale;** Anlayış, **Kırmızı Karanfil;** Sevgi, **Sarı Lale;** Gerginlik, **Pembe Karanfil;** İçtenlik, **Menekşe;** Alçak Gönüllü, **Sarı Karanfil;** Hüzün, **Anemon;** Gençlik, **Lilyum;** Güven, **Beyaz Glayör;** Dostluk, **Kırmızı Glayör;** İstek, **Beyaz Krizantem;** Sadakat, **Pembe Glayör;** Zarafet, **Sarı Glayör;** Kıskançlık, **Mor Krizantem;** Burukluk, **Mor Glayör;** İnanç **Orkide;** Gururlu, **Sterliçya;** Sıcak Sevgi, **Fulya;** Unutma beni

Öyle bir durumda da muhatap bulmak zorlaşıyor" diye konuştu.

"FRANCHİSE ALAN ÇİÇEKÇİ BORÇLU"

Özel günlerdeki yoğunluktan etkilenmemek için önceden siparişler oluşturmasını tavsiye eden Kış, "Biz işin mutfağından geliyoruz. Kişiler, bu nedenle çiçekçi firmalarından talep oluştursunlar, uygun fiyatlara kaliteli ürünlere sahip olabilirler. Öte yandan, online çiçekçilik için franchise alan çiçek firmalarının ise maliyetleri yükseldi ve borca girdiler. Bu nedenle mağdur olan esnaflar da var. Çünkü ilk olarak daha işlek daha bilinen konumlarda yer almaları gerekiyor. Bu nedenle kiraları 2 katına çıkmış oluyor. Ayrıca satılan tüm ürünlerden komisyon alınıyor. Alınan çiçek ve malzemeler de belli bir bütçe gerekiyor. Sonuç olarak kira ve stopajlarını ödemekte zorlanıyorlar" açıklamasında bulundu.

"KDV YÜZDE 8'E İNDİRİLMELİ"

Ege Bölgesi'nde yaklaşık 5 bin 500 çiçek üreticisinin olduğunu belirten Kış, "Dolayısıyla birçok insan bu iş ile ailesini geçindiriyor. Ancak mazot, elektrik, gübre gibi giderlerimiz çok yükseldi. Bunların yanı sıra biz Katma Değer Vergisi (KDV)'nin altında eziliyoruz. Bazı ürünlerde KDV yüzde 1'e kadar düştü. Çiçekçilik

sektöründe ise KDV yüzde 18. Çiçek sektöründe adı duyulan bir diğer ülke Hollanda'da dahi yüzde 6 KDV alınıyor. Bu durum bizim ihracatımızı da etkiliyor. Aslında bu sektörün ihracat ayağı çok büyük, bu nedenle KDV yüzde 8'e düşürülebilir. Devlet pandemi zamanında esnafın yanında olarak bu uygulamayı yapmıştı. Bunun devam etmesini talep ediyoruz" ifadesine yer verdi.

"1 MİLYON AİLEYE İSTİHDAM SAĞLAYAN SÜS BİTKİLERİNDE KDV ORANI YÜZDE 8'E İNDİRİLMELİ"

CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, süs bitkilerine uygulanan KDV oranının yüzde 8'e indirilmesi için Kanun Teklifi hazırladı. Ülkemizde 1 milyona yakın ailenin geçimini süs bitkileri sektöründen sağladığını belirten CHP Milletvekili Gürer, sektörün daha da geçilmesi için girdi maliyetlerinin düşürülmesi, bu nedenle de KDV oranının yüzde 18'den yüzde 8'e indirilmesi gerektiğini belirtti. Gürer, TBMM Başkanlığı'na sunduğu Kanun Teklifi ile süs bitkilerinde yüzde 18 olan KDV oranının yüzde 8'e düşürülmesini önerdi.

KDV İNDİRİMİ, KOVİD TEDBİRLERİ KAPSAMINDA 1 YIL SÜREYLE UYGULANMIŞTI

Kovid-19 salgınıyla mücadele tedbirleri kapsamında 31 Temmuz

2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile süs bitkilerinde KDV'nin geçici olarak yüzde 8'e indirildiğini hatırlatan Gürer, bu düzenlemenin 30 Eylül 2021 tarihinde sona erdiğini ve KDV'nin yeniden yüzde 18 olarak uygulanmasına başladığını anımsattı.

YEŞİL VE DÖNGÜSEL BİR EKONOMİ

CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, hazırladığı Kanun Teklifinde ülkelerin karbon düzenlemesi, yeşil ve döngüsel bir ekonomi, temiz, ekonomik ve güvenli enerji arzı ve sürdürülebilir tarım başlıkları altında yeşil yatırımları teşvik eden politikalar benimsemeye yoluna gittiğine dikkat çekti. Gürer, "Ülkemizde de Yeşil Mutabakat Eylem Planı çerçevesinde, özellikle süs bitkileri sektörünün teşvik edilmesi ile birlikte sektörün ürün ve hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanılması yeşil yatırımları teşvik politikalarında kısa zamanda çok yol kat edilmesi adına son derece önemlidir" ifadelerini kullandı.

1 MİLYON AİLE GEÇİMİNİ BU SEKTÖRDEN SAĞLIYOR

Ülkemizde 1 milyona yakın aileye istihdam sağladığı söylenen sektörün öneminin anlaşılması gerektiğini de vurgulayan Gürer, öncelikli olarak KDV oranının tekrardan yüzde 8'e indirilmesinin sektörün gelişimi adına doğru bir ilk adım olacağını kaydetti.

SÜS BİTKİLERİNDE KDV DÜŞERSE GELECEKTE DAHA AZ KARBON VERGİSİ ÖDERİZ

Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği (SÜSBİR) Yönetim Kurulu Başkanı Savaş Akcan da süs bitkileri sektörünün Türkiye'nin Yeşil Mutabakat Eylem Planı'na ve yeşil ekonomiye katkı sağlayacak en önemli alanlardan biri olduğunu söyledi.

Akcan, "Yeşil ekonomiye uyum sağlanması, karbon yutaklarının artması, önümüzdeki süreçte ülkece ödeyeceğimiz karbon vergilerinin azalması, kırsalda

çiftçi istihdamının, üretiminin ve ihracatımızın artması, kısaca millî ekonomimiz ve yerli üretim süs bitkilerimizle nefes almamız için süs bitkilerinden de KDV'nin yüzde 8'e düşürülmesini talep ediyoruz" dedi.

Akcan, "Dünyada iklim değişikliği, küresel ısınma ve kuraklıkla mücadele politikaları hız kazanırken, diğer yandan iklim değişikliğinin ticaret politikalarıyla bağlantısı da giderek güçlendi. Salgın sonrası dönemde ekonomik büyümenin sürdürülebilir bir biçimde sağlanması hedefi dünya ekonomisinin neredeyse tüm aktörleri tarafından benimsendi. Avrupa Birliği Yeşil Mutabakat ile tüm politikalarını yeşil dönüşüm temelinde şekillendiriyor" dedi. Türkiye'nin Yeşil Mutabakat Eylem Planı kapsamında yeşil yatırımları teşvik eden politikalarının kısa sürede ve etkili sonuç vermesi için süs bitkileri sektörünün ürün ve hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanması

gerektiğini vurgulayan Akcan, "Yeşil Mutabakat Eylem Planı'nda yer alan çevre kirliliği ile savaş ve karbon emisyonlarının azaltılması için süs bitkileri sektörüne her zamankinden daha çok ihtiyaç var. Ayrıca süs bitkileri sektörünün gıda kadar önemli olduğunu küresel Covid salgını sürecinde bir kez daha anlaşıldı" ifadelerini kullandı. Süs bitkileri sektörünün 130 milyon dolar ihracat ile 80 milyon dolar dış ticaret fazlası veren, 1 milyon aileye gelir yaratan, peyzaj, inşaat, tohumculuk, nakliye, plastik gibi pek çok iş kolunu da destekleyen bir sektör olduğunu belirten Akcan, "Biz tarımsal üretimin en önemli alanlarından biriyiz. Yan sektörlerimizde birlikte yarattığımız katma değer artması için daha çok desteklenmemiz gerektiğini defalarca dile getirdik. Şimdi yeni, yeşil, döngüsel ekonominin ana aktörü konumuna geldik" diye konuştu.

Emek yoğun bir üretim yaptıklarını, kırsal iş gücünün artması, en azından yerinde kalması için de vazgeçilmez bir üretim dalı olduklarının altını çizen Akcan, "Yaşadığımız ekonomik süreçte biz de üzerimize düşeni yapmaya gayret gösteriyoruz. Kolay uygulanabilir, hızlı sonuç alınacak ve devletimize yük olmayacak taleplerimizden şu an için sadece birini tekrar gündeme getirmek istiyoruz. Cumhurbaşkanlığı Kararı ile tohumculuk içinde tohum, fide ve fidanda KDV yüzde 1 olarak belirlendi. Aynı üretim alanı içinde olmamıza rağmen KDV oranı yüzde 18 olan tek sektör süs bitkileri kaldı. Rekabet ettiğimiz Avrupa ülkelerinde süs bitkilerinin KDV oranı ortalaması yüzde 8'dir" ifadelerini kullandı.

Akcan, "Yeşil ekonomiye uyum sağlanması, karbon yutaklarının artması, önümüzdeki süreçte ülkece ödeyeceğimiz karbon vergilerinin azalması, kırsalda çiftçi istihdamının, üretimin ve ihracatımızın artması, kısaca millî ekonomimiz ve yerli üretim süs bitkilerimizle nefes almamız için KDV'nin yüzde 8'e düşürülmesini talep ediyoruz" dedi. ■

SEKTÖRÜN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Türkiye’de kesme çiçek yetiştiriciliğinin gelişmesi başlangıçta tam anlamıyla üreticilerin kişisel gayretleriyle oluşturdukları üretim ve pazarlama sistemiyle başlamıştır. 1984 yılından sonra ihracata yönelik üretim yapmak üzere ihtisaslaşmış işletmelerin kurulması, bu işletmelerin yurtiçinde ihtiyaç duyulan teknoloji, bitkisel materyal, bilgi ve deneyim konusunda dış ülkelerle işbirliğine gitmeleri ile bu durum kısa süre içerisinde iç piyasa için üretim yapan işletmelere de yansımıştır.

Bitkisel Üretim Materyali: Sektör bitkisel üretim materyali açısından dışa bağımlıdır, tohum başta olmak üzere, Türkiye’de üretilmeyen fide ve soğanlar gibi üretim materyallerinin çoğu ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Bu durum maliyetler açısından ağır yükler getirmektedir.

Ulaşım ve Nakliye: Ulaşım ve nakliye sorunları kesme çiçek ihracatının en önemli problemleridir. Havayolu taşımacılığının ülkemizde yeterince gelişmemiş olması, bu gelişimi tamamlamış olan rakip ülkeler karşısında bir dezavantaj olarak karşımıza çıkmaktadır. Karayolu taşımacılığında ise ülkemizde kısıtlı sayıda bulunmakta olan özel frigorifik kamyonların kullanılması zorunluluğu da yüksek maliyetleri beraberinde getirmektedir.

Üretim Yöntemi – Teknoloji: Kesme çiçek sektöründe özellikle ihracata yönelik üretim yapan işletmelerin sürekli kullandıkları teknolojiyi yenilemeleri, yeni pazarlara yönelmeleri, kapasitelerini ve çiçeklerin kalitesini optimum düzeye çıkarmaları gereklidir. Yurtdışında bu sektörde faaliyet gösteren şirketler devletle entegre bir çalışma süreci içinde oldukları halde, ülkemizde çoğu aile şirketi olan bu işletmeler hem devletten yeterli desteği göremedikleri hem de dış etkenlere ve değişimlere çok açık olmadıklarından, yurtdışında rekabet gücü, yurtiçinde de kalite açısından istenen düzeye gelinebemiştir.

Mevsimsellik: Kesme çiçek üretiminin sezonu ekim ayında başlamakta ve mart ayına kadar sürmektedir. Bu sezonun dışında kalan zamanlarda özellikle yaz aylarında fiyatlar çok düşük düzeylerde kalmakta, üreticiler bir sonraki sezona hazırlanmak için finansman sıkıntısı çekmektedirler.

Rekabet: Sektörün pazarlama ve satış işlemlerini yürütmekte olan kooperatiflerde düzenlenen mezatlara katılan üreticiler arası rekabet çok yoğundur. Mezata mesafe olarak yakınlık avantajını ya da teknolojik imkanlarını kullanarak fazla ürün arzı ile rakipler birbirlerini elimine etmektedirler. Dolayısıyla, büyük üreticilerin yaşama şansı artmaktadır.

Kârlılık: Kesme çiçek ürünlerinin fiyatları mezatlarda perakendeciler tarafından açık artırma usulü belirlendiğinden, fiyatlarda bir istikrar sağlanamamaktadır. Bu sektörde kazanç elde eden kesim fiyatlandırmada sınırlanmamış olan perakendeciler olmakta, üreticilerin kazançları piyasaya arz edilen ürün miktarına göre belirlenmektedir.

Dönemsellik: Fiyatlar, Ocak-Şubat aylarında artmakta, yaz aylarında ise düşüş göstermektedir. Yurtiçi talepler Anneler Günü, Yılbaşı, Sevgililer Günü gibi özel günlerde artmaktadır.

ÖNERİLER

Ülkemizde dış mekân bitkilerinin yerli üretiminin özendirilmesi, ıslah konusunda araştırmaların yapılması genel bir politika olarak benimsenmeli.

Ülkemiz coğrafik ve politik yapısı ile Avrupa, Asya, Rusya ve Ortadoğu pazarına kolayca açılabilir ve ihracat yapabilecek durumdadır.

Süs bitkilerine yönelik girişimciler istihdam alanları da ortaya çıkarabilecekleri göz önünde bulundurularak düşük faizli kredi veya (AB, IPARD gibi) değişik kaynaklardan hibe ile desteklenmesi gerekmektedir.

Süs bitkilerinin taşınması, depolanması, reklam, kalifiye eleman ve ürün kalitesi sektörde ki üreticilerin geliştirmesi gereken unsurlar arasındadır.

Süs bitkisi üretiminde yüksek teknoloji kullanımının teşvik edilmesi gerekmektedir. Üretim konusunda özellikle doku kültürü laboratuvarlarının kurulması önem kazanmaktadır.

Doğal çiçek soğanlarına yönelik kaçak sökümler engellenmeli ve zengin gen kaynaklarının yok olmasını engellemek için araştırma, geliştirme çalışmaları ile kültürel üretim yöntemleri yaygınlaştırılmalıdır.

Ülkemizde süs bitkilerine yönelik üretim, ithalat, ihracat çalışmalarının geleceğini görebilmek için sistematik olarak daha düzenli ve güncel sayısal envanterler oluşturulması gerekmektedir. Elde edilecek bu veri kayıtları sektörün durumu ve sorunları hakkında geleceğe ışık tutacaktır.

Türkiye'nin her şeyden önce bitki ve bitki materyallerinin ticaretinde başarı sağlanması için öncelikle mevcut durumu analiz etmeli ve bu büyük pazar koşulları için stratejiler geliştirmelidir.

**Lotus Çiçekçilik'in sahibi ve EGİAD Fahri Üyesi Vakkas İnik:
Temennim çiçek kültürü Türkiye'de yaygınlaşır ve herkes evine çiçek alır.
Çiçek kültürü, kişinin kendisine çiçek almasından başlıyor**

Fiyat Dalgalanmasının Çözümü;

Planlı Üretimde

İnik, çocukluktan itibaren çiçek kültürünü aşlamak gerektiğini söyledi.

İzmir'de 27 yıldır faaliyet gösteren Lotus Çiçekçilik'in sahibi ve EGİAD Fahri Üyesi Vakkas İnik, piyasada yaşanan fiyat dalgalanmalarına karşı Türkiye'nin planlı çiçek üretimine odaklanması gerektiğini söyledi. Piyasalarda çiçek fiyatı konusunda belirsizlik yaşandığını vurgulayan İnik, Türkiye'de her tür çiçek çeşidinin üretimi için gerekli altyapının olduğuna dikkat çekti. Türkiye'nin koşulları itibarıyla dış mekân ve kesme çiçek üretimi için güçlü bir altyapısı olduğunu anlatan İnik, "Çiçek kültürü artırılırsa bunların hepsi hallolur. Bizde sadece özel günlerde çiçek kullanılıyor. Bu da dengeli üretimi getirmiyor. Üretimde planlama yapılırsa sektöre yatırım yapılır" dedi.

Sektörün önümüzdeki dönemine ilişkin öngörülerini paylaşan İnik, Rusya'dan Avrupa'ya doğalgaz geçişinin olmaması

halinde fiyatların daha da yükselebileceğine dikkat çekti. İnik, "Çiçek kışın optimum koşulları, belli sıcaklığı arar. Bu sıcaklığın sağlanabilmesi için ekstrasından bir enerji harcanması gerekiyor. Bu da tabii ki fiyatları kesinlikle etkileyecek. Biz bile fiyat tahmin edemiyoruz" diye konuştu.

ÖZEL GÜNLER SEKTÖRÜ KARDAN ÇOK ZARAR VERİYOR

Piyasada bilinenin aksine özel günlerin çiçek sektörüne zarar verdiğini vurgulayan İnik, "Özel günler tam tersine aslında bizlere zarar veriyor. Çünkü kalite düşüyor. Çok talep geldiği için fiyatlar çok yukarıya çıkıyor. Biz müşterimize bunu zor anlatabiliyoruz. Bire aldığımızı üç dört katı fiyatına alıyoruz. Biz müşterimize fiyat olarak bire bir bile yansıtamıyoruz. Bu bizim kâr

marjimizi düşürüyor. Türkiye’de gerçekten çiçek kültürünün az olmasından dolayı özel günlerde yoğunluk çok oluyor. Sevgililer Günü dahi sektörü kurtaran özel bir gün değil. Bu tarz etkinlikler hafta boyu kutlanırsa sektör için daha iyi olur” dedi. Bu konuda yurtdışı modellerinden örnek veren İnik, Christmas Dönemi gibi haftaya yayılan uygulamaların daha sağlıklı olduğunu kaydetti. İnik, “Etkinliklerin haftaya yayılması daha doğru. En azından insanlar hizmeti belli bir kalite standardında alabilir” dedi.

Pandemi sürecinde yaşananları ‘maliyet artışı, üretim azalması, talep daralması’ olarak ifade eden İnik, “Bu süreci bütün dünya yaşadığı için fiyatlar yükseldi. Son dönemde ürünlerde bir fiyata aldığımızı ikinci hafta aynı fiyata alamıyoruz. Özellikle Avrupa ve Rusya’nın krizi daha da etkili oldu. Hollanda’da bazı seraların kapandığı söyleniyor. Isınma maliyetleri arttı ve direkt ürünlere etki etti” ifadesinde bulundu. 2000’li yıllarda yapılan araştırmada Türkiye’nin çiçek sektörü olarak 40 milyon dolarlık bir ihracat yaptığını vurgu yapan İnik, “Almanya’nın kesme çiçekte ithalattaki payı 800 milyon dolar idi. Biz 40 milyonu yere göğe sığdırıyoruz, sadece Almanya’nın 800 milyon dolarlık kesme çiçek ithalatı var. Önemli bir potansiyelimiz var” diye konuştu.

“SOKAK SATICILARINA YÖNELİK DÜZENLEME YAPILMALI”

İnternet üzerinden satış sistemi uygulamasının sektöre zarar verdiğini ifade eden İnik, “Türkiye’de kartelleşmeye, sektördeki çiçekçilerin kapanmasına neden oluyor” dedi. Yerel yönetimlerin sokak satışlarına yönelik düzenleme-denetleme getirmesi gerektiğine dikkat çeken İnik, “Seyyar satıcılar şu anda bizimle aynı kefedede tutuluyor. Müşteri ilk önce onları tercih ediyor.

Vakkas İNİK

Lotus Çiçekçilik’in sahibi ve EGiAD Fahri Üyesi

Bu sistemin düzene girmesi gerekiyor. Ancak gerek yerel yönetimler gerekse sektörün temsilcileri bu konuda duyarsız kalıyor” açıklamasında bulundu.

ÇİÇEK ALAN ORTA KESİM AZALDI

Ekonomik kriz ve pandemi sürecinin çiçek alım tercihlerine etkisini değerlendiren İnik, “Orta gelir kesiminde alım azaldı. Üst gelir seviyesindekiler dahi bazen alımlarda pazarlık yapıyorlar” dedi. Kesme çiçek üretiminde Menderes’in önemli bir üretim üssü olduğunu hatırlatan İnik, bu bölgede daha çok gül, krizantem ve gerbera üretildiğini söyledi. Soğanlı bitki grubunda fiyatların yükselmesi nedeniyle ekim yapılmadığını ifade eden İnik, bu nedenle Kazablanka ekiminin azaldığını ve talebi ithalat ürün ile karşıladıklarının altını çizdi.

ÇİÇEK TASARIM EĞİTİMİ YAYGINLAŞTIRILMALI

En büyük sorunlarından birisinin yetişmiş eleman olduğunu anlatan İnik, çırak bulamadıklarını kaydetti. İnik, ayrıca yetişmiş çiçek ve dekor tasarımı yapan personel sayısının da az olduğuna vurgu yaparak, “Bu konuda çıraklık eğitime yönelik kurslar yaygınlaştırılmalı” diye konuştu.

EKONOMİ TOPARLANIRSA BİZ DE TOPLANIRIZ

Piyasalardaki gelişmelerin sektöre direkt yansımalarını belirten İnik, “Biz zevklere, ruhlara hitap ediyoruz. Ekonominin toparlanması tabii ki bizim de toparlanmamızı sağlar. İnsanlar para kazanmazsa harcamaz” dedi. ■

EGİAD Fahri Üyesi ve Lal Organizasyon Genel Müdürü Tolga Şekercioğlu, “Artık birbirimizle korkunç rekabet ortamı içinde değiliz. Birlikte pazarı büyütmek ve kaliteyi arttırmak için çalışıyoruz” dedi

Kırıcı Rekabet Yerini Dayanışmaya Bıraktı

İzmir'in çiçek sektörünün Türkiye genelindeki cirodan yüzde 20 pay aldığına değinen Şekercioğlu, bu oranın artması için haksız rekabetin önlenmesi gerektiğinin altını çizdi. Şekercioğlu, “Merdiven altı firmaların önüne geçilmesi gerekiyor.

Organizasyon, dekor ve çiçek sektöründe 2009 yılından beri faaliyet gösteren EGİAD Fahri Üyesi olan Lal Organizasyon Genel Müdürü Tolga Şekercioğlu, geçtiğimiz yıllarda yaşanan kırıcı rekabetin pandemi döneminde yerini dayanışmaya bıraktığını söyledi.

Şekercioğlu, “Pandemi sürecinden en fazla bizim sektörümüz etkilendi. Komple kapandık ve bir buçuk yıl iş yapamadık. Peşinatları kanun gereği iade ettik. Kısa çalışma ödeneği kullandık ama zor bir süreçti. Tedarikçilerimiz ve partnerlerimiz ile aynı gemide olduğumuz için yardımlaşma sürecimiz oldu. Rakip firmalar aynı sahada birbirlerine destek oluyor. Takım oyununu öğrendik. Rekabetten ziyade yardımlaşma sahaya yansıdı. Çok zor bir süreci yönettik ve artık herkes birbirine omuz veriyor.

Bu pandeminin en güzel öğretisi oldu” diye konuştu.

ÇİÇEK SERALARI YERİNİ MEYVE SEBZEYE BIRAKTI!

Pandemi sürecinde çiçek talebi olmadığı için seralarda çiçeklerin çöpe atıldığını ve köklerin söküldüğünü belirten Şekercioğlu, bu nedenle sezon başladığında çiçek temininde sıkıntı yaşandığını kaydetti. Şekercioğlu, “Çiçek yerine meyve sebze ekimi yaptılar. Dolayısıyla pandemiden sonra sektörde işler açıldığında talebi karşılayacak üretimi bulamadık.

Enflasyondan kaynaklı üretim maliyetlerindeki artıştan dolayı da 1 TL'ye aldığımız çiçeği 5 TL'ye almak zorunda kaldık. Bu da bizim verdiğimiz fiyatları etkiledi ve etkiliyor. Özellikle şehir dışı nakliyeler 3 katı arttı.

Müşterilerden aradaki fiyat farkını talep edemiyoruz. Sözleşmelerde de artık fiyat değişimini ek madde olarak eklemek zorunda kalıyoruz” dedi.

“YENİ SEZON İÇİN FİYAT VEREMİYORUZ”

Önümüzdeki düğün sezonuna ilişkin fiyat veremediklerine dikkat çeken Şekercioğlu, “Döviz cinsinden de olsa fiyat veremiyoruz. Döviz kurlarının düşmeyeceğini nereden bilebiliriz! Enflasyonu yüzde 100 gibi düşünüp TL cinsinden fiyat vereceğiz. Benzin kuru belirleyip ona nakliye maliyetlerimizi koyuyoruz. Aynı sıkıntı otellerde de var. Şu anda kimse fiyat vermiyor. Önümüzdeki sezona ilişkin bekleme dönemi yaşanıyor” diye konuştu.

TÜKETİCİ TERCİHLERİNDE DEĞİŞİM

Tüketici tercihlerinin pandemi dönemi ile birlikte değiştiğini kaybeden Şekercioğlu, “Bizim sektörümüzün sezonu 15 Ekim’de yüzde 90 bitiyor. Düğünlerdeki davetli sayısında yarı yarıya azalma oldu. Limitli içki, seçici ve butik düğünler tercih ediliyor. Nikah sonrası kokteyl ya da ufak partiler veriliyor. İzmir’de merkezde otel sayısı ve uygun bahçe sayısı az. Şehir dışına Çeşme ve Kuşadası’na yönelmek zorunda kalınıyor. Turizm sektörü hareketliydi, bu nedenle düğün menü fiyatları yüksekti. Pandemide kapalı mekân tercih edilmiyor. Pandemi tamamen bittikten sonra belki takvimsel olarak sezon kasıma doğru yayılırsa o zaman sektör daha uzun soluklu planlamalar yapabilir” diye konuştu.

“KALİFİYE ELEMAN SIKINTISI YAŞANIYOR, İŞİMİZİN BAŞINDAYIZ”

Fiyat artışları sonrasında aktif olarak daha fazla sahada işin başında olmaya odaklandıklarını kaydeden Şekercioğlu, ayrıca ehil personel

Tolga ŞEKERCİOĞLU

EGİAD Fahri Üyesi ve Lal Organizasyon Genel Müdürü

ile bu süreci yönetmeyi tercih ettiklerini söyledi. Sektörde en önemli sorunun kalifiye eleman istihdamı olduğunu belirten Şekercioğlu, “Şirket olarak kurulduğumuzdan beri aynı ekip arkadaşlarımız ile çalışıyoruz. Kemik kadromuzu koruyoruz. Özellikle pandemi sürecinde otellerde de aynı sorun oldu. Gençlerden çiçek tasarımcıları yetişmiyor. Eski tecrübeli ekiplerimizle yol alıyoruz. Alttan kadronun yetişmesi için oda nezdinde çalışmalar yapılmalı” dedi.

SEKTÖR İÇİN YAPILMASI GEREKENLER

İzmir’in çiçek sektörünün Türkiye genelindeki cirodan yüzde 20 pay aldığına değinen Şekercioğlu, bu oranın artması için haksız rekabetin önlenmesi gerektiğinin altını çizdi. Şekercioğlu, “Merdiven altı firmaların önüne geçilmesi gerekiyor. Fiyatların çok ciddi düşmesine neden oluyorlar. Home Office çalışıp bu işi yapmaya çalışıyorlar. Sektörün imajına zarar veren işleri duyuyoruz” diye konuştu.

2023’TE DOĞAL VE ‘ÖZGÜR’ DÜĞÜNLER ÖN PLANDA OLACAK

2023 yılında çiçekçilik ve düğün organizasyonlarındaki trendler hakkında da bilgi veren Şekercioğlu, “Gelecek yıl 2022’ye çok benzeyecek. Pastel renkler; somon, lila ve krem renginin tonları tercih ediliyor. Daha sakin ve doğal tercihler ön planda ve böyle devam edecek gibi görünüyor. İnsanlar bu süreçte ayırdığı bütçeyi konsept değişikliğine giderek yönetti. Kendi bahçesinde ya da plaj-bahçe kiralayıp dekore ederek yol alındı. Kristal tercihler yerini rustik tercihlere bıraktı. Yurtdışında da talep bu yönde... Ahşap, keten ve hasır ürünler tercih ediliyor. Çiftlerin rahat ettiği, özgür düğünlerin yaşandığı tercihler ön plana çıktı ve bu trend böyle devam edecek” diye konuştu. ■

İzmir’de 1989 yılından beri hizmet veren Mon Jardin’in Genel Müdürü ve EĞİAD Üyesi Yeşil Deniz, çiçekçilik sektörünü bacasız sanayi olarak ifade etti

"Çiçek Sektörüne Yatırım Yok, Genç Kuşak Sektöre Gelmiyor"

Çocuklara çiçek sevgisini aşılamanın önemine vurgu yapan Deniz, "Hollanda’da her pencerenin önünde bir saksı çiçeği var. Bu kültürün Türk toplumunda da gelişmesi gerekiyor" dedi

İzmir’de 1989 yılından beri hizmet veren Mon Jardin’in Genel Müdürü ve EĞİAD Üyesi Yeşil Deniz, çiçekçilik sektörünün tek başına bırakıldığını söyledi. Deniz, "Ben bu işe gireyim, bu işi yapayım" diyen yeni yatırımcı yok. Babasından işi devralanlar sektörde faaliyet gösteriyor. Dolayısıyla üretim anlamında da sektör nereye gider bilmiyoruz. Bu nedenle önümüzdeki dönemde ithal ürün bağımlılığı devam edecek" dedi.

Genç kuşağın sektörde yetişmediğini anlatan Deniz, "Eleman yetişmiyor. Çünkü bu iş bir meslek konumuna gelemiyor. İleriki yıllarda belki de eleman olmayacağı için online uygulamaya dönülecek, al-koy-gönder sistemi olacak. Bu şekilde sektörün markalaşması, firmaların markalaşması çok zor" dedi.

PANDEMİ SONRASI DEĞİŞİM

Pandemi sonrası sektördeki değişime dikkat çeken Deniz, internet üzerinden siparişin ön plana çıktığını kaydetti. İnternet üzerindeki online çiçek alışveriş

uygulamasının ise sektöre zarar verdiğine vurgu yapan Deniz, "Bu sistem çiçekçiyi de zor durumda bırakıyor. Sadece kendi kazanıyor. Bu uygulama sektörü aşağı çekiyor. Tasarım yok. Sadece çiçek göndermiş olmak için yapılan bir hizmet. Ürünün hiçbir kalitesi yok. Dolayısıyla sektörün imajını kötülüyor. Ama talep neden çok fazla; çünkü müşteri portföyünü sürekli sistem içine alıyor. Bir de aslında bizim kültürümüz de pek buna müsait değil. Bu işe değer verilmiyor. Çiçek göndermek diye algılanıyor. Ülkenin yüzde 70’i bu şekilde düşünüyor. Bu kültür bizim toplumumuzda maalesef oturmuş değil" dedi.

Pandemi döneminde gerek çiçek gerekse organizasyon ayağında sıkıntılı bir süreç yaşandığını anlatan Deniz, "Özellikle organizasyon kısmında iki yaz dönemi üst üste çok zorlandı. Çiçek olarak yasaklar kalkınca bir iki ay sonra kendini toparladı ama organizasyon kısmını toparlamak yorucu oldu. Orada da yavaş yavaş toparlanma yaşanıyor" dedi.

İTHAL ÜRÜN ÖN PLANDA...

Son dönemde ithal ürünün ön plana çıktığına değinen Deniz, "On senedir artık ithal ürüne çok fazla ilgi var. Kesme çiçeği Hollanda üzerinden alıyoruz. Biz çiçek ihtiyacımızın yüzde 80'ini Hollanda'dan karşılıyoruz. İthal ürünsüz olmuyor. Müşteri de son beş-altı senedir bunun farkında. Tercihler daha kaliteli olduğu için ithal ürünler doğrultusunda oluyor. Yerli üretim ürün kalitesi itibarıyla yetersiz kalıyor. Maalesef devletten teşvik yok. KDV oranı pandemide yüzde 8'e indirilmişti, tekrar yüzde 18'e yükseldi. Hâlâ lüks tüketim olarak görülüyor. En başta aslında KDV tekrar yüzde 8'e çekilmeli, çiçek bir lüks değil. Üreticiye bu konuda bir teşvik yok. Teşvik olmayınca üretici farklı alanlara yöneliyor" diye konuştu.

EN ÇOK ORKİDE ALIYORUZ!

Türk toplumunun çiçek alımında en çok orkideyi tercih ettiğini anlatan Deniz, ayrıca son dönemde kutu aranjmanlar ile kuruyabilecek çiçeklere ilginin arttığını kaydetti. İzmir'in Türkiye'deki kesme çiçek üretiminden yüzde 60 pay aldığına değinen Deniz, "Antalya, Yalova ve İzmir en büyük üç üretici şehir konumunda. Bu yüzden bu bölgede yerli üretimde pilot bölge uygulaması ile potansiyelimiz test edilebilir. Bu alandaki çalışmalara ağırlık verilmeli" dedi.

MON JARDİN MARKASI BÜYÜYOR

Firma olarak hedefleri hakkında bilgi veren Deniz, "Sektörde 34. yılımız. Kendi içimizde sürekli büyüyoruz. Bu yüzden kendi içimizde birçok yatırımımız var. Dışarıya dönük yatırımlarımızda da online satışla alakalı son bir senedir deneme sürecindeyiz. Bu süreci önümüzdeki dönemde hızlandıracağız. Farklı bir projemiz var bu konuyla alakalı. Yurt dışına yapay çiçek aranjmanı göndereceğiz" dedi. ■

Yeşil DENİZ

Mon Jardin Genel Müdürü ve EGIAD Üyesi

"SOKAK TEZGÂHLARI KALDIRILMALI"

Sektör olarak sokaktaki çiçek tezgahlarının kaldırılmasını talep ettiklerini anlatan Deniz, konuyu yerel yönetimlerle paylaştıklarını ancak çözüm bulunamadığını kaydetti. Deniz, "Başta bu alanlar tahsis edilirken sadece belli ürünlerin konulabileceği ve verilen alan ölçüsünde kullanabilecekleri söylenmiş. Ama gelip denetleyen yok. Verilen alanın üç katına çıkıp sokağı kapatanlar var. Defalarca söyledik, yazdık, kimse ilgilenmiyor. Esnaf olarak bu durumdan rahatsızım. Çünkü ben istihdam sağlamak, sigorta ödemesi yapmak ve vergimi vermek zorundayım. Niye başkasının bunları yapmama gibi bir imtiyazı olduğunu anlamıyorum. Haksız rekabete yol açıyor. Bunun önüne geçilsin istiyoruz" diye konuştu.

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD)
Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu: Ege Bölgesi;
Yeşil ve Dijital Dönüşümde öncü olmalı

Hayalim, İzmir'in her şeyi ile kendine yetebilen bir şehir olması”

RÖPORTAJ: SEDA GÖK

Sağlık, yenilenebilir enerji ve oyun yazılımında kümelenmeliyiz.
Dijital dönüşümde öncü olmalıyız. İzmir olarak bunları gerçekleştirirken göç
olgununu yönetmeliyiz”

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu, "Hayalim, İzmir'in her şeyi ile kendine yetebilen bir şehir olması" diyor. Göreve geldikten sonra ilk röportajını EGİAD Yarın Dergisi'ne veren Zorlu, İzmir'in önümüzdeki günlerde kümelenme, göç ve dijital dönüşüm başlıklarına odaklanması gerektiğine dikkat çekiyor.

Zorlu, "İzmir olarak; sağlık, sağlık turizmi ve sağlıkla ilgili biyomedikal başlıklarındaki yatırımlarda kümelenmeye odaklanmalıyız. Bununla ilgili bir çalışma olmalı. Dijital dönüşümün de en önemli fırsatlardan birisi olduğunu düşünüyoruz" diyor.

İzmir'in stratejik olarak limanlarıyla genişlediğini belirten ve bu alandaki entegrasyona vurgu yapan Zorlu, "Şehir, özel limanlar konusunda iyi bir konuma geldi. Avrupa bağlantıları çok önemli. Limanların Manisa ile tren bağlantısı sağlanmalı. Bergama Serbest Bölgesi geliyor. Kemalpaşa Lojistik Üssü yapılıyor" diyor.

Öte yandan dünyada tekne ve yat sayısının arttığını ve küçük ölçekli yat limanları yapılarak bölgede bir potansiyel yaratılabileceğine dikkat çeken Zorlu, "Şehrin limanlarına yönelik bir çalışmanın yapılması gerekiyor. Tedarik zincirindeki kırılma devam ediyor. Fiyat manipülasyonları var.

“Biz projelerimize odaklandık ve bu projeleri İzmir ve Ege Bölgesi’ndeki ilgili tüm sivil toplum örgütleri, meslek kuruluşları ve diğer paydaşlarımızla işbirliği halinde yapacağız.”

Bu süreci doğru yönetmek gerekiyor” diyor. Sibel Zorlu ile ESİAD’ın 30. yıl hedefleri üzerinden Türkiye’nin sanayileşme hamlesinde önümüzdeki dönemdeki dikkat edilmesi gerekenler ile İzmir’in yol haritasındaki öncelikli başlıklara ışık tuttuk.

Sizi tanıyabilir miyiz?

1974 yılında İzmir’de doğdum. İzmir Amerikan Lisesi ve Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği bölümünden mezun oldum. 1996 yılından bu yana Mazhar Zorlu Holding ve

Holdinge bağlı grup şirketlerinde çeşitli kademelerde görev yaptım. Ailede 3. nesil yöneticiyim. Plastik, gayri menkul ve rüzgâr enerjisi alanlarında çalışıyoruz. Bir dönem tekstil sektöründe de çalışıyorduk. Her şirketimizde çeşitli görevlerde tecrübelerim oldu.

İlk hangi departmanda göreve başladınız ve ilk ne iş verildi?

Tekstil firmamızda düğme sayarak işe başladım. Orta okul ve lise döneminde yaz tatillerinde fabrikaya giden bir kuşağız. O dönemde anlamıyorsunuz ama

sonrasında çok farklı bir bakış açısı oluşturuyor. Fotokopi çek, su getir, paket yap, koli yap, olmamış tekrar yap. Mezuniyet sonrası üretim ve yönetim ayağında görev sürecim devam etti.

Çevre mühendisliği sizin tercihiniz miydi?

Mimarlık ya da mühendislik olacaktı. Çevre mühendisliği ilgi alanımız özelinde yeni gelişen bir başlıktı. Şimdi önemi daha da arttı. Sürdürülebilir Toplam Kalite Yönetimi özelinde çevre mühendislerinin aktif görev aldığını görüyoruz.

ESİAD'ta geçtiğimiz ay görevi devraldınız ve hızlı bir tempo ile çalışıyorsunuz...

13. dönemin ortasında başkan değişimi yaşandı.

11 tane yuvarlak masamız ve çeşitli çalışma gruplarımız var. Bu katılımı arttırdı ve daha fazla fikir üretilmeye başlandı. Yönetim kurulu üyelerimiz her bir masanın başında yer alıyor. Bu masalardan projeler çıkmasını öngördük.

Bayrağı yere düşürmeden, hızlı bir çalışma temposu ile sürece başladık. İki başkan vekilinden biri olarak bayrağı devraldım. Zaten yönetim kurulu olarak hedeflerimiz ve planlarımız vardı. Mustafa Karabağlı Başkanımız görev sürecinde çok güzel işler yaptı. Bunlardan bir tanesi ESİAD Yatırım Zirvesi oldu. İzmir için çok önemli bir eksikliği kapattı. İş dünyası ve sanayici ile yatırımcı, finans sektörü ve girişimcileri bir araya getirdik.

Sivil Toplum Kuruluşları (STK)'lar ile tanışmanız nasıl oldu?

STK süreci ile İzmir Amerikan Koleji'nde okurken tanıştım. Okulumuzun bu konuda önemli bir tecrübesi var. Oluşmuş bu öğretimi üzerinden sonrasında farklı bir bakış açısı ediniyorsunuz. Annem ve babam Rotary üyesi idi. Dedem, İzmir İl Fakirlerine Yardım Derneği'nin kurucusu idi. Bugün hala dernek yaşıyor. STK'lar içinde görev yapmak aileden de gelen bir kültür. Dedem Mazhar Bey, ESİAD kurucuları arasındadır. Altay Kulübü denilince ilk akla gelen aileler arasında yer alıyoruz.

EGİAD ile yollar nasıl kesişti?

Fatih Dalan'ın başkanlık döneminde Nafiz Gönen beni EGİAD ile tanıştırdı. O dönemde çok yoğun bir iş hayatım vardı. İstanbul, sonrasında da yurtdışında bulunduğum bir dönemdi. Dönemsel etkinliklerine tam katılamadım ama zaman ölçüsünde oradaki havayı yaşamak hep ayrı bir tecrübe idi. EGİAD üyeliğim hep devam etti. STK hayatımın yoğunluğu 2015 yılından sonra başladı.

Belli bir hayat olgunluğuna erişince tecrübenizi artık bir şeye kanalizasyon etmek istiyorsunuz. 2017 yılında ESİAD üyeliğim başladı. Fadil Sivri Başkanımızın döneminde yönetim kurulunda yer aldım.

İlk kadın başkan olarak görevi devraldınız. Öncelikli çalışma gündeminizde neler var?

ESİAD'ta 242 üyemiz var. Bu sayının sadece yüzde 9,5'u kadın. Yuvarlak masalarımızda kurumsal firma temsilcisi kadınlarımız var. Öncelikli olarak bu oranı yukarı çıkarmak istiyoruz.

SANAYİ EKİPMANLARI & ÇÖZÜMLERİ
INDUSTRIAL EQUIPMENT & SOLUTIONS

EKSEN

MAKİNA TESİSAT SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Yazıbaşı Mah. 302 Sokak No:10 Yazıbaşı / TORBALI - İZMİR - TÜRKİYE

☎ : +90 232 853 85 75 ☎ : +90 232 853 80 35

✉ info@eksen-makina.com

🌐 www.eksen-makina.com

Rakamsal olarak bir hedef belirlediniz mi?

Rakamsal hedeften ziyade nitelik ve rakamı birlikte arttırmak arzusundayız. Bugün üç kadın üyemiz; yönetim kurulumuzda görev yapıyor. Üyelerin dernek faaliyetlerine katılımı ve projelere katkısı çok önemli. Aktivitelere katılımlarını arttırmak arzusundayız.

Öncelikli çalışma programınızda ne var?

Bizim birkaç başlığımız var. Birincisi UN Women ile birlikte Women's Empowerment Principles – WEPs'i (Kadının Güçlenmesi Prensipleri) yaygınlaştırma çalışmalarına devam ediyoruz. Kadının iş hayatında güçlendirilmesi çok önemli. Bu projedeki imzacı sayımızı arttırma hedefimiz var. Tabii, sırf imzalamak ile olmuyor. Bu bir beyan ve protokolü takip etmek gerekiyor. Ayrıca Global Compact'in Ege Temsilcisiyiz. Bu dönem içinde 3 ana konumuz var. Toplumda Cinsiyet Eşitliği, İklim Değişikliği ve etkileri ile mücadele kapsamında Yeşil Mutabakata uyum ve Dijital Dönüşüm. Ayrıca ESiAD olarak 26 yıldır İzmir AB Bilgi Merkezi'ne ev sahipliği yapıyoruz. AB projelerinde yerel yönetimler, Borsa ve Odalar, STK'lar, üniversiteler, bir başka ifadeyle ilgili tüm paydaşlar arasındaki ilişkiyi güçlendirmek istiyoruz.

AB-Türkiye ilişkilerinde soğuma dönemi yaşanıyor. Bu süreçte Türkiye'nin AB'ye üyeliği konusunda vatandaşın farkındalığı için ne yapmayı planlıyorsunuz?

9 Mayıs Avrupa Günü başta olmak üzere çeşitli etkinliklerle başta çocuklar ve gençler olmak üzere toplumun farkındalığını arttırmak için çalışmalar yapıyoruz. Eğitim, spor ve sanat etkinlikleri düzenliyoruz. AB ile katılım müzakereleri bağlamında ilişkilerimiz duraksamış olabilir. Ancak Türkiye ve AB, dış politika, ekonomik ve ticari ilişkiler, enerji arzı ve güvenliğinden sınır yönetimi, istihdam ve göç politikalarına kadar birçok alanda ortak paydaya sahip.

SİBEL ZORLU

Sibel Zorlu, 1974 yılında İzmir'de doğmuştur. İzmir Amerikan Lisesi ve Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği mezunudur. 1996 yılından bu yana Mazhar Zorlu Holding ve Holdinge bağlı grup şirketlerinde çeşitli kademelerde görev almıştır. Halen Mazhar Zorlu Holding'te, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığını görevini sürdürmektedir. Ayrıca, çeşitli sivil toplum kuruluşlarında ve odalarda da görev almaktadır. TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi Üyeliği, BASIFED Yönetim Kurulu Üyeliği, KALDER İzmir Yönetim Kurulu Üyeliği, İEKKK, İMSAD, PAGDER, PAGEV, EGİAD, EBSO ve İZTO üyelikleri bulunmaktadır. Ayrıca, Mahzar Zorlu Vakfı Yönetim Kurulu üyesidir.

Geçtiğimiz günlerde AB Büyükelçisi Nikolaus Meyer Landrut'ı ağırladık. İş dünyası olarak beklentilerimizi ifade ettik.

Öncelikli hangi konuları ifade ettiniz?

Gümrük Birliği(GB)'nin güncellenmesi talebimizi yeniledik. Türkiye'nin kalkınmasında önemli bir payı olan AB ticaretinden aldığımız pay yüzde 1'in altına düştü. Bunu arttırmak için GB güncellenmesi çok önemli. Yeşil Mutabakat diğer konu başlığı idi. Durağanlaşan ilişkileri hareketlendirmek için aslında Yeşil Mutabakat'ın fırsat olduğunu düşünüyoruz. Pandemi süreci sonrası dünya genelinde bütün tedarik zincirleri kırıldı ve Türkiye'ye büyük ilgi var. Ayrıca Rusya-Ukrayna savaşı ile birlikte bu daha fazla kendisini hissettirdi. Bu nedenle AB mevzuatına uyum sağlanması çok önemli.

AB'de Yeşil Mutabakat kapsamında İklim Yasası çıkıyor. Bizim de Yeşil Mutabakat Eylem Planımız var. Bu Eylem Planında yer alan tedbirlerin hızla hayata geçirilmesi gerekiyor. Sanayicimiz ve ihracatçılarımız bakımından önemli bir konu da sınırdaki karbon düzenleme mekanizması. Türkiye'nin bu konuda da ciddi hazırlık yapması gerekiyor.

Öncelikli başlığımızdan birisi de bazı ürünlerdeki kota sorunu idi. Üyelerimizin bu konuda yaşadıkları sorunları aktardık.

IPA fonlarından Türkiye'nin aldığı payın 700 milyon Euro'dan 200 milyon Euro'ya kadar indiğini biliyoruz. Bizim gibi STK'lara düşen kaynaklar azaldı. AB daha farklı fon açılımlarına gidiyor. Proje üretiminin artması gerekiyor.

ESİAD Yuvarlak Masa Çalışma Grupları bu sene yeni bir rapor açıklayacak mı?

11 tane yuvarlak masamız ve çeşitli çalışma gruplarımız var. Bu katılımı arttırdı ve daha fazla fikir üretilmeye başlandı. Yönetim kurulu üyelerimiz her bir masanın

başında yer alıyor. Bu masalardan projeler çıkmasını öngördük. İzmir Büyükşehir Belediyesi Meslek Fabrikası ve Kavram Meslek Yüksek Okulu ile yapmış olduğumuz protokoller var. Bunlar, yuvarlak masalarımızdan çıkan projeler. Müfredatın sanayicilerimizin, iş dünyasının gelişen ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmesine ve gençlerin, kursiyerlerin işgücüne kazandırılmasına katkıda bulunuyoruz. Staj imkanları yaratılmasına çalışıyoruz. Uluslararası ilişkiler ve AB yuvarlak masamız var. ESİAD Yatırım Zirvesi bu masanın projesi idi. Ege Bölgesi'ne yönelik farkındalık yaratabilmek ve buradaki ekosistemi oluşturmak için yola çıktık. Bütün paydaşları bir araya getirdik. İlk defa gerçekleştirdik. ESİAD Yatırım Zirvesi Ege Bölgesi'nde bir boşluğu doldurdu.

ZİRVE ULUSLARARASI NİTELİK KAZANACAK

Bu zirvenin uluslararası bir nitelik kazanması ve çapının genişlemesi için çalışmalarınız olacak mı? Uluslararası düzeyde olması talep edildi. Piyasalar evriliyor. Finansal koşullar değişti. Sermayesi olan bir grup parasını nereye yatıracacağı konusunda büyük soru işaretleri yaşıyor. Girişim sermayeleri ve fonları ön plana çıkıyor. Burada ilerleyeceğiz.

“ÜRÜNÜ VE HİZMETİ YENİDEN YORUMLAMALIYIZ”

Bugün Türkiye'nin ihracat kilogram birim fiyatı hala 1 dolar seviyesinde... Bu değeri arttırmak için katma değerli üretim önemli. Ancak üretimin yüzde 70 ithal hammaddeye bağlı, geri kalan yüzde 30'luk kısmının üretiminin yarısı da ithal hammaddeye bağlı. Bu sarmal içinde Türkiye ihracatta nasıl katma değerini yükseltebilir? Sanayicinin bu konuda beklentileri neler?

İhracatçı olarak nitelikli ürünlerin satılması hepimizin isteği. İnovasyon çok önemli. Ürünü ve hizmeti tekrardan yorumlamak

gerekiyor. Dijital dönüşüm verimliliği artırıyor. Sürdürülebilirlik ihracatta katma değeri artırıyor. Üretimde artık Karbon Ayak İzine dahil oluyoruz. Bu konuda belirsizliklerin ortadan kalkması gerekiyor. Ekonomideki en önemli sıkıntı yüksek belirsizlik. Bu bütün dünyada yaşanan bir gerçek. Bizim ülkemizde ayrıca yüksek enflasyon gerçeği de var. İhracatçının işletme sermayesine desteklerin daha fazla olması gerekiyor. Ürün geliştirme ve ARGE destekleri devlet politikası haline gelmeli.

Geçtiğimiz günlerde sanayi kesiminden ARGE merkezlerinin ÜRGE merkezleri haline geldiğine dair bir tespiti dinledik. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz? ARGE merkezleri misyonunun dışına mı çıkıyor?

Her şey birden olmuyor. Her şey bir deneyim. İlk iki yıl ARGE merkezinde bir şey yapamıyor olabilirsiniz. Bugün Türkiye’de ARGE merkezlerinde çalışacak uygun nitelikte eleman bulmak konusunda da sıkıntı yaşanıyor. Buralar için nitelikli eleman yetiştirmeliyiz. Sadece mühendis değil ara eleman da buna dahil... Fikirler buradan çıkıyor. Hepsi bir kazanım ama biz de bir öğrenim sürecindeyiz. Zamanla taşlar yerine oturacak. Bu bir süreç.

GB GÜNCELLENMELİ, STA SAYISI ARTMALI

Öncelikle ekonomideki belirsizliklerin ortadan kalkması gerektiğini ifade ettiniz. Türkiye’nin üretim- istihdam- ihracat özelinden yeni bir yol haritasına mı ihtiyacı var?

Türkiye’deki iş dünyasının çok esnek bir yapısı var. Çok girişimci ve taleplere hemen cevap için çözüm üretebilmek açısından tecrübeli. Yetişmiş insan gücümüz de var. Bugün bulabildiğimiz her kanaldan dünya pazarlarına girmeye çalışıyoruz. Dış politikada uluslararası ilişkilerin iyi olması çok önemli.

Avrupa pazarında Gümrük Birliği’nin revizyonu çok önemli. Serbest Ticaret Anlaşmaları

ESİAD’ta

242 üyemiz var.

Bu sayının sadece yüzde 9,5’u kadın.

Yuvarlak masalarımızda kurumsal firma temsilcisi kadınlarımız var.

Öncelikli olarak bu oranı yukarı çıkarmak istiyoruz.

(STA)’nın artması gerekiyor. Çemberin dışında kalmamalıyız. Özel koşullarla bir ticari partnerlik değil, bu hub’ın içinde olmamız gerektiğini düşünüyoruz.

Çift taraflı kutuplaşan bir dünya var. Güney Pasifik Asya’daki STA’ların tamamlanması gerekiyor. Resesyon sonrası biraz hareketlenmede Çin’in bütün kaynakları kendine topladığı, bütün limanları satın aldığı ortamda bizim de bu pazardan payımızı almamız gerekecek.

“NİTELİKLİ ÜRETİME ODAKLANMALIYIZ”

Çin, dünya ekonomisinin üçte birini oluşturuyor. AB pazarındaki payımızı da daha arttırmamız gerekiyor. Buna başaramazsak Çin gibi oluruz. O zaman katma

değeri düşük üretim yapan bir yapıya doğru kayarız. Onların arka bahçe üretim merkezi haline gelme tehlikesi ile karşılaşırız. Daha nitelikli üretime odaklanmalıyız.

Burada markalı üretimin önemi ortaya çıkıyor. Turquality kapsamında destekler verildi. Ancak bu çalışmalarda da bir durağanlık var. Bu konuda politikalarda nasıl bir değişime gidilmesi gerekiyor?

Niteliksiz ürün üretip bazı pazarlarda kendi kendimizi vuruyoruz. Sonra o pazara yeniden girmek 4-5 yılı buluyor. Belli bir ürün kalitesini yakalamamız gerekiyor. Kendimizi kanıtladığımız ülkeler oluyor. İyi ilişkiler ile belli ülkelerde etkin yol alabiliyoruz. Kuzey Afrika bunun iyi bir örneğidir. Bu pazarda belli bir noktaya geldik.

“GÖÇ DALGASINA HAZIRLIKLI OLMALIYIZ” İzmir pandemi ile önemli bir göç aldı. İş gücü özelinde beyaz yakalı beyin göçünün yaşandığını görüyoruz. Bu güç nasıl şehir dinamiklerinde verimli hale getirebilir? Bu konuda İZQ başta olmak üzere şehirdeki üniversitelerin kuluçka merkezleri ve teknoparkları ile nasıl daha entegre bir çalışma yürütülebilir?

Bu soruya iki taraflı bakacağım. Göç ile başlayalım. ESİAD'ın 30 yıllık hikayesine bakarken ilk yıllardaki Yönetim Kurulu Başkanı Oğuz Taştış'ın yüksek enflasyon, katma değersiz üretim, iç göç konularına dikkat çekmiş olduğunu gördüm. İç göçün yanında şimdilerde bir de dış göçü konuşuyoruz.

Bir de iklim değişikliği ile gelecek göç dalgası olacak. Yurtiçinde 4 milyon insanın Ege ve Akdeniz kıyılarına göç edeceği ifade ediliyor. Avrupa'da da bir göç dalgası yaşanması bekleniyor.

Bizim tarafımızda da iç göç entegrasyonu göz ardı edildi. İzmir özelinde belli bölgelerde Suriye'den gelenlerin yaşadığını görüyoruz. Burada yaşıyorlar ve dezavantajlı konumdalar.

Bu insanların şehre entegrasyonunu sağlamak zorundayız. Sadece Suriyeliler değil, Afganistan, Irak, İran ve son zamanlarda Afrika'dan göç aldığımız bir gerçek.

Öte yandan pandemi ile birlikte özellikle İstanbul'dan buraya kayış oldu. Göç alan ilçelerimizin altyapısının güçlendirilmesi gerekiyor. Göç edenlerin niteliklerini ortaya koyabilecek mekanlar oluşmalı. İşletmeleri ve sermayelerini ortaya koyacak alanların yaratılması gerekiyor. İZQ güzel bir oluşum.

Bu yapılanmayı çok iyi değerlendirmeliyiz. Yatırım yapacak insanları buraya getirmeliyiz. Ancak bu noktada kapasitesi dolmuş olan teknoparklarımızın da genişletilmesi önemli.

EGİAD'ın Melek Yatırımcılar Modeli de var. Fonların ve projelerin bir araya gelmesi lazım. İzmir'in ekosistemi buna son derece müsait. İzmir'i sağlık gibi belli sanayi kollarında ön plana çıkarmalıyız.

“İZMİR OLARAK VERGİMİZİ ÖDÜYORUZ, KARŞILIĞINI GÖRMEK İSTİYORUZ”

İzmir'in kamu yatırımlarından aldığı pay ödediği vergiyle karşılaştırıldığında olması gereken düzeyde değil. Bu özelden baktığımızda; şehir taleplerini ilgili mercilere tam olarak ifade edemiyor mu?

Evet, İzmir'in yarattığı katma değer ne kadarı İzmir'e geri dönüyor bu soru işareti. Vergimizi ödüyörüz bunun karşılığını yatırım olarak görmek istiyoruz.

Özellikle, sanayi, ulaşım, altyapı yatırımlarına daha fazla pay ayrılmasını istiyoruz. Ankara-İzmir hızlı tren projesinin hızla tamamlanması son derece önemli. Yine aynı hatta uçak seferlerinin artırılmasına ihtiyaç var. İzmir'de Batı Medeniyetleri ve Modern Sanatlar Müzesi'nin yapılmasını bekliyoruz. Sanata değer veren kuruluşlarımız var. Küçük küçük müzelerimiz açıldı. Anadolu Medeniyetleri Müzesi gibi Ege Medeniyetleri, Batı Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin hayat bulması gerekiyor.

ESİAD'ın 30. yılı için vermek istediğiniz mesajları alabilir miyiz?

Sivil toplum kuruluşlarının demokrasilerin temel taşları olduğunu ve ülkelerin gelişmişlik seviyelerine göre sayılarının ve güçlerinin arttığını düşünüyorum. Bu anlamda ESİAD köklü bir kuruluş. Kurulduğu günden bu yana İzmir'in ve Bölgemizin rekabet gücünün artırılmasına yönelik çalışmalar yapıyor.

30. Yılına ulaşmış bir Dernek olarak sürdürülebilir kalkınma amaçlarına hizmet eden projelerimizle İzmir'in, Bölgemizin ve ülkemizin ekonomik ve sosyal gelişime katkı koymaya devam edeceğiz.

Bu kapsamda göç konusunu önemsiyoruz. İzmir Ekonomi Koordinasyon Kurulu'nda da ifade ettik. Yeşil ve dijital dönüşüm üzerine çalışıyoruz. Dijital dönüşüm konusunda bir proje başlatıyoruz. İlgili tüm paydaşlarımızla işbirliği yaparak, eşgüdüm içinde çalışmalarımızı sürdürüleceğiz. ■

İzmir'in kurtuluşu olan 9 Eylül'ün yıl dönümü, toplumsal birliğin kurulması ve bu birlik algısının şekillenmesinde önemli olan sembolik değerlerden biri haline geldi

Zafere uzanan son adım;

9 Eylül

İzmir'in işgali Türk milletinin topyekûn mücadele etmesine sebep olduğu gibi şehrin kurtuluşu da Anadolu coğrafyasında Türkiye'nin kurtuluşu ve savaşın sonu olarak algılandı

İzmir'in kurtuluşunu Kadıközü'ye Türk bayrağını çeken Mehmetçikler anlatan İzmir'in Kurtuluşu Günü hatıra kartpostalı. 15 Mayıs 1919
TİKARŞIYIÖS D.14 NO.09

Paris Barış Konferansı'nda İngiltere'nin desteği ile Yunanistan tarafından 15 Mayıs 1919'da işgal edilen İzmir, 9 Eylül 1922 yılında özgürlüğüne kavuştu. Böylelikle İzmir, Kurtuluş Savaşı'nın zafere uzanan son adımı olarak nitelendirildi. Bu düşünce ışığında bir araya gelen İzmir halkı, her yıl büyük bir sevinçle 9 Eylül'ü kutluyor. Yunanistan'ın İzmir'i 15 Mayıs 1919 işgaliyle başlayan örgütlenme adım adım Anadolu'nun en uçra köşelerine kadar yayılırken yapılan protesto mitingleri ise Türk insanının mücadele kaynağını ve ruhunu oluşturulmasında önemli adım oldu. İzmir'in işgali Türk milletinin topyekûn mücadele etmesine sebep olduğu gibi şehrin kurtuluşu da Anadolu coğrafyasında Türkiye'nin kurtuluşu ve savaşın sonu olarak algılandı.

Hakimiyet-i Milliye Gazetesi 10 Eylül tarihli sayısında "İzmir'in Büyük Kurtuluş Bayramı-İzmir dün misli görülmemiş bir gün yaşamıştır" başlıkları yer aldı.

TÜRK ORDUSU, 9 EYLÜL 1922 SABAHİ İZMİR'DE...

Türk ordusu tarafından 26 Ağustos 1922'de başlatılan Büyük Taarruz, Kurtuluş Savaşı'nın son safhasıydı. Kesin sonuç beş gün içinde elde edildi; 30 Ağustos'ta Başkomutan Mustafa Kemal Paşa ordulara bir bildiri yayımlayarak "Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleril!" tarihi emrini verdi. Türk birlikleri, İzmir'e doğru hızla ilerledi. Yunan birlikleri ve Rum siviller Anadolu'dan çekildiler. 9 Eylül 1922 sabahı Ahmet Zeki Bey komutasındaki 2'nci Süvari Fırkası, ardından Mürsel Paşa komutasındaki 1'inci Süvari Fırkası birlikleri İzmir şehrine girdi. Ardından 5'inci Süvari Kolordusu Komutanı Mirliva Fahrettin Paşa, komutasındaki birliklerle saat 10.00'da İzmir'e girdi.

Konak'a ulaşmayı başaran Şerafettin Bey, Hükümet Konağı önünde göğsüne isabet eden

mermilerle yaralanmıştı ancak Hükümet Konağı'na girip balkona Türk bayrağını dikebildi. Ardından Yüzbaşı Zeki komutasındaki süvari birliği Hükümet Konağı'nın hemen sağında yere alan ve günümüze ulaşmayan Sarıkışla'ya, Üsteğmen Arif ve takım komutanı Celal Bey ile Yedeksubay Besim Efendi'nin de Kadifekale'ye bayrağı çekmesi ile İzmir'in işgalden kurtuluşu ilan edilmiş oldu. Birinci Süvari Tümeni Komutanı Mürsel Paşa bir Fransız harp gemisi telsizi vasıtasıyla, İzmir'e girildiğini Ankara'ya bildirdi. Belkahve'den tarihi günü izleyen başkomutan Mustafa Kemal Paşa, yanında Fevzi Paşa ve İsmet Paşa olduğu halde, 10 Eylül sabahı İzmir'e girdi ve Fahrettin Paşa ile buluşarak doğrudan Hükümet Konağı'na gitti.

İLK KUTLAMALAR İÇİN HAZIRLIKLAR BİR HAFTA ÖNCESİNDEN BAŞLADI

İzmir'in kurtuluşu olan 9 Eylül'ün yıl dönümü toplumsal birliğin kurulması ve bu birlik algısının şekillenmesinde önemli olan sembolik değerlerden biri haline geldi. 9 Eylül 1923'te yapılan ilk kutlamalar için hazırlıklara bir hafta öncesinden başlandı. Çarşı ve mahallelerdeki bütün mağaza, dükkânlar ve evler bayraklarla süslendi. Bayram için civar kazalardan gelen çok sayıda kişinin yanı sıra kurtuluştaki önemli rol oynayan kumandanlar davet edildi. Türkiye Büyük Millet Meclisi adına bir grup vekilin de yer aldığı kutlamalara şehirdeki bütün resmî kurum temsilcileri de katıldı. Hükümet Konağı'ndan Basmene'ye doğru uzanan bütün caddeler ve Kordon boyunca zafer takları kurulurken, kemerlerin üzerinde Mustafa Kemal Paşa ve diğer kumandanların tasvirlerine yer verildi. Ayrıca kutlamalar, Hakimiyet-i Milliye Gazetesi 10 Eylül tarihli sayısında "İzmir'in Büyük Kurtuluş Bayramı-İzmir dün misli görülmemiş bir gün yaşamıştır" başlıkları yer aldı. Bunun yanı sıra dönemin basınında da geniş yer buldu.

Eski ve yeni birçok şenlik günlerine şahit olan yaşlıların dahi İzmir'de hiçbir zaman böylesi ihtişamlı bir kutlamaya rastlamadıkları belirtilen haberlerde, yapılan resmî törenin ayrıntıları yer aldı.

TÖRENLERDE KURTULUŞ UĞRUNA ŞEHİT DÜŞENLER UNUTULMADI

Her yıl düzenlenen törenlerde kurtuluş uğruna şehit düşenler unutulmadı. Hükümet Konağı önünde Türk Bayrağı'nın göndere çekilmesi bir gelenek haline geldi. Bununla birlikte zafer alayının geçişi törenin zevkli anlarını oluşturan ilk kurtuluş bayramı kutlamaları, bundan sonraki süreçte de her yıl devam etti. Kurtuluş bayramının taşıdığı tarihi önemi yansıtmak ve coşkulu bir şekilde kutlanmasını sağlamak için doktor, avukat, öğretmen, tüccar ve gazeteciler gibi çeşitli meslek dallarından kişilerin katılımıyla 'İhtifal Heyeti' kuruldu.

Kutlamalarda sivil ve resmi kurumların yanı sıra Halkevleri de etkin bir rol üstlendi.

Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatta olduğu dönemdeki kutlamalar genel olarak değerlendirildiğinde, 9 Eylül'ün manasının ön plana çıkarılmaya ve bağımsızlık ruhunun belleklere kazınması için verilen mücadeleye dikkat çekilmeye çalışıldığı görüldü. Bu amaçla kutlamalar esnasında İzmir'in kurtuluşunda önemli rol üstlenen kumandanlar da hiçbir zaman unutulmadı ve kutlamadaki davetlerde ilk sırada yerini aldı. 1924 yılı kutlamalarında Millî Mücadele'nin önemli isimlerinden Kâzım, Rauf ve Ali Fuat Paşa'nın katılımıyla gerçekleşti.

TÜRK BAYRAĞI BİR SEMBOL OLARAK ÖN PLANA ÇIKARILDI

Kutlama ritüelleri arasında zafer alayının geçişi önemli bir yer tuttu. 1932 senesine kadar alayda işgal günlerinde yaşanan sıkıntıları ve Yunan ordusunun Türk vatanında sebep olduğu yürekler acısı durumu ifade eden tablolar yer aldı. Bunlarda ihtiyar anne ve babaların, masum yavruların Yunan süngüsünden nasıl geçirildikleri, köylerin ve mabetlerin nasıl yakılıp yıkıldığı gösterildi. Özellikle alayın en önünde yer alan kara gün tablosu ve mateme (siyah tüllere) bürünmüş vatani temsil eden genç kız, Yunan işgali altında geçen günleri orada bulunan herkese tekrar yaşattı. Türk Bayrağı'nın bir sembol olarak ön plana çıkarıldığı dikkat çekti.

Kutlamalarda zafer alayının toplanma yeri ve güzergâhı açısından 1932 yılı farklılık arz etti. Önceki yıllarda Kadifekale'den top atışı ile Basmane'den hareket eden zafer alayı; Tilkilik, Keçeciler, Arasta, Başdurak, Kemeraltı ve Hükümet Caddesi'ni takip ederek, Kışla önünde toplanırdı. Burada günün anlam ve önemini belirten konuşmanın ardından alay, Birinci

Kordon'a doğru yürümeye devam ederdi. 27 Temmuz 1932'de Başvekil İsmet Paşa tarafından büyük bir törenle açılışı yapılan Gazi Heykeli, alayın toplanma ve yürüyüş güzergâhında değişikliklere sebep oldu. Artık alay, Kışla Meydanı değil, Gazi Heykeli önünde toplanarak, buradan hareketle Pasaport önünde dağılmadan Birinci Kordon boyunca Alsancak'a doğru yürüdü. Ayrıca daha önce askerî ve mülki erkân için Kışla Meydanı'ndaki Saat Kulesi'nin önüne kurulan platform da Gazi Heykeli'nin karşısına yerleştirilmeye başlandı.

Türkiye'de çok partili hayata geçişle birlikte millî ve mahallî bayram kutlamaları siyasi partilerin halkla buluşması noktasında önemli bir yer teşkil etti. Her yıl 9 Eylül'de yapılan İzmir'in kurtuluş bayramı kutlamaları da bu gelişmelerden etkilendi.

1960 yılların sonuna kadar Anafartalar Caddesi'nde yapılan 9 Eylül Zafer Yürüyüşleri sonraki yıllarda Fevzipaşa Bulvarı'na yönlendirildi. Zamanla bu bölgede yapılan törenler hafızalardan silindi. 2010 yılından sonra geleneksel Anafartalar Zafer Yürüyüşleri yeniden aynı güzergâhta yapılmaya başlandı. O yıldan beri sabah saatlerinde Basmane Karakolu önünde toplanan İzmirli ellerinde bayraklarıyla geleneksel Zafer Yürüyüşlerini cadde üzerinde devam ettiriyorlar. Törenlerde uçak gösterileri ise ayrı bir zengilik katıyor.

KUTLAMALAR; PANAYIR VE FUAR İLE FARKLI ANLAM KAZANDI

İlerleyen senelerde panayırın açılması, bunu fuarlı yılların takip etmesi ve her ikisinin de uluslararası bir boyuta sahip olması, İzmir'e gelen ziyaretçi sayısında büyük bir artışların olmasını sağladı. 9 Eylül kutlamalarını da içine alan bu günlerde artan kalabalığa İzmirli duyarsız kalmıyor, misafirlerini rahat ettirmek için elinden gelen her şeyi yapıyor.

Kısacası; 9 Eylül kutlamaları panayır ve fuar ile birlikte farklı bir anlam kazandı. Oyunlar, danslar, eğlenceler ve diğer aktiviteler ile İzmir bu kutlamaları bambaşka bir neşe ve canlılığa kavuşturdu. Pandemi döneminde belirli kısıtlamalar ile kutlamalarda aksaklık olsa dahi bu yıl yeniden görkemli 9 Eylül kutlaması yapılıyor. ■

Kaynakça: TİCARET Gazetesi'nde 9 Eylül 2022 tarihinde yayınlanan Yağmur Öngün'ün haberinden yararlanılmıştır.

casa

Allover Collection
designed by **Mauro Lipparini**

+90 232 502 00 34
Mavişehir, Caher Dudayev Bulvarı,
No:28-G LIVIN Karşıyaka, İZMİR

+90 232 264 74 14
Yeşillik Caddesi No: 241 Karabağlar, İZMİR
casa.com.tr

İzmir'in kurtuluşunun

100 yıldına

özel kutlama

İzmir, bu yıl en görkemli 9 Eylül kutlamasına ev sahipliği yaptı. Şehir, 2023'te de yeniden toplanacak olan 6'ncı İktisat Kongresi'ne hazırlanıyor. İzmir, kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümünde yıl boyunca birbirinden önemli etkinliklere sahne olacak.

9 Eylül sabahı saat 9.00'da Basmane-Cumhuriyet Meydanı arasında geleneksel kortej ve bayrak teslim merasimi düzenlendi. Aynı günün akşamı ise kent tarihinin en büyük ışık ve sahne gösterisi yapıldı. Gündoğdu Meydanı'nda kurtuluş mücadelesi ve İzmir'in kurtuluşunu canlandıran büyük görsel şov düzenlendi. Gösteriler Cumhuriyet Meydanı'ndan başlayıp, Alsancak Limanı'na kadar uzanarak sahile yayıldı. Bu gösteri, dünya ölçeğinde büyük yankı uyandırdı. Gecenin finalinde ise ünlü sanatçı Tarkan konser verdi. 2,5 milyon kişinin izlediği konser dünya sıralamasında hatırı sayılır bir yere yükseldi.

Mustafa Kemal Atatürk'ün İzmir'e geldiği tarih olan 10 Eylül'de de kutlamalar devam etti. İzmir'in kurtuluşunun 100'üncü yılına atfen, şefliğini Tuluğ Tırpan'ın üstlendiği, İzmir türkülerinin dokuz sanatçı tarafından seslendirildiği özel albüm projesi kapsamındaki eserler ilk kez sahnelendi. Göksel, Feridun Düzağaç, Cem Adrian, Nil İpek, Ferman Akgül, Sinan Kaynakçı, Soner Olgun, Yaşar ve Yiğit Kara'nın seslendirdiği Senfonik İzmir Türküleri Konseri'nde sanatçılara Ahmed Adnan Saygun Senfoni Orkestrası eşlik etti.

KONUKLARA ÖZEL ANI PULU

İzmir Büyükşehir Belediyesi, özel olarak anı pulu da hazırladı. Kurtuluşun 100'ncü yılı anısına geleceğe yazılmış bir "barış mektubu" niteliği taşıyan anı pulu, özel doku ve renk tasarımıyla dikkat çekti. Pulda İzmir'in silueti, güneşi ve deniziyle birlikte zemin oluşturuyor. Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün sağında ve solunda, Kurtuluş Savaşı kahramanları ile şehit Gazeteci Hasan Tahsin ve Yüzbaşı Şerafettin yer alıyor. Tasarımda, "İzmir'in Kurtuluşu'nun 100. Yılı 9 Eylül 2022" yazısının solunda yer alan zeytin dalı ise daimî barışı temsil ediyor.

UMUDUN, DEMOKRASİNİN, BARIŞIN YÜZÜ İZMİR

İzmir Büyükşehir Belediyesi kentin kurtuluşunun 100. yılını ölümsüzleştirmek için Gündoğdu Meydanı'na 100. Yıl Anı Taşı yerleştirdi. 100. Yıl Anı Taşı'nın açılışını İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer yaptı.

100. Yıl Anı Taşı, Kültür ve Sanat Şube Müdürlüğü Plastik Sanatlar Şefliği heykeltıraşlarından Onur Eray tarafından tasarlandı. Asimetrik levhalardan oluşan prizmatik formdaki anı taşı, "corten" çelik adı verilen özel bir malzemeden yapıldı. Anı taşı birleştirilmiş beş levhadan oluşuyor. En üst levhaya ay-yıldız işlendi. Eserin ön tarafı olarak tanımlanabilecek yüzeyinde, İzmir'in kurtuluş gününün anlamını betimleyen bir yazı ve tarih bulunuyor. Diğer üç yüzeyde ise "Umudun Yüzü İzmir", "Demokrasinin Yüzü İzmir" ve "Barışın Yüzü İzmir" yazıları yer alıyor.

Öte yandan, yürüyüşte olan Zafer Kafilesi ise kurtuluş gününde kutlamalara katıldı. Yürüyüş kafilesi, Kocatepe, Zafertepe ve Dumlupınar şehitliklerinden alınarak bayrağa sarılan hatıra toprağı da Cumhuriyet Meydanı'nda yükselen Atatürk Anıtı'nın toprağına kattı. Kafileye hat boyunca mobil ekipleriyle lojistik destek sağlayan İzmir Büyükşehir Belediyesi, yürüyüşçülerin geçtiğı köylerde sosyal ve kültürel etkinlikler düzenledi. Kamp akşamlarında köy halkının da davetli olduğu tarih söyleşileri ve müzik dinletileri gerçekleştirilirken çocuklara hikâye kitapları ve Nutuk hediye edildi.

ZAFER YOLU KAFİLESİ'NDEN 400 KİLOMETRELİK TARİHİ YÜRÜYÜŞ

İzmir Kurtuluşu'nun 100'üncü yıl dönümü için İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in başlattığı ve Zafer Yolu Kafilesi tarafından gerçekleştirilen Zafer ve Anma Yürüyüşü, Afyon Kocatepe'den başladı. Yürüyüş 9 Eylül'de İzmir'de son buldu. Afyon Kocatepe'den İzmir'e Zafer ve Anma Yürüyüşü'nün ilk etabında İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, yaktığı meşaleyle yola çıktı. Afyon Dereçine Belediye Başkanı Ömer Yıldız tarafından uğurlanan kafile 8 kilometrelik yürüyüş sonunda Dereçine'den Yeşilçiftlik'e ulaştı. Soyer ve Zafer Yolu Kafilesi'ni Yeşilçiftlik Belediye Başkanı Mehmet Ali Sakal karşıladı. Cumhuriyet Meydanı'ndaki anma töreninde Soyer ve beraberindeki kafile Atatürk Anıtı'na karanfil bıraktı. Gece Yeşilçiftlik'teki kamp alanında konaklandı. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu da saat 14.00'te Afyon'a gelerek programa katıldı. Şuhut'a geçilerek Atatürk Anı Evi'nin ziyaret edilmesinin ardından, onur defteri imzalandı. Saat 23.00'te Kocatepe Zafer Yürüyüşü başladı. Kocatepe'de zafer törenlerine katılım gösteren kafile Kocatepe Atatürk Anıtı'na karanfil bıraktı.

"Görevimiz Cumhuriyet'i demokrasiyle taçlandırmak" Türkiye'nin dört bir yanından yurttaşlarla sabaha karşı Kocatepe'ye varıldı. Kocatepe Atatürk Anıtı'na çelenk bırakıldı. Kılıçdaroğlu burada yaptığı konuşmada, "Yüzüncü yılda burada olmaktan son derece mutluyum. Artık önümüzdeki yüzyıla bakmalıyız. Güzel bir Türkiye'de, bağımsız ve demokratik bir Türkiye'de yaşamak için insanlar hayatlarını verdi. Bize düşen görev; ikinci yüzyılda Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının kurduğu Cumhuriyet'i demokrasiyle taçlandırmaktır" dedi.

"Atalarımızın izinden yürüyoruz"

Soyer ise Mustafa Kemal Atatürk'ün izinden gururla yürüdüklerini belirterek, "100 yıl önce atalarımız bu cennet vatanı bize emanet etmek için olağanüstü bir zafer kazandı ve Cumhuriyet kuruldu. Türkiye'nin dört bir yanından gelen binlerce yurttaşımızla kucaklaştık, 100 yıl öncenin heyecanı yeniden yaşadık" diye konuştu. ■

Ticari Habercilikte

Seksen Yıllık

Ustalık

Ekonomi gazeteciliğinde öncü
TİCARET

www.ticaretgazetesi.com.tr

YARIN Dergisi'nin konuğu olan Girişimci İş Kadınları Federasyonu (GİFED) Başkanı Huriye Serter: Anadolu'da pek çok rol model kadını var. Fakat İstanbul bu konuda o kadar görünür ki, Anadoludakiler maalesef çok bilinmiyor. Oysa ki rol modeliniz olduğunda başarı oranınız yüzde 27 artış gösteriyor

Anadolu'daki topuk sesleri,

'Cam Tavan'ı kıracak

Cam Tavan; kişinin kendine koyduğu sınırın üzerine çıkamaması durumu...

Anadolu'daki kadınlar, bunu aşmak için güç birliği yaptı.

Girişimci İş Kadınları Federasyonu (GİFED), tam bir Anadolu Hareketi...

Türkiye genelindeki sekiz kadın derneği tek çatı altında birleşerek bir yıl önce bir araya geldi. Anadolu'daki kadınların kendi alanlarındaki rol model olma hikayeleri üzerinden, toplumsal cinsiyet eşitliği oluşuncaya kadar birlikte omuz omuza yürüyecekler. Onlar, bu eşitlik oluşuncaya kadar pozitif ayrımcılık istiyor.

GİFED Başkanı Huriye Serter, kadınların iş dünyasında ve karar alma süreçlerinde daha çok temsil edilmesi gerektiğini söylüyor. Kadınların önündeki engellerin başında toplumsal baskı ile finansman ve pazara erişimin olduğunu belirten Serter, İstanbul bu konuda o kadar görünür ki Anadoludakiler maalesef çok bilinmiyor. Oysa ki rol modeliniz olduğunda başarı oranınız yüzde 27 artış gösteriyor. Bu nedenle öncelikle toplumdaki rol model kadınlarımızı daha fazla ön plana çıkarmamız gerekiyor. İkincisi, gerek özel sektör gerekse kamudaki tüm kurum ve kuruluşlardan pazara erişim konusunda "miş" gibi yapmadan yanımızda olmalarını bekliyoruz.

RÖPORTAJ: SEDA GÖK

"Çocuk bakmak sadece kadının işi değil. Şirketler kreş açma konusunda gerçekçi bir politika oluşturmalı. İş hayatında kadınların bu bariyeri aşması gerekiyor. Biliyorum ki genç kuşaklardan daha da fazla rol model çıkacak. Kadınların artık karar verme masalarına daha fazla oturması lazım. Kadınlarımızı duvar kenarlarından kurtarmamız gerekiyor" diyor.

Sayın Serter, sizi tanıyabilir miyiz?

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi Şan Bölümü mezunuyum.

İzmir'de kadın hareketi çok güçlü. Anadolu'da da çok güçlü ama bu kadın hareketi yalnız bırakılmış. Biraz daha destek verilse çok daha başarılı bir sonuç elde edileceğini düşünüyorum.

Aslında devlet operasında sanatçı olmak için yola çıktım. Yolda şartların değişmesiyle de kendimi iş dünyasında buldum. Babamın asker olması nedeniyle Türkiye'nin farklı şehirlerinde bulduk sonra da İzmir'e yerleştik. Evlendikten sonra eşimle beraber Serter Mobilya'yı kurduk. Adı Proje diye de bir inşaat şirketimiz var. İki şirketimize de büyük önem veriyoruz. İşimizi bu güne kadar hep gönüllümüzü vererek yaptık. Şimdi ise aynı zamanda EGİAD üyesi de olan oğlumuz Yağız Serter'in liderliğinde aynı heyecanla yapmaya devam ediyoruz.

Sivil Toplum Kuruluşları (STK) ile yollar nasıl kesişti?

'İşimizi nasıl daha iyi yerlere getirebiliriz' üzerine kafa yorarken 40 yaşında kendimi sorgulamaya başladım. Hayatınızda belli bir olgunluğa ulaştıktan sonra 'Başkaları için ne yapabilirim?' sorusunu soruyorsunuz. Tabii ki o zamana kadar bireysel olarak insanların hayatına dokunmak için çaba harcamıştım. Ama bunu bir örgütlü yapı içinde yapmayı arzu ettiğimi fark ettim.

İlk olarak Milli Eğitim Vakfı Spor Kulübü'nde genel sekreter olarak göreve başladım. Ardından başka dernek ve vakıflar devreye girdi. 2004 yılında Rotary'nin 100. yılında Güzelbahçe Rotary'nin kuruluşunda görev aldım. 2009 yılında İZİKAD üyesi oldum. O tarihte İZİKAD kurulalı daha sekiz ay olmuştu.

Neden kadın odaklı bir dernek ile STK hareketine devam ettiniz?

Rotary toplumun her alanında faaliyet gösteriyor. Başkan olarak orada çok şey öğrendim. Benim için okul niteliğinde idi. O dönemde Tepecik Genelevi'nde yaşayan kadınlara yönelik bir proje yaptık. Bu proje beni derinden etkilemişti. O tarihten sonra kadınların ayakları üzerinde durabilmeleri için bir şeyler yapmak istedim. Orada çalışan kadınlara haklarını anlatmıştık. Çok zorlu bir süreçti. Gördüm ki eğer kadının ekonomik özgürlüğü artarsa ve ekonomik olarak güçlenirse her şey daha iyi ilerliyor.

O tarihlerde İZİKAD yeni kurulmuştu, hemen görev aldım. Bir yapı içinde görev alırsanız; kendinizi yetiştiriyorsunuz ve öğreniyorsunuz. Bir kenarda durup izlemek doğru bir yaklaşım değil. Görev alarak bir yerlere geldim. Sahada olmak ve deneyimli insanların yanında yetişmek çok kıymetli. Oradaki rol modelleri takip etmek önemli.

Sizin rol modeliniz kim oldu?

Üniversiteyi bitirdiğim yıldır. Işıl Saygın'ın bir toplantısına katılma şansını yakalamıştım. Oradaki konuşmasından çok etkilenmiştim. Yıllar sonra fark ettim ki, aslında Işıl Saygın bana rol model olmuştu.

2006 yılında İZİKAD Başkanı olarak görev yaptığımda bir toplantımızda konuşmacı olarak kendisini ağırladık. Bu hikâyeyi ona anlattım. "Huriye; benim sana bu vasiyetim, ne yapıyorsan yapmaya devam et" dedi. Bazen bilerek bazen bilmeyerek rol modelleriniz oluyor. Çalıştığım derneklerin her kademesinde görev aldım. Bütün arkadaşlarım ile birlikte güçlü dostluklar yakaladık. Başarının temelinde de dostluk var. Projeler arkasından zaten geliyor. Hayatımda her zaman dostluk ve herkesi birlikte tutmak önceliğim oldu. Bir arada kalabilmek iyi bir yönetim gerektiriyor.

2006 yılında İZİKAD'ın üçüncü başkanı olarak göreve başladım. Önceki başkanlarımızın oluşturdukları temel çok güçlü idi. Ben, İZİKAD'ta sağlam bir dernek altyapısı buldum. Bunun üzerine nasıl tuğlalar örebileceğime ve nasıl etki alanını güçlendirebileceğime odaklandım.

Hangi konuları önceliklendirdiniz?

Projelerimizi hayata geçirmek için yol arkadaşı ararken, dönem dönem sıkıntı yaşıyorduk. İZİKAD dendiğinde; ne kadar başarılı olursanız olun sizi yerel olarak görüyorlar. Kadınlar STK'ların içinde hak ettiği ölçüde yer bulamıyordu. Yer bulsalar da yükselemiyorlardı. Biz kadınların karar verme sürecinde daha etkin olması için çaba harcadık. Bu bağlamda nasıl yol alabiliriz buna odaklandık. Bir çatı örgüt ile lobicilik için birlikte hareket etmemiz gerekiyordu. "İzmir'den geldik" dediğimizde herkes sizi doğal bir rol model olarak görüyor ama bu yetmiyor. Bunu geliştirmek gerekiyor. Karar mekanizmalarında kadınları bir yerlere taşımamız gerekiyor. Bütün bunları ortaya koyup federasyon sürecini başlatma kararı aldık. Bir taraftan yönetim kurulumla birlikte İZİKAD'ın stratejik planlarını yaparken, bir taraftan da federasyon kurabilmeyi konuşmaya başladık.

İzmir'deki STK'ların ortak hareket etme gücünü nasıl yorumlarsınız? EĞİAD üyelerine vermiş istediğiniz mesajlar neler olur?

Ben 50 derneğin bir arada olduğu İzmir Kadın Kuruluşları Birliği'nin üç yıl boyunca başkanlığını yürüttüm. Kadınlara yönelik her başlıkta çalıştık. Birlikte iş yapmayı öğrendik. Biz bilinen tersine birlikte iş yapılabileceğini gösterdik.

İzmir'de kadın hareketi çok güçlü. Anadolu'da da çok güçlü ama bu kadın hareketi yalnız bırakılmış. Biraz daha destek verilse çok daha başarılı bir sonuç elde edileceğini düşünüyorum. Bu süreçte kadınlarımıza farklı eğitimlerle destek verdik. Yerel yönetimler kadınlara sadece reçel, tarhana yapmayı öğretmemeli. Artık teknolojik bir dünyamız var. Yeni dünya düzenine kadınlarımızı hazırlamalıyız.

EĞİAD; eşim ve çocuklarımın gönülden bağlı olduğu bir kuruluş. Gençlerin bizim gitmediğimiz yoldan gitmelerini istiyorum. Bizlere de örnek olmalarını istiyoruz. Bizim bilmediğimiz şeyler var, onların da yaşamadığı tecrübeler var. Ben bilirim demek sonuç getirmiyor. Bir arada başarabilmek çok kıymetli. Birlikte daha fazla proje üretebiliriz. Karşılıklı birbirimizi zedelemekten empati ile sürece yaklaşabiliriz. Zaman zaman EĞİAD'la birlikte kadınları girişimcilik ekosistemine dahil edebilmek adına yaptığımız ortak projelerde katılımcılara konuşmacı olarak kendi hikayemi anlatmıştım. Eğitimleri bitirip girişimcilik serüvenine başlayan bu kadınların başarılarını görmek beni mutlu etmişti. İçlerinden hala gördüğüm var. İki STK'nın böylesine projeler yapması çok değerli. Aslında artık STK'lar hükümetlere etki eden güçlü bir yapıya geldi. Bizde belki henüz böyle değil ama ileride bunu daha fazla yaşayacağız. Yeni fikirler çıkacaksa sahada olan, etkin çalışan STK'lardan çıkacaktır. Hükümetlerin de, bu fikirleri incelemesi ve ülke yönetimlerinin buna göre şekillendirmesi gerekiyor. Bu nedenle birlikte iş yapabilmemiz çok önemli.

Önce Ege Bölgesi odaklı bir yapılanma düşündük. Dernekler Masası Başkanı Turgay Bey, "Neden Türkiye genelinde düşünmüyorsunuz?" deyip bizi cesaretlendirdi. Türkiye özelinde hedef büyüttük ve kapsamını genişlettik.

GİFED'in kuruluş süreci nasıl gelişti?

Bu süreci telefon trafiği ile yönetmedik. Anadolu'daki iş kadını derneklerini ziyaret ettik. Derneklerin neler yaptığını öğrendik. Aynı noktada bulduğumuz derneklerimize "Federasyon kurmak için bizimle yol yürür müsünüz?" diye sorduk. Federasyon kuruyorsanız ve uluslararası düşünüyorsanız temellerinin sağlam olması gerekiyordu.

GİFED kurulalı bir yıl oldu. Çok büyük bir sorumluluğu var. İlk olmak hem zor hem güzeldir. Sekiz şehirdeki başarılı ve etkin iş kadınları derneklerimiz ile aynı federasyon çatısı altında birleştik. İlk yılımızı kendi içimizde geçirdik. Birbirimizi tanıdık ve gücümüzü, ilk yılımızı kendi içimizde geçirdik. Birbirimizi tanıdık ve gücümüzü, ölçeğimizi gördük. Yaptığımız işlerin doğru olması için hacmimizin ne olduğunu bilmemiz gerekiyordu. Yol haritamızı belirlemek için Kocaeli'nde başarılı bir çalıştay yaptık.

Hangi kararlar çıktı?

Ekonomide kadın konusunda politikalara etki etmek için projeler geliştirmeye karar verdik. Karar mekanizmalardaki kadınların sayısının arttırılmasına yönelik çalışmalara ağırlık verilmesine odaklandık. GİFED, Anadolu hareketidir. Kadın konusunda istatistikler çok yetersiz. Bu alanda özel bir çalışma yapılmasına karar verdik.

Anadolu'daki kadınlar ne istiyor?

Birincisi toplumdaki baskılar önlerinde engel ama en büyük sıkıntı, finansmana ulaşamıyorlar. Dünya genelinde mal varlığının yüzde 1'i kadınların üzerinde. Dünyada okuma bilmeyenlerin üçte ikisi kadınlardan oluşuyor. Bankaya gittiğinde kadına kredi

LOGO TASARLANIRKEN PUDUHEPA'DAN ESİNLENİLDİ

Logomuz, toplumsal cinsiyet eşitliğini temsil ediyor. GİFED'in logosu henüz Milattan Önce 13. yüzyılda toplumsal cinsiyet eşitliğini savunan Puduhepa'nın Mührü'nden esinlenerek geliştirildi. Anadolu'da yaşamış olan bir kraliçe olan Puduhepa, ilk defa Kadeş Barış Anlaşması'na mührünü basmış. Bu mührü şu an Adana Müzesi'nde sergileniyor.

Dünyada ilk defa bir kraliçe, kral ile birlikte mührünü bu şekilde bir sözleşmeye basmış. Bu tarihten itibaren artık kralın tek başına mührü kabul görmüyor ve mühürlerin birlikte olması halinde sözleşmeler kabul görüyormuş. Bugün hala bizler ne yazık ki M.Ö. 13. Yüzyıldaki bir kadının yaptığını yapamıyoruz. Puduhepa'nın genç kuşaklara yeniden anlatılması gerekiyordu. Bu önemli bir dersti. Hepimiz bu hikâyeyi çok sevdi.

vermiyorlar. Çünkü üzerine mal mülk yok. Kız çocukları eğitimde de geri planda bırakılıyorlar. Aileler, kız çocuklarını okutsunlar. Onlara yol gösterelim. Anadolu'da o kadar çok rol model var ki ama İstanbul bu konuda o kadar görünür ki maalesef çok bilinmiyorlar. Rol modeliniz olduğunda başarı oranınız yüzde 27 artış gösteriyor. Bu nedenle öncelikle toplumdaki rol model kadınlarımızı daha fazla ön plana çıkarmamız gerekiyor. Rol model olmanın altını kalın çizgilerle çizmemiz gerekiyor.

İkincisi pazara erişim konusunda sıkıntı yaşanıyor. Tedarik zincirinde sırf kadınlar da var demek için listeye konuluyorlar. Ama ticaret sözü konusu olduğunda yine erkekler kendi aralarında alışveriş yapmayı tercih ediyorlar. Şirketler gerçekten kadının emeğine değer vermeli. Bu işin önemini kavrayıp, "miş" gibi yapmadan sadece kadınların değil dünyanın da daha iyi bir yer olması için yanımızda olmalarını bekliyoruz.

Çocuk bakmak sadece kadının işi değil. Şirketler kreş açma konusunda bir politika oluşturmalı. Şirketlerin mevcut politikalarını sorgulaması gerekiyor. İş hayatında kadınların bu bariyeri aşması gerekiyor. Aslında rol modellerimiz var ama bunları ortaya çıkarmalıyız. Biliyorum ki genç kuşaklardan daha fazla rol modeller çıkacak. Kadınların artık karar verme masalarına daha fazla oturması lazım. Kadınlarımızı duvar kenarlarından kurtarmamız gerekiyor. Bu bütün alanlarda olmalı.

Bugünkü Türkiye için çok zor bir hedef belirlemişsiniz. Bu konjonktürde bu hedefe ulaşmanız ne ölçüde mümkün?

Hedefler zor olursa insanı kamçılıyor. Fırtınalı zamanda kaptanın tecrübesi ortaya çıkar. Onun için sorun değil birtakım şeyler aleyhimize gibi görünse de biz onu dönüştürebiliriz. Biz bunun için varız. Bence bir araya gelelim gücümüzü bilelim ve kız çocuklarımızın eğitimine önem verelim.

Tabii oğlan çocuklarımızı da eğiteceğiz ve toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimini küçük yaştan itibaren vereceğiz. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin henüz ilkokuldan itibaren müfredatta yer alması gerekiyor. Gerek kızlarımıza gerek erkeklerimize bu eğitimin küçük yaştan itibaren verilmesi lazım. Bir kadın bakanlığımız olmalı. Kadın sorunları sadece Aile Bakanlığı nezdinde ele alınıyor. Kadın sadece aileye sığdırılıyor. Oysaki kadın başlığı iş hayatında, sosyal yaşamda, siyasette ayrı ayrı ele alınmalı. Hükümetler bunu görüp ona göre bir yapılanma oluşturmalı ve planlarını ona göre yapmalı. 2025 yılına kadar toplumsal cinsiyet eşitliğinde kadın ve erkekler eşitlenirse dünya ekonomisine 28 trilyon dolar daha fazla gelir oluşacak. Bunu kim istemez?

Kadınların ekonomiye dahil olması kadar istihdamdaki yeri nedir?

Kadınların artık sadece istihdamda olması bizim için yetmiyor. Kadının yükselmesini ve yönetmesini istiyoruz. Sürdürülebilir kalkınma için bunun olması gerekiyor. Bu bizim de kuruluş amaçlarımız arasında yer alıyor.

STK'lar, şirketler, kamu ve yerel yönetimler kendi özellerinde bir sürü kadın odaklı projeler yapıyor. Bunlar kapalı devrede mi kalıyor? Ses getirebiliyor mu? Buradaki karnemiz nedir?

Kadın erkek arasındaki şartlar eşitlenene kadar pozitif ayrımcılık istiyoruz. Eşitlendikten sonra böyle bir talebimiz yok. Başarılı projeler de yapılsın. Hepsini de en azından farkındalık yaratıyor. Federasyonun kurulmasını bu nedenle istedik. 20 yıl önce toplam girişimci sayısı içinde kadının payı yüzde 2 iken bu oran bugün yüzde 14 civarına çıktı. Pandemi döneminde yüzde 12'den yüzde 14 seviyesine geldiğini tahmin ediyoruz. Bu oran hala çok düşük. Bu orana, o projeler ve farkındalık çalışmalarıyla geldiğimizi de unutmamak gerekiyor. Derneklerimizin de burada üstlendiği görevleri atlamamak lazım.

Yeni projeler neler olacak?

Anadolu'da Kadınlar Haklarını Konuşuyor başlığında özel bir projemiz var. Bu proje 18-30 yaş arasındaki ne istihdamda ne de okulda olan genç kadınların haklarını bilmesine yönelik bir çalışma olacak.

Genç kadınlarımızın iş hayatında haklarını bilmeleri için sekiz ilimizde derneklerimizin olduğu şehirlerde eğitimler yapabilmek adına İçişleri Bakanlığı'na başvuruda bulunduk. Ayrıca ABD Büyükelçiliği'ne başka bir hibe projesi için başvuru yaptık. ABD ve Türkiye'deki kadın girişimcilerin bir ağ kurması için özel bir çalışma yapıyoruz. Ekim ayında sonuçlanmasını bekliyoruz.

Girişimcilik kavramı artık değişiyor. Kadınların teknoloji ile daha entegre olması, start-up'lar üzerinden yol almasını sağlamalıyız. GİFED olarak amacımız girişimcilikte kadın oranını yüzde 50 seviyesine getirmek.

Zor bir hedef!...

Zor bir hedef ama bir yerlerden başlamak gerekiyor. Bu artık kadın değil demokrasi meselesi. Bütün dünyanın meselesidir. Toplumsal cinsiyet eşitliğini çocuklarımız, ülkem ve bütün dünya için istiyorum. Bu benim gelecek hayalim. Beni yaşatan şey bu hedef. Sadece kadınların değil erkeklerin de gelecek hayalinin bu olması gerektiğini düşünüyorum.

Eşitlik evde de bitiyor!

Evet. Evde de kadın çalışıyor. Kadın aynı parayı kazanıyor ama eve gelince ayrıca çalışmak zorunda. Çocukları büyütürken belli konularda kodluyoruz, bunun önüne geçmemiz gerekiyor.

Kız çocuklarının hayal kurmasını sağlamamız gerekiyor. Bunu aile-okul- devlet politikası olarak ele almalıyız. Bunu düşündürmek hepimizin görevi... Bunun için başlı başına bir strateji bir eylem planı gerekiyor.

Peki bunu nasıl yapacağız?

Öncelikle kendi gerçeğimizi görmek için verilerimizi ortaya koymak lazım. GİFED olarak İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Yaşar Üniversitesi ile birlikte kasım ayının üçüncü haftasında Girişimcilik Zirvesi yapacağız.

Girişimcilik başlığını yeniden tanımlayarak, dernek başkanlarımızın konuk olduğu oturumda ülkemizdeki kadın girişimciliğini konuşacağız.

Ve konukları diğer oturumlarda ilham veren girişimcilik hikayeler ile buluşturacağız.

Meclisteki sandalye dağılımına bakalım. Bütün partilerde kadının temsil oranı çok düşük ve hep belli bir meslek gruplarına odaklanılıyor. Buradan baştan başlayıp partilerin tamamında kadın politikasının yeniden ele alınması ve öncelikle onların sandalye dağılımında kadın sayısı hedefini revize mi etmesi gerekiyor?

Kadın, kadın sorunlarını iyi bilir. Meclise bu kadar güçlkle gittikten sonra bu yaşananları unutmamaları gerekiyor. Kadın milletvekillerimizin bu konudaki sorunları sürekli dile getirmesi gündemde tutmasını istiyoruz. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'nda daha gerçekçi çalışmaların yapılmasını bekliyoruz. Sahada olan biziz ama bize hiç sormadan kararlar alınıp kanunlar çıkıyor. Bakalım biz istiyor muyuz?

İstanbul Sözleşmesi yürürlükten kaldırılmasını dedik ama maalesef kaldırıldı. Bunun partisi olmamalı, her görüşten kadın böyle bir uluslararası sözleşmenin savunucusu olmalı.

Biz kadınların temsilcileri olarak gidiyorlarsa bu konuda algı oluşturmaları gerekiyor.

Bizim hayal ettiğimiz kadına yönelik bir program şu anda hiçbir parti de yok ama bu olmayacak anlamına da gelmiyor. Meclisteki temsil sayısında kadın oranı yüzde 17 civarında. Bu kadar az olunca gene erkeklerin sözü geçiyor. Aslında kadın haklarını erkeklerin de savunması gerekiyor. Buna kadın hakkı olarak değil insan hakkı olarak bakıyoruz. Aynı gemideyiz.

Birleştirici özelliğinizi mecliste görmek mümkün olacak mı? Milletvekili olmayı istiyor musunuz?

Kesinlikle böyle bir düşüncem yok. Ben bütün hayalimi STK'larda çalışmak kaydıyla kadınların gelişimi üzerine kurdum. Her alanda daha fazla kadın temsilci olmasını hayal ediyoruz. Mecliste kadın temsilini arttırmalıyız. Kadın ve çocuk odaklı politikaların güçlendirilmesi için onların yanında durmayı arzu ediyorum.

Şan eğitimi aldığınızı anlattınız. Opera sanatçısı olmuş olsaydınız, hangi karakterleri oynamak isterdiniz?

Hiç düşünmedim. Ben sahnede olmayı seviyorum. Arkadaşlarım "Sahneye çıktığında değişiyorsun" diyorlar. Geniş kitlelere konuşmayı seviyorum. Kendimi en iyi sahnede hissediyorum.

Kız annesisiniz. O da turizm ve zeytincilik alanında bir girişimci. Kızınıza kırmızı çizgi olarak verdiğiniz mesajlar neler oldu?

Ne kızıma ne oğluma "Şunu yap, bunu yapma" demedim. Ben onlara başıma gelenleri anlattım. Onlara hikayeler anlattım ve oradan ders çıkarmalarını bekledim. Ne yaparlarsa yapsınlar ahlaklı ve etik anlayışı ile yapmalarını önerdim. Beni hiç mahcup etmediler. Şimdilerde torunuma hikayeler anlatmayı seviyorum. ■

SINIRLARI ZORLAMAK İÇİN YOLA ÇIKIYORUM

YOLA DEVAM ET

İnteryağ Petrol Ürünleri

Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
10026 Sokak No:19 Çiğli - İZMİR

Tel : 0232 449 83 85

Fax: 0232 449 87 32

www.interyag.com.tr

interyag@interyag.com.tr

HAMDİ TÜRKMEN

Geçtiğimiz aylarda İzmir'in duayen gazetecilerinden Hamdi Türkmen'i kaybettik. Hamdi Türkmen EGİAD Yarın Dergisi'nin yayın hayatına başladığı ilk günden itibaren, oluşumuna katkı vermiş, kıymetli bir gazeteciydi. Kendisi derginin üçüncü yılında ise bizzat hazırlık aşamasında dahil oldu. Hamdi Türkmen'i sonsuzluğa uğurlarken birkaç dostundan duygularını ifade etmelerini rica ettik.

USTA'M

40 yıl olmuştu.
Arkadaş, dost, kardeş, meslekdaşdık.
Kıskanırdım;
Mesleki yeteneğin fazla olduğundan, iyi haber toplar, ödülleri sıralardın.
Üzülürdüm;
Haber atladığımda canım sıkılır, karnım burulur, 'yaptı yapacağını' derdim.
Hırslanırdım;
Daha iyi haber bulacağıma, nal gibi imzama sayfaya manşet olacağıma kendimi inandırırırdım.
Sevinirdim;
Senin gibi verici arkadaşım, rekabet ettiğim meslekdaşım olduğu için.
Paylaşırdım;
Akşam olduğunda cebimizdeki parayı birleştirip meyhaneye gitmek zevkini.
Anlatırdım;
Seninle nasıl mutlu olduğumu, beni ne çok sevdiğini. Bu duygularla acıyı, sevinci, iyi ve kötü günleri geçirdik ve yaşamın gerçeği bir gün kapımıza dayandı. Yaşlandık, hastalandık, ameliyatlar olduk.
Ama hiç sevgimizden, saygımızdan rekabetimiz eksik olmadı, tersine çoğaldı.

Usta'm

Sen sonsuzluklardasın.
Ben bıraktığın yerde.
Bana her seferinde 'yaz, durma yaz, bana zevk veriyorsun' derdin.
Destekler, kamçılardın.
Ve bu yazıyı benden istediler. 'Hamdi Türkmen'i yazarmısın?'
İtiraf etmeliyim; zorlandım.
Senin yokluğunu yazmak zor, sensizlik acı.
Hele bu dönemde kalemi ele almak daha acısı.
Ne gazete kaldı,
Ne gazetecilik ruhu.
Ve ne de senin gibi gazeteci.

*Işıklar içinde uyu.
Rahmetin bol olsun.
Usta'm;
Bir gün yine buluşacağız.*

ERDAL İZGİ

Arkadaşım, dostum ve yoldaşım...

Dile kolay, 1978'den beri arkadaşım, dostum ve yoldaşım...
Hiçbir zaman onun arkasından yazı yazmayı düşünmemiştim.
Hastalığının en zor günlerinde bile onu sonsuzluğa uğurlayacağımı asla aklımın ucundan geçirmedim.
Hala da kabullenebilmiş değilim...
Elim arada bir telefona gidiyor, onun sesini duyacağım umuduyla telefonunu çaldırmak istiyorum.

Ailesiyle beraber olmak dışında tek isteği vardı, yeniden Ben Haber'deki masasına dönmek.
Ne yazık ki bu isteği gerçekteşmedi...

Sevgili Hamdi, seninle yaşadığımız anıları anlatsam sayfalar yetmez.
"Hamdi Soma'ya Erol Roma'ya' espirin hiç unutulmayacak.
Senin yanında yetişen gazeteci kardeşlerin, o kadar güzel yazılar yazdılar ki, "İşte Hamdi Türkmen" bu dedim.

Sevgili dostum, huzur ve ışıklar içinde uyu...
Ailen, kızın Derin, ben ve eşim olmak üzere tüm seni seven dostlarına emanet...

Mekanın cennet olsun.

EROL YARAŞ

Güzel izler bıraktın Hamdi Ağabey..

Ben Hamdi abiyle gazeteciliğe başlamadan önce tanıştım. Lise öğrenciliğim döneminde Hatay'da Basın Sitesi'nde oturan eniştem Önder Sümer'in evinde kalırken, akrabası olan Hamdi abi zaman zaman eve ziyaretlere gelirdi. Kendisini orada görürdüm.

Eniştem Anadolu Ajansı'nda çalışırdı, Hamdi abi de Yeni Asır'da muhabirdi. Sanıyorum daha 20'li yaşların sonundaydı.

Liseyi bitirdim, diplomamı aldım, bir iki hafta sonra ise eniştem bana Yeni Asır için bir teklifte bulundu.

"Spor Servisi'ne Almanca bilen birini arıyorlar, çalışmayı düşünür müsün, en azından yaz aylarını değerlendirirsin" dedi.

Ben de "bir deneyim bakalım" diyerek 1977 yazında gazeteye gittim ve çalışmaya başladım. Zaten giriş o giriş oldu, sonrasında 26 yıl Yeni Asır'da en alttan en üste kadar görev yaptım. Gazetecilik kariyerimin başlamasında eniştem Önder Sümer ile onunla akraba olan Hamdi Türkmen'in etkisi önemli rol oynadı.

İkisini de beğeniyle izlerken, onlara özenirdim.

Zaten de onların vasıtasıyla da basın sektörüne giriş sağladım.

Hamdi abiyle ilişkimiz o yıllardan beri başladı, ömrünün sonuna kadar da devam etti.

Yeni Asır'daki senelerimizde kendisiyle hemen her kademedede birlikte çalıştık.

En son 2000 yılında tekrar Yeni Asır'a döndüğünde, Yayın Grubu Başkanı olmuştu.

Ben de Yazı İşleri Müdürü'ydim.

Çok kısa bir süre sonra beni Genel Yayın Yönetmeni yaptı.

1.5 yıl kadar yine birlikte çalıştıktan sonra kendisi gazete ile yollarını ayırdı.

İlerleyen dönemde o başka gazetelerde görev yaptı, ben Yeni Asır ve peşinden de Habertürk'te..

Ancak, ister aynı gazetede, ister ayrı gazetelerde olsun, hep iyi ilişkilerimiz oldu.

Elbette zaman zaman kırgınlıklar da yaşadık, elbette zaman zaman haksızlıklara da uğradık, ama geneline baktığımda hep sevgiye ve saygıya dayalı seneler geçirdik.

Hamdi abinin gazeteciliğini hep beğenirdim.

Özellikle belediye muhabirliği döneminde çok başarılıydı.

Gazete yöneticiliğinde de aynı performansını sürdürdü, uzun yıllar zirvede görev yaptı ve ciddi sorumluluklar üstlendi.

Ne mutlu ona ki, yaşamının son günlerine dek kalemi elinden düşmedi, en sıkıntılı anlarında bile yazı yazmaktan ve gazeteci kimliğinden kopmadı.

Bu dünyadan da oldukça güzel izler bırakarak ayrıldı.

Umarım, gittiği yerde de huzurludur, bizleri oralardan izlerken kendisini özlemlerle andığımızı da görür.

OSMAN GENÇER

Güle güle Hamdi Ağabey...

Geçtiğimiz günlerde İzmir'in sevilen ismi Hamdi Türkmen'i, sonsuzluğun kucağına uğurladık. Hüzünlü bir veda oldu doğal olarak. Hüzünümüzün göbeğine 35 yıllık bir dostu, bir ağabeyi yitirmenin üzüntüsünün ağırlığı çökmüştü.

Hamdi Ağabey'i gazeteciliğe başladığım Haftalık Haber Dergisi Yeni Gündem'de muhabirlik yaparken tanıdım. (Yeni Gündem dönemin en muhalif haber dergisiydi.)

Hamdi Ağabey ile karşılaştığımda ablam Şule Talu (Ersözlü) benden çok önce mesleğe başlamış, Yeni Asır'ın kıymetli gazetecileri arasında çoktan yerini almıştı. Ben ise 12 Eylül karanlığına Ege Üniversitesi öğrencilik yıllarımda son dönemimde yakalanmış; 78 kuşağının çok üyesi gibi, payıma düşen zorlukları sırtladıktan sonra; 1986 yılında hayata sanki yeniden 'merhaba' demiştim.

Bir süre (karpuz satmak dahil) her işte ter döktükten sonra, önce İletişim Yayınları'nda çalışmış, 1987 yılında Yeni Gündem'de muhabirlik yapmaya başlamıştım. Hamdi Türkmen'i ilk kez o yıl ablamın aracılığı ile tanıdım. 12 Eylül mağdurlarına, insanların hala yakınlık göstermeye ürküttüğü yıllardı. Askeri darbenin psikolojik etkisi sürüyordu. Faşist Evren'e övgü gündemdeydi. Hatta övgü için insanların sıraya girdikleri yıllardı.

Sevgili Hamdi Ağabey, o koşullarda elini bana dostça uzattı. Bu konudaki tutarlılığı ve insanlığı, bende her zaman O'na karşı bir vefa hissetmeme neden olmuştur.

Yeni Gündem'deki ilk haberim Ege Bölgesi'nde bulunan bir cezaevinde yatan tek bir mahkumun hikayesiydi. O dönemde de tanınmış bir gazeteci olan Hamdi Ağabey haberimi okuduktan sonra aramış, beğenisini sevgiyle dile getirmişti. Sonraki aylarda, dönemin koşulları nedeniyle Yeni Gündem, belki de 12 Eylül ile yüzleşmede üstlendiği önemli rolü tamamlayarak, kapandı.

Ben muhabirliğinin ilk döneminde işsiz kalan biri olarak ne yapacağımı düşünürken, Hamdi Ağabey yine aradı ve beni Yeni Asır'a çağırdı.

Dönemi yaşayanlar iyi bilir ki hakikatten efsane bir kadro arasında, tam bir acemi olarak Yeni Asır'da muhabirliğe başladım (1988 başı). Hamdi Türkmen her zaman destek oldu. Haber uğruna gazetede uyduğumuz günler vardı.

Farklı yıllara dayanan Yeni Asır dönemlerimde de, Hamdi Ağabey hep vardı. Sonrasında dostluğum olan ve yakın çalıştığım çok kıymetli Rahmetli Ahmet Piriştina sürecinde de hep birlikteydik. Her zaman yakınlığımız dostça sürdü. Benim İzmir'den uzak kaldığım, özellikle İstanbul ve Antalya yıllarımda, hep haberleştik. Birbirimizi hiç kırmadık. Uzaktan da olsa birbirimize moral desteği verdik. Sevgimizi hiç yitirmedik.

Son günlerine kadar da Hamdi ağabey ile hep haberleştik.

Hayat bir rüya gibi. Buharlaşıyor, akıyor, çok hızla...

Hamdi Türkmen usta bir gazeteciydi. Mesleğini çok severdi. Ondan habercilikte çok şey öğrendik. Türkmen, ayrıca çok insanın hayatına samimi olarak dokundu. İnsanlara sahici faydası oldu. Elbette her insan gibi eksiklikleri de olmuştur; ama biz Hamdi Ağabey' i çok sevdik.... Ruhu şad olsun. Güzel yürekli bir insan, iyi, usta bir gazeteciydi. Son döneminde çok acı çekmişti. Artık dilerim huzura kavuşmuştur. Bir kez daha sevgili eşine, sevgili çocuklarına, aile bireylerine, sevenlerine, İzmir Basını'na, Göztepe Camiası'na, başsağlığı ve sabır diliyorum.

Hayatın hakkını verdin. Dolu dolu yaşadın... Güle güle Hamdi Ağabey...

ÜNAL ERSÖZLÜ

Kuşaktan Kuşğa köşemizin konuğu olan Hasan-Ali Çelebioğlu'nun baba-oğul hikayeleri üzerinden Türkiye ve İzmir ekonomisinde yaşananlara ışık tuttuk

“Satabileceğiniz malı üretin, bilmediğiniz işe girmeyin, kredi ile iş yapmayın!”

HASAN ÇELEBİOĞLU:

Yapacağız ile yapabiliriz farklı kavramlar. Çok ortaklı yapılarda da sıkıntımız oydu. Yapabiliriz'i tartışmak gerekiyor.

Hasan Çelebioğlu, EGİAD ilk üyelerinden... Yılların sanayicisi, İzmir'deki güç birliği ve çok ortaklı yapılanmaların tecrübeli ismi, pazarlama konusunda duayen...

Tekstil sektöründeki üretici profilini 'Türkiye'de sanayici olmak zor' özelinde durdurma kararı alan Hasan Çelebioğlu, son dönemde uluslararası alanda ticaret odaklı iş hayatına devam ediyor.

Keşfedilmemiş pazarları keşfediyor. İş dünyasına zor pazarlarda nasıl mal satacağını öğretiyor.

Dünya genelinde üreticinin fazla olduğunu bu nedenle pazarlamaya odaklanmak gerektiğinin altını çizen duayen iş adamı, zor pazarlara mal satmanın anahtarı olarak ise sabırlı olmayı gösteriyor. Gençlere bilmedikleri ve başında olamayacakları işe girmeme tavsiyesinde de bulunan Hasan Çelebioğlu, kredi ile iş yapma konusunda ise temkinli olmayı öneriyor.

RÖPORTAJ: SEDA GÖK

Hasan Çelebioğlu'nun iş hayatındaki tecrübesine olan hayranlığını "Babam her gün bir şey öğrenebileceğim birisi. Farklı kurumsal bir firmada kendime böyle tecrübeli bir patron aramama gerek yoktu. O yüzden de onunla birlikte çalışmaya karar verdim" diye anlatan Ali Çelebioğlu ise medikal sektöründeki ihtisaslaşma sürecine ağırlık vereceklerini vurguluyor. Ali Çelebioğlu, ayrıca Özbekistan ve Afrika pazarını yakından takip ettiklerini söylüyor.

Hasan Bey, sizi tanıyabilir miyiz?

HASAN ÇELEBİOĞLU: Dedem; 1906 yılında Girit'ten İzmir-Bayındır'a yerleşmiş. Çiftçilik ve özellikle pamuk üretimi yapan bir aileydik. Çırpı Nahiye'sinde pamuk çiftçiliği yaptık. Ortaokulu Buca'da yatılı okudum. İzmir Atatürk Lisesi'nden İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ)'ni kazanmak adetti. İTÜ Kimya Mühendisliği'nde okudum. Sonrasında Almanya'da 2 yıl master sürecim oldu.

Kimya mühendisi olarak Bandırma Gübre Fabrikası'nın kuruluş hikayesinde 4 sene yer aldım. Sonra tesadüfen TEKFEN Holding'in dış ticaret şirketi ile birliktelik yapıp, onların Ege temsilcisi oldum. 40 yıldır da dış ticaret alanında aktif olarak faaliyet gösteriyoruz. Bir dönem tekstil sektöründe üretim tecrübemiz oldu ama sonrasında üretimden tamamen çekildik. O macera hızlı büyüdü ama sonra krizde yara aldı ve üretimden tamamen çekildik.

Şirket olarak dış ticaret işleriyle ilgileniyoruz. Geçmişten edinilen tecrübeler, Türkiye'nin içinden geçtiği dönemler, inişli-çıkışlı ekonomik ortamlar bize 40 yıllık iş hayatımızda önemli tecrübeleri beraberinde getirdi. Şu anda şirketimizde 2. nesli temsilen Ali ile birlikte çalışıyoruz.

EGİAD ile yollarınız nasıl kesişti?

HASAN ÇELEBİOĞLU: EGİAD'ın kurulduğu ilk yıldan itibaren içinde oldum.

HASAN ÇELEBİOĞLU:

Bizim iş yaptığımız coğrafya Orta Doğu odaklı.
Benim fikirlerim o pazarda ön plana çıkıyor. Avrupa olsa Ali'nin fikirleri ön plana çıkıyor. Tecrübenin bedeli yok. Mümkün olduğunca seyahat etmelerini istiyorum.

EGİAD'ın 34. üyesiyim. O dönemlerde Ege İhracatçı Birlikleri'ndeki başkanlık ve EGS Holding'deki kurumsal görev sürecim nedeniyle EGİAD yönetiminde görev alamadım. Bugünlerde İzmir'deki eski-yeni başkanlar bir araya geldiğimiz etkinliklerde süreci takip etmeye çalışıyorum.

EGİAD, ESİAD'ın kurulmasına zemin hazırlamıştır. Bu da EGİAD'ın ne kadar önemli bir yeri olduğunun şehir özelinde önemli bir göstergesidir.

Ali'nin EGİAD'a üye olması konusunda 2 yıldır görüş alışverişinde bulunuyorduk. O da 5 ay önce üye oldu. Genç kuşak bizim gibi değil, daha temkinli. İki yıl boyunca arkadaşları ile konuştu ve üye olmaya karar verdi.

Sizce yatırımlar konusunda da genç kuşak böyle temkinli mi?

HASAN ÇELEBİOĞLU: Yatırımlar ve diğer konularda da bence böyleler. Ali, benim iş hayatında yaşadıklarımı ve çevremizdeki iş insanlarının yaşadıklarını gördü. Yaşamadan yaşanmış tecrübeleri dinlediler!

ALİ ÇELEBİOĞLU: Babam; iş hayatına girdiğimde "Bu ailede ticari hayatta hata yapan oldu. Dersler alındı. Benim isteyeceğim en önemli şey aynı hataların aynı aileden bir daha yapılmamasıdır. Bu tecrübeleri bir şekilde aktarmalıyım. Hata da olacaksa aynı hatalar olmasın" dedi.

HASAN ÇELEBİOĞLU: İzmir'de bazı hatalar yaptı.

O hatalar neydi?

HASAN ÇELEBİOĞLU: Ortak oluşumlarla başarının geleceğini çok arzu etti. Aslında bu başarı gelebilirdi ama o günkü ekonomik ve politik ortam bunlar için pek müsait değildi.

KİPA başarılı bir modeldi. İzmir, EGS ve Güçbirliği Holding modelinde nerede hata yaptı? Sizce bir daha hangi hatalar tekrarlanmamalı?

EGS Holding ve Güçbirliği Holding modelinde yapılan hataların başında; çok hızlı büyümenin getirdiği hızlı neticeye gitme arzusu

HASAN ÇELEBİOĞLU:

3 yılda bir ekonomik krizleri yaşadığımız bir dönemdi.
Makineye yatırım yapanlar kaybetti.
Rant dediğimiz alanda yatırım yapanlar kazandı.
Sanayideki gelişme özellikle bizim bölgede zayıf oldu. Üretim ile pazarlamanın ayrı ayrı konular olduğunu düşünüyorum.
Üretim ve pazarlamanın aynı grup içerisinde yönetmek doğru bir model değil. Biz şu anda kendimizi tamamen pazarlamacı olarak lanse ettik ve bu alanda yol alıyoruz.

kaynaklı olduğunu düşünüyorum. O günkü ekonomik koşullar bugün gibi değildi. Konjonktürün getirdiği şartlar etkili oldu.

Bakın; bugün hala İzmir'de Basmane Çukuru olarak bilinen Basmane Meydanı'ndaki arazi üzerindeki projeye ilişkin sorun çözülemedi. Bugün Basmane Çukuru'nda 25 milyon dolar para yatıyor! 20 yıl geçti.

O dönemde edindiğiniz en önemli tecrübe-tecrübeler neler oldu?

HASAN ÇELEBİOĞLU: Bizim dönem iş insanları işlere sermaye eksikliği ile başladı. Bu nedenle sermayeyi bulmak için bir yerlerden borç bulmak gerekiyordu. Borcu da bankacılık kesiminden aldık. O dönemde yüzde 32'lere varan faiz ödemeleri yaptık.

3 yılda bir ekonomik krizleri yaşadığımız bir dönemdi. Makineye yatırım yapanlar kaybetti. Rant dediğimiz alanda yatırım yapanlar kazandı. Sanayideki gelişme özellikle bizim bölgede zayıf oldu. Üretim ile pazarlamanın ayrı ayrı konular olduğunu düşünüyorum. Üretim ve pazarlamanın aynı grup içerisinde yönetmek doğru bir model değil. Biz şu anda kendimizi tamamen pazarlamacı olarak lanse ettik ve bu alanda yol alıyoruz. Türkiye'de yeterince üretici olduğunu düşünüyorum. Ancak üretimi yaptıktan sonra pazarlamayı düşünüyorlar ve o zaman da mevcut pazardan pay almak odaklı gelişim gösteriyor. Fiyatlar aşağı çekiliyor. Bu sanayiye ve döviz gelirini negatif etkiliyor.

"Satabileceğin malı üret" diyorsunuz.

HASAN ÇELEBİOĞLU: Önce pazarlamasını yapın. Eğer alıcısı varsa üretime başlamak gerektiğini düşünüyorum. Tekstilin yatırımda doğu ülkelerine kayması bize satış olarak önemli bir Pazar yarattı ama sonra üretim maliyetlerindeki artış nedeniyle Vietnam ve Bangladeş'e yönelme oldu. Aynısını şu anda otomotiv sektörü de yaşıyor. Ana firma tek söz söyleyici, onun söylediği

fiyata üretmek zorundasınız. Öbür tarafta da alternatifi ise kendimiz bir şey yaratığımız sürece fazla bir alternatifimiz yok.

Ali Bey, nasıl bir çocuktu?

HASAN ÇELEBİOĞLU: Zor bir çocuktu. Ali; futbola inanılmaz bağlı idi. Mutlaka bir spor ile ilgilenmesini istedik. Bir hobinin çocukları olumsuz şeylerden geri çektiğini düşünüyorum. Ama desteği fazla verdik ki bazen aile içinde sorun oldu. Öyle ki genelde veli toplantılarına benim gitmem daha iyi oluyordu. Çünkü annesinin tansiyonu 20'lere çıkıyordu. (Gülerek...) Üniversiteyi kazandı. Futbol tutkusu da üniversite ile birlikte azaldı. Zamanında da bitirdi.

En sevdiğiniz ve sevmediğiniz huyu nedir?

HASAN ÇELEBİOĞLU: Ali; insancıldır. Yardım etmek önceliğidir. Kitap okumayı pek sevmiyor.

ALİ ÇELEBİOĞLU: Üniversite döneminde ders kitabı okumaktan bahsediyor, genel olarak kitap okumayı severim. (Gülerek...)

HASAN ÇELEBİOĞLU: Biz birlikte çalışabildiğimize göre frekanslarımız tutuyor. Bakış açılarımızdaki farklılık bize artı olarak geri dönüyor. Bir konuda gerektiğinde elbette ki tartışıyoruz ama sonunda orta yolu buluyoruz. Onların sisteme bakış açısı ile bizim dönemimizin bakış açısı arasında inanılmaz fark var.

Örneğin...

HASAN ÇELEBİOĞLU: Bizim iş yaptığımız coğrafya Orta Doğu odaklı. Benim fikirlerim o pazarda ön plana çıkıyor. Avrupa olsa Ali'nin fikirleri ön plana çıkıyor. Tecrübenin bedeli yok. Mümkün olduğunca seyahat etmelerini istiyorum. Seyahat için harcadığımız parayı sokağa atılan para olarak değil yatırım olarak görüyorum. Artık günümüzde Zoom Platformu olsa da farklı iletişim metotları olsa bizim coğrafyada yüz yüze görüşmeden iş bitirme imkânı yok.

ALİ ÇELEBİOĞLU: İşin devamlılığı için birkaç kere gitmek yüz yüze görüşmek gerekebiliyor.

HASAN ÇELEBİOĞLU: Orta Doğu coğrafyasında iş yapmanın anahtarı; sabır... Ziyaretlerde gerektiği kadar kalmalısınız. O ülkenin karakterine göre hareket etmek zorundasınız.

ALİ ÇELEBİOĞLU: Giderken dönüş biletini almadan işin gidişatına göre dönüş biletini alıyoruz. Daha ağır kanlı ve misafirperver insanlar. O yüzden bazen süreç daha ağır ilerleyebiliyor.

HASAN ÇELEBİOĞLU: Size bir anımı anlatmak isterim. Güney Afrika'ya iş seyahati için gittim. 12 saat uçtum ama saat farkı yok. Sabah 11.00'de müşterinin

İDEALYAPI

"İdealinizdeki yapıya sahip olabilmeniz için"

Mimari

- Sanayi Yapıları İnşaatları
- Konut İnşaatları
- Makina Temeli İnşaatları

İç Mimari

- Tasarım
- Uygulama
- Proje

ofisindeydim. İşe başlamak amacıyla gittim ama bana “Bugün, benim golf oynamam lazım. Bizimle ol, yarın görüşürüz” dedi. Bu o adamın yaşam tarzı idi. Ben ise hemen işi bağlayıp dönme arzusundaydım. Tabi ki o günü onunla geçirdim.

Ali Bey, sizi tanıyabilir miyiz?

ALİ ÇELEBİOĞLU: 1990 yılında doğdum. İzmir’de doğdum, büyüdüm. İstanbul’da Bahçeşehir Üniversitesi İşletme Bölümü’nde okudum. İstanbul ile birlikte futbol tutkum azaldı. Profesyonel futbol sürecim bitti. Üniversiteden mezun olunca; Almanya’da 2 yıl kaldım. Bir dönemde değişim

programı ile ABD’de bulundum. Sonra Türkiye’ye döndüm. Askerlik yaptıktan sonra kurumsal hayatı tecrübe ettim.

İstanbul’da Londra merkezli bir tekstil firmasında çalışma imkânım oldu.

Babamın tecrübesi o kadar fazla idi ki, öncelikle o tecrübeden yararlanmayı tercih ettim. Babam her gün yeni bir şey öğrenebileceğim birisi. Kurumsal bir firmada kendime böyle bir patron aramak yerine “Dönüyorum” dedim. Girişimcilik ruhum var. Başarılı-başarısız girişimlerim oldu.

Babam bu süreçte hep yanımda oldu. Hep “İşi kendin hallet” derdi. Türkiye’de iş yaparak, çalkantılı ülkelerle iş yapmayı öğrenerek; büyük tecrübe edindim.

Babam ile 2014 yılından itibaren birlikte çalışmaya başladık. Evrak işleriyle başladım. Sonrasında işleri büyütme kararı aldık ve ayrı bir şirket kurduk.

Babam ile çalışmak istememin nedeni; dengeleri bulabilmemiz. Karakter olarak sakin, soğukkanlı olması idi. Benim de aynı huya sahip olmam bu uyumu sağlıyor. Sinirlensek bile anlık parlamalarımız olmaz. Karşıt fikirlere sert tepkiler vermiyoruz. Babamın sevdiğim huyu; sakin olması, olaylar karşısında sakince karar vermesi. Tekstil maceramızda birçok şeyi hatırlıyorum.

O dönemde fabrikalar kapanınca birçok tekstilci çok sıkıntı yaşadı. Böyle bir ekonomik krizde bizim yaşadığımız sorunlara rağmen sağlam çıkıp iş hayatına sıfırdan başlayıp o işi büyütme sabır sakinlik ve irade istiyor. Bunlar örnek aldığım yönleridir. “Evet işte böyle olunmalı” dediğim birisidir. Babam şirket özelinde ilk jenerasyon. Kendi işlerini kurmuşlar. Biz ikinci jenerasyon durumundayız. Bize göre daha disiplinliler. Bizim jenerasyon belli bir döneme kadar rahat büyüdü. Biz o zorlukları yaşamadık. Onların temposuna ayak uydurmak bir mesele oluyor.

Örneğin; saatlerce uçuyor sonra hemen ofise geliyor. Ben ise eve gidip biraz dinlenip öyle ofise gelmeyi tercih ederim. Bunun gibi farklı baktığımız noktalar olabiliyor. Hangisi doğru tartışılır. Çalışkanlık onlar için bir alışkanlık. Bu para ile ilintili değil. Bu bir alışkanlık ve bizim de örnek almamız gerekiyor. Bütün iş hayatını yalnız geçirdiği için “Böyle olsun!” dediği bir sabit fikirlilik olabiliyor. Ama çoğu zaman da onun dediği çıkıyor.

İş hayatı özelinde ortak hangi hayalleri kuruyorsunuz?

ALİ ÇELEBİOĞLU: Babam çok

çalışkan birisi... İşi bırakmamalı. Bu tarz insanlar çalıştıkça genç kalıyorlar. Evde oturmamaları gerekiyor. Aynı sistemle devam etmek arzusundayız. Eniştem de bizimle beraber çalışıyor. Her türlü bilgiyi maksimum düzeyde ondan almak için çaba harcıyoruz.

Hasan Bey; içinizde tekstil sektöründe üretimden çekildiğiniz için hiçbir ukde kaldı mı?

HASAN ÇELEBİOĞLU: Bu söyleminim üretimdeki arkadaşlarıma negatif olmamasını arzu ederim. Ben mallarını pazarladığım firmaların fabrikalarını dolaşıyorum.

İnanın; içimden zerre kadar üretim ile ilgili pozitif arzu gelmiyor. Türkiye şartlarında maalesef üretimin söylevde desteklenen ama zorlamalardan dolayı fiiliyatta desteklenmeyen bir yapısı var. Üreticiler sıkıntılı. İçimden üretim için arzu gelmiyor. Her konuda üretici dünyada çok fazla. Bizim yolumuz da fazla firmanın olmadığı veya az girdiği pazarlarda Türk mallarının ve başka ülkelerin mallarını pazarlamaktır.

Önümüzdeki dönemde odaklanacağınız sektörler ve pazarlar hangileri olacak?

HASAN ÇELEBİOĞLU: Metal, madeni yağ ve medikal ürünleri pazarında ağırlıklı çalışıyoruz. Son dönemde medikal sektörüne odaklandık.

Özbekistan pazarına yöneldik. Çünkü o coğrafyada İran'dan sonra nüfusu en fazla olan ve ekonomisi daha stabil ülke Özbekistan. Açık ekonomiye gitmesi, Ziraat Bankası'nın orada olması bizim o pazarda başlamamızı destekleyen faktörler oldu.

Medikal sektöründe katma değeri yüksek üretimin kullanıldığı ham maddenin pazarlaması konusunda çalışıyoruz. Ayrıca spesifik yağları pazarlıyoruz.

Önümüzdeki dönemde odaklandığınız pazarlar nereler? ALİ ÇELEBİOĞLU: Biz firmaların

Ana Pazar olarak belirlemedikleri pazarlara gidiyoruz. Firmaların Avrupa pazarında zaten bize ihtiyaçları yok. Afrika ya da Özbekistan pazarı dediğimizde durum değişiyor. Üreticilerin ilk etapta düşünmediği, efor sarfetmediği ama potansiyeli yüksek olan ülkelere odaklanıyoruz. Bu pazarlardaki potansiyelden yararlanmayı arzu ediyoruz. Özbekistan'da 10 gün kaldık ve önemli bağlantılar yaptık. Türk menşeli ürüne karşı talep daha fazla olabiliyor. Avrupa'dan aldıkları malın onlara Avrupa'dan gelmediğini düşünüyorlar.

İzmir'de çok ortaklı modeller yeniden olmalı mı? Şehirdeki sermayeye çok ortaklı yapılanma konusunda tavsiyeniz ne olur?

HASAN ÇELEBİOĞLU: "Ben olsam" dediğim; bilmediğim konuda sadece sermaye koyup ondan sonra fiili olarak işin içinde olmadığınızı işlerde olmamak gerektiğini düşünüyorum.

Örneğin; ben kimya mühendisiyim ve o dönem EGS Bank'ın yönetim kurulunda idim. Çünkü yönetim öyle karar vermişti. Ama ben bir bankacı değilim. Profesyoneli kontrol edebilmek için yetkin olmanız gerekiyor. Gerekli zamanımız da yoktu. Bankacılığı bilmiyorduk.

Bildiğiniz konuda yol almak lazım. Yoksa yönetim kurulunda artıları görme boyutunda kalıyorsunuz. İş bilerseniz farklı boyutlarda da sorguluyorsunuz.

İzmir'de yeni çok ortaklı dış ticaret şirketlerine ihtiyaç var mı?

HASAN ÇELEBİOĞLU: Şu andaki koşullarda gerek yok.

Gerek iş dünyasının temsilcilerinden gerekse akademik yayınlardaki öngörülerde 2023 yılının zor bir yıl olacağını dinliyoruz, okuyoruz. Bu sürece ilişkin sizin yılların tecrübesi ile gençlere tavsiyeleriniz neler olur?

HASAN ÇELEBİOĞLU: En büyük sıkıntı imalatçı şirketlerde yatırım yapma mecburiyeti. Çünkü enflasyonist ortam buna itiyor. Bunun için de sermaye gerekiyor. Kredi kullanmak Türkiye koşullarında tehlikeli. Dikkatli olmak lazım.

İkincisi EGİAD'da üyeler arasındaki iş birliğinin arttırılmasına yönelik çalışmalar attırılmalı. Genç kuşak ile eski üyelerin kendi içindeki tecrübeleri daha fazla paylaşacağı platformların oluşturulmasını tavsiye ediyorum.

Örneğin; EGİAD üyelerinin ihracat potansiyelinin ne olduğunu ortaya koyan bir verinin ortaya konulması gerekiyor. O zaman finans sektörüyle entegrasyon sağlanabilir.

Üye odaklı çalışmalar ağırlıklı verilmeli. Daha global işler gündemimizde. Biraz daha bireysele inecek çalışmalar yapılmalı.

ALİ ÇELEBİOĞLU: EGİAD Toplantıları'nı üye olmadan önce son 2 yıldır takip ediyordum. Orada İzmir ve Ege Bölgesi'ndeki dayanışmanın içinde olmak çok kıymetli. Herkes bir sebeple EGİAD üyesi... Tabii ki ben de EGİAD eski üyelerinin tecrübelerinden daha fazla yararlanmak isterim. Eski üyelere tecrübeleriyle ilintili daha fazla ulaşılabilir. Eski onursal üyelere aktarılmalı. Yeni üyelerin kendini geliştirmesinde önemli olduğunu düşünüyorum.

Ortak hobileriniz var mı?

ALİ ÇELEBİOĞLU: Deniz, Galatasaray ve tavla tutkumuz var. Babamda bu yaştan sonra tavla oynamayı öğreniyor. (Gülerek...) ■

Gıda Güvenliği

ve Hukuksal Boyutu

Güvenilir gıdaya ulaşma ve sağlıklı yaşama hakkı insanın sadece insan olmasından kaynaklanan en temel kişilik haklarından. Eski zamanlardan beri toplumlar için gıda güvenliği en çok önem verilen konuların başında gelmiştir.

Gıda, canlı dokuların yapısına girerek yaşamsal faaliyetler için gereken enerjiyi temin eden, canlıların büyümek ve gelişmek için ihtiyaç duydukları organik ve inorganik maddeler ile genellikle insan yiyeceği için kullanılan, hayvanlarla ilgili olarak kullanıldığında ise yem ve besin anlamına gelen maddelere verilen genel isimdir¹. Gıda güvenliği ise tüketmekte olduğumuz her türlü gıda maddesinde meydana gelebilecek ve tüketicilerin sağlığını etkilemesi muhtemel kimyasal, fiziksel ve mikrobiyolojik zarar riskinin meydana gelmemesi adına alınan tüm tedbir ve işlemlerdir.

Ana hatlarıyla bakıldığında zaman Dünyada beslenmeye ilişkin iki temel sorun bulunmaktadır. Bu sorunlardan ilki sağlıklı yaşayabilmek için yeterli gıdaya erişebilmek ve ulaşabilmek iken bir diğeri tüketilen gıda ürünlerinin güvenliği sorunudur. Yeterli ve dengeli beslenmek ile sağlıklı gıda tüketmenin bireylerin yaşamlarını idame ettirmeleri için en önemli hayati ihtiyaçlardan biri olduğu ve beslenme hakkının herkesin yeterli ve güvenli gıdaya ulaşabilmesini kapsadığı belirtilmektedir. Bu kavramın ilk kez, 1924 tarihli Çocuk Hakları bildirgesinde yer aldığı; 1959 tarihli bildirmede ise beslenmenin sağlıklı büyüme için geçerli olduğu, barınma, dinlenme ve

Av. Tolga Özüm

¹ Sozluk.gov.tr

oyun olanakları ile birlikte değerlendirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.²

Birleşmiş Milletler (BM), Dünya Gıda Programı'nın (WFP) küresel açlık izleme sistemi olan Açlık Haritası'na göre 9 Haziran 2022 tarihi itibarıyla 92 ülkede 868 milyon kişi yeterli ve güvenilir gıdaya ulaşamamaktadır. WFP verilerine göre, 36 ülkede 333 milyon kişi hâlihazırda yetersiz beslenirken, 56 ülkede 533 milyon kişinin ise yetersiz beslendiği tahmin edilmektedir. WFP'nin Türkiye hakkındaki verilerine bakıldığında ise 82,3 milyonluk nüfusun %18'inin (14,8 milyon) yetersiz beslendiği görülmektedir. Yetersiz gıda tüketen sayısındaki eğilime bakıldığında ise 9 Nisan 2022 tarihinden 9 Haziran 2022 tarihine kadar yetersiz beslenen

² Güzeloğlu, 2009: 299-214; Bıyıklı, 2011: 233; Kesmen ve Karaman 2017: 305-314

kişi sayısının 391 bin kişi arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.³

Gıda ürünlerine ilişkin ikinci temel problem ise tüketilen gıda ürünlerinin güvenliği sorunudur. Dünyada nüfusun ve göçlerin hızla artması, ekonomik politikalar ve modernleşmenin etkisiyle uluslararası gıda ticaretinin yaygınlaşması, küresel salgınlar, iklim değişikliği ve kuraklık gibi çevresel faktörlerin etkisi ve insanların tüketim bilincine kavuşmaya başlaması gıda güvenliğine olan ihtiyacın doğumunda etkili olmuştur.⁴

Güvenilir gıdaya ulaşma ve sağlıklı yaşama hakkı insanın sadece insan olmasından kaynaklanan en temel kişilik

³ Bianet.org

⁴ Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Stratejik Plan 2013-2017, Ankara

haklarındandır. Eski zamanlardan beri toplumlar için gıda güvenliği en çok önem verilen konuların başında gelmiştir. Hatta gıda alanındaki denetim ve yaptırımlarla alakalı düzenlemelere ilk olarak MÖ 1760 yılı civarında yazıldığı iddia edilen Hammurabi Kanunlarında yer verildiği bilinmektedir. Bu yasadaki gıda maddelerine hile karıştırılması halinde uygulanacak bir dizi sert nitelikte cezalar saptanmış olup, gıda maddeleri ile ilgili belli ağırlık ve ölçü birimleri kurallara bağlanmıştır.⁵ Türk Hukuk Tarihinde kalite konusundaki ilk yaptırımlar ise, II. Beyazıt tarafından çıkarılan 1502 tarihli "Kanunname-i İhtisab-ı Bursa" (Bursa Kontrol Kanunu) olup, günümüzdeki

⁵ Thomas Mettke, Gıda Hukukunun Gelişimi

2021 yılı itibariyle Türkiye, Küresel Gıda Güvenliği Endeksi'ndeki karnesiyle 113 ülkenin ortalamasının biraz üzerinde 47. sırada, gıda güvenliği durumunun genel itibarıyla iyi olduğu ülkeler arasında yer almaktadır.

standartlara eşdeğer içerikli ceza hükümlerini de kapsamaktadır.⁶ Bu bağlamda görüleceği üzere gıda hukuku geçmişten günümüze kadar uğradığı birçok değişikliğe rağmen insanoğluna tarih boyunca hizmet eden temel hukuk dallarından birisidir.

Gıda mevzuatı genel anlamda, gıda maddelerinde bulunması gereken asgari düzeydeki kalite ve sağlık kıstaslarını belirleyen bir kaideler bütünüdür. Özel anlamda gıda mevzuatı ise gerçek ve tüzel kişilerin uyması gereken kaidelerle birlikte bu kaidelere ters düşecek durumdaki cezai hükümleri ve kurumları tayin etmesi nedeniyle, hukukun kamusal alanının pek çok ilkesinden meydana gelen karma bir hukuk düzenidir.⁷ Gıda alanında bugüne kadar yapılan tüm tedbir ve düzenlemelerin ana odağında ise ürün güvenliğinin belirli asgari standartlar çerçevesinde sağlanması ve düzenli denetiminin yapılması, piyasadaki haksız rekabetin engellenmesi, tüketicilerin korunması, üreticinin hukuki sorumluluğunun ve cezai müeyyidelerin düzenlenmesi yer almakta olup bu konularda yönetmelikler, tebliğ ve kanunlar düzenlenmektedir.

Gıda mevzuatı ile ilgili uluslararası düzeyde ilk resmi girişim, Birleşmiş Milletler (BM) örgütüne bağlı Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ortaklaşa olarak 1962 yılında kurdukları Codex Alimentarius Komisyonu (CAC)'tır. Kodeks Komisyonu yukarıdaki uluslararası örgütlere üye olan (Türkiye dahil) yaklaşık 200 ülke temsilcilerinden oluşmaktadır. CAC'ın amacı, gıda standartları ve yönetmelikleri geliştirerek tüketici sağlığının korunması ve uluslararası gıda ticaretinin kolaylaştırılmasını sağlamaktır. CAC'da üye ülkelerin katılımıyla geliştirilen standartlar, üye ülkeler için tamamen bağlayıcı değildir. Üye ülkeler kendi ulusal mevzuatlarını hazırlarken, CAC standartlarını göz önünde bulundurmaktadırlar.⁸

⁶ Türkiye'de Gıda Sanayiinde Kalite ve Güvenlik Standartları: Kavramlar, Mevzuat ve Uygulamalar", Eyüp Halaç

⁷ Tayar, 2010: 252

⁸ Sayaslan, 2003

Bu çerçevede Komisyon gıda krizinin ve dünyada açlığın artması, salgın hastalıkların ortaya çıkması ve bireylerin sağlıklı ve güvenilir gıdaya ulaşması gerektiğini vurgulamış bu nedenle 1997 yılında **“Yeşil Belge”** diye adlandırılan gıda güvenliği ile ilgili öneriler içeren bir doküman yayınlamıştır. Bunu takiben, Yeşil Belge'ye oranla daha kapsamlı ve yeni gıda politikasının oluşturulmasına yönelik öneriler içeren **“Beyaz Dokümanı”** Kasım 2000 tarihinde yayınlamıştır.⁹ Ülkemizde ise geçmiş yıllardan günümüze kadar gıda güvenliğinin temini ve üreticinin sorumluluğunu konu edinen pek çok yasal düzenleme hayata geçirilmiştir. Türkiye’de gıda alanına ilişkin ilk düzenleme 1930 yılında yürürlüğe giren gıda üretim, depolama ve satış yerlerinin denetim yetkisinin belediyelere verildiği 1580 sayılı Belediye Yasası’dır. Hemen akabinde ise yine 1930 yılında 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Yasası yürürlüğe girmiş ve ilk kez gıda ürünlerine ilişkin değerlendirme, denetim ve yasaklar belirlenmiştir. Bu düzenlemeleri 1995 yılında AB ile Türkiye arasında imzalanan Gümrük Anlaşması neticesinde Türk gıda hukuku mevzuatının AB’ye uyum gerekliliği kapsamında çıkarılan 560 sayılı “Gıdaların Üretim, Tüketim ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname” ve 1997 yılında bu kararnameye göre çıkarılan gıda ve gıda ile temas eden ürünlerin taşınması gereken asgari standartların belirlendiği Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği takip etmiştir.

Ancak söz konusu düzenlemelerin AB Gıda Hukuku müktesebatına uyum kapsamında yetersiz kalması ve kamu kurumları arasında gıda alanında uzunca bir süreden beri var olan yetki karmaşası nedeniyle 2004 yılında 5179 sayılı yasa ve 2010 yılında 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Yasası çıkartılarak yürürlüğe konmuştur. 5996 sayılı Kanun gıda, gıda ile

temas eden madde ve malzeme ile yemlerin üretim, işleme, ve dağıtımının tüm aşamalarını, bitki koruma ürünü ve veteriner tıbbi ürün kalıntıları ile diğer kalıntılar ve bulaşanların kontrollerini, salgın veya bulaşıcı hayvan hastalıkları, bitki ve bitkisel ürünlerdeki zararlı organizmalar ile mücadeleyi, çiftlik ve deney hayvanları ile ev ve süs hayvanlarının refahını zootekni konularını, veteriner sağlık ve bitki koruma ürünlerini, canlı hayvan ve ürünlerin ülkeye giriş ve çıkış işlemlerini ve bu konulara ilişkin resmi kontrolleri ve yaptırımları kapsamakta olup, tüm bu denetimleri yapma yetkisi de Tarım ve Orman Bakanlığı'na bırakılmıştır.

Tüm bu kapsamlı düzenlemelere ek olarak güncel mevzuatımızda yürürlükte olan 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda da gerek tüketicinin korunması gerek üreticinin haksız fiil sorumluluğu gerek ise de kamu sağlığına karşı işlenebilecek suçlar ve cezai müeyyideleri ayrıntılı olarak düzenlenmiş, gıda güvenliği ve esasları geniş kapsamlı bir şekilde koruma altına alınmaya çalışılmıştır. Ülkemizde gıda mevzuatı AB mevzuatına paralel olarak gelişim göstermeye devam etmekte olup en son 2020 yılında 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu yürürlüğe girmiştir. Söz konusu kanun vasıtasıyla Türk hukukunda gıda üreticisinin

hukuki sorumluluğunun ve kanun kapsamında öngörülen tazminat sorumluluğunun esasları nihayet ayrıntılı bir şekilde düzenlenerek Türk gıda mevzuatı bakımından son derece önemli bir adım atılmıştır.

2021 yılı itibarıyla Türkiye, Küresel Gıda Güvenliği Endeksi'ndeki karnesiyle 113 ülkenin ortalamasının biraz üzerinde 47. sırada, gıda güvenliği durumunun genel itibarıyla iyi olduğu ülkeler arasında yer almaktadır. Ancak ekonomik boyutta yüksek gıda enflasyonu, Türk lirasının değer kaybı ve gümrük tarifeleri; çevresel boyutta ise kuraklık, su stresi, erozyon ve aşırı hava olayları Türkiye'nin en önemli gıda güvenliği riskleri olarak öne çıkmaktadır. Son yirmi yılda Türkiye nüfusunun yaklaşık 20 milyon artması, turist sayısının üçe katlanarak salgın öncesi dönemde 45 milyona yaklaşması ve Türkiye'nin dünyada en fazla mülteciye ev sahipliği yapan ülke olması gibi nedenlerle gıdaya olan talep hızla yükselirken tarım arazilerinin aynı süre içerisinde 4 milyon hektara yakın küçülmesi arz-talep dengesini etkilemiştir.¹⁰

Tüm bu anlatılanlardan görüleceği üzere her ne kadar ülkemizde gıda sektörü ile alakalı birçok yasal düzenleme ve tedbir mevcut bulunsa dahi önümüzdeki yıllarda gıda güvenliği ve yeterli gıdaya ulaşılabilme noktasında karşılaşılabileceği muhtemel pek çok risk unsuru bulunmaktadır. Bu noktada bireylerin sağlıklı ve dengeli beslenebilmesi, herkesin ihtiyaç duyduğu yeterli gıdaya erişebilmesi ve gıda ürünlerinin güvenilirliğinin sağlanabilmesi adına Türkiye, AB gıda mevzuatına uyumlu bir şekilde ekonomik, tarımsal, siyasi politikalar ile gıda alanındaki hukuki yaptırım ve düzenlemeleri kapsamlı ve kararlı bir şekilde geliştirmeye devam etmeli ve en temel kişilik haklarından biri olan yeterli ve sağlıklı beslenme hakkını en yüksek seviyede koruyarak vatandaşlarına sağlamaya devam etmelidir. ■

¹⁰ Sürdürülebilirlik ve Gıda Güvenliği: Türkiye ve İT Üye Ülkelerinin Karşılaştırmalı Analizi” No:20 2021 ARALIK Erdoğan Burak Ezeroğlu

⁹ Dalga, 2003

EGİAD'ın sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve girişimcilik konularında farkındalık yaratmak için organize ettiği Gelecek için Sürdürülebilirlik Zirvesi, 16 Kasım'da gerçekleştirildi

Gelecek, EGİAD'ın Sürdürülebilirlik Zirvesi'nde şekillendi

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD)'nin sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve girişimcilik konularında farkındalık yaratmak için organize ettiği Gelecek için Sürdürülebilirlik Zirvesi gerçekleşti. 16 Kasım 2022 tarihinde ulusal ve uluslararası düzeyde organize edilen zirveye, yaklaşık 250 fiziki 1000'e yakın online katılımcı geldi. Alanında yetkin çok sayıda konuşmacı yer aldığı zirveye iş dünyası temsilcileri, Sivil Toplum Kuruluşları, sanayi ve ticaret odalarının yetkilileri, akademisyenler, girişimciler ve üniversite öğrencileri katıldı.

FARKLI BAŞLIKLARDA 6 PANEL DÜZENLENDİ

Zirvenin açılış konuşmalarını EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, İzmir Ticaret Odası (İZTO) Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, CK Architecture Interiors Kurucusu Cem Kapancıoğlu yaptı. Açılış konuşmalarının ardından ilk panelde, Türkiye Raporu Direktörü Can Selçuki, İzmir Girişimcilik Endeksi Raporu Lansmanı'nda Think Tank Raporu tanıtımını yaptı. Moderatörlüğünü, Sektörel ve Çevresel Sürdürülebilirlik Uzmanı Ferdi Akarsu'nun yaptığı 'Sürdürülebilirlik Paneli'ne, ESG Türkiye Genel Müdürü Cenk Türker, TPI Composites EMEA Bölgesinden Sorumlu Başkan Yardımcısı Gökhan Serdar, Norm Holding Yönetim Kurulu Üyesi ve Sürdürülebilirlik Komite Başkanı Duygu Uysal Simrooğlu ve Coca-Cola Kurumsal İlişkiler Direktörü Servet Yıldırım konuşmacı olarak katıldı. Siber Dayanıklılık Paneli'nde, Paolo Alto Networks'ten Haider Pasha, konuşmacı olarak yer aldı. Moderatörlüğünü

DERLEYEN: SEDA GÖK

Ticaret Gazetesi Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Seda Gök'ün yaptığı 'Geleceğin İş Dünyası Paneli'ne, Aenesa Ürün Geliştirme ve Teknoloji Direktörü Can Aksakal, EY Türkiye Blockchain Desk Lideri Esra Özdemir, Schneider Electric Türkiye ve Orta Asya Ülke Başkanı Bora Tuncer, Teknolojide Kadın Derneği Kurucu Yönetim Kurulu Başkanı Zehra Öney konuşmacı olarak katıldı. Moderatörlüğünü Cevdet İnci Eğitim Vakfı'ndan Ece Elbirlilik Ürkmez'in yaptığı 'Toplum Paneli'nin konuşmacıları, Akademisyen, Sosyal Girişimci Itir Erhart, Bilim Virüsü Kurucusu Şule Yücebıyık, Youth For Climate Turkey & Fridays For Future International İklim Aktivisti Atlas Sarrafoğlu oldu. Son olarak, 'Modern Zamanlar, Değişen Beklentiler: Yarın Bize Neler Getirecek?' panelinde Tarihçi Yazar Prof. Dr. Emrah Safa Gürkan konuşmacı olarak yer aldı.

ZİRVENİN ANA SPONSORU; CK ARCHİTECTURE INTERİORS

Zirvenin ana sponsoru CK Architecture Interiors, altın sponsoru; Tanyer, yaka sponsorları; Ege Endüstri ve Jantsa, konaklama sponsorları; En Hotel ve Marriott İzmir, dijital baskı ve reklam sponsoru; Can Dijital Baskı Reklam Anonim Şirketi oldu. Medya sponsorları TİCARET, Dünya, Hürriyet, Milliyet, Posta, Yenigün, 9 Eylül, İz Gazete, Ege Telgraf, İlkse Gazetesi de oldu. Logo sponsorları ise Asgrup, Frigoduman, İZELTAŞ, Norm Holding, Roteks Tekstil İhracat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, Serter, SÖKTAŞ, Yelkenbiçer Şirketler Grubu, Erdaletiket, EKSEN, Dikkangroup, 4TEAM Organizasyon, 3KA Tekstil, Setaş Enerji Sanayi Ticaret Limited Şirketi, Yarol Hukuk Bürosu oldu. Zirvenin hazırlık sürecine ilişkin değerlendirmeler için EGIAD Gelecek İçin Sürdürülebilirlik Zirvesi Çalışma Komitesi'nden 5 üyemize mikrofon uzattık. ■

“Gelecek İçin Sürdürülebilirlik”

Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin 17. maddesinde “Amaçlar İçin Ortaklıklar” başlığı altında ele alınan iş birliği kavramı, bireysel alanda bu kavramı benimseyerek, yani rekabetten önce ortaklık alanlarına bakarak, kurumsal alanda da yıkıcı ve yarışmacı bir anlayıştan yardımlaşmaya doğru ancak hep birlikte hareket ederek geçilebileceğini anlatıyor.

Alp Avni Yelkenbiçer

Ege Genç İş İnsanları Derneği 'mizin “Gelecek İçin Sürdürülebilirlik” Zirvesine hepimiz hoş geldiniz.

Konuşmama başlamadan önce, geçtiğimiz Pazar günü Taksim'deki patlamada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, kederli ailesine baş sağlığı diliyorum. Yaralılarımıza da acil şifalar dilerim. Tüm milletimizin başı sağ olsun.

EGİAD'ın yönetimini üstlendiğimiz bu 16. Dönemde, ana tamamızı “Dinamizm ve Sürdürülebilirlik” olarak belirlemiştik. Dönemin sonuna yaklaştığımız bugünlerde de çalışmalarımızı “Gelecek İçin Sürdürülebilirlik” Zirvesiyle taçlandırmak, 2 yıldır yürüttüğümüz çalışmaları bir araya getirip bütünleştirmek istedik. Daha sözlerimin en başında bu organizasyonun ana sponsoru CK Mimarlık firmasına, altın sponsoru Tanyer İnşaat firmasına ve tüm sponsorlarımıza, hem zirve çalışma grubundaki hem de yönetim kurulundaki arkadaşlarıma, EGİAD idari ekibine, titiz çalışmaları için teşekkür etmek isterim.

Temamızın ilk unsuru olan dinamizm bize sürati çağrıştırıyor: Hızlı hareket etmeyi, yetinmemeyi, zorlamayı, daha fazlası ve daha iyisi için uğraşmayı... Artık her şeyi dünya çapında yapmamız gerekiyor ve ürettiğimiz hizmeti, piyasaya sürdürdüğümüz ürünü, yaptığımız yazılımı uluslararası alanda başarılı kılmak zorundayız. Ama sürat yaparken dengemizi korumazsak bu yolun sonunda bizi kaza ve felaketlerin beklediğini de çok iyi biliyoruz. İşte o “dengeyi” bizim için simgeleyen unsur da sürdürülebilirlik.

Sürdürülebilirlik temasını hepimiz önce “iklim değişikliği” boyutunda algılıyorz çünkü 2050 yılında İstanbul da dahil olmak üzere birçok dünya metropolünün su altında kalacağı gerçeğiyle karşı karşıyayız. Yani önümüzde ölümcül bir tehdit var... Dünyamızı korumak için hep birlikte ve her gün mücadele etmeliyiz.

Diğer yandan bizim EGİAD olarak ele aldığımız şekliyle bu temanın kurumsal ve kişisel boyutları da var. Şirketlerimiz, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri

açısından da sürdürülebilirlik hayati bir kavram çünkü çalışanlarına, üyelerine ve paydaşlarına bir amaç sunmayan kuruluşların ayakta kalamayacağını artık biliyoruz. Neye hizmet ettiği konusunda bizi ikna edemeyen, doğruyu savunduğu ve uyguladığı konusunda bize güven vermeyen, liderlik mekanizmalarıyla bize ilham verip insani yönümüzü harekete geçirmeyen organizasyonlarda yer almak istemiyoruz. Bir fabrikanın üretim yapabilmek için nasıl makinalara ihtiyacı varsa, kuruluşlarımızın da sürdürülebilir olmak için kalplerimize, yüreklerimize ihtiyacı var.

Bireysel olarak da sürdürülebilirlik tam bu noktada başlıyor çünkü her şey hayatımızla ne yapmak istediğimize

bağlı. Bu soruyu kendimize sorup yanıt almadan, gerçek anlamda üretmemiz ve potansiyelimizi zorlamamız mümkün değil. Amaç ve anlam arayışımız her gün artarak sürüyor. Tutkuyla bağlandığımız hedeflere, yürekten inandığımız misyonlara, içtenlikle savunduğumuz değerlere ihtiyacımız var. Bunları aramaya her gün devam etmemiz gerekiyor çünkü aksi durumda mutluluk ve başarıyı yakalayamıyoruz.

Hem kuruluşlar hem de bireyler için sürdürülebilir başarıyı getiren ortak bir anahtar olduğuna inanıyoruz, o da girişimcilik. Yalnız iş hayatında değil, sosyal girişimciliği ve insanın kendi iç dünyasındakileri de dahil ederek. Evet girişimciler tarafından yeni işler

kurulması ülkemizi güvenli ve müreffeh bir geleceğe taşıyacak en önemli unsurlardan biri, ama şirket içi girişimcilik ve bunun önünü açan şirketler de öyle; 40 yaşında yeni bir üniversiteye başlayan, bir enstrüman çalmak veya yeni bir dil öğrenmek için girişimde bulunan birey de... Girişimcilik konusunu da birazdan başlayacak "İzmir Girişimcilik Endeksi Raporu" 'nun lansmanıyla hep birlikte ele alacağız. EGİAD ile İstanbul Ekonomik Araştırma tarafından ortak yürütülen ve bir ilk olan bu araştırma, bölgemizin girişimcilik konusundaki fotoğrafını bize sunacak ve bundan sonraki stratejik planlamamızı kentün bütün bileşenleriyle nasıl yapmamız gerektiğine ışık tutacak.

Konuyu nasıl ele aldığımızı paylaştıktan sonra, şimdi de sizlere, kendi gördüğüm kadarıyla sürdürülebilirliğin önündeki en büyük engeli sunmak isterim: BEN!.. SİZ! En büyük engel biziz...

İki farklı boyutta risk oluşturuyoruz: Birincisi tek başımıza olduğumuz ve hiç kimse tarafından izlenmediğimiz ortamda. Nasıl hareket ediyoruz? Yere çöp atıyor, kâğıt israf ediyor veya suyu açık mı bırakıyoruz? Aldığımız yatırım kararı içindeki enerji sarfiyatını veya daha kötüsü iş sağlığı ve güvenliğini hesaplıyor muyuz? Birlikte hareket ettiğimiz arkadaşlarımızın ne düşüneceklerini önemsemeden karar alıyor muyuz?

Adını koymak gerekirse "birinci engel" bizim kendi değer yargılarımız ve vicdanımız. Çok da zorlu bir alan çünkü kimse kimseye müdahale edemiyor... Yapılabilecek tek şey ilham vermek, eğitmek, anlatmak, doğruyu alkışlamak ve desteklemek. Ama belki de en önemlisi yanlışa karşı savaşı tek başına bırakmamak. Böylece doğruya ve daha iyiye doğru güçlü bir şekilde kol kola ilerlemek.

Bireyselden sonra bizim sürdürülebilirlik kavramına engel teşkil ettiğimiz diğer nokta ise, 2 kişi olduğumuz durum. Örneğin iyi tanımadığımız kişilere karşılık ve

Birbirimize olan güvenimiz, kişilere, kurumlara, sisteme hatta kendimize olan güvenimiz erozyona uğradıkça iş birliği yapamaz hâle geliyor, kısıp kalıyor ve güçsüzleşiyoruz. Oysa bu gidişata engel olmak bizim elimizde. Yaptığımız bilinçli seçimler, sağduyu ve sağlam hedeflerle, kendimizde, kurumumuzda ve toplumumuzda güvene katkı yapabilir, iş birliği hissini büyütebiliriz

çekişme hissi mi besliyoruz, yoksa onlara karşı meraklı ve iyimser miyiz? Sıranın önüne geçme eğiliminde miyiz yoksa hep birlikte en hızlı ve sağlıklı şekilde mi sonuca ulaşmayı tercih ediyoruz? Diğer kişi bizim gözümüzde olası bir rakip mi yoksa potansiyel bir takım arkadaşı mı? Ortak amaç bulmak için mi çabalarız yoksa hemen çıkar çatışmaları mı başlar?

Çatışmaları yönetmek için medeniyetin bir önceki yanıtı güçler ayrılığı ve denetlemeydi. Yani örneğin yürütme gibi bir gücü teslim ettiğimizde, bunun "mutlak güce" dönüşmemesi için yasama ve yargı gibi başka kurumlar tarafından denetlenmesiydi bildiğimiz formül. Şimdiyse buna bir katman daha ekliyor ve "iş birliği" diyoruz.

Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin 17. maddesinde "Amaçlar İçin Ortaklıklar" başlığı altında ele alınan iş birliği kavramı, bireysel alanda bu kavramı benimseyerek, yani rekabetten önce ortaklık alanlarına bakarak, kurumsal alanda da yıkıcı ve yarışmacı bir anlayıştan yardımlaşmaya doğru ancak hep birlikte hareket ederek geçilebileceğini anlatıyor.

Karşılıklı güven sayesinde iş birlikleri filizleniyor, birbirine güvendikçe de refah artıyor. Ama nasıl yiyeceklerimizi titizlikle seçiyor, boğazımızdan geçecek her şeyin sağlıklı olmasına özen gösteriyorsak, düşünce kaynaklarımız için de aynı şeyi yapmamız gerek; zira tedirginliği-şüpheli-korkuyu körükleyen ve başka birilerinin amacına hizmet eden kaynakların aklımızdan içeri girmesini engellemeliyiz. Sohbet ettiğimiz kişilerden konuşmalarını dinlediğimiz kanaat önderlerine, takip ettiğimiz sosyal medya hesaplarından düzenli izlediğimiz haber kanallarına kadar her konuda kılı kırk yarmalıyız. Nereden besleneceğimizi titizlikle seçmek, düşüncelerimizi yönlendiren etkenleri şansa bırakmamak çok önemli.

Çünkü buradaki hedef, o diğer kişiyle bir araya geldiğimizde birbirimize güvenmemizi engellemek! Birbirimize olan güvenimiz, kişilere, kurumlara, sisteme hatta kendimize olan güvenimiz erozyona uğradıkça iş birliği yapamaz hâle geliyor, kısıp kalıyor ve güçsüzleşiyoruz. Oysa bu gidişata engel olmak bizim elimizde. Yaptığımız bilinçli seçimler, sağduyu ve sağlam hedeflerle, kendimizde, kurumumuzda ve toplumumuzda güvene katkı yapabilir, iş birliği hissini büyütebiliriz. Bizi sürdürülebilir geleceğe götüren yolun ilk adımı, etrafımızda bir güven ortamı oluşmasına katkı vermek.

Kendimizle mücadelemizi kazandığımız, karşımızdakiyle de mücadele etmeden önce bilinçli bir

şekilde iş birliğini seçtiğimiz anda dönüşüm başlıyor. Ruhumuzda, aklımızda, şirketimizde, toplumumuzda ve en nihayetinde dünyadaki dönüşüm. İklim kriziyle yok olmamak için yeşil dönüşüme, büyüyen nüfusu besleyip hayatta kalabilmek, kaynaklarımızı verimli kullanabilmek için dijital dönüşüme ihtiyacımız var. Ama bunları mümkün kılacak asıl unsur toplumsal dönüşüm. İşte bu noktada da biz Türk toplumu olarak büyük bir rekabet avantajına sahibiz, çünkü daha geçen hafta 10 Kasım'dı, Sevgili Atamızı ülke çapında ve milyonların saygısıyla yâd ettik. Dünya tarihinin gördüğü en büyük dönüşümlerden birini biz başarılı daha 100 yıl olmadı! Ve ne mutlu ki bu dönüşüm için gerekli olan vizyon "kültürümüzü çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarmak" bize hâlâ yön

gösteriyor. Aynı zamanda "misyon" da Cumhuriyetimizin 2. Yüzyılına girerken hâlâ güncel ve geçerli: "... birinci vazifem Türk istiklalini, Türk Cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir".

Dinamizm ve sürdürülebilirlik temasını nasıl gördüğümüzü, zirvemizi nasıl hazırladığımızı ve buradan da elde edeceğimizi EGIAD olarak nasıl kullanacağımızı sizlerle bu şekilde paylaşmak istedim. Tertemiz hislerle ve bir arada kalarak daha iyi bir gelecek yaratacağımıza dair kesin bir güvenle sizleri selamlıyor, bugün lütfedip değerli katılımlarınızla zirvemizi onurlandırdığınız için EGIAD adına sizlere teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. ■

Ceren Sertdemir Yavuz

Dönem tamamız olan "Sürdürülebilirlik" konusu günümüzün en çok karşılaşılan, araştırılan ve merak edilen bir kavramı olarak karşımıza çıkmaktadır. Buradan yola çıkarak "iş dünyasına ne kadar katkı sağlayabiliriz?" "Sürdürülebilirlik kavramını etkin bir şekilde anlatıp nasıl hayata geçirtebiliriz?"i düşünerek bu zirveyi hayal ettik. Günümüz iş dünyasında; daha iyi bir yaşam, daha gelişmiş bir ekonomi ve tüketmeden üretmek kavramını yerleştirmek ve anlatmak başlıca hedefimiz olmalıdır. Bu doğrultuda kendi dallarında uzman kişileri özenle seçtik. Sürdürülebilirlik uygulamalarında örnek teşkil edecek belirli firmaların değerli yöneticileriyle yaptığımız bu zirvedeki sürdürülebilirlik panelinin faydasını uzun vadede kesinlikle göreceğimizi ve farkındalığımızın büyük ölçüde bu zirve sonunda arttığını düşünüyorum. Bu zirvenin hepimize farklı bir bakış açısı kazandırıp, sürdürülebilirlik konusundaki yetkinliğimize katkı sağlayacağından hiç şüphem yoktur.

Ece Elbirlik Ürkmez

Genç iş insanları olarak etki alanlarımız çok geniş, müşteriler-tedarikçiler-finansörler-kamu yetkilileri-çalışanlarımız gibi geniş bir ilişki ağı parmaklarımızın ucunda... Farkında olmasak da bir nevi bir süper güç sahibiyiz ve her birimiz birer süper kahraman olabiliriz. Dünyayı kurtarmasak da çevremizde bulunan bir sorunun çözümüne farklı ölçeklerde katkılarda bulunabiliriz. Biliyoruz ki sorunlar her yerde... İşte bu düşünceden yola çıkarak toplum panelimizde günümüz kahramanlarından örneklerle tanışmak istedik. Onlar hangi konuları sahiplenmişler, gelişim için nasıl harekete geçmişler ve hatta toplulukları harekete geçirmişler? Bizler kendi sosyal potansiyelimizi gerçekleştirmek için hangi yolları izleyebiliriz? Unutmayalım ki her gün gerçekleştirdiğimiz aksiyonlar içerisinde yaşadığımız toplum üzerinde izler bırakıyoruz ve bu izlerin olumlu etkiler yaratması bizim elimizde. Madem geleceğin toplumunu bizler şekillendireceğiz, bu göreve birlikte hazırlanalım. Oturumumuzda, alfabetik sıra ile, 15 yaşındaki iklim aktivisti Atlas Sarrafoğlu, akademisyen ve sosyal girişimci Itir Erhart ve Bilim Virüsü kurucusu Şule Yücebiyik bizlerle tecrübelerini ve geleceğin toplumu ile ilgili değerli görüşlerini paylaştılar.

Eyüpcan Nadas

İster kabul edelim ister etmeyelim insanlığın geleceğini önemli derecede – belki de hiçbir dönemin etkilemediği kadar - etkileyen bir dönemden geçmekteyiz. Tarihin başlangıcı olarak kabul edilen yazının bulunması temelde bilginin ileriki nesillere taşınmasını sağlayan muazzam bir araçtı. Günümüzde bu bilgi paylaşımının anlık hale gelmesini sağlayan global internet ve bu hızlı bilgi paylaşımının sonucu olarak kolektif bilinçle ve yüksek bir ivmeyle gelişen teknolojiler sonucunda bulunduğumuz yüzyılın gelecekte yeni bir çağın başlangıcı olarak tanımlanacağını düşünmek hatalı bir yaklaşım olmayacaktır.

Üretim teknolojilerinden, pazarlama teknolojilerine, finansman teknolojilerinden, insan hayatını kolaylaştıran bireysel uygulamalara, insanlığın sosyal iletişim becerilerini yeniden dizayn eden sosyal teknolojilere, insanlığın eğitimine her geçen gün ihtiyacı azalan ve kendi kendine öğrenmeye başlayan makinelere, adapte olmakta bazen sorunlar yaşadığımız pek çok teknoloji kaynaklı dönüşümün etkisi

altındayız. İnsanoğlu artık sadece işe yarar aletler üretmiyor aynı zamanda her an herkes ortak bilincimiz olan “Dijital Evrene” bilgi pompalıyor.

İnsanlık geçtiğimiz yüzyılda seri üretmeyi öğrendi ancak seri üretmek için seri tüketmeye başladı. Bu sistem hammaddenin sonsuza kadar bulunamayacağı, ekonomik, sosyal ve kültürel olarak sürdürülebilir bir toplum yaratmadığı ve bu tüketim hızının insanlığı her türlü konuda kıtlığa doğru sürüklediği gerçekliğiyle sert bir şekilde yüzleştirmeye başladı.

Bu noktada EGİAD Gelecek Panelinde, Gelecek için Sürdürülebilirlik Zirvesinin en önemli yapıtaşlarından birisini geleceğin teknolojilerini öngörmeye çalıştık ve sürdürülebilir geleceğin vazgeçilmez destekçisi olan teknolojiler üzerine alanında öncü isimlerden keyifli ve önemli bilgiler aldık.

Dr. Fatih Mehmet Sancak

Değerli EGİAD Yarın Okurları;
"Ekonomik ve sosyal yaşamın tüm alanlarında sürdürülebilir ve üstün değer yaratan lider sivil toplum kuruluşu olmak" vizyonumuzla yön verdiğimiz çalışmalarımız kapsamında "Gelecek İçin Sürdürülebilirlik Zirvesi" ile iş dünyasını, paydaşlarımızı ve gençlerimizi bir araya getirmekten mutluluk duyduk.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmak için başta iş dünyası olmak üzere toplumun tüm kesimlerine önemli roller düşmektedir. Bizler bugünümüz ve yarınımızda "Sürdürülebilir" bir dünya için yüksek kararlılıkla ve azimle çalışmaya devam ediyoruz. Yaşamın her alanında önemi her geçen gün artan "Sürdürülebilirlik" konularına olan farkındalığı daha da artırmak, bilgi paylaşımlarıyla bilincin geliştirilmesini desteklemek amacıyla EGİAD olarak konusunda uzmanları ve iş dünyası temsilcilerini "Gelecek İçin Sürdürülebilirlik Zirvesi" ile sizlerle buluşturmuş olmanın sevincini yaşıyoruz.

Organizasyonların topluma sadece ekonomik fayda sağlama konusunda değil, aynı zamanda sosyal ve çevresel açıdan da sorumlulukları olduğuna dikkat çektiğimiz "Sürdürülebilirlik", "Geleceğin İş Dünyası", "Toplum" panellerimizin yanı sıra "İzmir Girişimcilik Endeksi Raporu Lansmanı", "Siber Dayanıklılık", "Modern Zamanlar, Değişen Beklentiler" konularında konuların uzmanlarından aldığımız değerli bilgilerle geleceğimize yatırım yapmak üzere bir iz bırakmayı hedeflediğimiz zirvemizi özverili çalışmalar sonucunda 500 fiziki, 2000 online katılımcımız ile başarıyla tamamladık.

Gelecek İçin Sürdürülebilirlik Zirvesi'nin gerçekleştirilmesi için emek veren herkese, panelistlerimize, moderatörlerimize ve tüm katılımcılarımıza teşekkür ediyorum.

Kaan Özhelvacı

20. yüzyılın sonlarına doğru bilgi iletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı değişimler, işletmeleri iş yapış şekillerinde ve stratejilerinde birtakım değişiklikler yapmaya zorlamıştır. Gelecek, sürekli olarak değişen ve yeniden şekillenen bir dinamik haline geldi ve iş dünyası da bu yeniliklerden en çok etkilenen alanlardan biri konumunda.

McKinsey Global Institute tarafından yapılan araştırma, bazı mesleklerin kaybolmasıyla beraber, otomasyon, yapay zekâ ve robotik ilerlemeler sayesinde pek çok yeni iş türünün de ortaya çıkacağını göstermektedir.

Araştırmanın sonucu, üst düzey beceriler olarak tanımlanan; teknolojik, sosyal veya duygusal yetilere sahip kişilerin iş ortam ve çevrelerinde talep göreceğini göstermektedir.

Bu özellikleri gerektiren işlerin giderek daha önem kazanacağı, diğer bir yandan el maharetine ve fiziksel becerilere bağlı olarak yapılan işlerin ise daha az talep göreceği yine araştırmanın sonuçlarından biri olarak sunulmaktadır.

Diğer bir yandan insanları fizik ve zamanın sınırlarının ötesinde yeni dünyalara götüren teknolojiler olan XR (genişletilmiş gerçeklik) ve metaverse dünyası günümüzde en çok konuşulan konuların başında geliyor. Kimileri artık tüm sektörlerin bir dönüm noktasında olduğuna ve iş dünyasının da artık buna göre harekete geçme zamanının geldiğine inanıyor. Bu değişimin toplum ve iş dünyası üzerindeki etkisi hakkında uzmanların görüşleri de her kesimden insana yol göstermesi açısından oldukça değerli.

Tüm bu gelişmelere pozitif etki ve ek olarak yaşanacak en büyük değişikliklerden bir tanesinin de kadınların iş dünyasındaki yerinin göz ardı edilemeyecek şekilde büyümesi olacağını söyleyebiliriz.

16 Kasım'da yapılması planlanan EGİAD Gelecek için Sürdürülebilirlik Zirvesi'nin Geleceğin iş dünyası panelinde; yeni nesil çalışan ve tüketicilerden teknolojik modellere, büyük veriden geleceğin liderliğine kadar pek çok konuyu kapsamlı olarak ele almayı ve alanında uzman isimlerin konuşmalarında geleceğe dair sürdürülebilir strateji oluştururken yararlanabileceğiniz çok önemli bilgiler ve öngörüler paylaşılıyor olacaktır.

Vergi ve Torba Yasa Üzerine

Vergi bilinci ve gönüllü vergi uyumu arasında çok yakın ilişki olduğu muhakkaktır. Vergilendirmede hem mükellef hem de devlet açısından en iyi sonucu elde etmeye yönelik olarak yapılacak çalışmalarda ve oluşturulacak vergi ve maliye politikalarında belirtilen unsurların dikkate alınması oldukça önem taşımaktadır.

Halil Nadas

EGİAD Fahri Üyesi ve
Aktif Danışmanlık Kurucu Ortağı

İnsanlık tarihinin en ilkel örgütlenme biçiminden başlayarak, siyasi bir toplum haline gelmesine kadar olan süreçte ortaya çıkan toplumsal ihtiyaçlar; bireylerin yaratmış oldukları değerlerin bir kısmını devlete vermeleri veya devletin bunlara el koyması ile finanse edilmiştir. Önceleri din ve ahlak duygularıyla isteğe bağlı olarak devlete verilen iktisadi kıymetler, daha sonraları içinde zorunluluk olan kurallara bağlanmıştır.

Hepimizin yaptığı işteki kazancından veya harcamasından dolayı ödediği vergiler, Klasik maliyecilere göre, kişilerden kamusal harcamalarının karşılığı olarak cebri olarak istenen parasal bir yükümlülüktür.

Modern maliyecilere göre ise vergi, kişilerden kamu harcamalarını karşılamak, devletin ekonomik ve sosyal hayata müdahalesini sağlamak üzere cebri olarak doğrudan doğruya istenen bir parasal yükümlülüktür. Dolayısıyla modern maliyeciler, klasiklerden farklı olarak verginin sadece mali amaçla alınmadığını, aynı zamanda devletin ekonomik ve sosyal hayata müdahalede bulunmak amacıyla da alınabildiğini belirtmektedirler.

Vergi mükelleflerinin davranışları üzerine yapılan bir araştırmada, mükelleflere sorulan "Türkiye şartlarında vergiye en yakın tanım hangisidir" sorusuna verilen cevapta, mükelleflerin %39'u vergiyi devletin yapmış olduğu kamu hizmetlerinin karşılığı olarak

görmekteyken; kutsal bir ödev olarak görenlerin oranı %24,5'tir. Hiçbir ülkede hiçbir zaman vergi ödeyenlerin yüzde yüz gönüllü olarak ödediklerinden söz edemeyiz. Bu yüzdendir ki; Pek çok şirket vergi oranı düşük ülkelere yönelmekte pek çok insan bunu yapabildiği ülkelerde yan yollara saparak daha az vergi ödemeyi tercih etmektedir.

Vergi bilinci ve gönüllü vergi uyumu arasında çok yakın ilişki olduğu muhakkaktır. Vergilendirmede hem mükellef hem de devlet açısından en iyi sonucu elde etmeye yönelik olarak yapılacak çalışmalarda ve oluşturulacak vergi ve maliye politikalarında belirtilen unsurların dikkate alınması oldukça önem taşımaktadır.

Devletlerin genellikle gelir elde etmek için başvurdukları vergi düzenlemeleri ve vergi afları zamanla siyasi ve ekonomik kaygılarla hükümetlerin çok sık başvurduğu bir kurum haline gelmiştir. Vergi düzenleme ve affının sık tekrarı mükellef tutum ve davranışlarını etkilemiştir. Genel sonuçlarına baktığımızda da hiçbir zaman beklenen sonuçları yüzde yüz sağladığını söylemek mümkün olmamıştır.

7 Ekim 2022 tarihi itibarıyla TBMM gündemine giren "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ile sayıda vergi düzenlemesi yapılıyor. Kanun teklifi 52 maddeden oluşuyor ve yedisi vergi kanunu olmak üzere pek çok kanunda değişiklik yapılması öneriliyor. Önerilen düzenlemelerin tamamı vergi düzenlemesi olmasa da devletin gelirlerini etkileyen konular. Özellikle Bütçe açığının arttığı vergi gelirlerinin azaldığı bu dönemde bile yapılan bu düzenlemelerle pek çok kesimin seçim öncesi beklentileri karşılanmaya çalışılıyor.

Ne yazık ki söz konusu vergi yasasında üreten, kar eden vergi veren işletmeler için çok fazla güzel haberlerimiz yok. Bu kesimin beklentisi olan daha çok vergi ve kamu alacaklarının yapılandırılması, vergi affı/barışı kapsamındaki düzenlemeler bir başka torbanın içinden çıkarılacaktır diye umut ediyorum.

Halen Genel Kurulda görüşülmekte olan söz konusu Kanun Teklifi' nin gerekçesinde yapılmış öngörülen düzenlemeler;

- Çalışanlara yemek bedeli olarak yapılan günlük belirli bir tutarı(51 TL) aşmayan ödemeler, kullanım amacına bakılmaksızın doğrudan gelir vergisi istisnası kapsamına alınmaktadır.

Burada yeni bir şey yok aslında , Gelir Vergisi Kanunu'na göre çalışanlarınıza günlük KDV dahil 55,08 TL yemek bedelini yemek

Yenilenebilir Enerjide Vergi Teşviği Lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında apartmanların çatı ve cephelerinde kurulan elektrik üretim tesislerine 25 kW sınır dahilinde sağlanmış olan vergi teşvikinin sınırı 50 kW olarak yeniden belirlenmektedir.

çeki veya kartı olarak verdiğinizde bu tutarın tamamı gelir vergisinden istisna tutuluyor. Nakit ödediğinizde vergi ve sgk primi devreye giriyordu. Başta sanayi işletmeleri olmak üzere işyerlerinde yemek verilen çalışanlar açısından hiçbir şey değişmeyecek. İşverenin yemek vermek yerine bedelini ödemesi ve çalışanın alacağı nakdi yemek yardımıyla günümüz koşullarında karnını doyurabilmesi çok olası görünmüyor. Kaldı ki yemek çeki/kartları yolu ile kayıt altında olan sektör vergi gelirlerinden de vazgeçilmektedir.

- İşverenlerce çalışanların 1.000 Türk Lirasına kadar elektrik, doğalgaz ve ısınma giderlerin ödenmesi amacıyla sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisna edilmekte ve bu ödemelerin sigorta prim kesintisine tabi tutulmaması sağlanmaktadır.

İlk Ücret artışlarında işverenlerin bu Enerji gideri desteğini yapacakları ücret artış oranlarında dikkate alacaklarını ve buna göre artış yapacakları düşüncesindeyim.

- Yurt dışındaki onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabının ücretleri gelir vergisinden istisna edilmektedir. Bu düzenleme oldukça yerinde bir düzenleme olacaktır. Zira yurt dışında bu işleri yaparak gelir elde eden şirketlerin gelirleri vergilendirmeye dahil edilmez iken çalışanların gelirlerinin vergilendirilmesi kabul edilemezdi.

- Gerçek kişilere tanınan ve uygulama süresi 31/12/2022 tarihinde sona erecek olan bireysel katılım yatırımcısı indirimi uygulamasının süresi, 31/12/2027 tarihine kadar uzatılmakta ve ilgili yılda gelir vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılabilecek tutar güncellenmektedir.

- Sermayesi, işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı veya nakdi sermayenin dışında farklı unsurları da barındıran şirketlerin, sermayelerini azaltmaları durumunda, sermayenin hangi unsurunun ne kadar tutarda azalacağı ve azaltıma konu edilen bu unsurlar üzerinden nasıl vergileme yapılacağı hususu netleştirilmektedir.

Bu konu idare ile mükellefleri bir çok kez karşı karşıya getirmekte ve vergi yargısında gereksiz bir yığılmaya yol açmaktaydı, netleştirilmesi doğru olacaktır.

- Yabancı paralarını ve altın hesabı bakiyelerini Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüştüren mükelleflerin elde ettikleri faiz ve kâr payı gibi kazançlarına sağlanan kurumlar vergisi istisnası uygulamasının, 2022 yılı sonunda sona erecek olan uygulama süresi 2023 yılının sonuna uzatılmaktadır.

Kamuoyunda kur korumalı mevduat (KKM) olarak bilinen hesapların geri dönüşlerinin uzatılması ile Vergi avantajının

Küçük tutarlı alacaklarla ilgili yapılan icra takiplerinin sonlandırılması amacıyla yapılan bir diğer düzenleme ile de varlık yönetim şirketlerince takip edilen ve anaparası belli tutarı aşmayan alacakların, anaparasının yarısı Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanarak ödenmek suretiyle kalan kısmının, vekâlet ücreti, faiz ve benzeri ek yükümlülüklerin takibinden vazgeçilmesi sağlanmaktadır.

cazip kılınarak kurdaki hareketliliğin en azından 2023 sonrasına bırakılması hedeflenmektedir.

- Yenilenebilir Enerjide Vergi Teşviği
Lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında apartmanların çatı ve cephelerinde kurulan elektrik üretim tesislerine 25 kW sınır dahilinde sağlanmış olan vergi teşvikinin sınırı 50 kW olarak yeniden belirlenmektedir.

Ayrıca;

- Sosyal Güvenlik Kurumuna gayrimenkullerin elektronik ortamda satışı da dahil olmak üzere her türlü satışı ve diğer iş ve işlemlerin yürütülmesine ilişkin düzenleme yapma yetkisi verilmektedir.

- Öğrenim kredisi alan öğrencilerin; Borçlarının faizleri silinecek ve borçlarını iki yıl sonra başlayarak kredi aldığı süre ve miktarda ve aylık dönemler halinde ödemelerine imkân tanınmaktadır.

- Evrensel posta hizmeti gelirlerinin yılda bir kez hesaplanarak ödenmesi, böylece hizmet sağlayıcılarına kolaylık sağlanmaktadır.

- Elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelik sözleşmelerinden kaynaklanan küçük tutarlı borçların, icra takiplerinin sonlandırılmasını özendirmek amacıyla bu alacakların "değersiz alacak" kategorisine alınması ve işletme kayıtlarından çıkarılabilmesi sağlanmaktadır.

- Küçük tutarlı alacaklarla ilgili yapılan icra takiplerinin sonlandırılması amacıyla yapılan bir diğer düzenleme ile de varlık yönetim şirketlerince takip edilen ve anaparası belli tutarı aşmayan alacakların, anaparasının yarısı Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanarak ödenmek suretiyle kalan kısmının, vekâlet ücreti, faiz ve benzeri ek yükümlülüklerin takibinden vazgeçilmesi sağlanmaktadır.

- Anayasa Mahkemesinin

Bütçe Kanunlarının taşıtların cinslerinin ve bedellerinin yıl içerisinde belirlenmesine kararı doğrultusunda Taşıtlar Kanununda değişiklik yapılması,

- 65 yaşını doldurmuş yoksul yaşlılar ile engellilere bağlanmakta olan yaşlı ve engelli aylıkları ile ilgili ödemeler gerçekleştirildikten sonra kişilerin ölüm, gelir değişikliği, engel durumu değişikliği gibi sebeplerle durumdanda değişiklik olduğunun tespit edilmesi nedeniyle yapılan yersiz ödemelerden kaynaklı alacaklar ve bunların ferilerinin terkin edilmesi,

- Üniversitelerin tıp ve diş hekimliği fakültelerinin son sınıf öğrencilerine öğretim üyesi rehberliğinde yaptıkları uygulama çalışmaları karşılığında net asgari ücretle endeksli ödeme yapılması imkânının sağlanması,

- Bankacılık sektörü ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun denetim ve gözetimine tabi diğer finansal kuruluşlara dönük düzenlemeler

- Kamu üniversite sağlık hizmeti sunucularının finansal sürdürülebilirliğinin desteklenmesine dönük düzenlemeler,

- Kaçak akaryakıtın il özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlık yerine yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına teslimi ve kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin düzenleme yapılması,

- Eşya piyngosu ve çekiliş düzenlemek üzere Milli Piyango İdaresinden alınan izinler dışında faaliyet gösterenlere uygulanacak yaptırımlar getirilmesi,

- 666 sayılı KHK avukatlık vekâlet ücreti düzenlemesi,

- Finansal tabloların güvenilirliğinin, işletmelerin faaliyetleri ile ilgilenen kişi ve kuruluşların işletmeler hakkında doğru bilgi edinmelerinin sağlanması açısından karmaşıklığın giderilmesi amaçlı KHK denetim ve yaptırımları ile ilgili düzenlemeler,

- COVID-19 salgını ile ilgili 11/3/2020 tarihinden itibaren verilen idari para cezalarının tahsilinden vazgeçilmesi yine salgın sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan tüm fazla ödemelerin terkin kapsamına alınması,

- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Yönetim Kurulu özel sektör temsilci sayısında turizm tesisleri sayıları göz önünde bulundurularak bölgelere göre değişiklik yapılması ve artırılması,

- Turizm payı alınan mükellefler ile bu mükelleflerden alınan pay oranlarının yeniden düzenlenmesi,

- Perakende Ticaretin Düzenlenmesi ile ilgili idari para cezasının tutarlarının güncellenmesi, amaçlanmaktadır.

Elbette ki gerek ekonomik gelişmeler ve gerekse ülkelerin beklenmeyen durumları karşısında vergi düzenlemelerine ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak bu düzenlemeler yapılırken yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirenlerin cezalandırılması ve vergi ödeme isteklerinin azaltılmaması gerekmektedir. Vergi Gelirleri olmaksızın bir devletin kamusal işlevlerini yerine getirmesi imkansızdır. Ancak verginin adaletli alınması, Üretim ve İstihdamın arttırılarak ülke GSMH artması ve sonuçta vergi gelirlerinin artışı ulusal refahımızın ve gelişmişliğimizin de artmasını sağlayacaktır. Hepinize okumanızı önereceğim Sevgili Ozan Bingöl 'ün Kontrolsüz Güç /Vergilerimiz nerede kitabında yazdığı gibi.

Her bir vatandaş bu soruyu mutlaka sormalıdır. Çünkü bu ülkeye gerçek demokrasi; neye ne kadar vergi ödediğini bilen, bunun farkında olan ve ödediği her kuruş verginin nerelere harcandığının hesabını soran bir toplum ile gelecektir. ■

yalın ve soft form

Lead'in tasarımındaki zarif ve akıcı çizgileri, yönetici çalışma alanları için mükemmel bir tamamlayıcı niteliğindedir.

serter

Yeşillik Cad. No:189/5 Karabağlar

0 232 274 52 52

burotime.com

bürotime

EGİAD İş Dünyası Almanya'yı Hedefledi

Türkiye ve Almanya arasındaki ikili ticaret hacmi son yıllarda hızla artarak, 2016 yılında toplam 37,3 milyar EUR ile yeni bir rekor seviyeye ulaşırken, Almanya'nın Türkiye'ye yaptığı ihracattaki en önemli payı otomobil ve otomobil yan sanayi ürünleri ile makine ve kimyasal ürünler oluşturdu. Türkiye'den ithal ettiği ürünler arasında tekstil ve deri ürünleri, otomobil ve giderek artan miktarlarda gıda ve makineler de başı çekmekte.

Türkiye'nin açık ara en önemli ekonomi ortağı Almanya, EGİAD'ın yakın markajına girdi. Dünya piyasalarına açılan önemli kapı olarak Avrupa sanayi ve ticaretinin merkezi ülkesi olan Almanya, EGİAD'lı iş dünyası tarafından bu yılın ziyaret listesinde yerini aldı. Gelecek aylarda ülkeye bir iş gezisinde bulunacak olan Ege Genç İş İnsanları Derneği, "Almanya'da İş Yapmak" başlıklı toplantı düzenleyerek, ziyaret öncesi TD-IHK Türk Alman Sanayi ve Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Süreyya İnal ve TD-IHK Genel Sekreteri Okan Özoğlu'nun da katılımlarıyla ülkede yatırım olanaklarını değerlendiren bir etkinlik düzenledi.

Avrupa'nın ortasında bulunan merkezi konumuyla Almanya Türk iş dünyasının en çok rağbet ettiği ülkelerin başında gelmekte. Avrupa ile yapılan ticari anlaşmaların büyük bir kısmını Türkiye ve Almanya arasındaki yakın ekonomik ilişkiler oluştururken, 19. yüzyıldan beri süregelen dostane ve geleneksel ilişkiler, son 60 yılda artarak yoğunluk kazandı. Buna hem Türkiye'de çok sayıdaki Alman şirketin yatırımlarının hem

de Türk kökenli Almanlar veya Türk vatandaşları tarafından Almanya'da kurulan on binlerce şirketin etkisi büyük oldu. Almanya'daki ekonomik gelişmeye büyük katkısı olan bu şirketler yüzbinlerce insana iş imkânı yaratırken, bu şekilde Almanya Türkiye'nin açık ara en önemli ekonomi ortağı olarak da ilk sırada yerini aldı. Türkiye ve Almanya arasındaki ikili ticaret hacmi son yıllarda hızla artarak, 2016 yılında toplam 37,3 milyar EUR ile yeni bir rekor seviyeye ulaşırken, Almanya'nın Türkiye'ye yaptığı ihracattaki en önemli payı otomobil ve otomobil yan sanayi ürünleri ile makine ve kimyasal ürünler oluşturdu. Türkiye'den ithal ettiği ürünler arasında tekstil ve deri ürünleri, otomobil ve giderek artan miktarlarda gıda ve makineler de başı çekmekte. 1980'den beri Almanya, yaklaşık 14,5 milyar USD değerindeki yatırım hacmiyle Türkiye'de en büyük yabancı yatırımcılar arasında yer alırken, Türkiye'de Alman sermaye ortaklığındaki Türk ve Alman şirketlerinin sayısı da 7.150'ye ulaştı. Bu şirketlerin faaliyet alanları sanayi üretiminden, satış ve hizmet sektörünün her türlü alanı ile küçük ve büyük işletmelerin yönetimine kadar uzanmakta. Tüm bu açılardan Türk iş dünyasının en çok rağbette bulunduğu ülkelerin başında gelen Almanya, EGİAD'lı iş dünyası için yatırım avantajı olan ülke olarak masaya yatırıldı.

Söz konusu iş gezisi öncesi dernek merkezinde düzenlenen toplantının açılış konuşmasını yapan EGİAD Başkan Vekili Dr. Fatih Mehmet Sancak, EGİAD olarak dış ticareti; yabancı ülkelerde yatırımı ve ülkemize yabancı sermaye gelmesini oldukça önemsediklerini belirterek, "Bir EGİAD geleneği olarak yılda bir kere mutlaka yurtdışı ticaret heyeti planlıyoruz. 21 Kasım tarihinde de Berlin İş Gezimizi İZTO ile birlikte organize ettik. Oldukça zengin bir program bizi bekliyor. Berlin programını birlikte oluşturduğumuz TD-IHK Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası ile yaptığımız toplantılar bizi bugünkü etkinliğe taşıdı.

Berlin seyahatimize 2 aydan fazla bir süre var; bu geziye planlı bir şekilde hazırlanıyoruz. Dolayısıyla bugün tohumu atılacak yeni iş fikirlerimizi geliştirerek Berlin'e çok daha hazırlıklı gidebiliriz" dedi. TD-IHK'nın, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Alman Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (DIHK) arasında imzalanan protokol sonucu, 2003 yılında kurulduğunu hatırlatan EGİAD Başkan Vekili Dr. Fatih Mehmet Sancak, "TD-IHK Türkiye ve Almanya arasında gelişen her türlü ticari konuda şirketler, resmi kurumlar ve sivil toplum örgütleri için bir temas noktası ve arabulucu olarak rol oynamaktadır. Almanya ülkemizin en büyük ticaret ortağı ve en fazla ihracat gerçekleştirdiği ülkedir. Bu yüzden, tarihsel arka plandan hareketle bugünkü Almanya-Türkiye arasında ticari ve kültürel ilişkiyi okumak, Almanya'nın Türkiye için Türkiye'nin de Almanya için önemini anlaşılır kılmaktadır. Almanya-Türkiye ilişkilerindeki pozitif deneyimler özellikle ekonomik dinamizmin de istikrarlı bir şekilde işlemesini mümkün kılabilmektedir." diye konuştu. ■

EGİAD Belçika Pazarında

Avrupa Konseyi
Parlamenteler Meclisi
2022 Avrupa Ödülüne bu yıl
İzmir'i layık görüldüğünü
ifade eden Cumalioğlu,
"Bu ödül her yıl Avrupa
idealini desteklemede
en faal şehre veriliyor.
Avrupa değerlerini bu
denli benimsemiş bir kent
olarak AB başkentinde
şehrimizin uluslararası iş
birliklerini güçlendirecek
görüşmeler yapabilecek
İzmir'in kent diplomasisi ve
faaliyetlerini birinci ağızdan
aktarabileceğiz.

EGİAD Dış Ticaret Elçileri kapsamında yurtdışı ile işbirliği, ortaklık ve iş gezilerine önem veren Ege Genç İş İnsanları Derneği son olarak Belçika ile işbirliği için kolları sıvadı. Türkiye'nin 17. büyük ticaret ortağı Belçika ile ticari bağlantıların geliştirilmesine öncelik veren Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Dış Ticaret Elçileri Projesi dahilinde, hedef pazarları arasına Avrupa Birliği'nin (AB) merkezi Belçika'yı aldı. Belçika'nın ekonomisi,

coğrafi konumu, gelişmiş ulaşım ağı ve çeşitli endüstriyel ve ticari yapılarının masaya yatırıldığı etkinlikte, iki ülke arasındaki ticaret hacminin artırılması hedeflendi. Dernek Merkezinde gerçekleşen "Invest in Brussels" başlıklı toplantıya, EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ev sahipliği yaptı. Yönetim Kurulu üyesi ve Belçika Dış Ticaret Elçisi Pınar Berberoğlu'nun katkılarıyla gerçekleşen organizasyona; Brüksel Bölgesi Ekonomi ve Ticaret Ateşesi Stefano Missir

di Lusignano, Brüksel Bölgesi Ticaret ve Yatırım Temsilcisi Müge Kaçar, Belçika Türkiye Ticaret Odası Başkanı Tuğrul Şeremet, Brüksel Barosu Avukatı ve Yatırım Uzmanı Başar Yılmaz, Brüksel Barosu Avukatı ve Yatırım Uzmanı Burak Karakaya, IZFAŞ Uluslararası İlişkiler Koordinatörü Tuğçe Cumalioğlu konuşmacı olarak katıldı.

Belçika'ya ihracatta motorlu taşıtlar, yedek parça ve aksesuarları, çinko cevheri, mücevher eşyası, tekstil ürünleri, makine ve teçhizat, plastik ürünlerinde ilk sıralarda yer alan Türkiye, ithalatta ise dökme demir, petrol yağları, etilen polimer, ilaç sanayi, kimya ve ilişkili sanayi ürünleri, plastik, otomobil parçaları kısmında önemli yer tutmakta. Sanayi, liman, kanal, demir yolu ve otoyol altyapıları ile Avrupa'nın en gelişmiş ekonomileri arasında yer alan Belçika, tekstil, demirçelik, rafinaj, gıda işleme ve üretimi, kimyasal sanayi, ilaç, otomobil, elektrik elektronik ve makine üretimi ile EGİAD'lı genç iş dünyasının markajına girmeyi de başardı.

Toplantının açılış konuşmasını yapan EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Türkiye'nin 17. büyük ticaret ortağı Belçika ile ticari bağlantıları geliştirmeye öncelik verdiklerini dile getirerek, Dış ticaret Elçileri kapsamında yurtdışı ile ortaklık ve iş birliklerini hızlandırdıkları kaydetti. EGİAD üyelerinin % 60'ının yurtdışı ile ortaklık, dış ticaret ve benzeri şekillerde işbirlikleri bulunduğunu hatırlatan Yelkenbiçer, "İki ülkenin ticari bağlantılarının geliştirilmesi konusunda önemli rol almayı hedeflemekteyiz. Dünya ticaretine bağlı olan ülkeler arasında Avrupa topluluğunun kurucu devletlerinden biri olan Belçika, ihracatının dörtte üçünü diğer AB ülkeleri ile gerçekleştirmekte ve AB ülkelerinin ekonomilerinin birbirleri ile entegre olmasını desteklemektedir. Türkiye Belçika'ya 2021 yılında 4,9 milyar dolarlık ihracat yaparken Belçika'dan 5,6 milyar dolarlık ithalat yapmıştır.

Stefano Missir di Lusignano
Brüksel Bölgesi Ekonomi ve Ticaret Ateşesi

Tuğçe Cumalioğlu
IZFAŞ Uluslararası İlişkiler Koordinatörü

Dünyanın en büyük 25. ekonomisi olan Belçika, Batı Avrupa'nın merkezinde bulunması ve çok kültürlü yapısı dolayısıyla stratejik bir avantaja sahiptir. Avrupa'daki diğer ülkelere ulaşım ve iletişim açısından gelişmiş bir altyapıya sahip olan Belçika, ulaşım ve lojistikte liman, karayolu, havayolu ve demiryolu ağı ile çevre ülkelerin sanayileriyle entegre olmuş durumdadır. Belçika, Dünya Bankası "İş Yapma Kolaylığı" endeksinde 46. sırada yer almaktadır ve EGİAD'ın iş kültürü açısından da yakın markajındadır" dedi.

EGİAD'DAN AVRUPA'YA DIŞ TİCARET ELÇİLERİ

Türkiye ile Belçika arasındaki kadim dostluk ve yakın ilişkinin yüzyıllardır devam ettiğini dile getiren Yelkenbiçer, "Belçika Krallığı ile Osmanlı İmparatorluğu arasında diplomatik ilişkiler 1838 yılında tesis edilmiştir. Bu tarihsel arka plandan hareketle bugünkü Belçika-Türkiye arasında ticari ve kültürel ilişkiyi okumak, Belçika'nın Türkiye için Türkiye'nin de Belçika için önemini anlaşılır kılmaktadır. Belçika ve Türkiye ilişkilerindeki pozitif deneyimlerin de istikrarlı bir şekilde işlenmesini mümkün kılabiliriz."

EGİAD olarak 2011 yılında Brüksel ziyaretimi gerçekleştirdim. Benim de EGİAD ile ilk yurt dışı seyahatimde European Business Summit'e destekleyici ortak olarak geniş bir heyetle katılım gösterdik. Hem TÜSİAD Brüksel temsilciliği ziyaret ederek, hem de Avrupa Genç Girişimciler Konfederasyonunu ziyaret ederek olası iş birliklerini değerlendirme fırsatı bulduk. Bu dönemde de ilişkilerimizi yeniden canlandırmak adına yönetim kurulu üyemiz Pınar Berberoğlu'nu Belçika dış ticaret elçisi olarak belirledik. Bildiğiniz gibi 15. Dönemde başlayan ve içinde bulunduğumuz 16. Dönemde devam eden ve çok önem verdiğimiz EGİAD Dış Ticaret Elçileri projesi ile yurtdışında şirket kurmak veya doğrudan ihracat yapmak isteyen üyelerimiz ile halihazırda bu konuya hâkim ve yurtdışı yatırımları olan EGİAD üyelerini bir araya getirerek iş ağlarını güçlendirmeyi hedefliyoruz. Bugüne kadar EGİAD üyelerimiz içinden Hollanda, Almanya, İtalya, Sri Lanka, Karadağ, Belçika ülkelerine EGİAD Dış ticaret elçilerimizi atadık. Belçika ile çeyrek asrı aşan bir iş ortaklığına sahip, EGİAD Dış Ticaret Elçimiz sevgili Pınar etkinliğin de mimarlarından birisidir. Kendisine çok teşekkür ediyorum. EGİAD olarak dış ticareti; yabancı ülkelerde yatırımı ve ülkemize yabancı sermaye gelmesini oldukça önemsiyoruz, üyelerimize bu konuda yol göstermeye çalışıyoruz. Bugün elde edeceğimiz kıymetli bilgiler ışığında iki ülke arasındaki ticaretin daha da artmasını, kurumlar arasındaki iş birliklerinin pekişmesini diliyorum" dedi.

İZMİR'İN KAPILARI DÜNYAYA AÇILIYOR

Toplantıda yaptığı konuşmada Brüksel'e yatırım yapmanın nedenleri hakkında bilgiler veren Brüksel Bölgesi Ekonomi ve Ticaret Ateşesi Stefano Missir di Lusignano da ihracata dönük firmalar için AB'nin önemli bir pazar olduğuna dikkat çekerek "İzmir'in dünya ve Avrupa ile ticareti yeni değil. Güzel şehrin medeniyetini,

Alp Avni Yelkenbiçer

EGİAD Başkanı

nesilden nesile oynadığı önemli rolü biliyoruz. İncir, zeytinyağı ve endüstriyel ürünler, burada yetişen ürünlerin kalitesini bize gösteriyor. Bu ürünler dünyanın dört yanına ihraç ediliyor" dedi.

BRÜKSEL İZMİR EVİ

İzmir-Brüksel İrtibat Ofisi tanıtımı hakkında bilgi veren İZFAŞ Uluslararası İlişkiler Koordinatörü Tuğçe Cumalioğlu da Büyükşehir Belediyesi olarak Brüksel'de İzmir Evi'ni açtıklarını belirterek "İzmir'in kapılarını dünyaya açmak istiyoruz. Kentimizi küresel ticaret, turizm, kültür ve cazibe merkezi haline getirmek için çalışıyoruz. Brüksel'de kurulan İzmir Evi her izmirli'nin orada kendini evinde hissedeceği bir ortam sağlayacak. Brüksel en önemli siyaset stratejik noktalardan biri. Küresel siyaset için çok önemli kurumlar var. Bölge ve sivil toplum kuruluşları ile büyük özel sektör firmalarına ev sahipliği yapıyor. Brüksel'in İzmir Evi için doğru adresi olduğuna inandık" diye konuştu.

Brüksel'in en önemli siyasi, ekonomik ve stratejik noktalardan biri olduğunu ifade eden Cumalioğlu, "Avrupa Birliği'nin başkenti olmakla birlikte Birleşmiş Milletler ve NATO gibi önemli uluslararası kuruluşların yer aldığı Brüksel aslında diplomasinin de başkenti. Uluslararası çeşitliliğe kucak açan Brüksel'de nüfusun yaklaşık yüzde 70'i Belçika kökenli olmayanlardan oluşuyor. Bunların bir kısmı sonrasında vatandaşlık

olarak toplumsal uyum gelişmesine katkıda bulunuyor. Tüm bunlar doğrultusunda Brüksel'in İzmir evi için en doğru adres ve başlangıç noktası olduğuna inandık" dedi. Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi 2022 Avrupa Ödülüne bu yıl İzmir'i layık gördüğünü ifade eden Cumalioğlu, "Bu ödül her yıl Avrupa idealini desteklemede en faal şehre veriliyor. Avrupa değerlerini bu denli benimsemiş bir kent olarak AB başkentinde şehrimizin uluslararası iş birliklerini güçlendirecek görüşmeler yapabilecek İzmir'in kent diplomasisi ve faaliyetlerini birinci ağızdan aktarabileceğiz. İzmir Evi kentimiz yararına lobi çalışmalarının artmasını sağlayacak. İzmir Evi Avrupa'da İzmir ile ilgili olan etkinliklere ve iş birliği çalışmalarına hızlıca erişim sağlayacak. Gerek özel sektör gerek kamu tarafından partnerlerle tanışma ve etkinliği artıracaktır. Bu sayede AB ve özellikle Brüksel merkezli fon ödül ve her türlü gelişme İzmir'e düzenli olarak rapor edilebilecek. Ülkelerden daha çok şehirlerin yarıştığı bir dünyaya ilerlediğimiz gönümüzde İzmir'in bütünüyle temsil edilmesine katkı sağlayacaktır" ifadelerinde bulundu. İzmir Evi'nin AB yeşil mutabakatı eylem planının hayata geçirilmesine katkı sağlayacağını belirten Cumalioğlu, "İzmir 2030 karbon sıfır vadetti. Yeşil dönüşüm sürecinde kentimizin en yüksek oranda katkı sağlayacağına inanıyoruz. İzmir evini Brüksel'de yenilenebilir enerji evi içinde açtık" dedi.

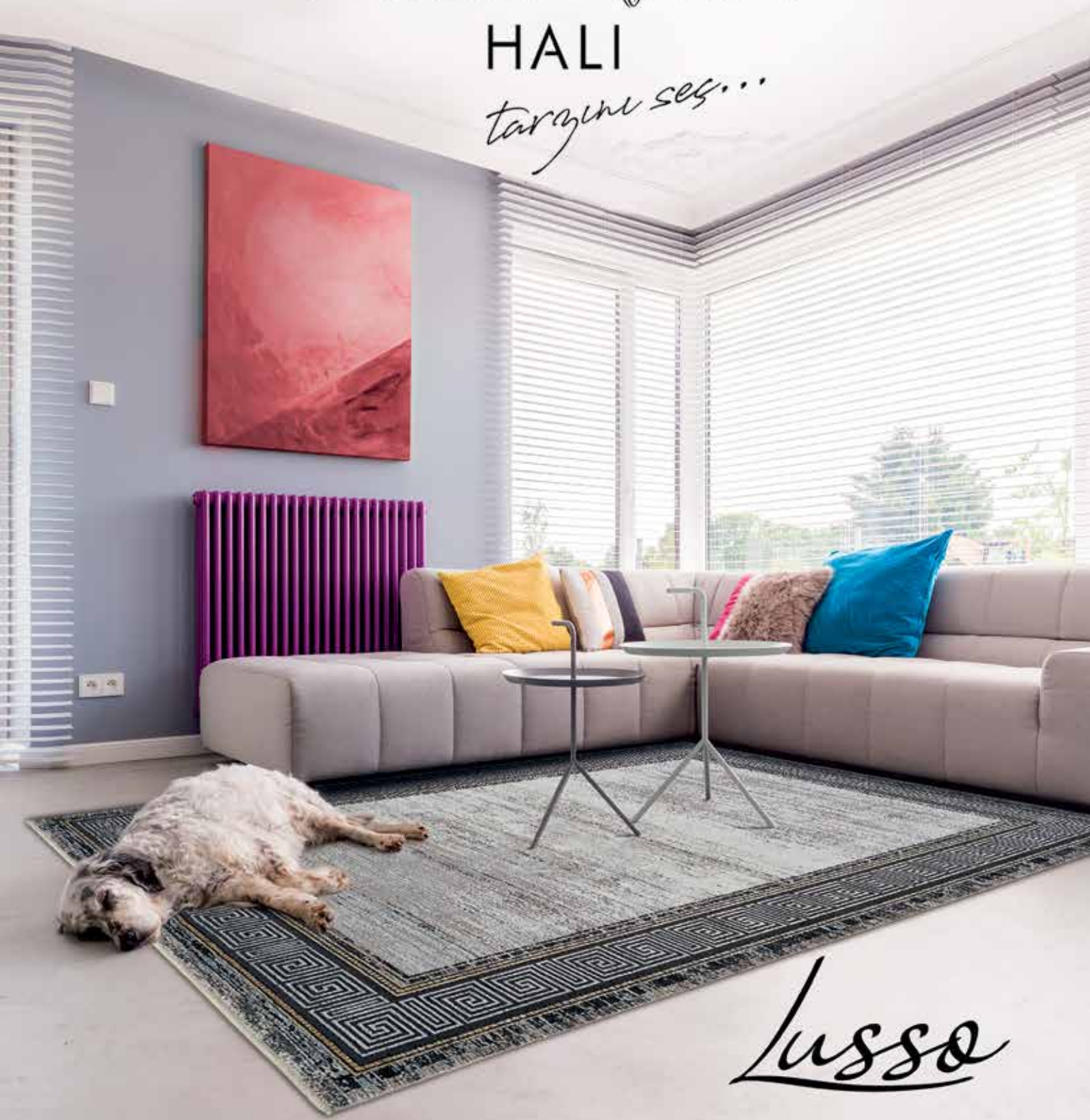
Brüksel Barosu avukatı ve yatırım uzmanı Başar Yılmaz ile Burak Karakaya, Brüksel'e iş kurmak için atılması gereken adımlarla ilgili katılımcılara bilgi verdi. Toplantı Belçika Türkiye Ticaret Odası Başkanı Tuğrul Şeremet Belçika ile ticaret yaparken dikkat edilmesi gereken lojistik ve pratik önerileri aktardı. Şeremet, Alsancak ve Aliağa Limanı nedeniyle İzmir'in Belçika ticaretiyle doğrudan bağlantısı olduğunu belirterek, Ukrayna – Rusya savaşı nedeniyle ticari ve lojistik açıdan Türkiye'nin coğrafi olarak daha da değerlendirildiğini ifade etti. ■

DOLCEVITA®

HALI

tarzını seç...

Lusso

Genel Merkez

Egemenlik Mah. 6086 Sk. No:4 Işıkkent / Bornova / İZMİR

Marmara Bölge Müdürlüğü / Masko Mobilya Kenti

3B1 Blok No:20 İkitelli - Başakşehir / İSTANBUL

444 3 583

www.dolcevitahali.com

5 Soru Cevap

Anıl KARAKAŞLI

1- Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

26.10.1981 yılında İzmir'in Urla ilçesinde doğdum öğretim hayatıma Urla'da başladım. Orta öğretimimi Bornova Mimar Sinan Teknik Lisesi, üniversite eğitimimi Ege Üniversitesi Endüstriyel Elektronik ile Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği bölümlerinde tamamladım. Sektörün önde gelen firmalarında çeşitli kademelerde yöneticilik yaptıktan sonra 2017 yılında ATK Elektrik Mekanik San. ve Tic. Aş.'nin kuruluşunu gerçekleştirdim. Kuruluştan bu yana yönetim kurulu başkanlığını yürütüyorum. 2008 yılında yaşamımı eşim Aslı Karakaşlı ile birleştirdim ve sekiz yaşında 1 erkek çocuk babasıyım.

2- Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Aslında yapmaktan keyif aldığım birçok aktivite bulunmakta vakit buldukça hobiyeye çevirebildiklerim yüzme, yelkencilik, kite sörf, bisiklet, doğa yürüyüşü, ofroad, atıcılık. Aynı zamanda iyi bir futbol izleyicisiyim ve şarap yapımı ile de ilgileniyorum.

3- Hangi Sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşinizle ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

2017 yılından buyana ATK GRUP çatısı altındaki faaliyet alanlarımız artarak devam etmektedir.

Atk Elektrik San ve Tic Aş olarak; elektrik taahhüt sektöründe faaliyet göstermekteyiz yapımızı üstlendiğimiz tesisler arasında turizm tesisleri, sağlık yapıları, endüstriyel tesisler gelmekte. Bu tesislerin proje tasarımından açılış aşamasına kadar tüm elektrik alt - üst yapısının kurulumunu gerçekleştiriyoruz. Kuruluştan bu yana hem ilimizde hem ülkemizin çeşitli şehirlerinde önemli projelerde faaliyetlerimiz devam etmektedir. TA Constaction olarak; inşaat sektöründe kendi yatırımlarımızı

üretmekte villa yapıları inşa etmekteyiz. TA Enerji olarak, elektrik proje üretimi ve yenilenebilir enerji konularında çalışmaktayız. ATK Auto Group olarak; otomotiv sektöründe faaliyet göstermek için yeni bir oluşum içerisinde bulunuyoruz.

4- 2022'e ilişkin ekonomik değerlendirmelerinizi paylaşır mısınız?

2018 krizinden günümüze kadar ülkemizde, pandemiden bu yana dünya ekonomisinde olumsuz gelişmeler yaşanmakta. Türkiye de faaliyet gösteren firmalar olarak zorlu bir süreç yaşadığımız bir gerçek. Bu sürecin zararsız ya da en az zararla atlatılması için 2023 umut ışığı gibi görünüyor. Bu süreçte kriz zamanlarında doğru şirket stratejileri oluşturmanın önemini bir kez daha görüyoruz. Sektörel anlamda çeşitli alanlarda faaliyet göstermek, ekonomik riskleri bölmek sektörel daralmalarda elimizi kuvvetlendirecektir. Ayrıca kontrollü olarak büyüme hamleleriyle mevcut şirket konumumuzu koruyabilmenin mümkün olduğunu düşünüyorum.

5- Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz nelerdir?

EGİAD uzun zamandır içinde bulunmak istediğim bir topluluk. Yıllar boyu edindiğim tecrübe ve birikimlerimi paylaşmak, aynı zamanda çok değerli üyelimiz ile tanışmak beklentilerim arasında. Ayrıca bulunduğumuz bölgenin kalkınması için çeşitli sosyal sorumluluk projelerinde yer almanın EGİAD sayesinde daha hızlı ve etkili olacağını düşünüyorum. Bu konuda EGİAD'ın çalışmalarını çok değerli buluyorum.

Begüm SOYDAN SAYILKAN

1- Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

1991 İzmir doğumluyum. Lise eğitimimi Bornova Anadolu Lisesi'nde tamamladım. Daha sonra lisans eğitimim için İstanbul'a gittim ve 2014 yılında Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldum. Yasal stajımı takiben İstanbul'da Gün + Partners Avukatlık Bürosu'nda çalışmaya başladım. 2018 yılında İzmir'e geri döndüm ve 4 yıldır Gün Danışmanlık Hizmetleri Limited Şirketi'nin İzmir ofisinde Danışman olarak görev yapıyorum. Evliyim.

2- Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Polisiye ve aksiyon türlerinde kitap okumayı ve film izlemeyi, bulmaca çözmeyi ve Sudoku oynamayı çok seviyorum. Fırsat buldukça yüzmek, açık havada yürüyüş yapmak, yurtiçi ve yurtdışı seyahatlere çıkarak farklı kültürleri tanımaktan keyif alıyorum.

3- Hangi Sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşinizle ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Gün Danışmanlık olarak, Gün + Partners Patent Trademark ismi altında, İstanbul, Ankara ve İzmir'deki ofislerimiz ile Fikri Mülkiyet alanında strateji oluşturma, portföy yönetimi, araştırma, izleme ve itirazlarla ilgili ulusal ve uluslararası düzeyde hizmet vermekteyiz. Fikri Mülkiyet haklarının korunması, her geçen gün ülkemizde daha da önem kazanmakta olup hem yerli hem de yabancı şirketlerin fikri mülkiyet haklarına yapılan yatırımları artırdığını ve marka, patent, tasarımlar için yapılan tescil başvurularının sayılarının artmakta olduğunu görmekteyiz. Özellikle pandemi sonrası dönemde küresel faktörlerin de etkisiyle, ülkemizde tekstil ve giyim sektöründeki büyümenin fikri mülkiyet alanına yansımaları da daha fazla markalaşma ve buluşlara patent başvurusu yapma olarak görülmekte.

4- 2022'ye ilişkin ekonomik değerlendirmelerinizi paylaşır mısınız?

2022 yılı pandemi etkisinin azaldığı, Rusya-Ukrayna savaşının etkilerinin hissedildiği, Türkiye'de

ve yurtdışında enflasyonun arttığı, FED politikaları nedeniyle USD'nin diğer para birimlerine karşı güçlendiği bir yıl olmakta. Hem yerli hem de yabancı müvekkil portföyümüz nedeniyle iş hacmimiz, gelişmiş ekonomiler ve Türkiye'nin ekonomik büyümesi ile paralel şekilde ilerlemekte. 2023 yılının da genel olarak 2022 yılına benzer olacağını düşünüyoruz. Uluslararası alanda Rusya-Ukrayna savaşının etkilediği enerji fiyatlarının seyrini ve Rusya-Avrupa ilişkilerini, Türkiye Cumhurbaşkanlığı seçimlerini ve bununla birlikte Türkiye'de ve dünyada parasal istikrar için uygulanan enflasyonla mücadele programlarının başarısını, 2023 yılında faaliyetlerimizi en çok etkileyecek dış faktörler olarak değerlendiriyoruz.

5- Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz nelerdir?

EGİAD'ın farklı sektörlerdeki iş insanlarını bir araya getirerek ekonomik, kültürel ve sosyal konularda çeşitli çalışmalar yapmakta olduğunu gördük ve bölgede bu denli aktif çalışan ve başarılı işler yapan derneğin bir parçası olmak istedik. EGİAD'ın farklı çalışma komisyonları sayesinde son derece etkin ve verimli projeler ürettiğine inanıyoruz ve faaliyet alanımız doğrultusunda en uygun komisyonda yer edinmek ve komisyona katkı sağlamak isteriz. Ayrıca müthiş bir özen ve emekle hazırlanan EGİAD Yarın Dergisi'nin de her sayısında farklı konuları ele alarak üyeler için en güncel ve verimli şekilde bilgi paylaşımı sağladığını düşünüyoruz. Faaliyet alanımız kapsamında farkındalık yaratmak, fikir ve projeler üretmek, paydaşlara katkı sağlamak ve işbirliğini geliştirmek istiyoruz.

Beril KARAMAN

1- Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

1993 yılında İzmir'de doğdum. 2011 senesinde İzmir Saint Joseph Fransız Lisesi'nden mezun olduktan sonra İstanbul'a giderek 5.5 sene burada hem Kadir Has Üniversitesi'nde burslu olarak hukuk eğitimimi tamamladım hem de Türkiye'nin önde gelen bürolarında çalıştım. 2017 yılında İzmir'e geri dönerek kendi avukatlık ofisimi açtım. 2022 Ağustos'ta büyüme kararı alarak iki meslektaşım ile ofislerimizi birleştirdik. Şu an 3 dilde uluslararası hizmet veren Evirgen Karaman Şişdağ Hukuk ve Danışmanlık'ın yönetici ortaklarından biriyim.

2- Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Aktif ve meraklı bir yapım olduğundan çoğu şeyi yapıyorum diyebilirim. Başlıca; 2 senedir haftada en az 4 gün olmak üzere crossfit yapıyorum ve kalan günlerde bunu mevsime göre dışarıda aktivite ile destekliyorum. Yine, 9 senedir Arjantin tango yapıyorum. Bunun son 5 senesini oldukça profesyonel olarak yarışmalar ve gösterilerle geçirdim. Bunlar harici çocukluğumdan gelen ciddi bir sinema aşkım var, boşluk bulduğum her aralıkta mutlaka sinema arşivimi genişletmeye çalışıyorum.

3- Hangi Sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşinizle ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Hukuk ve Danışmanlık sektöründe faaliyette bulunuyorum. Üç ortaklı ofisimizde şu an hukukun her alanında hizmet verebiliyoruz ancak benim uzmanlığım ve çalışma alanım; yabancı müvekkiller, şirketler ve uluslararası ticari anlaşmalar. Güncel olarak, yargılamanın ülkemizde uzun sürmesi ve hızla akan ticari hayatı karşılayamaması nedeniyle araboluculuk ve ticari

tahkim çok ciddi bir ilerleme içerisinde. Alternatif uyuşmazlık çözümü olarak bu iki sistem, dava yoluna göre hem daha ekonomik hem de zamandan ciddi bir tasarruf sağlıyor. Biz de müvekkillerimizi bu şekilde yönlendiriyoruz ve ofis olarak da buraya ağırlık vermeye başladık.

4- 2022'ye ilişkin ekonomik değerlendirmelerinizi paylaşır mısınız?

2022 yılı, Dünya genelinde enflasyon rakamlarının yükseldiği ve pandemi etkisinin hala devam ettiği, dolayısıyla maalesef küresel anlamda olumsuz bir geçen bir yıl oluyor. 2023 yılı için ise çok ciddi bir reformasyona gidilse bile küresel resesyonun devam edebileceği ve pandeminin etkilerinin tamamen yok olmayıp özellikle üretim üzerinde süreceği bir yıl olacağını düşünüyorum. Özetle, yine her anlamda adaptasyon gücü yüksek olanın ayakta kalacağı bir dönemden geçiyoruz.

5- Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz nelerdir?

EGİAD, iş dünyasını bir araya getirmesi ve sürekli gelişen aktif yapısı nedeniyle çok değerli. Potansiyelin her geçen gün arttığı böylesine verimli bir ortamda ben de geliştirebilmek ve gelişebilmek adına bulunuyorum. Buradan alınan ivme hep daha ileriye birlikte gidilmesi temennimdir.

Diyetisyen Berna ÇOBAN

1- Kısaca kendinizi tanıtırmısınız?

26 Kasım 1991 tarihinde Konya'da dünyaya geldim. İlkokuldan liseye kadar olan eğitim hayatım Konya'da geçti. Trakya Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik bölümünü bitirdim. 2014 yılında diyetisyen olarak özel bir klinikte işe başladım. 2017 yılında Health Design Office adıyla beslenme danışmanlık şirketimi kurdum. Yurtiçi ve yurtdışında beslenme danışmanlığı vermenin yanı sıra çeşitli eğitim, menü ve kurumsal danışmanlık faaliyetlerimi sürdürüyorum. Gastroenteroloji, yeme bozuklukları, sporcu diyetisyenliği alanında özel eğitimlerim mevcut. Çeşitli yazılı medya organlarında düzenli

olarak makaleler yazıyorum. Sosyal sorumluluk projeleriyle yakından ilgileniyor, çeşitli kuruluşlarda başkanlık düzeyinde görev alarak topluma katkı sağlayacak projeler üretmekten mutluluk duyuyorum.

2- Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

En büyük tutkum kesinlikle seyahat etmek. Fırsat buldukça yeni yerler keşfetmeye çalışıyorum. Yoga, pilates ve yürüyüş yapmaktan keyif alıyorum. Psikoloji ile yakından ilgileniyor ve bu alanda kitaplar okumaya özen gösteriyorum. Kurmaca eserlere de gerek okur gerek yazarlık düzeyinde ilgim var. İşimin bir parçası olan sağlıklı yemek tarifleri geliştirmek de yine hobilerim arasında.

3- Hangi Sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşinizle ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Genel olarak sağlık sektöründe hizmet vermekteyiz. Diyetisyenlik faaliyetlerini, kilo yönetiminin yanı sıra hastalıklara özgü tıbbi beslenme tedavileri, kurumsal danışmanlık hizmetleri, menü planlama hizmetleri, okul ve şirket içi eğitimler, gıda sektöründe yöneticilik gibi oldukça kapsamlı çalışma alanları olan bir meslek grubu değerlendirebiliriz. Health Design Office olarak; birebir ve online beslenme danışmanlığı hizmeti sunuyoruz. Kurumsal şirketlere; çalışanlarına yönelik birebir takip, menü ve eğitim danışmanlıklarını kapsayan kurumsal diyet danışmanlığı

veriyoruz. Gıda sektöründe firmalara menü planlama çalışmaları yapmaktayız.

Bilinirliği artan bir meslek grubu olsak da plansız açılan üniversiteler, yetersiz akademik kadro, devlet ve özel sektördeki istihdam sorunları göz ardı edilemez. Bunun dışında sürekli yenilenen, gelişime açık ve diğer meslek gruplarıyla multidisipliner çalışmaya uygun bir alandır. Gerekli altyapı sağlandıkça toplum sağlığının iyileştirilmesinde katkımız büyük olacaktır.

4- 2022'ye ilişkin ekonomik değerlendirmelerinizi paylaşır mısınız?

Pandemi, kuzeyde yaşanan savaş ve Türkiye'de döviz kurlarının yükselişi tüm sektörleri olumsuz etkiledi. Devamlı artan enflasyon ekonomik öngörülebilirliği maalesef zor kılıyor. Ancak ülkemiz bu gibi dönemlere alışkın ve dayanıklıdır. Güven ortamı sağlanır, bilim ve eğitim ön planda tutulursa bu süreci avantaja dönüştüreceğimize inanıyorum. Çevre, dijital dönüşüm, teknoloji alanlarında çağı yakalayabilmeyi ve ülkemizin kendine has kaynaklarını doğru değerlendirip dünyadaki 20 büyük ekonomi arasında yükselmesini umut ediyorum.

5- Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz nelerdir?

EGİAD, Ege bölgesinde genç iş insanlarını ve farklı sektörleri bir araya getiren, iş alanlarını genişleten, üretime ve fikir alışverişine olanak sağlayan ve dostlukları pekiştiren çok önemli bir dernek. Türkiye çapında ekonomik ve toplumsal gelişimi destekleyen projeleri ile lider bir sivil toplum kuruluşudur. Bu nedenle böyle bir kuruluşun üyesi olmaktan mutluluk ve gurur duyuyorum.

Hakki Emrah URCAN

1- Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

02 Şubat 1983 İzmir doğumluyum. İlkokulu Şehit Muzaffer Erdönmez, Ortaokulu Avni Akyol, Liseyi ise Atatürk Endüstri Meslek'te okudum. Askerlik dönemini atlattıktan sonra çocukluğumun geçtiği aile şirketimizin (Urcan Bobinaj) başına geçerek sektörümüzün dışında 2008 yılında ilk ithalat projemizi gerçekleştirerek, uzak doğudan tarımsal sulama pompaları ithalatı yapmaya başladık. 2018 yılında dolar kur artışından dolayı ithalata nokta koyup iç piyasamıza geri dönerek hizmet sektörüne ağırlık verdik. 2020 senesine kadar bobinaj sektöründe İzmir ve bölgesinde faaliyet gösteren fabrika ve

çeşitli üretim tesislerinin servis, bakım ve onarım hizmet sağlayıcısı konumuna geldim.

2021 yılı itibari ile evli ve bir kız çocuğu babası olarak sosyal beşeri ve iş yaşantımı devam ettirmekteyim.

2- Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Doğa ile iç içe olmayı sevmemden dolayı kamping, doğa yürüyüşü ve balık tutmayı severim.

Bu hobimi aynı zamanda ticari bir faaliyete dönüştürmek maksatlı Karaburun, Mordoğan mevkiinde 7 dönümlük orman arazisi içinde yeni bir oluşum ve faaliyet aşaması içindeyim.

3- Hangi sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşinizle ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Bobinaj sektöründe faaliyet göstermekteyiz. İzmir ve bölgesinde faaliyet gösteren fabrika ve çeşitli üretim tesislerinin hizmet ve servisini sağlamaktayız. Genelde bu firmalar tesislerinde bir arıza durumunda bizi arayarak destek

isterler bizler de 7 gün 24 saat esasına uygun olarak kusursuzca yakın ve müşteri memnuniyeti anlayışı ile servis ve hizmet vermeye gayret ediyoruz.

4- 2022'ye ilişkin ekonomik değerlendirmelerinizi paylaşır mısınız?

2022'de oluşan kur krizi tüm sektörler de olduğu gibi bizi de etkiledi. Malzeme alış fiyatlarının hareketli olup bunu müşterilere yansıtamamamızdan dolayı kar marjlarımızın etkilenmesi 2022'de bizi üzdü. 2023 ekonomisinin istikrarlı olmasını bekliyorum.

5- Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz nelerdir?

Şu anda sosyal yaşantım, iş hayatım ve bulunduğum konum itibari ile yaşadığım şehir olan İzmir ve bölgesinde STK'lar içinde en köklü ve en saygıyı hak eden kuruluş olan Ege Genç İş İnsanları Derneği'ne üye olmaktan mutluyum. Herkesin bölgesinde bu minvalde faaliyet gösteren iş insanları derneğine üye olmak hedefi olmalıdır. Ben de bu derneğin bir üyesi olmaktan gurur duyuyorum.

Kerem ÖZCAN

1- Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

2017 yılında Uşak Üniversitesi Ulaştırma ve Lojistik Fakültesi Ulaştırma ve Lojistik Yönetimi Anabilim Dalı'ndan mezun oldum. Çalıştığım kurumda satış elemanı olarak; 2017 yılından itibaren müşteri ilişkileri süreçlerini yönetmekteyim. Ayrıca, 2017 yılından itibaren Karşıyaka Halk Eğitim Merkezi'nde Ulaştırma Hizmetleri branşında usta eğitici olarak görev almaktayım.

2021 yılı itibarıyla Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı olarak, lojistik sektöründe katma değer sağlayacak bir alanda uzmanlaşmayı amaçladım. 2017 yılından itibaren profesyonel olarak çalıştığım lojistik sektörde; satış, bilgi işlem, eğitim, tedarikçi ilişkileri departmanlarında deneyim sahibiyim. Bilimsel araştırma, kanunlar ve sektörel teamülleri esas alarak; lojistik ve tehlikeli madde güvenliği konularında danışmanlık yapmaktayım.

2- Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

E-spor takip etmeyi seviyorum. Denizcilik faaliyetleriyle uğraşmayı seviyorum. Fırsat buldukça Denizcilik faaliyetleriyle uğraşmaktayım.

3- Hangi Sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşinizle ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Lojistik sektöründe faaliyet gösteriyoruz. Uluslararası ve ulusal çapta tüm taşıma yöntemlerinde taşımacılık, depolama ve dağıtım, elleçleme, nakliyat sigortası ve gümrük hizmetleri sunuyoruz. Artan tüketim ve üretimin ihtiyaç duyduğu hammadde tedariki neticesinde, tedarik zinciri yönetimi büyük önem kazanmıştır. Bu doğrultuda, tüm sektörlerin ihtiyaç duyduğu lojistik hizmetler, günlük

hayatın bir parçası haline gelmiştir. Firmamız, etik kurallara, ehliyet ve liyakat ilkelerine tamamen bağlı olarak müşteri ve çalışanlarına öngörülü ve mükemmeliyetçi yaklaşımda bulunmayı misyon edinmiştir.

4- 2022'ye ilişkin ekonomik değerlendirmelerinizi paylaşır mısınız?

2022 yılının ilk yarısında, reel sektör için beklentinin çok üzerinde bir arz-talep dengesi gerçekleşti. 2023 yılının ise, beklenen resesyon ve talep daralması neticesinde, zorlu geçeceği sinyallerini almaktayız. 2023 yılı Haziran ayına kadar yaşanması beklenen durağan gidişatın, sonraki dönemde talep artışı olacağını öngörüyoruz. Artış ivmesine geçişte, küresel enflasyonun seyri ve para politikalarının verimliliği kilit rol oynayacaktır. Bu dönemde, envanter bulunduran ve insan kaynağını verimli kullanan işletmelerin, süreci az kayıp ile atlatacağı öngörülmektedir.

5- Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz nelerdir?

EGİAD; nitelikli girişimci grubunun üretkenlik ve gelişim paydasında birleştiği bir organizasyon olarak, genç girişimcilerin etki alanını genişletmesinde ve nitelikli gelişiminde büyük önem taşıyor. Üyelerin birbiri ile olan iletişiminin etkileşimli ve kaliteli bir yöntemle geliştirilmesi, organizasyonun değerini arttırmaktadır. Sektörel bazda çalışma gruplarının proje geliştirebileceği imkanlar oluşturulması halinde, üyelerin aidiyet duygusu ve üretkenlik değerlerinin beklenenin üzerinde gelişmesi muhtemeldir.

Ömer ÖNDER

1- Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

5 Ocak 1987 doğumlu, evli ve 2 çocuk babasıyım. İlk, orta ve lise eğitimimi İzmir Karşıyaka'da tamamladıktan sonra 2010 yılında Celal Bayar Üniversitesi Kimya Bölümünden mezun oldum. Kısa bir süre Amerika'da kaldıktan sonra Türkiye'deki iş hayatıma 2012-2014 yılları arasında Batıçim Batı Anadolu Grup bünyesinde Üretim Mühendisi olarak başladım. 2014 yılından bu yana iş hayatıma kurucusu olduğum AKRETEST Su Analiz Laboratuvarında yönetici olarak devam etmekteyim.

2- Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Hemen hemen bütün spor alanlarını ilgiyle takip ederim. Ancak futbol, basketbol ve tenisi izlemek kadar oynamayı da çok severim. Seyahat etmek ve ailemle birlikte yeni yerler keşfetmek ise olmazsa olmazımdır. Ayrıca otomobillere tutkuluyum diyebilirim. Yenilikleri henüz üretim bandına girmeden takip eder, en ince ayrıntısına kadar öğrenirim. Genellikle araç danışmanlarına hiçbir soru sormama gerek kalmaz.

3- Hangi Sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşinizle ilgili kısaca bilgi verir mısınız? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Laboratuvar alanında faaliyet göstermekteyiz. AKRETEST 2014 yılında su analizleri konusunda faaliyetlerine başlamıştır. İlk olarak 2015 yılının Mayıs ayında Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilmiştir. Daha sonrasında 2015'in Temmuz ayında Sağlık Bakanlığı tarafından havuz suyu analizleri kapsamında yetkilendirilmiştir. 2016 yılında ise AKRETEST, faaliyetlerini ve çalışma alanlarını genişleterek, su, atıksu ve deniz suyu analizleri kapsamında da akredite olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından da yetkilendirilmiştir.

Ege bölgesinde çok önemli kurumsal firmaların uzun yıllardır çözüm ortağı olarak çalışmaktayız. Sistemlerinden geçen suyun kalitesinden tutun, işçilerin duş

aldığı veya yemekhanede personellerinin içtiği suya kadar aylık olarak kimyasal, fiziksel ve mikrobiyolojik analizleri yapılmaktadır. Sektördeki gelişme konusunda ise; bu bilincin kurumsaldan bireysale kadar her geçen gün arttığını söyleyebilirim. Artık tarlasında, bahçesinde meyvelerini sulayan bir kişinin dahi kuyu suyuna analiz yaptırmaya talebiyle sıkça karşılaştığımızı, havuzu olan her sitenin veya ailenin, arıtma taktiran evlerin sıkça başvurduğu bir sektör konumunda olduğunu söyleyebilirim.

4- 2022'ye ilişkin ekonomik değerlendirmelerinizi paylaşır mısınız?

2022'de yılın son çeyreğine daha güçlü girilse de genel olarak TL'deki değer kaybının gerek coğrafyamızın gerekse vatandaşların hak ettiğinin çok üzerinde olduğunu söyleyebilirim. 2023 için ise 2. çeyreğin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Seçime yaklaşırlarken olası bir güven ortamının sarsılmasıyla, yabancı yatırımcıların risk almayarak seçim sonrasında kadar piyasalardan çekilebileceği düşüncesindeyim. Olası bir güven ortamının artmasıyla ise TL'nin güçlenme dönemine geçeceği kanısındayım.

5- Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz nelerdir?

Ekonomik ve sosyal yaşamın tüm alanlarında benim EGİAD'a, EGİAD'ın da bana katacağı çok şey olduğuna inandığım için üye oldum. EGİAD'ı başarılı bir sivil toplum örgütü olarak görmekle beraber, yaptığı organizasyonlar ve ticaret köprülerinin yeni iş ilişkilerine çok olumlu kapılar açtığı kanaatindeyim.

URLA'DAKİ YENİ HAYATTAN

Tan vakti yeni evinizde benzersiz bir doğaya **uyanmaktan**,
Ege'nin kıymetlisi Urla'da yeniden **doğmaktan**
daha güzel ne olabilir?

Tanyer

tanurla.com | 0232 238 27 57

Baku Investment Day

» 18 Temmuz 2022

EGİAD Melekleri Azerbaycan'da düzenlenen Bakü ID (Baku Investment Day) Zirvesi'ne katıldı. EGİAD Melekleri'ni temsilen EGİAD Melekleri Genel Koordinatörü Melisa İtmeç'in katıldığı etkinliğe dünyanın her yerinden yatırımcılar, mentorlar, hızlandırıcılar ile biraraya gelindi. Ayrıca startup'lar ve girişimcilerle tanışma imkanı yakalandı.

Melek Yatırımcı Girişimci Buluşmaları

» 26 Temmuz 2022

Ege'nin ilk melek yatırım organizasyonlarından EGİAD Melekleri, 2022 yılının üçüncü ve kuruluşundan bugüne otuz ikinci "Melek Yatırımcı – Girişimci Buluşması'nı online olarak 26 Temmuz'da gerçekleştirdi. Etkinlik kapsamında Yancep, Hiwell Online Psikolojik Danışmanlık ve Hekim Anne, olmak üzere birbirinden değerli üç girişimci sunum gerçekleştirdi.

Gastronomi ve Tadım

» 21 Temmuz 2022

EGİAD Sosyal İlişkiler, Kültür & Sanat & Spor Komisyonu tarafından Gastronomi Etkinlikleri kapsamında düzenlenen Barbekü ve Kokteyl Etkinliği Alaçatı Yeniye'de gerçekleşti. Kokteyl workshop, menü danışmanlığı, barcatering, kokteyl dizaynı alanlarında öncü bir isim olan Deniz Günsere, Brown-Forman Marka Elçisi Artun Omurca, Brown-Forman Satış Yönetici Eren Kızılateş'in katılımıyla düzenlenen etkinlikte EGİAD üyeleri kokteyl hazırlayarak ve tadım gerçekleştirerek keyifli bir yaz akşamı geçirdiler.

Üye İşyeri Ziyaretleri: You Can Games

» 27 Temmuz 2022

İş Geliştirme Komisyonu tarafından düzenlenen "Üye İşyeri Ziyaretleri" kapsamında Youcan Games firması ziyaret edildi. Dokuz Eylül Üniversitesi İnciraltı Yerleşkesi'nde bulunan merkez gezilerek firma hakkında bilgi edinildi.

Happy-Hour

» 10 Ağustos 2022

Sosyal İlişkiler ve Kültür-Sanat-Spor Komisyonu organizasyonu ile gerçekleşen EGİAD Happy Hour Alsancak Sirena'da gerçekleşti. Genç üyelerini lezzetli sunumlar eşliğinde buluşturan EGİAD'ın, sıcak bir ortamda gerçekleşen etkinliği geç saatlere kadar devam etti.

Üye İşyeri Ziyaretleri: Özgür Tarım

» 17 Ağustos 2022

İş Geliştirme Komisyonu tarafından düzenlenen "Üye İşyeri Ziyaretleri" kapsamında üyemiz Şemsettin Bayram Özgür'ün firması Özgür Tarım Ürünleri İnşaat San. ve Tic. A.Ş. ziyaret edildi. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, 11.Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Temel Aycan Şen ve EGİAD üyelerinin katıldığı ziyarette Manisa Saruhanlı'da bulunan üretim tesisinde incelemelerde bulunuldu. Şirketin üretim, ihracat ve pazarlama faaliyetleri hakkında bilgi alındı.

Bergama Ticaret Odası Ziyareti

» 11 Ağustos 2022

EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ve beraberindeki heyet Bergama Ticaret Odası'nı ziyaret etti. Bergama Ticaret Odası Başkanı Fikret Ürper ve YK Üyesi Ali Sarıl'ın ev sahipliği yaptığı ziyarette özellikle Kuzey İzmir'de planlanan ihtisas OSB'ler ve serbest bölge yatırımları konuları ele alındı.

"Aslında Koçluk"

» 22 Ağustos 2022

"Dijital Olgunluk Düzeyi Belirleme Çalışması" Sonuçları Webinarı

» 5 Eylül 2022

Şirketlerde dijital dönüşümün sağlanmasını teminen; mevcut durumlarının analiz edilmesi, dijital dönüşüm ihtiyaçlarının belirlenmesi, bu ihtiyaçlar doğrultusunda kendilerine özgü yol haritalarının hazırlanması büyük önem arz etmekte. Bu kapsamda işletmelerin dijital çağa uyum ya da uyumsuzluk konumunda olup olmadıklarını tam anlamıyla nasıl tespit edeceklerini belirlemek, başka bir ifade ile dijital olgunluk ölçümlerini yapmalarını sağlamak üzerine önemli bir girişim başlatıldı. Kurumların ne denli dijital dönüşüm gerçekleştirdiğini anlamak, stratejileri değerlendirmek üzere yola çıkan EGİAD 4 gönüllü üye firma ile kapsamlı bir çalışma gerçekleştirerek bölgede bir ilke imza attı. Yaşar Üniversitesi Teknoloji A.Ş. Danışmanı Selçuk Karaata'nın katılımlarıyla dijitalleşme kapasitesi ve yetkinliğinin belirlenmesine yönelik önemli bir çalışma yürüten Ege Genç İş İnsanları Derneği, üyeleri Dikkan Grup, Güres, Metalif ve Erdal Etiket'in temsilcileriyle "Dijital Olgunluk Düzeyi Belirleme Çalışması" sonuçlarını üyeleriyle paylaştı.

EGİAD, iş dünyasında kullanılan koçluk uygulamalarının konuşulduğu "Aslında Koçluk" başlıklı bir etkinlik düzenleyerek, ICF Türkiye yetkililerini iş dünyası ile buluşturdu. Liderlik potansiyelini daha yukarılara çekerek kurumlarda verimliliği artırmak, bakış açılarını değiştirmek ve becerileri geliştirmek üzerine deneyimlerin paylaşıldığı etkinliğe, iş dünyası yoğun ilgi gösterdi. 79 ülkede 140'ın üzerinde şubesi ve 41.000 üzerinde üyesi ile koçluk mesleğinin küresel liderliğini sürdürmeye devam Uluslararası Koçluk Federasyonu ICF Global'in bir şubesi olan ICF Türkiye yetkililerinin konuşmacı olduğu organizasyonda "Dünyada ve Türkiye'de profesyonel koçluk", "Değişimin yönetiminde koçluğun gücü ve etkisi", "Dayanışma", "Dayanıklılık", "Denge" ve "Dönüşüm" gibi başlıklar ele alındı.

EGİAD ve Hong Kong Ticaret Geliştirme Konseyi ile İşbirliği

» 8 Eylül 2022

EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Başkan Vekili Dr. Fatih Mehmet Sancak ve Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç Hong Kong Ticaret Geliştirme Konseyi Avrupa Direktörü Silas Chu ve Türkiye Temsilcisi Perran Ersu ile öğle yemeğinde bir araya geldiler. Görüşmede, karşılıklı yatırım ve iş birliği fırsatları değerlendirildi. Hong Kong ile ikili ilişkiler, Çin pazarına girmek ve güncel ticari konularda karşılıklı fikirlerin paylaşıldığı görüşme oldukça verimli geçti. Silas Chu EGİAD Think Tank raporunu incelediğini ve bu nedenle bir araya gelmek istediğini belirterek EGİAD'ı ilerleyen dönemlerde Hong Kong'a ticari ziyarette bulunmaya davet etti. EGİAD Başkanı Yelkenbiçer de duyduğu memnuniyeti ifade ederek özellikle Hong Kong'da bulunan girişimcilik ekosistemi ile İzmir'in nasıl entegre edilebileceği konusunun altını çizerek halihazırda çalışmaları süren ve girişimcilik konusunu ele alan yeni EGİAD Think Tank raporunun detaylarını aktardı. Perran Ersu ise 1966 yılından beri faaliyette bulunan HKDTC'nin 13 ü Çin'de olmak üzere, Dünya genelinde 50 ofise sahip olduğu bilgisini de paylaştı.

Almanya'da İş Yapmak

» 12 Eylül 2022

Türkiye'nin açık ara en önemli ekonomi ortağı Almanya, EGIAD'ın yakın markajına girdi. Dünya piyasalarına açılan önemli kapı olarak Avrupa sanayi ve ticaretinin merkezi ülkesi olan Almanya, EGIAD'lı iş dünyası tarafından bu yılın ziyaret listesinde yerini aldı. Gelecek aylarda ülkeye bir iş gezisinde bulunacak olan Ege Genç İş İnsanları Derneği, "Almanya'da İş Yapmak" başlıklı toplantı düzenleyerek, ziyaret öncesi TD-IHK Türk Alman Sanayi ve Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Süreyya İnal ve TD-IHK Genel Sekreteri Okan Özoğlu'nun da katılımlarıyla ülkede yatırım olanaklarını değerlendiren bir etkinlik düzenledi. EGIAD Başkan Vekili Dr. Fatih Mehmet Sancak'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda Türk iş dünyasının en çok rağbette bulunduğu ülkelerin başında gelen Almanya, EGIAD'lı iş dünyası için yatırım avantajı olan ülke olarak masaya yatırıldı.

Happy-Hour

» 14 Eylül 2022

Sosyal İlişkiler ve Kültür-Sanat-Spor Komisyonu organizasyonu ile gerçekleşen EGIAD Happy Hour kapsamında Üyeler Alsancak Sirena'da bir araya geldi.

SMARTNET Projesi

» 15 Eylül 2022

Avrupa Birliği ve T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Rekabetçi Sektörler kapsamında Yıldız Teknik Üniversitesi, KOBİ'lerin teknoloji transferi ile ticarileşme süreçlerini destekleyerek yüksek kaliteli ve katma değerli ürün, hizmet ve fikri mülkiyet sayısını artırmak amacıyla "Huni Modeli ile Teknoloji Transferi ve Ticarileşme için Akıllı Ağ (SMARTNET) Projesi" sorumluları Mehmet Mete Yılmaz, Ömer Ertuğrul Meral ve Ufuk Batum EGIAD'ı ziyaret etti. EGIAD Genel Sekreter Yardımcısı Ezgi Kudar Eroğlu ve EGIAD Melekleri Genel Koordinatörü Melisa İtmeç'in evsahipliği yaptığı ziyarette Proje kapsamında işbirlikleri görüşüldü.

“Invest in Brussels”

» 21 Eylül 2022

EGİAD Dış Ticaret Elçileri kapsamında yurtdışı ile işbirliği, ortaklık ve iş gezilerine önem veren Ege Genç İş İnsanları Derneği son olarak Belçika ile işbirliği için kolları sıvadı. Türkiye'nin 17. büyük ticaret ortağı Belçika ile ticari bağlantıların geliştirilmesine öncelik veren Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Dış Ticaret Elçileri Projesi dahilinde, hedef pazarları arasına Avrupa Birliği'nin (AB) merkezi Belçika'yı aldı. Belçika'nın ekonomisi, coğrafi konumu, gelişmiş ulaşım ağı ve çeşitli endüstriyel ve ticari yapılarının masaya yatırıldığı etkinlikte, iki ülke arasındaki ticaret hacminin artırılması hedeflendi. Dernek Merkezinde gerçekleşen “Invest in Brussels” başlıklı toplantıya, EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ev sahipliği yaptı. Yönetim Kurulu üyesi ve Belçika Dış Ticaret Elçisi Pınar Berberoğlu'nun katkılarıyla gerçekleşen organizasyona; Brüksel Bölgesi Ekonomi ve Ticaret Ateşesi Stefano Missir di Lusignano, Brüksel Bölgesi Ticaret ve Yatırım Temsilcisi Müge Kaçar, Belçika Türkiye Ticaret Odası Başkanı Tuğrul Şeremet, Brüksel Barosu Avukatı ve Yatırım Uzmanı Başar Yılmaz, Brüksel Barosu Avukatı ve Yatırım Uzmanı Burak Karakaya, IZFAŞ Uluslararası İlişkiler Koordinatörü Tuğçe Cumalıoğlu konuşmacı olarak katıldı.

Selimiye Gezisi

» 23-25 Eylül 2022

EGİAD Sosyal İlişkiler Komisyonu tarafından düzenlenen Selimiye Gezisi EGİAD üyelerinin ve ailelerinin katılımıyla gerçekleştirildi. Yaz sezonuna birlikte veda eden üyelerimiz ve aileleri keyifli bir hafta sonu geçirdiler.

Kalite Belgeleri Tetkiki

» 23 Eylül 2022

EGİAD'ın ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO10002 Mşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi Belgeleri tetkikleri TSE Baştetkikçileri tarafından gerçekleştirildi. Başarılı geçen tetkik sonucunda Kalite Yönetim Sistemi ve Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sisteminin sürekli iyileştirme esasıyla sürdürülebilir bir başarıyla devam ettirildiği belirlendi.

Fahri Üyeler Yemeği

» 4 Ekim 2022

EGİAD'ın Fahri Üye Komisyonu Üyeleri, Best Western Konak Otel'de akşam yemeğinde buluştu. EGİAD'ın fahri üyelerinin geniş katılım gösterdiği yemekte EGİAD'ın kuruluşundan bu yana gerçekleşen faaliyetler ve yaşanan anılar paylaşıldı. EGİAD Fahri Üye Komisyonu Başkanı Nafiz Gönen'in organize ettiği etkinliğe EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer'in yanı sıra geçmiş dönem başkanlarından Yılmaz Men, Alban Ververi, Cüneyt Karagülle, Uğur Barkan, Bülent Akgerman, Temel Aycan Şen, Seda Kaya Ösen katılım gösterdi.

Malta-Türkiye İş Konseyi ile Toplantı

» 10 Ekim 2022

Malta-Türkiye İş Konseyi Başkanı Ezgi Harmancı, Yönetim Kurulu Üyesi Kor Kurt Akın EGİAD'ı ziyaret etti. EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Yönetim Kurulu Üyesi Sertaç Yılmaz ve Genel Sekreteri Prof.Dr. Fatih Dalkılıç ev sahipliğinde yapılan toplantıda Malta ile ticari işbirlikleri, girişimcilik ve melek yatırım çalışmalarında işbirlikleri görüşüldü. .

EGİAD 8. Ticaret Köprüsü

» 7 Ekim 2022

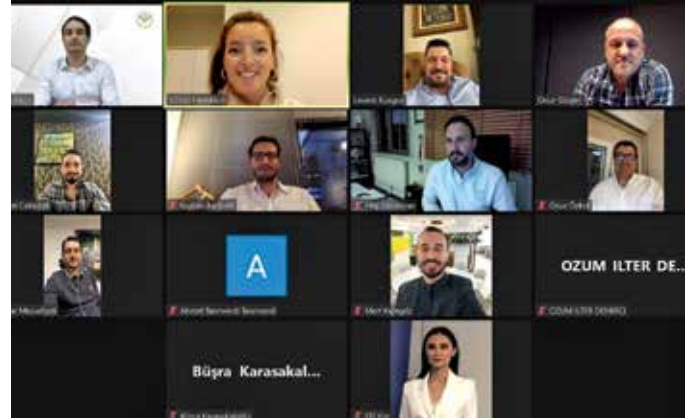
EGİAD üyelerinin en temel beklentilerinden biri olan iş ağlarını (networking) kurmak ve genişletmek amacıyla oluşturulan EGİAD Ticaret Köprüsü Frigoduman sponsorluğunda EGİAD Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Merkezinde gerçekleştirildi. Bu yıl 8.si düzenlenen etkinliğe katılan EGİAD üyeleri hem kendi firmalarını anlatma, hem de diğer üyelerin ürün ve hizmetleri ile ilgili bilgi aldılar. Genel Sekreter Yardımcısı Ezgi Eroğlu'nun moderasyonunda gerçekleştirilen 8. EGİAD Ticaret Köprüsü, EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer'in açılış konuşmasıyla başladı. Sonrasında üyeler birebir görüşmelerde bulunarak hem hızlı tanışma hem de kartvizit alışverişi ile diğer üyelerle profesyonel iş yaşamları, firma ürün ve hizmetleri ile ilgili bilgi alışverişinde bulundular.

Enerji Check-Up Projesi Değerlendirme Toplantısı

» 10 Ekim 2022

EGİAD Enerji Check-Up Projesi kapsamında Setaş Enerji Yönetim Kurulu Başkanı Oğuz Sertaç Yılmaz ve Yönetim Kurulu Üyesi Gülsüm Nilay Teker'in katılımlarıyla EGİAD Dernek Merkezi'nde gerçekleştirilen değerlendirme toplantısına üye iş insanları katılım gösterdi. EGİAD; Enerji kaynaklarının hızla tükendiği ve sürdürülebilir bir dünya için enerji tasarrufunun büyük önem kazandığı günümüzde, enerji israfına dur diyebilmek adına önemli bir adım attı. Enerjisinin büyük bir kısmını ithal eden ve enerjide dışa bağımlı bir ülke olan Türkiye'de, Enerji Check-Up Projesi'nin büyük ihtiyaç olduğuna dikkat çeken EGİAD, SETAŞ Enerji ile imzaladığı Enerji Check-Up Projesini sonuçlandırdı. EGİAD, "Enerji Check-Up" projesiyle üye firmalar çerçevesinde enerji tasarrufuna dikkat çekmek ve farkındalık yaratmak amacıyla Setaş Enerji şirketiyle imzaladığı protokol çerçevesinde üyelerinin enerji Check-Up değerlendirmesine imkanı sağladı. EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, enerjinin daha verimli kullanılması için herkese büyük sorumluluk düştüğünü belirtti.

Melek Yatırımcı Girişimci Buluşmaları

» 11 Ekim 2022

Ege'nin ilk melek yatırım organizasyonlarından EGİAD Melekleri, 2022 yılının üçüncü ve kuruluşundan bugüne otuz ikinci "Melek Yatırımcı – Girişimci Buluşması'nı online olarak 26 Temmuz'da gerçekleştirdi. Etkinlik kapsamında Yancep, Hiwell Online Psikolojik Danışmanlık ve Hekim Anne, olmak üzere birbirinden değerli üç girişimci sunum gerçekleştirdi.

EGEV'in Ziyareti

» 12 Ekim 2022

EGEV Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Susam, Özgencil Grup temsilcisi Özlem Özgencil ve EGEV Koordinatörü Merve Doğan, EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer'i ziyaret etti. 7-8-9 Aralık'ta gerçekleşecek Ege Ekonomik Forumu hazırlıklarının görüşüldüğü toplantıda, işbirliği çalışmaları ele alındı.

Türkiye İş Bankası İzmir Girişimcilik Şubesi ile EGİAD Melekleri Biraraya Geldi

» 13 Ekim 2022

Türkiye İş Bankası İzmir Girişimcilik şubesi ile EGİAD Melekleri İcra Kurulu bir araya geldi. EGİAD Melekleri İcra Kurulu Başkanı Levent Kuşgöz, İcra Kurulu Üyeleri Uygur Mesudiyeli ve Elif Koç, Genel Koordinatörü Melisa İtmeç'in ev sahipliğinde gerçekleşen ziyaret kapsamında İzmir ve Ege Bölgesi Girişimcilik Ekosistemi için geleceğe yönelik fırsatlar ve işbirlikleri görüşüldü.

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin'i Ziyaret

» 14 Ekim 2022

EGİAD, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin'i makamında ziyaret etti. Ziyarette iki şehrin yeşil dönüşüm, ticaret, sanayi ve tarım alanlarında işbirliği yapması konusunda iki kurumun ortak çalışma yürütmesinin önemine vurgu yapıldı.

GAGİAD ile İşbirliği Protokolü

» 14 Ekim 2022

25 yılı aşan bir tanışıklığa sahip EGİAD ve GAGİAD mevcut iş birliklerinin güçlendirilmesi için Gaziantep'te bir araya geldi. EGİAD tarafından Gaziantep'te gerçekleştirilen ziyarette iki kurum yetkilileri Kardeş Dernek protokolü imzalayarak kurumlar arasında bir ilke imza attılar. Gaziantep'e gerçekleştirilen iş gezisine, EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Yönetim Kurulu Üyesi Süleyman Tutum, Eyyüpcan Nadas, Erkan Karacar, Özveri Okay, Arda Yılmaz, Sosyal İlişkiler Komisyon Başkanı İlker Erdilballı, EGİAD Üyesi Ali Çalık, Mehmet Taylan Tanyer, Alp Çandarlı, Hakan Barbak, Güler Yaşdal, Kadircan Yörük, Yağız Serter, Rahmi Özişik ve EGİAD Basın Danışmanı Ebru Dön katılım gösterdi. GAGİAD Gaziantep Genç İş İnsanları Derneği Başkanı Cihan Koçer ev sahipliğinde gerçekleşen ziyarette ilk olarak iki STK üyeleri biraraya geldi. GAGİAD Dernek Merkezi'nde gerçekleşen görüşmede aralarındaki dostluk ilişkilerine dayanarak, yönetim kurulları koordinatörlüğünde Kardeş Dernek ilişkisi kurulması yönünde işbirliğine varılarak bir protokole imza atıldı. Atılan imzaya göre taraflar, ilişki ve ticari iş birliklerinin geliştirilmesine yönelik faaliyetlerde bulunacak.

Gaziantep Pakten ve Kara Holding Firma Ziyaretleri

» 14 Ekim 2022

EGİAD, Gaziantep ziyareti kapsamında bölgenin önemli firmaları Pakten Sağlık Ürünleri ile Kara Holding Fabrika'sını ziyaret ederek üretim tesislerini yerinde gördü.

MESS Teknoloji Merkezi MEXT'in Ziyareti

» 18 Ekim 2022

Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası'nın (MESS) Teknoloji Merkezi MEXT'in Grup Direktörü Efe Erdem ve Yönetim Kurulu Üyesi Ayşe Arkan EGİAD'ı ziyaret etti. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Geçmiş Dönem Başkanı Mustafa Aslan ve Yönetim Kurulu Üyesi Filip Minasyan ev sahipliğindeki toplantıda MEXT'in faaliyet alanları ve projeleri hakkında bilgi alındı. İki kurum arasında girişimcilik, sanayide dijital dönüşüm, teknoloji yatırımları gibi pek çok konuda işbirliği konuları masaya yatırıldı.

Sürdürülebilirlik Nedir

» 17 Ekim 2022

Geae Danışmanlık Firması işbirliği ile düzenlenen "Sürdürülebilirlik Nedir?" konulu webinar EGİAD üyelerinin katılımıyla gerçekleştirildi. Geae Danışmanlık Firması kurucu ortağı İpek Gülçin Uysal tarafından yapılan sunumda sürdürülebilirliğin kapsamı, Dünya ve Türkiye'de sürdürülebilirlik konusundaki durum, sürdürülebilirlik uygulamalarının firmalar üzerindeki olumlu etkileri ve firma örnekleri üzerinde duruldu.

Create in İzmir Açılış Toplantısı

» 18 Ekim 2022

2019 yılı Haziran ayından bu yana heyecanla başlaması beklenen kısa adı ile "İzmir'de Yarat" asıl adı ile "CREATE IN İZMİR: Kültürel ve Yaratıcı Endüstriler Girişimcilik Hubı" (CREATE IN İZMİR: Entrepreneurial Hub of Cultural & Creative Industries) projesi'nin Açılış Toplantısı 18 Ekim'de İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde gerçekleşti. EGİAD'ın paydaşları arasında yer aldığı bu proje Avrupa Birliği IPA_Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında TC. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından fonlanmaktadır.

Üye İşyeri Ziyaretleri: Onurcan Ambalaj

» 19 Ekim 2022

EGİAD İş Geliştirme Komisyonu tarafından Üye İşyeri ziyaretleri kapsamında düzenlenen Onurcan Ambalaj firması ziyareti, EGİAD üyelerinin katılımıyla gerçekleştirildi. Onurcan Ambalaj Yönetim Kurulu Başkanı ve EGİAD üyesi Elif Kazanan Cun ve firma yetkilileri tarafından firmanın tasarım, üretim ve pazarlama ve ihracat faaliyetleri hakkında bilgi verildi.

Anıtkabir Ziyareti

» 24 Ekim 2022

EGİAD, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı etkinlikleri kapsamında, Anıtkabir'e ziyaret gerçekleştirdi. EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer'in başkanlığındaki ziyarete, Başkan Vekili Kaan Özhelvacı, Yönetim Kurulu Üyesi Özveri Okay, Müge Şahin, Eyyüpcan Nadas, Yağmur Yarol, Sevim Doğanoğlu, Arda Yılmaz, EGİAD Üyeleri Berk Altinkeserler, Anil Yüksel, Abdullah Külahçioğlu, Kadircan Yörük, İlayda Serter, Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç, EGİAD Melekleri Genel Koordinatörü Melisa İtmeç katılım gösterdi. Duygu dolu anların yaşandığı ziyarette, EGİAD üyelerine günün anlam ve önemini belirten kısa bir konuşma yapan ve ardından da çelenk koyarak Anıtkabir Özel Defterini imzalayan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Atatürk'ün modern ve çağdaş fikirleri yolunda halkıyla birlikte yürüttüğü büyük mücadelenin sonucunda kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin sonsuza dek güçlü bir şekilde yaşayacağını ve bunun için gençlerin üzerine düşen bütün sorumluluğu yerine getirmeye hazır olduğunu belirtti.

ANGİAD'ı Ziyaret

» 24 Ekim 2022

EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, yönetim kurulu üyeleri ve EGİAD üyelerinden oluşan heyet, ANĞİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ertuğrul Onat, ANĞİAD 14. Dönem Başkanı Serhan Yıldız, ŞİAD Başkanı Nihat Bilişik ve üyelerine ziyaret gerçekleştirdi. Ziyaret kapsamında girişimcilik, sürdürülebilirlik, su ve karbon izi ve alternatif enerji yöntemlerine yönelik çalışmaların hedeflendiği, yakın gelecekte de sıklıkla gündemde yer alacağı paylaşıldı. İş birliği çalışmaları kapsamında ise GİAD'lar arasında iş ilişkilerinin ve yeni iş ortamlarına yönelik etkileşimi arttıran organizasyonların gerçekleştirilebileceği görüldü.

'Zor Dönemlerde Şirket Stratejileri'

» 31 Ekim 2022

İzmir Ekonomi Üniversitesi (İEÜ) İşletme Fakültesinde görev yapan 17 akademisyenin, örnek bir çalışmaya imza atarak bilgi ve tecrübelerini derlediği 'Zor Dönemlerde Şirket Stratejileri' kitabı çerçevesinde birikimleri EGIAD üyeleriyle buluştu. Pandeminin de etkisiyle dünya genelinde yaşanan kriz ve sorunlarla başa çıkabilme noktasında şirketlere yönelik önemli tavsiyelerin yer aldığı kitapta yer alan öneriler EGIAD üyelerine aktarıldı.

Finansman, markalaşma, inovasyon, tedarik zinciri, teknoloji, perakende, lojistik, pazarlama ve sosyal ağ stratejileri gibi şirketler için kilit noktada olan konulara değinilen toplantıda özellikle pandemi dönemine bağlı olarak meydana gelen değişimlere karşı şirketlerin hangi adımları atması gerektiğine ilişkin detaylar değerlendirildi. Toplantının açılış konuşmasını ve moderatörlüğünü EGIAD Genel Sekreteri Prof. Dr. Fatih Dalkılıç'ın yaptığı dernek merkezinde gerçekleşen toplantıya İEÜ İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Burcu Güneri Çangarlı "Pandemi Sonrası Liderlik ve İnsan Kaynakları Stratejileri", İşletme Bölümü Öğretim Görevlisi Taylan Özgür Demirkaya "Pandemi Sonrası İnovasyon Stratejileri", Lojistik Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Aysu Göçer, Prof. Dr. Bengü Oflaç "Pandemi Sonrası Lojistik ve Tedarik Zinciri Yönetimi Stratejileri" başlıkları ile ayrıntılı bir sunum gerçekleştirdiler.

DYO Fabrika Ziyareti

» 2 Kasım 2022

İş Geliştirme ve Üye İlişkileri Komisyonu tarafından düzenlenen DYO Boya Fabrikası ziyareti, üyelerimizin katılımıyla gerçekleştirildi. Türkiye boya sektörünün en büyük tesislerinden olan DYO'nun Çiğli Fabrikası'na yapılan ziyarette, firmanın kurumsal yapısı, üretim, ar-ge ve pazarlama faaliyetleri hakkında ayrıntılı bilgi alındı.

İZQ Lead serisi ScaleX Ventures Kurucusu Dilek Dayınlarlı

» 3 Kasım 2022

İZQ Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi ve EGIAD Melekleri ev sahipliğinde; İZQ Lead serisi ScaleX Ventures Kurucusu Dilek Dayınlarlı konuşmacı ve EGIAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer moderasyonu ile gerçekleşti. Etkinlik kapsamında başarı hikayeleri, girişimciler ve yatırımcılar için fon yolculuğu, fonlardan yatırıma erişim için önemli noktalar, globale yolculuk için nelerin gerekli olduğu görüldü.

İZQ Lead serisi DOMiNO Ventures Yönetici Ortağı Mustafa Kopuk

» 8 Kasım 2022

İZQ Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi ve EGIAD Melekleri ev sahipliğinde; İZQ Lead serisi DOMiNO Ventures Yönetici Ortağı Mustafa Kopuk'un katılımıyla 8 Kasım'da gerçekleşti. Etkinlik kapsamında fon kurma ve yönetim süreçleri, başarı hikayeleri, girişimciler ve yatırımcılar için fon yolculuğu, fonlardan yatırıma erişim için önemli noktalar, global bir girişim olmanın önemi görüldü.

10 Kasım Töreni

» 10 Kasım 2022

Ege Genç İş İnsanları Derneği Yönetim Kurulu üyeleri, 10 Kasım Atatürk'ün aramızdan ayrılışının 84. yılında gerçekleştirilen anma töreni çerçevesinde Cumhuriyet Meydanı'nda Atatürk Anıtı önünde saygı duruşunda bulundular. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü bir kez daha rahmet ve minnet ile andıklarını kaydederek, Atatürk Anıtı'na çelenk bıraktılar.

AZERBAIJAN Investment and Youth Entrepreneurship Forum

» 17-18 Kasım 2022

AZERBAIJAN Investment and Youth Entrepreneurship Forum 17 - 18 Kasım tarihlerinde Bakü'de gerçekleşti. EGIAD Melekleri Genel Koordinatörü Melisa İtmeç'in katılım gösterdiği etkinlik kapsamında 25'ten fazla teknoloji girişimi sahne aldı ve yatırımcılar ile birebir görüşmeler gerçekleştirdi.

EGİAD Gelecek için Sürdürülebilirlik Zirvesi

» 16 Kasım 2022

İklim değişikliği, ekonomik dalgalanmalar, savaş, kaynakların bilinçsizce kullanımı, ormansızlaşma, Covid 19'un tedarik zincirlerinin kusur ve kırılganlığını ortaya çıkarması gibi birçok sarsıcı olay Dünya sisteminin tekrar tekrar ele alınması gerektiğini ortaya koydu. Öte yandan mevcut bu tehditler hem insan hem de gezegen sağlığını koruyan sistemin yeniden şekillenmesi ve yeşil dönüşüme geçilmesi için arayışları arttırdı.

Küresel iklim krizinin yarattığı olumsuz etkilerin artışını bertaraf etmek için son 2 yıldır çeşitli etkinliklerle sesini duyuran EGİAD Ege Genç İş İnsanları Derneği bu çerçevede dev bir zirve ile sürdürülebilir yeni sistemin kapılarını iş dünyasına açtı. Bu kapsamda son iki yılda İzmir'den bir çıkış noktası yakalayan ve dikkatleri üzerine çekmeyi başaran EGİAD Ege Genç İş İnsanları Derneği, Gelecek İçin Sürdürülebilirlik başlığı altında CK Architecture Interiors Ana Sponsorluğu'nda 16 Kasım'da tam günlük bir zirve ile iş dünyası, dijitalleşme ve toplumsal dönüşümü tüm yetkin isimlerin katılımıyla masaya yatırdı. İZQ'da gerçekleşen zirve ile tüm sektörlerden önemli paydaşlar, dönüşümü harekete geçiren stratejileri, yatırımları, inovasyonları ve işbirliklerini kürsüye taşıdı.

İzQ İnovasyon Merkezi'nde düzenlenen EGIAD Gelecek için Sürdürülebilirlik Zirvesi'ne İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, Karşıyaka Belediye Başkanı Cemil Tugay, İZTO Başkanı Mahmut Özgener, Ege İhracatçı Birlikleri Başkanı Jak Eskinazi, BASİFED Başkanı Mehmet Ali Kasalı, KOSGEB İzmir Müdürü Levent Arslan, İZSİAD Başkanı Hasan Küçük Kurt, İZSİAD Danışma Kurulu Başkanı Alaattin Yüksel, Ege Ekonomiyi Geliştirme Vakfı (EGEV) Başkanı Mehmet Ali Susam, İzmir Kent Değerlerini Koruma Komitesi Başkanı Uğur Yüce, EGİFED Başkanı Aydın Buğra İter, Geçmiş Dönem EGIAD Başkanı Temel Aycan Şen, İTB Meclis Başkanı Ömer Gökhan Tuncer, Denizli Genç İş İnsanları Derneği Başkanı Hakan Urhan katıldı.

Farklı başlıklarda 6 panel altında düzenlenen zirvenin açılış konuşmalarını EGIAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, İzmir Ticaret Odası Yönelim Kurulu Başkanı ve EGIAD Danışma Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, CK Architecture Interiors Kurucusu Mimar Cem Kapancıoğlu yaptı. Moderatörlüğünü, Sektörel ve Çevresel Sürdürülebilirlik Uzmanı Ferdi Akarsu'nun yaptığı 'Sürdürülebilirlik Paneli'ne, ESG Türkiye Genel Müdürü Cenk Türker, TP1 Composites EMEA Bölgesinden

Sorumlu Başkan Yardımcısı Gökhan Serdar, Norm Holding Yönetim Kurulu Üyesi ve Sürdürülebilirlik Komite Başkanı Duygu Uysal Simrooğlu ve Coca-Cola İçecek Kurumsal İlişkiler Direktörü Servet Yıldırım konuşmacı olarak katıldı. Siber Dayanıklılık Panelinde, Palo Alto Networks Gelişen Piyasalar Baş Güvenlik Yetkilisi Haider Pasha konuşmacı olarak yer aldı. Moderatörlüğünü Ticaret Gazetesi Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve EGİAD Yarın Dergisi Editörü Seda Gök'ün yaptığı Geleceğin İş Dünyası Paneli'nde ise, Aenesa Ürün Geliştirme ve Teknoloji Direktörü Can Aksakal, EY Türkiye Blockchain Desk Lideri Esra Özdemir, Schneider Electric Türkiye Genel Müdürü İsmail Yamangil konuşmacı olarak katıldı. Moderatörlüğünü Cevdet İnci Eğitim Vakfı'ndan Ece Elbirlik Ürkmez'in gerçekleştirdiği Toplum Paneli'nin konuşmacıları; Akademisyen, Sosyal Girişimci Itır Erhart, Bilim Virüsü Kurucusu Şule Yücebiyik, Youth For Climate Turkey & Fridays For Future International İklim Aktivisti Atlas

Sarrafoğlu oldu. Zirve'nin kapanış konuşmasını ise Tarihçi Yazar Prof. Dr. Emrah Safa Gürkan "Modern Zamanlar, Değişen Beklentiler: Yarın Bize Neler Getirecek?" başlığıyla gerçekleştirdi.

Zirvenin Ana Sponsoru CK Architecture Interiors, Altın Sponsoru, Tanyer Tan Urla, Yaka Sponsorları Ege Endüstri, Jantsa, Erdal Etiket, Dikkan, Eksen, Milagro oldu. Konaklama sponsorları En Motel ve Marriott İzmir. Dijital Baskı ve Reklam Sponsoru Can Dijital Baskı Reklam şirketi oldu. Logo Sponsorları ise, AsGrup, Roteks, Yelkenbiçer Şirketler Grubu, 3 KA Tekstil, İnci Akademi, Tutum Mali Müşavirlik, Frigiduman, Serter Mobilya, Setaş Elektrik, Coffemania, İdeal Yapı, İnteryağ, İzeltaş, Söktaş, Olten Sanat Vakfı, Yarol Hukuk Bürosu, Kimflor, Norm Holding, QNB Finasleasing, 4Team Organizasyon, Aktif Danışmanlık, Murat Çay Lojistik. Medya Sponsorları Dünya, Ticaret, Ege Telgraf, Hürriyet, Milliyet, Posta, Yenigün, İlkes, 9 Eylül, İz Gazete oldu.

ARAMIZA YENİ KATILANLAR

KEREM ÖZCAN	PINEA LOJİSTİK TEKNOLOJİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş
BERNA ÇOBAN	BERNA ÇOBAN BESLENME VE DİYET DANIŞMANLIĞI
MEHMET DURMUŞOĞLU	MEHMET DURMUŞOĞLU
BÜŞRA EROĞLU	CEMER KENT EKİPMANLARI
AYTAÇ AYĞÜN	YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
YEŞİM ŞANAL	ÖZ ŞANAL PAREKENDE MAĞAZACILIK A.Ş.
HASAN ÇAPUK	AC HUKUK BÜROSU
ALPER ÇALIŞAL	HEY BABAM HEY GIDA TURİZM TİC LTD. ŞTİ.
ANIL KARAKAŞLI	ATK MEKANİK ELEKTRİK SAN. TİC. A.Ş
ÖMER ÖNDER	AKRE ÇEVRE GIDA VE END. ANALİZ HİZM. SAN. TİC LTD. ŞTİ.
HAKAN KAYABAŞI	FORTE BIYOTEKNOLOJİ SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ
BÜŞRA BERİL KARAMAN	EVİRGAN KARAMAN SİSDAĞ HUKUK VE DANIŞMANLIK
BUSE AŞNÜK	MENDERES GEOTHERMAL ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş. / MB HOLDİNG
ASLIHAN GÜLER	ÖMER GÜLER ELEKTRİK SAN.TİC.LTD.ŞTİ
BARIŞ TOPSAKAL	TOPSAKAL SİGORTA ARACILIK HİZMETLERİ A.Ş.
SELEN CİNSTAŞ	ABİDİN KUYUMCULUK SAAT SANAYİ VE TİC.LTD.ŞTİ
SERTAÇ SAKALLI	SERTAÇ SAKALLI HUKUK VE DANIŞMANLIK OFİSİ
ELİF ÖZEL	ELF SOLAR ENERJİ İNŞ.TAAH.VE TİC.AŞ.
AYTAÇ BERK KOCATOROS	BOĞAZIÇI YIYECEK VE İÇECEK A.Ş.
ASİL BAHA KARAGÜLLE	KAAS DİJİTAL

Ege ve Türkiye'de en büyük ve en modern araç filosuna sahip **GpsLine Lojistik, 81 il'de** hızlı ve güvenli taşımacılık hizmeti sunuyor.

Katma Değerli Hizmetler

Yurtiçi Parsiyel & Komple Taşımacılık

Depolama Hizmetleri

Zincir Market & Yapı Market Dağıtımı

Ters Lojistik Hizmetleri

Proje Taşımacılığı

 [gpslinelogisticstr](https://www.instagram.com/gpslinelogisticstr)
 [gpslogistics.com.tr](https://www.gpslogistics.com.tr)

GPSline
Logistics

444 6 477
GPS

PratikFilo

PRATİK FİLO'NUN AYRICALIKLI DÜNYASI ile ŞEHRE YÖN VERİN

Bizi sosyal medyada da takip edip, fırsat ve kampanyalarımızdan haberdar olabilirsiniz.

0(232) 486 03 35

0(549) 335 35 01

/pratikfilo

Kazım Dirik Mahallesi 296 Sokak No:8 K:3/303 Folkart Time Bornova/İZMİR